20220622078 22

Årsredovisning

för

Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB

556113-1003

Räkenskapsåret

2021

Fastställelseintyg

Undertecknad styrelseledamot i Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB intygar att resultaträkningen och balansräkningen i årsredovisningen har fastställts på årsstämma 2022-06-20. Årsstämman beslutade att godkänna styrelsens förslag till resultatdisposition.

Jag intygar också att innehållet i årsredovisningen och revisionsberättelsen stämmer överens med originalen.

Stockholm 2022-06-20

Jenny Bergendorff

20220622207823

Årsredovisning

för

Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB

556113-1003

Räkenskapsåret

2021

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Kassaflödesanalys	7
Tilläggsupplysningar	8
Underskrifter	18

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 24

Styrelsen för Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2021.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusentals kronor (Tkr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten
Bolagets verksamhet är att förvärva, exploatera, försälja och uthyra fast egendom samt bedriva annan därmed förenlig verksamhet.

Bolaget har, i likhet med föregående år inte haft några anställda. Arvode till styrelsen eller verkställande direktören har inte utgått.

Verksamheten finansieras via koncernkonto.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret
Fastighetsverksamhet
Nettoomsättningen ökade från 35 mkr till 236 mkr och rörelseresultatet ökade från 20 mkr till 116 mkr.
Årets resultat ökade från 222 mkr till 243 mkr.

Investeringar och försäljningar
Nettoinvesteringar i exploateringsfastigheter som är omsättningstillgångar uppgick till -47 (6) mkr.
Investeringar i fastighetsägande bolag uppgick till 4 (134) mkr.

Försäljningar av exploateringsfastigheter för totalt 234 (35) mkr genomfördes under året. Resultatet av försäljningarna utgjorde 107 (29) mkr.

Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut
Inga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten, har inträffat efter räkenskapsårets utgång. Pandemin Covid-19 har fortsatt utvecklats under 2022 men bedöms ej ha haft någon väsentlig påverkan på bolaget. På sikt kan dock den pågående pandemin samt kriget i Ukraina med följdeffekter som inflation påverka marknaden och därmed bolaget. Skanska följer därför regelbundet situationen.

Förväntad framtida utveckling samt väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer
Prognosen för 2022 är att genomföra investeringar/desinvesteringar som kompletterar vår byggrättsportfölj med hänsyn till planskede och specifika lägen.
Företagets risker är kopplade till den framtida utveckligen på fastighetsmarknaden.

Ägarförhållanden
Bolaget är ett helägt dotterbolag till Skanska Sverige AB, org nr 556033-9086, med säte i Stockholm som i sin tur är helägt dotterbolag till Skanska Kraft AB, org nr 556118-0943, med säte i Stockholm.

20220622078225

Företaget är moderföretag men med hänvisning till undantagsreglerna i årsredovisningslagen 7 kap 2§ upprättas ingen egen koncernredovisning. Det överordnade moderföretaget Skanska AB, organisationsnummer 556000-4615 med säte i Stockholm upprättar koncernredovisning.

Företaget upprättar ingen hållbarhetsredovisning utan omfattas av det överordnade moderföretaget Skanska AB, organisationsnummer 556000-4615 med säte i Stockholm, som i sin årsredovisning upprättar hållbarhetsredovisning.

Flerårsöversikt (tkr)	**2021**	**2020**	**2019**	**2018**	**2017**
Nettoomsättning	236 015	35 483	422 829	278 458	711 090
Resultat efter finansiella poster	378 787	262 621	573 736	526 988	962 000
Soliditet (%)	43	30	36	37	31

Definitioner: Se vidare under Redovisnings- och värderingsprinciper.

Förändring av eget kapital

	Aktie-kapital	**Balanserat resultat**	**Årets resultat**	**Totalt**
Belopp vid årets ingång	100 000	50 906 009	221 776 102	**272 782 111**
Disposition enligt beslut av årets årsstämma:		221 776 102	-221 776 102	**0**
Utdelning		-221 000 000		**-221 000 000**
Fusionsdifferens Predio Komplementär AB		17 289 039		**17 289 039**
Årets resultat			242 601 394	**242 601 394**
Belopp vid årets utgång	**100 000**	**68 971 150**	**242 601 394**	**311 672 544**

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	68 971 150
årets vinst	242 601 394
	311 572 544
disponeras så att	
Utdelas 259 000 kr per aktie	259 000 000
i ny räkning överföres	52 572 544
	311 572 544

Styrelsen föreslås bemyndigas att besluta om tidpunkt då utdelningen skall betalas.
Styrelsen anser att förslaget är förenligt med försiktighetsprincipen i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen enligt följande redogörelse:

Styrelsens uppfattning är att vinstutdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav verksamhetens art, omfattning och risk ställer på storleken på det egna kapitalet, bolagets konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.
Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys med noter.

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078226

Resultaträkning

Tkr

	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
	1		
Rörelsens intäkter			
Nettoomsättning	2	236 015	35 483
		236 015	**35 483**
Rörelsens kostnader			
Driftkostnader	3	-115 705	-11 052
Administrationskostnader	4	-4 288	-4 311
Rörelseresultat	5, 6	**116 022**	**20 119**
Resultat från finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag	7	256 350	241 184
Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	8	469	138
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	9	13 815	4 102
Räntekostnader och liknande resultatposter	10	-7 870	-2 926
		262 765	**242 497**
Resultat efter finansiella poster		**378 787**	**262 617**
Bokslutsdispositioner	11	-136 131	-40 856
Resultat före skatt		**242 656**	**221 761**
Skatt på årets resultat	12	-55	0
Övriga skatter		0	15
Årets resultat		**242 601**	**221 776**

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 27

Balansräkning

Tkr

	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	13, 14	239 552	318 740
Fordringar hos koncernföretag	15	47 471	117 813
Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	16, 17	64 819	64 069
Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag	18	29 827	32 450
Summa anläggningstillgångar		**381 669**	**533 072**
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	19		
Exploateringsfastigheter		316 618	352 845
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		695	3
Aktuella skattefordringar		1 253	893
Övriga fordringar		20 911	8 462
Summa kortfristiga fordringar		**22 859**	**9 358**
Summa omsättningstillgångar		**339 477**	**362 203**
SUMMA TILLGÅNGAR		**721 146**	**895 275**

20220622207828

Balansräkning

Tkr

	Not	2021-12-31	2020-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	20, 21		
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		100	100
Fritt eget kapital			
Balanserad vinst eller förlust		68 971	50 906
Årets resultat		242 601	221 776
Summa eget kapital		**311 672**	**272 782**
Långfristiga skulder	22		
Skulder till koncernföretag		319 633	547 016
Skulder till intresseföretag och gemensamt styrda företag		885	2 280
Summa långfristiga skulder		**320 518**	**549 296**
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		12 900	0
Leverantörsskulder		6 492	3 724
Övriga skulder		8 159	8 158
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	23	61 405	61 315
Summa kortfristiga skulder		**88 956**	**73 197**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**721 146**	**895 275**

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 29

Kassaflödesanalys

Tkr

	Not	2021-01-01 -2021-12-31	2020-01-01 -2020-12-31
	1		
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		378 787	262 617
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	24	-117 086	-153 072
Betald skatt		-415	-680
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändring av rörelsekapital		**261 286**	**108 865**
Kassaflöde från förändring av rörelsekapitalet			
Förändring av varulager och pågående arbete		143 286	23 152
Förändring av kortfristiga fordringar		-13 141	67
Förändring av kortfristiga skulder		15 759	-130 093
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**407 190**	**1 991**
Investeringsverksamheten			
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**161 430**	**252 390**
Finansieringsverksamheten			
Nyemission		17 289	0
Amortering av lån		-228 778	100 475
Utbetald utdelning		-221 000	-314 000
Erhållna (lämnade) koncernbidrag		-136 131	-40 856
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**-568 620**	**-254 381**
Årets kassaflöde		**0**	**0**
Likvida medel vid årets början		**0**	**0**
Likvida medel vid årets slut		**0**	**0**

20220622078 30

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Intäkter har tagits upp till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna kommer att tillgodogöras bolaget och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Leasingavtal

Företaget redovisar samtliga leasingavtal, såväl finansiella som operationella, som operationella leasingavtal. Operationella leasingavtal redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

Omsättningsfastigheter

Omsättningsfastigheter värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Bolaget gör en årlig nedskrivningsprövning baserad på aktuell marknadsvärdering.

Inkomstskatter

Total skatt utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen, utom då underliggande transaktion redovisas direkt mot eget kapital varvid tillhörande skatteeffekter redovisas i eget kapital.

Fusion

Fusionen mellan dotterföretaget och moderföretaget har redovisats i enlighet med Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2020:5) om redovisning av fusion.

Koncernbidrag

Erhållna och lämnade koncernbidrag redovisas som bokslutsdispositioner.

Nyckeltalsdefinitioner

Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 31

Not 2 Nettoomsättningens fördelning

	2021	2020
Nettoomsättningen per intäktsslag		
Hyresintäkter	471	332
Försäljningspris sålda exploateringsfastigheter	234 000	35 007
Övriga intäkter	1 544	143
	236 015	**35 483**

Not 3 Driftskostnader

	2021	2020
Drift- och underhållskostnader	1 339	-4 524
Fastighetsskatt	-671	-992
Bokfört värde sålda exploateringsfastigheter	-126 941	-5 537
Återföring tidigare nedskrivna omsättningsfastigheter	10 568	0
	-115 705	**-11 052**

Not 4 Arvode till revisorer

	2021	2020
EY AB		
Revisionsuppdrag	74	46
	74	**46**

Not 5 Anställda och personalkostnader

Bolaget har inte haft några anställda och några löner har ej utbetalats.

Könsfördelning bland ledande befattningshavare		
Andel kvinnor i styrelsen	100 %	100 %
Andel män i styrelsen	0 %	0 %

Not 6 Inköp och försäljning mellan koncernföretag

	2021	2020
Andel av årets totala inköp som skett från andra företag i koncernen	33,68 %	26,36 %
Andel av årets totala försäljningar som skett till andra företag i koncernen	0,05 %	0,16 %

20220622078 32

Not 7 Resultat från andelar i koncernföretag

	2021	2020
Erhållna utdelningar	242 700	337 500
Nedskrivningar	-10 027	-123 602
Resultat från andelar i handels- och kommanditbolag	23 677	27 286
	256 350	**241 184**

Not 8 Resultat från andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

	2021	2020
Återföring av tidigare gjorda nedskrivningar i intressebolag		0
Resultat från andelar i handels- och kommanditbolag	469	138
	469	**138**

Not 9 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2021	2020
Ränteintäkter från koncernföretag	13 815	4 102
Övriga ränteintäkter	0	0
	13 815	**4 102**

Not 10 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2021	2020
Räntekostnader till koncernföretag	-7 867	-2 860
Övriga räntekostnader	-2	-66
	-7 870	**-2 926**

Not 11 Bokslutsdispositioner

	2021	2020
Mottagna Koncernbidrag	24 498	85 617
Lämnade Koncernbidrag	-160 629	-126 472
	-136 131	**-40 856**

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078333

Not 12 Skatt på årets resultat

	2021	2020
Skatt på årets resultat		
Aktuell skatt	-55	0
Totalt redovisad skatt	**-55**	**0**

Avstämning av effektiv skatt

	2021		2020	
	Procent	**Belopp**	**Procent**	**Belopp**
Redovisat resultat före skatt		242 656		221 761
Skatt enligt gällande skattesats	20,60	-49 987	21,40	-47 457
Ej avdragsgilla kostnader	0,03	-65	11,17	-24 765
Ej skattepliktiga intäkter	-20,60	49 996	-32,57	72 225
Övrigt	0,00	2	0,00	-3
Redovisad effektiv skatt	**0,02**	**-55**	**0,00**	**0**

Not 13 Andelar i koncernföretag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	901 275	1 044 722
Inköp	300	38 550
Aktieägartillskott	126	91 500
Omklassificeringar mot ack avskrivningar		-273 497
Fusion	-273 784	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**627 917**	**901 275**
Ingående nedskrivningar	-582 535	-732 430
Fusion	204 197	
Årets nedskrivningar	-10 027	-123 602
Omklassificeringar mot ack anskaffningsvärden		273 497
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-388 364**	**-582 535**
Utgående redovisat värde	**239 552**	**318 740**

20220622078 34

Under december 2021 har dotterboalget Predio Komplementär AB, 556651-7685, fusionerats in i moderbolaget Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB och därmed upplösts. Fusionsdatum var 2021-12-27. Ett resultat om 33 151 kr ingår i det övertagande företagets resultaträkning för tiden före fusionens registrering.

Storleken av det överlåtande bolagets tillgångar, skulder och obeskattade reserver omedelbart före överföringen till det övertagande företaget, redovisas nedan i en sammandragen balansräkning:

Skattekonto: 8 kr
Likvida medel: 86 909 182 kr
SUMMA TILLGÅNGAR: 86 909 189 kr

Aktiekapital: 100 000 kr
Balanserat resultat: 86 776 038 kr
Periodens resultat: 33 151 kr
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL: 86 909 189 kr

Not 14 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
SMENHAB Förvaltning Silver AB	100 %	1 000	479
Skanska Mark och Exploatering Invest AB	100 %	1 000	3 200
Lövholmsgränd 12 Projektering AB	100 %	1 000	100
Lövholmsgränd 12 i Stockholm AB	100 %	1 000	100
Skanska Nya Hem Holding Röd AB	100 %	1 000	100
Drömfabriken i Bällsta AB	100 %	300 000	3 325
AB Lövholmsgränd	100 %	1 000	2 523
Skanska Mark och Exploatering Komplementär AB	100 %	1 000	100
Fastighet 16 DPL 3 AB	100 %	1 000	120
SMENHAB Förvaltning Brun AB	100 %	500	50
SMENHAB Förvaltning Svart AB	100 %	500	50
Skanska Mark och Exploatering Invest nr 1 AB	100 %	1 000	100
Skanska Mark och Exploatering Invest nr 2 AB	100 %	1 000	100
SMENHAB Holding AB	100 %	1 000	138 106
SMENHAB Förvaltning Orange AB	100 %	500	50
SMENHAB Förvaltning Grön AB	100 %	500	50

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078335

Skanska Nya Hem Förvaltning Kornblå AB	100 %	500	550
HB Rydebäcks Gård	50 %	150	150
SMENHAB Förvaltning Blå AB	100 %	500	50
SMENHAB Förvaltning Violett AB	100 %	500	50
Grisslingehöjden KB	50 %	1	26 106
Grisslingehöjden AB	100 %	100	100
Västlokaler AB	100 %	500	25 033
Västlokaler KB	1 %	1	1
SMENHAB Förvaltning Rosa AB	100 %	500	50
SMENHAB Förvaltning Grå AB	100 %	500	59
SMEBAB Holding Gotland AB	100 %	500	36 775
SMEBAB Holding Haga AB	100 %	1 000	100
SMEBAB Holding Halland AB	100 %	500	425
SMEBAB Holding Uppsala AB	100 %	500	50
SMEBAB Holding Värmland AB	100 %	500	425
SMEBAB Invest Holding Omega AB	100 %	1 000	100
SMEBAB Projektutveckling AB	100 %	1 000	626
SMENHB Förvaltning Cerise AB	100 %	500	50
STEVIT Holding AB	100 %	500	50
SMENHAB Holding Prim 1 AB	100 %	500	50
SMENHAB Holding Prim 2 AB	100 %	500	50
SMENHAB Holding Prim 3 AB	100 %	500	50
SMENHAB Holding Viol AB	100 %	500	50
SMENHAB Hoding Linnea AB	100 %	500	50
			239 552

	Org.nr	**Säte**
SMENHAB Förvaltning Silver AB	556542-9866	Stockholm
Skanska Mark och Exploatering Invest AB	556601-9948	Stockholm

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078836

Lövholmsgränd 12 Projektering AB	556703-3237	Stockholm
Lövholmsgränd 12 i Stockholm AB	556703-3245	Stockholm
Skanska Nya Hem Holding Röd AB	556733-6812	Stockholm
Drömfabriken i Bällsta AB	556302-4412	Stockholm
AB Lövholmsgränd	556645-7130	Stockholm
Skanska Mark och Exploatering Komplementär AB	556486-7199	Stockholm
Fastighet 16 DPL 3 AB	556710-3618	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Brun AB	559180-1260	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Svart AB	559100-5367	Stockholm
Skanska Mark och Exploatering Invest nr 1 AB	556810-8103	Stockholm
Skanska Mark och Exploatering Invest nr 2 AB	556810-8111	Stockholm
SMENHAB Holding AB	556855-0981	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Orange AB	556870-3929	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Grön AB	556870-3895	Stockholm
Skanska Nya Hem Förvaltning Kornblå AB	556875-3056	Stockholm
HB Rydebäcks Gård	916434-1928	Malmö
SMENHAB Förvaltning Blå AB	559010-6349	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Violett AB	559010-6364	Stockholm
Grisslingehöjden KB	916623-8627	Stockholm
Grisslingehöjden AB	556338-0277	Stockholm
Västlokaler AB	559001-0293	Göteborg
Västlokaler KB	969651-5718	Göteborg
SMENHAB Förvaltning Rosa AB	559076-5748	Stockholm
SMENHAB Förvaltning Grå AB	556881-5889	Stockholm
SMEBAB Holding Gotland AB	559206-0957	Stockholm
SMEBAB Holding Haga AB	556874-4840	Stockholm
SMEBAB Holding Halland AB	559206-0916	Stockholm
SMEBAB Holding Uppsala AB	556974-7834	Stockholm
SMEBAB Holding Värmland AB	559206-0932	Stockholm
SMEBAB Invest Holding Omega AB	556876-2842	Stockholm
SMEBAB Projektutveckling AB	556782-1037	Stockholm
SMENHB Förvaltning Cerise	559276-8740	Stockholm

20220622078 37

AB		
STEVIT Holding AB	559304-5908	Stockholm
SMENHAB Holding Prim 1 AB	559332-9849	Stockholm
SMENHAB Holding Prim 2 AB	559332-9831	Stockholm
SMENHAB Holding Prim 3 AB	559332-9823	Stockholm
SMENHAB Holding Viol AB	559348-0006	Stockholm
SMENHAB Hoding Linnea AB	559348-0063	Stockholm

Not 15 Fordringar hos koncernföretag

Fordran på koncernföretag avser avräkningskonton utan fastställda förfallotidpunkter.

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	117 813	257 221
Tillkommande fordringar	-70 342	-139 408
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**47 471**	**117 813**
Utgående redovisat värde	**47 471**	**117 813**

Not 16 Andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	252 854	248 797
Aktieägartillskott	4 000	4 057
Avregistreringar, likvidationer och fusioner	-67 681	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**189 173**	**252 854**
Ingående nedskrivningar	-188 785	-188 785
Avregistreringar, likvidationer och fusioner	64 431	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-124 354**	**-188 785**
Utgående redovisat värde	**64 819**	**64 069**

Not 17 Specifikation andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
Bua Exploaterings AB	50 %	500	33 328
Filmstaden Exploaterings Aktiebolag	50 %	500	50
Gåshaga Pirar Komplementär Aktiebolag	50 %	500	50
Kommanditbolaget Gåshaga Pirar	50 %	1	50
Handelsbolaget Ramselyckan	50 %	1	1

20220622078838

Handelsbolaget Björlanda 2:7	50 %	1	1
AB Nacka Exploatering	50 %	500	108
Nackamark Exploatering Kommanditbolag	50 %	1	15 992
Bromstenstaden Mark och Exploatering AB	50 %	50	550
Kommanditbolaget Ellesbo 2	33 %	1	623
Ellesbokomplementären Aktiebolag	33 %	337	34
Allriksberg AB	50 %	500	2 004
Lerum Aspedalen 5:10 Handelsbolag	50 %	1	0
Nya Hovås Moder AB	33 %	200	1 910
Nya Hovås II AB	33 %	200	10 118
			64 819

	Org.nr	**Säte**
Bua Exploaterings AB	556710-8021	Göteborg
Filmstaden Exploaterings Aktiebolag	556444-3280	Solna
	916639-5104	Stockholm
Gåshaga Pirar Komplementär Aktiebolag	556556-7848	Lidingö
Kommanditbolaget Gåshaga Pirar	969651-4471	Stockholm
Handelsbolaget Ramselyckan	969692-8028	Göteborg
Handelsbolaget Björlanda 2:7	969708-1702	Göteborg
AB Nacka Exploatering	556165-1406	Stockholm
Nackamark Exploatering Kommanditbolag	916633-8401	Stockholm
Bromstenstaden Mark och Exploatering AB	556763-1162	Stockholm
Kommanditbolaget Ellesbo 2	916844-6442	Göteborg
Ellesbokomplementären Aktiebolag	556432-9810	Göteborg
Allriksberg AB	556746-8441	Stockholm
Lerum Aspedalen 5:10 Handelsbolag	969719-5254	Göteborg
Nya Hovås Moder AB	556937-4049	Göteborg
Nya Hovås II AB	559006-1999	Göteborg

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 39

Not 18 Fordringar hos intresseföretag och gemensamt styrda företag

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärden	32 450	32 335
Årets förändring	-2 623	114
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**29 827**	**32 450**
Utgående redovisat värde	**29 827**	**32 450**

Not 19 Exploateringsfastigheter

	2021-12-31	2020-12-31
Ingående anskaffningsvärde	352 845	346 527
Årets nyanskaffningar	80 146	11 854
Årets försäljningar	-126 941	-5 537
Årets reverseringar av nedskrivningar	10 568	0
	316 618	**352 845**

Not 20 Antal aktier och kvotvärde

	Antal aktier	Kvot-värde
Antal A-Aktier	1 000	100 000
	1 000	

Not 21 Disposition av vinst eller förlust

	2021-12-31
Förslag till vinstdisposition	
Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel:	
balanserad vinst	68 971
årets vinst	242 601
	311 573
disponeras så att	
Utdelas 259 000 kr per aktie	259 000
i ny räkning överföres	52 573
	311 573

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 40

Not 22 Långfristiga skulder

	2021-12-31	2020-12-31
Förfaller senare än ett år men inom fem år efter balansdagen		
Skuld till koncernföretag/intressebolag nedan avser avräkningskonton utan fastställda förfallotidpunkter		
Skuld till koncernföretag/intressebolag utan fastställd förfallotidpunkt		
Skulder till koncernföretag	319 633	547 016
	319 633	**547 016**

Not 23 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2021-12-31	2020-12-31
Upplupna exploateringskostnader	61 315	61 254
Revisionsarvode	74	46
Förutbetald hyresintäkt	16	16
	61 405	**61 316**

Not 24 Justering för poster som inte ingår i kassaflödet

	2021-12-31	2020-12-31
Av- och nedskrivningar av tillgångar	-10 027	-123 602
Resresultat försäljning av omsättningstillgång	-107 059	-29 470
	-117 086	**-153 072**

Transaction 09222115557471476825 Signed JB, LH, GN

20220622078 41

Not 25 Ställda säkerheter och eventualförpliktelser

	2021-12-31	2020-12-31
För skulder till kreditinstitut:		
Ansvar för skulder i handelsbolag	14 245	15 547
	14 245	**15 547**

Not 26 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser, utöver den ordinarie verksamheten, har inträffat efter räkenskapsårets utgång. Pandemin Covid-19 har fortsatt utvecklats under 2022 men bedöms ej ha haft någon väsentlig påverkan på bolaget. På sikt kan dock den pågående pandemin samt kriget i Ukraina med följdeffekter som inflation påverka marknaden och därmed bolaget. Skanska följer därför regelbundet situationen.

Stockholm den dag som framgår av elektronisk signatur

Jenny Bergendorff
Ordförande

Louise Hallqvist

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Ernst & Young AB

Gabriel Novella
Auktoriserad revisor

Verification

Transaction 09222115557471476825

20220622207842

Document

810 Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB 210101-211231
Main document
19 pages
Initiated on 2022-06-15 13:12:17 CEST (+0200) by Edgar Gatsinzi (EG)
Finalised on 2022-06-17 17:27:33 CEST (+0200)

Initiator

Edgar Gatsinzi (EG)
Skanska Sverige AB
edgar.gatsinzi@skanska.se

Signing parties

Jenny Bergendorff (JB)
ID number 770422-0081
jenny.bergendorff@skanska.se

BankID

The name returned by Swedish BankID was "Jenny Kristina Bergendorff"
Signed 2022-06-16 16:13:23 CEST (+0200)

Louise Hallqvist (LH)
ID number 680112-5029
louise.hallqvist@skanska.se

BankID

The name returned by Swedish BankID was "Louise Maria Hallqvist"
Signed 2022-06-15 18:49:53 CEST (+0200)

Gabriel Novella (GN)
ID number 820904-0057
gabriel.novella@se.ey.com

BankID

The name returned by Swedish BankID was "GABRIEL NOVELLA"
Signed 2022-06-17 17:27:33 CEST (+0200)

Verification

Transaction 09222115557471476825

This verification was issued by Scrive. Information in italics has been safely verified by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: https://scrive.com/verify

20220622207843

20220622078 44

Building a better working world

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB, org.nr 556113-1003

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB för år 2021-01-01 – 2021-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Skanska Mark och Exploatering Nya Hem ABs finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Penneo dokumentnyckel: 3KNTM-LNOAV-BOQSD-7Z0UW-CEEVS-4PADE

20220622078 45

Building a better working world

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB för år 2021-01-01 – 2021-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den dag som framgår av vår elektroniska underskrift

Ernst & Young AB

Gabriel Novella
Auktoriserad revisor

Penneo dokumentnyckel: 3KNTM-LNOAV-BQOSD-7Z0UW-CEEVS-4PADE

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

GABRIEL NOVELLA
Auktoriserad revisor
Serienummer: 19820904xxxx
IP: 147.161.xxx.xxx
2022-06-17 15:31:22 UTC

BankID

Penneo dokumentnyckel: 3KNTM-LNOAV-8OQSD-7Z0UW-CEEV5-4PADE

20220622078 46

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet
Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>** Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på **https://penneo.com/validate**

SKANSKA

Års- och hållbarhets-redovisning 2021

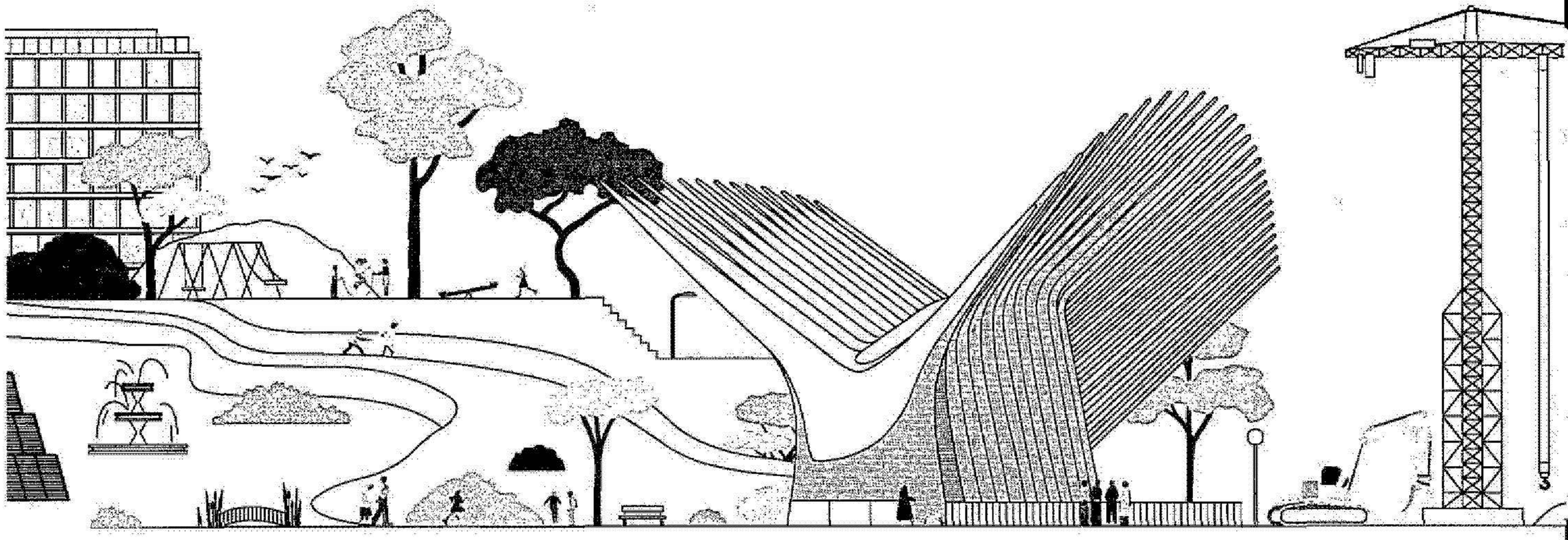

Innehåll

Koncernöversikt ●
Detta är Skanska 3
2021 i korthet 5
VD och Koncernchefen kommenterar året 6
Globala trender 8
Våra mål 12
Aktien 14
Finansiering 16
Strategi 18

Verksamhet ●
Våra verksamhetsgrenar 23
Byggverksamhet 24
Bostadsutveckling 28
Kommersiell fastighetsutveckling 32

Bolagsstyrning
Bolagsstyrningsrapport ● 38
Styrelse ● 48
Koncernledning ● 50
Ersättningsrapport 53
Hantering av risker och möjligheter ● 59

Hållbarhetsredovisning ●
Höjdpunkter 2021 68
Klimat ● 70
Resiliens 76
Ansvar 80
Hållbarhetsinformation 89
GRI index 200

Finansiell information
Finansiell analys ● 96
Koncernens resultaträkning 102
Koncernens totalresultat 102
Koncernens rapport över finansiell ställning 103
Koncernens rapport över förändring i eget kapital 104
Koncernens rapport över kassaflöden 105
Koncernens rapport över kassaflöden, specifikation 106
Moderbolagets resultaträkning 107
Moderbolagets balansräkning 108
Moderbolagets förändring i eget kapital 109
Moderbolagets kassaflödesanalys 109
Noter med Redovisnings- och värderingsprinciper 110
– Not 66 Vinstdisposition ● 192
Revisionsberättelse 194
Revisorns hållbarhetsrapport 199
Kvartalsinformation 204
Årsstämma och investerarkalender 206
Adresser 207

● Avser segmentsredovisning
● Förvaltningsberättelse

Segments- och IFRS-redovisning
Som rörelsesegment redovisas Skanskas verksamhetsgrenar: Byggverksamhet, Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling. Tidpunkten för intäktsredovisning skiljer sig åt i segments- och IFRS-redovisningen för Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling. I denna rapport redovisas intäkter och resultat för dessa verksamhetsgrenar på sidorna 5–34, 71 och 96–101 enligt principerna för segmentsredovisning, om inget annat anges. De finansiella rapporterna, inklusive rapport över finansiell ställning och kassaflöde, är dock upprättade i enlighet med IFRS.

Om denna rapport
Skanskas Års- och hållbarhetsredovisning 2021 avges av styrelsen och Verkställande direktören (VD) och Koncernchefen för Skanska AB (publ) för att beskriva såväl företagets som koncernens verksamheter. Den legala årsredovisningen består av förvaltningsberättelsen och de finansiella rapporterna på sidorna 37–46, 59–65 och 67–193 och har reviderats av Skanskas externa revisorer. Sidorna 67–94 innehåller Skanskas hållbarhetsredovisning upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen. Skanska rapporterar i enlighet med Global Reporting Initiatives riktlinjer (GRI) för hållbarhetsredovisning, rapporteringsnivå Core. Skanska strävar efter att all information och data ska vara relevant, transparent, konsekvent, korrekt och fullständig samt att den ska ge en objektiv bild av koncernens verksamhet. Mer information om Skanskas hållbarhetsarbete finns på: group.skanska.com/sustainability.

Skanska AB, organisationsnummer 556000-4615.

20220923003462

Vi bygger ett bättre samhälle

I 135 år har vi format samhällen runt om i världen. Och i takt med att världen fortsätter att utvecklas gör vi också det – fast förankrade i vårt löfte och våra värderingar. Vi vet att det som är bra för människorna, samhället och miljön också är bra för affärerna.

Våra exceptionella team, kunskap och förutseende och våra enastående prestationer kommer även framåt att ge oss förutsättningar att skapa en starkare relation med kunderna, genom en helhetsförståelse för deras utmaningar och behov. Detta uppmuntrar en kultur till ständig förbättring för att leverera smartare lösningar och dra nytta av och skala upp innovationer.

Vi kommer att utöka vårt erbjudande inom hållbarhet genom att vässa vår position som en ansvarsfull verksamhet och samarbeta för att utveckla innovativa klimatlösningar så att vi kan hjälpa kunderna att skapa hållbara byggnader och infrastruktur. På längre sikt ser vi en möjlighet att kombinera miljö och social påverkan för att utveckla och bygga hälsosamma, resilienta platser för alla.

Detta är de grundläggande drivkrafterna för att skapa en mer hållbar byggd miljö med långsiktigt värde för aktieägarna och samhället i stort.

En stabil grund

Som en värdebaserad organisation är vår framtida riktning starkt kopplad till våra värderingar. Våra värderingar är en förutsättning för vår framgång och hjälper oss att uppfylla vårt löfte att bygga ett bättre samhälle och leverera branschledande totalavkastning till aktieägare.

Våra värderingar

Värna om livet – Skydda människor och planeten
Människors hälsa och säkerhet och vår miljö är själva grunden i allt vi gör. Vi vägrar att vara passiva åskådare i situationer som är fysiskt eller psykiskt riskabla. Vi handlar aktivt och skapar förändring. Det gäller även miljön och klimatförändringarna. Vi förespråkar hållbara lösningar och håller varandra ansvariga för det arv som vi lämnar efter oss till kommande generationer.

Agera etiskt och öppet – Att vara en förebild
Var och en av oss tar vårt individuella ansvar att föregå med gott exempel och agera med integritet och öppenhet. Vi uppmuntrar olika perspektiv, skapar förutsättningar för medarbetarna att säga vad de tycker, och följer vår Uppförandekod. Genvägar är oacceptabla.

Bli bättre tillsammans – Samverka
Allt vi gör, gör vi bättre tillsammans. Vi lyssnar och lär oss med nyfikenhet för att sträva framåt som ett team och dela vår kunskap på vägen. Vi brinner för en inkluderande kultur präglad av öppenhet, rättvisa, tillit och respekt där alla känner samhörighet – oavsett vilka de är eller var de kommer ifrån. Vi skapar innovation och förstklassiga lösningar genom att kombinera vår egen mångfald med mångfalden hos våra kunder, partners och de samhällen där vi är verksamma.

Engagemang för kunderna – Kunden i fokus
Våra kunders framgång är vår framgång. Vi lyssnar alltid noga för att förstå deras och deras kunders behov, så att vi kan bistå med de verktyg de behöver för att nå sina mål. Tillsammans ser vi framåt för att skapa smartare och mer hållbara lösningar som förverkligar deras visioner.

2021 i korthet

Nyckeltal (Mkr där annat ej anges)	2021	2020
Intäkter	147 576	158 606
Rörelseresultat	9 832	11 860
Periodens resultat	8 188	9 274
Resultat per aktie, kr	19,80	22,46
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet	4 185	14 450
Räntebärande nettofordran (+)/nettoskuld (-)	12 598	7 280
Justerad räntebärande finansiell nettofordran (+)/nettoskuld (-)	17 719	15 962
Rörelsemarginal, Byggverksamhet, %	3,8	2,5
Avkastning på sysselsatt kapital, Projektutveckling, %	11,8	12,2
Avkastning på eget kapital, %	20,0	26,0
Orderingång, Mdr kr	153,6	149,8
Orderstock, Mdr kr	207,0	178,9
Antal anställda	30 051	32 463

Certifierade fastigheter, andel av sålda fastigheter

84%

> Läs mer på sidan 73.

Energibesparing i nya kontorsfastigheter

-30%

> Läs mer på sidan 75.

Koldioxidutsläpp

-46%

> Läs mer på sidan 71.

Intäkter per segment, 2021

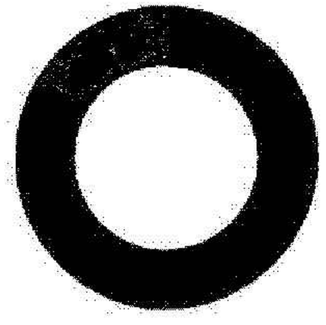

- Byggverksamhet, 84%
- Bostadsutveckling, 9%
- Kommersiell fastighetsutveckling, 7%

Rörelseresultat per segment, 2021

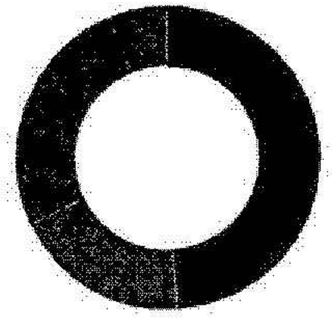

- Byggverksamhet, 49%
- Bostadsutveckling, 19%
- Kommersiell fastighetsutveckling, 32%

> Läs mer om Verksamhetsgrenar på sidorna 22–34.

Intäkter och rörelseresultat

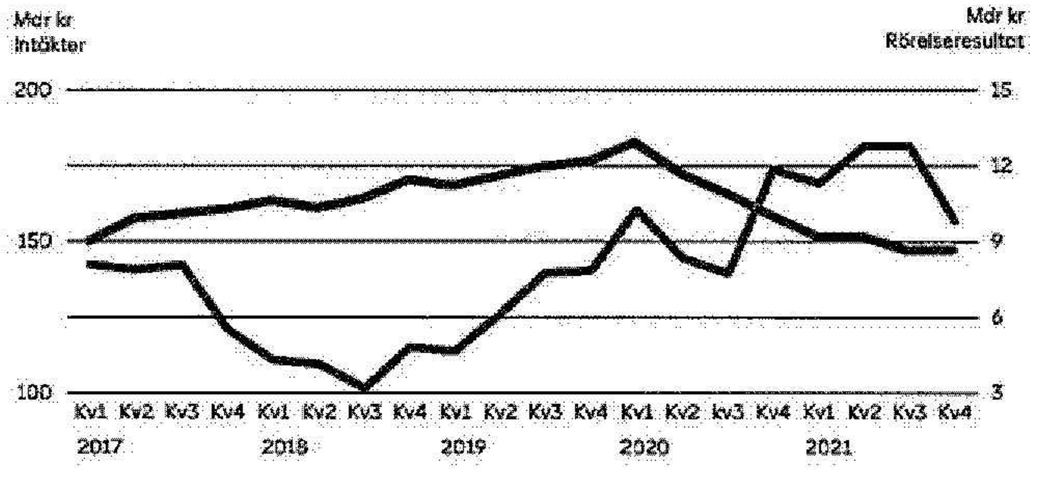

- Intäkter, rullande 12 månader
- Rörelseresultat, rullande 12 månader

Koldioxidutsläpp i Skanskas egen verksamhet

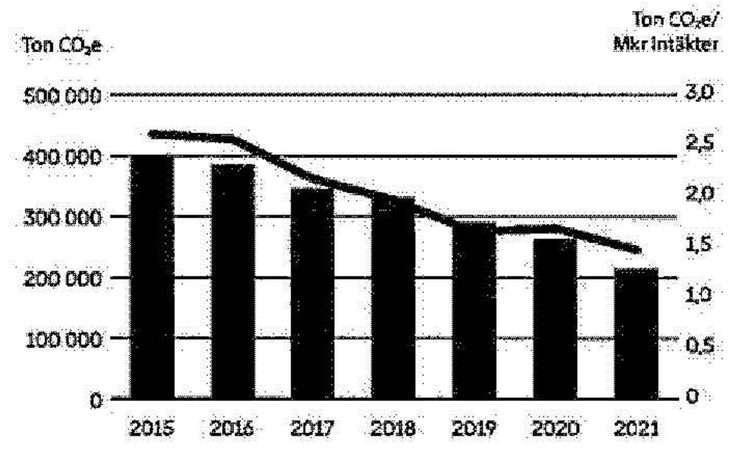

- Scope 1
- Scope 2
- Intensitet för utsläpp av växthusgaser (ton CO_2e/Mkr intäkter)

Visar styrka i tider av osäkerhet

Vi gick in i 2021 med en stark finansiell ställning som gjorde det möjligt för oss att öka investeringarna i smartare och mer hållbara projekt. Med stabilitet och starkt resultat i vår Bygg- och Projektutvecklingsverksamhet är jag övertygad om att vi har en god plattform för tillväxt.

Våra marknader påverkades av pandemin under året, även om verksamheten successivt har återhämtat sig. Med en ökad marknadsaktivitet noterar vi prisökningar på vissa material och flaskhalsar i leverantörskedjan. Tack vare en selektiv anbudsgivning, starkt kommersiellt fokus och vår strategi med lokal erfarenhet och expertis på våra hemmamarknader har vi framgångsrikt lyckats hantera dessa utmaningar.

Med en stark balansräkning, stabil operativ styrning och erfarna team är vi väl positionerade att möta våra kunders behov, nu och i framtiden. Vi har lanserat en ny strategisk inriktning för koncernen, som drar nytta av de styrkor och den kunskap vi har utvecklat under våra 135 år i branschen, och finslipar de lösningar som krävs för att hjälpa våra kunder att hantera en framtid i ständig förändring.

En kommersiell grund för stabil tillväxt
Under 2021 ökade lönsamheten inom hela Byggverksamheten. Inom Bostadsutveckling ökade både volym och lönsamhet på alla våra marknader, och Kommersiell fastighetsutveckling startade utvecklingsprojekt av hög kvalitet på rekordnivåer samt realiserade attraktiva vinstnivåer.

Sammantaget uppgick rörelseresultatet till 9,8 (11,9) miljarder kronor. Inom vår Byggverksamhet, där samtliga affärsenheter presterade, uppgick rörelsemarginalen till 3,8 (2,5) procent, vilket är över vårt mål på minst 3,5 procent. Avkastning på sysselsatt kapital för Projektutveckling uppgick till 11,8 (12,2) procent, vilket ligger över vårt mål om minst 10 procent. Avkastning på eget kapital uppgick till 20,0 (26,0) procent, vilket överträffar vårt mål om minst 18 procent.

"Vår nya strategiska riktning ger oss förutsättningar att fortsätta skapa hälsosamma, hållbara platser som kommer att generera värde långt bortom vår livstid."

Resultat per aktie

19,80 kr

Rörelsemarginal – Byggverksamheten

3,8%

Avkastning på sysselsatt kapital – Projektutveckling

11,8%

Mot bakgrund av vår starka finansiella ställning föreslår Skanskas styrelse en utdelning om totalt 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extrautdelning.

Vi kommer fortsätta att växa vår Kommersiella fastighetsutveckling, att vara en ledande bostadsutvecklare samt ytterligare förbättra lönsamheten och ansvarsfullt växa vår Byggverksamhet. Under 2022 kommer vi att introducera en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter. Syftet är att över tid bygga en portfölj av svenska kontorsfastigheter vilket kommer stärka vår kommersiella position ytterligare genom ökat värdeskapande och varaktiga kassaflöden.

Utöka vår hållbara påverkan
Vi tog även några viktiga steg mot vårt mål att eliminera koldioxidutsläpp i hela vår verksamhet och värdekedja. Vi gick med i Leadership Group for Industry Transition (LeadIT), ett initiativ för samarbete mellan företag och länder som stöder Parisavtalet. Dessutom skärpte vi vårt klimatmål, som nu blivit vetenskapligt validerat av Science Based Targets Initiative och är i linje med Parisavtalet.

Vårt skärpta klimatmål innebär att vi senast år 2030 ska ha minskat våra egna koldioxidutsläpp (scope 1 och 2) med 70 procent och att inom Projektutvecklingsverksamheten minska våra scope 3-utsläpp med 50 procent och att senast år 2045 uppnå nettonoll i hela vår värdekedja. Hittills har vi minskat vårt klimatavtryck med 46 procent sedan 2015. Vårt hållbarhetsarbete styrs av FN:s globala mål för hållbar utveckling och Global Compacts grundprinciper.

Men om vi ska kunna hjälpa våra kunder att nå sina klimatmål och skapa resiliens i den byggda miljön framöver måste vi göra ännu mer. Värdekedjan är en viktig del i detta. Omvandlingen kommer att kräva innovation, partnerskap och branschsamarbete.

Nästa kapitel i vår historia
Tack vare vår förmåga att anpassa verksamheten till nuvarande och framtida krav, med stöd i vårt löfte och våra värderingar, en integrerad affärsmodell och exceptionella team, är jag övertygad om att vi går starka in i nästa fas.

Erfarenheten har visat mig att de bästa projekten i vår portfölj gör tre saker: de överträffar kundernas behov, de är kommersiellt framgångsrika och de påverkar samhället positivt. Jag vet att vår nya strategiska riktning ger oss förutsättningar att fortsätta skapa viktiga förebilder för hälsosamma, hållbara platser som kommer att generera värde för människor och samhälle långt bortom vår livstid. Det möjliggör i sin tur branschledande totalavkastning till aktieägare.

Jag är stolt över allt vi har uppnått i år, trots utmanande förutsättningar. Detta hade inte varit möjligt utan stöd och hjälp från våra team, samarbetspartners, kunder och aktieägare. Tack för att ni följer med oss på vår resa – jag ser fram emot att skriva nästa kapitel tillsammans med er.

Anders Danielsson
VD och Koncernchef

Globala trender

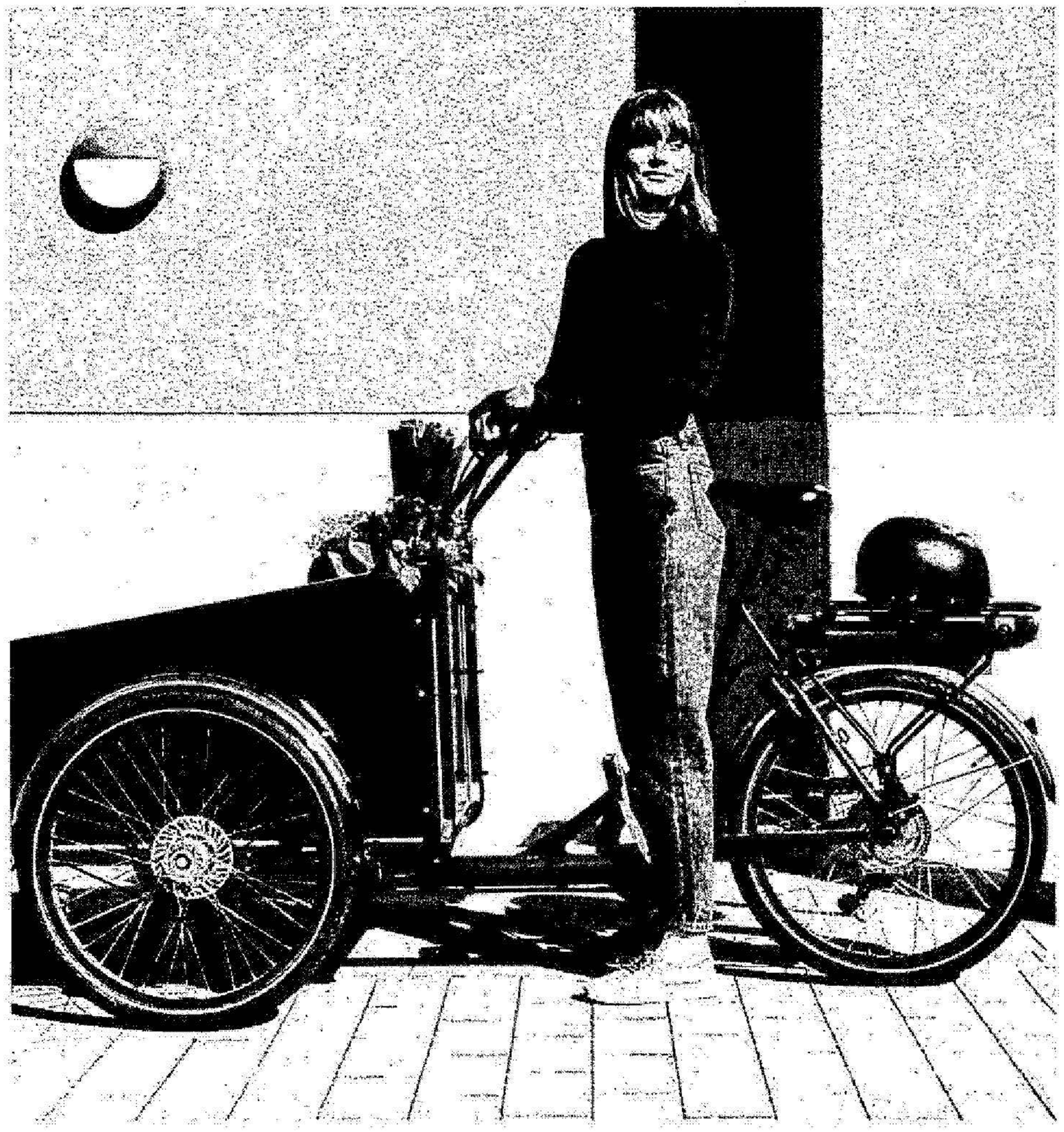

Inget bolag verkar isolerat. Sociala och demografiska trender, marknadsförändringar och miljöfaktorer har betydelse för bolagets utveckling. Megatrender som urbanisering, digitalisering och behovet av klimatsmarta lösningar påverkar vår verksamhet.

Covid-19 skapade en tillfällig global ekonomisk nedgång, vars långsiktiga effekter ännu inte är kända. Genom vårt arbete ser vi möjligheter att leda kunder och samhälle i positiv riktning när omvärlden står inför komplexa utmaningar.

Ekonomisk och politisk utveckling
I Norden och Centraleuropa har tillväxten i byggsektorn ökat de senaste åren, tack vare växande ekonomier och offentliga investeringar.

Även i USA har ökade offentliga investeringar bidragit till tillväxt. På längre sikt visar prognosen på fortsatt tillväxt på de flesta marknader.

Urbanisering och demografiska förändringar
Urbaniseringen har format världen under de fyra senaste decennierna. Mer än halva jordens befolkning bor nu i städer, och prognoserna tyder på att den här siffran kommer att öka till 70 procent år 2050.[1]

Förtätningen av städerna påskyndar behovet av effektiva och flexibla transporter, prisvärda bostäder och lokala satsningar på hälsofrämjande, gröna och inkluderande stadsmiljöer. Det görs betydande investeringar i kollektivtrafik, energi- och vattenförsörjning och annan infrastruktur, men även i kontorsfastigheter, bostäder, skolor och sjukhus.

Klimatkrisen och pandemin har belyst de möjliga sårbarheterna i stadsmiljöer, såsom strukturella ojämlikheter[2] och otillräcklig infrastruktur. Många städer planerar därför en rad investeringar i hållbar och resilient infrastruktur som syftar till att koppla den ekonomiska återhämtningen och nya arbetstillfällen med miljömässigt hållbar utveckling. Med fokus på

1) https://www.un.org/development/desa/en/news/population/2018-revision-of-world-urbanization-prospects.html
2) https://www.etui.org/sites/default/files/2021-12/01-ETU%20BM2021-Small.pdf kapitel 4 & 7

rörlighet och energieffektivitet i våra städer kan vi skapa en starkare och mer cirkulär ekonomi.

Klimatförändringar och en ny hållbarhetsagenda
Klimatförändringarnas påverkan och behovet av att motverka effekterna av dessa står högt på agendan för världens företagsledare och regeringar. I den senaste rapporten från Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC)[1] betonas behovet av snabba åtgärder. Klimatförändringarna kommer att definiera affärsvärlden de kommande tio åren. Den byggda miljön står för närmare 40 procent av de globala energirelaterade koldioxidutsläppen, så beslutsfattare, investerare och kunder har höga förväntningar på branschen att vidta åtgärder som minskar koldioxidutsläppen.[2]

Stadsmiljöerna måste bli mer motståndskraftiga så att byggnader och infrastruktur tål den ökade förekomsten av allt kraftigare extremväder. Nationell och regional lagstiftning formuleras med detta i åtanke, vilket ger oss möjlighet att verka för klimatanpassning och ett mer resilient samhälle.

De senaste åren har investerarnas krav på företagen ökat kraftigt att lägga större vikt vid miljö-, samhälls- och bolagsstyrningsfrågor (Environmental, Social and Governance, ESG). EU:s taxonomi, den europeiska gröna given och fokus på en inkluderande och miljömässigt hållbar ekonomisk återhämtning från pandemin är några exempel på detta. Detta är en trend som förväntas hålla i sig under de kommande åren.[3]

Digitalisering
I en värld som utsätts för klimatförändringar kan digitaliseringen påskynda en positiv omställning. Ny teknik, innovationer och bättre produkter spelar en allt större roll och skapar möjlighet att förbättra produktiviteten, effektiviteten och den hållbara utvecklingen inom hela byggsektorn – från drift, styrning och kommunikation till transparent redovisning och finansiering.[4] Två exempel på detta är datainsamling och datahantering av komplex information för förbättrat beslutsfattande, samt resursoptimering för optimerad produktivitet och effektivitet.

Det finns även en ökad efterfrågan på digitala lösningar med fokus på kvalitet, funktionalitet och design. Digitaliseringen hjälper byggbranschen att skapa ett helhetsperspektiv för byggnaders livscykel och påverkan, med hänsyn till slutanvändarnas behov från dag ett. Dessa trender och beteenden kommer att fortsätta påverka ekonomin och förändra vårt sätt att leva och arbeta.

Partnersamarbeten för innovation
Innovation och utveckling av energipositiva byggnader förändrar tanken om vad en byggnad kan bidra med till det urbana ekosystemet. Detta stimulerar till samarbeten och initiativ inom bygg- och projektutvecklingssektorn inom områden som prisvärda bostäder, hållbara lösningar, stadsplanering samt en säker arbetsmiljö.

Många av dessa partnerskap kräver branschöverskridande samarbete och dialog med representanter från hela värdekedjan – från myndigheter, affärspartners och leverantörer till privatpersoner. Genom samarbete kan vi lösa komplexa utmaningar och nå våra högt uppsatta mål.

1) https://www.un.org/clIMatechange?gclid=EAIaIQobChMI1-7Oh7rH9AIVwo1oCR3L_gZuEAAYASAAEgJJ1fD_BwE
2) https://www.unep.org/news-and-stories/press-release/building-sector-emissions-hit-record-high-low-carbon-pandemic
3) https://www.bloomberg.com/professional/blog/esg-assets-may-hit-53-trillion-by-2025-a-third-of-global-aum/
4) https://www.weforum.org/reports/a-framework-for-the-future-of-real-estate.

"Digital teknologi kan förbättra den hållbara utvecklingen inom hela byggsektorn."
Den byggda miljön står för närmare
40%
av de globala energirelaterade koldioxidutsläppen.

INTRESSENTDIALOG

På Skanska samarbetar vi med partners för att hantera globala utmaningar och bygga ett bättre samhälle. Inom affärsenheterna Skanska Sverige och Skanska Kommersiell fastighetsutveckling Norden tillämpar vi vårt arbetssätt för innovationsprocesser, Sustainovation, för att identifiera hållbara lösningar. Vi träffade Klas Åkerbäck, extern medlem i Sustainovation, COO på Trophi Fastighets AB och tidigare senior portföljförvaltare på Tredje AP-fonden, för att diskutera hur innovation och hållbarhet går hand i hand.

Strukturerad uppskalning av innovation

Klas Åkerbäck, COO, Trophi Fastighets AB

Genom innovationsrådet inom Sustainovation samarbetar Skanska med partners för att proaktivt utveckla och skala upp hållbar innovation. Klas har varit medlem i innovationsrådet sedan starten 2020 och har bidragit med ett externt perspektiv på Skanskas innovationsprocesser. "Inom Sustainovation utvärderar vi Skanskas idéer om nya affärsmöjligheter inom nya områden, för att utvärdera om idén är genomförbar och vidareutveckla idén till verklighet", förklarar han.

Sustainovation är utformat för att driva innovation och utveckling med fokus på nya affärsmöjligheter och skalbara, hållbara lösningar. "Hållbarhet genomsyrar alla idéer som presenteras för innovationsrådet. För en industri med stora utsläpp finns det enorma affärsmöjligheter i att hitta nya sätt att minska koldioxidutsläppen", fortsätter Klas.

När det gäller framtiden inom byggbranschen har Klas en positiv inställning: "Historiskt sett har det varit för lite fokus på innovation, men nu finns det gott om möjligheter."

Exempelvis presenterades idén om biokol för jordförbättring för innovationsrådet genom att visa på kombinationen av klimateffekter och affärsmöjligheter.

Skanska har stöd av tre externa personer i innovationsrådet, varav Klas är en. "Med min bakgrund inom finans och fastighetsutveckling hjälper jag Skanska att bedöma lönsamheten i de idéer som läggs fram för rådet", förklarar Klas. "Dessutom ger externa medlemmar viktig input från ett utomstående perspektiv på aspekter som till exempel marknadsmöjligheter. Och eftersom vi inte är medvetna om eventuella interna begränsningar kan vi bidra med ett bredare perspektiv."

"Skanskas innovationsprocess är ovanligt välstrukturerad, och det är en stor fördel när det gäller att utveckla en idé till produkt", fortsätter Klas. Innovationsrådet väljer ut de bästa idéerna och hjälper innovatören att utveckla dem genom vägledning och finansiering. "Tack vare att Skanska har satsat så mycket på att skapa en strukturerad process kan vårt arbete inom Sustainovation överföras till koncernens övriga marknader", avslutar Klas.

Skanskas mål

Skanskas mål återspeglar vår ambition att bibehålla en branschledande position – operativt, ekonomiskt och hållbarhetsmässigt.

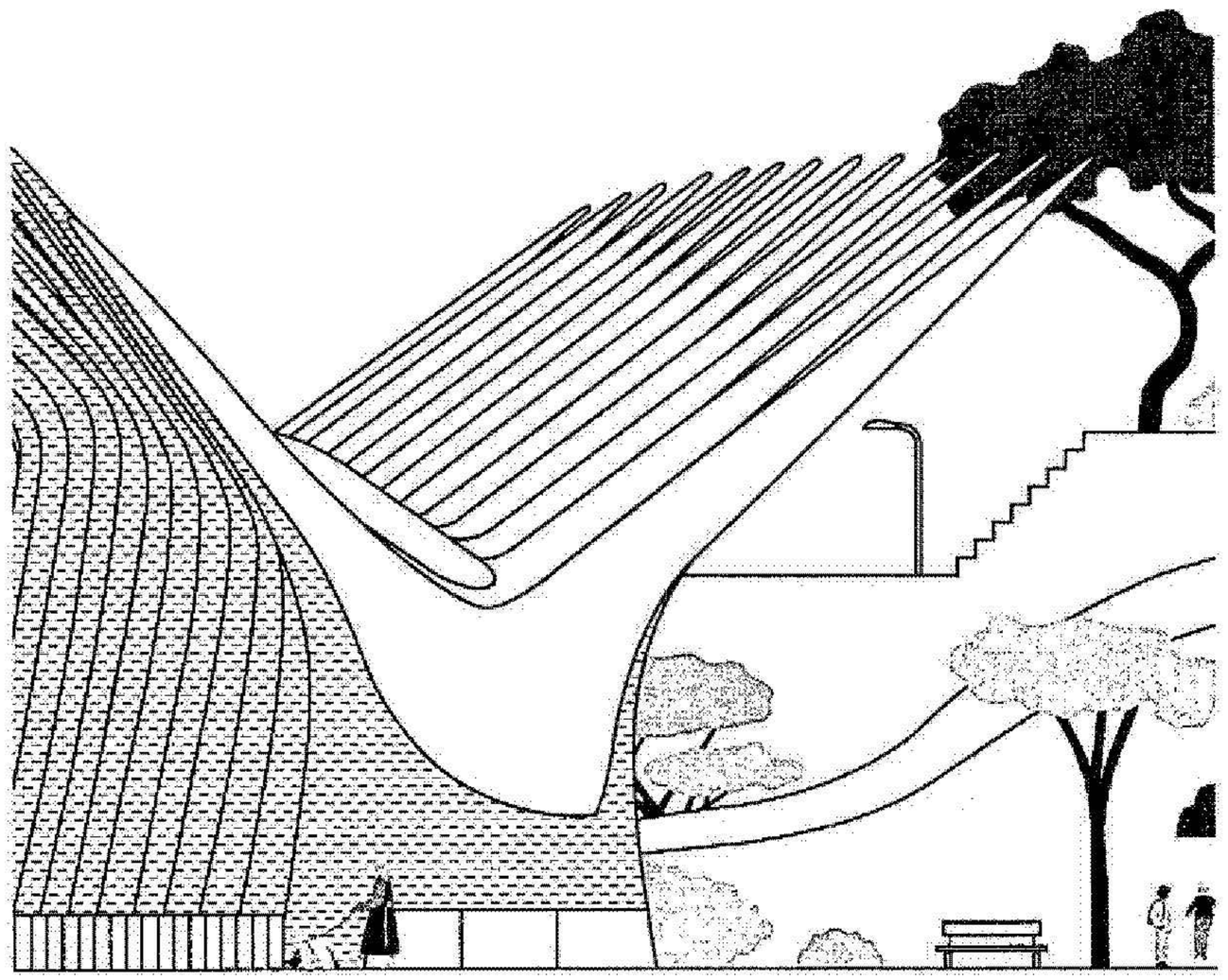

Rörelsemarginal – Byggverksamheten

Mål: ≥3,5%

Utfall 2021: 3,8%

Resultatet i Byggverksamheten var fortsatt stabilt. Lönsamheten förbättrades 2021 trots lägre intäkter. För att fortsätta denna förbättringstrend bibehåller vi vår strategi för selektiv anbudsgivning med förbättrat kommersiellt fokus.

Rörelsemarginal – Byggverksamheten

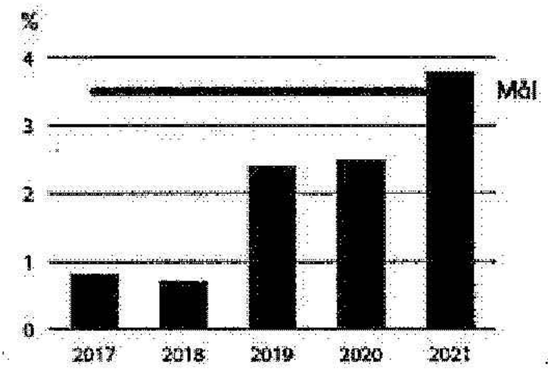

Avkastning på sysselsatt kapital[1] – Projektutveckling

Mål: ≥10%

Utfall 2021: 12%

Projektutvecklingsverksamheten fortsatte att leverera resultat på hög nivå. Kommersiell fastighetsutveckling levererade ännu ett starkt år med utvecklingsvinster och en rekordhög nivå av nystartade utvecklingsprojekt. Inom Bostadsutveckling var resultatet starkt, med ökade volymer och lönsamhet på alla våra marknader.

Avkastning på sysselsatt kapital[1] – Projektutveckling

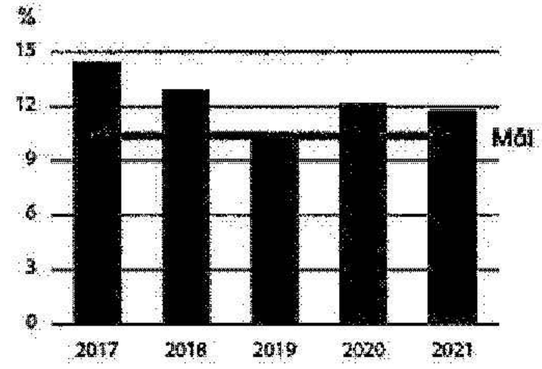

Avkastning på eget kapital[1]

Mål: ≥18%

Utfall 2021: 20%

Starkt resultat i alla våra verksamhetsgrenar resulterade i en avkastning på eget kapital väl överstigande vårt mål om minst 18 procent.

Avkastning på eget kapital[1]

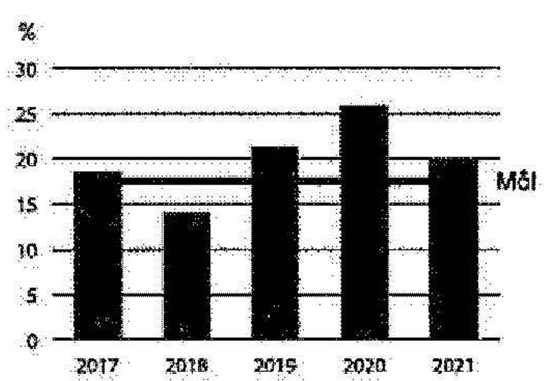

1) Enligt segmentsredovisning.

Justerad nettoskuld (-)/nettofordran (+)[1)]

Limit

-9 Mdr kronor

Utfall 2021

+18 Mdr kronor

Starkt kassaflöde genom fokus på rörelsekapital från Byggverksamheten och försäljningar inom Projektutveckling.

Justerad räntebärande finansiell nettofordran (+)/nettoskuld (-)

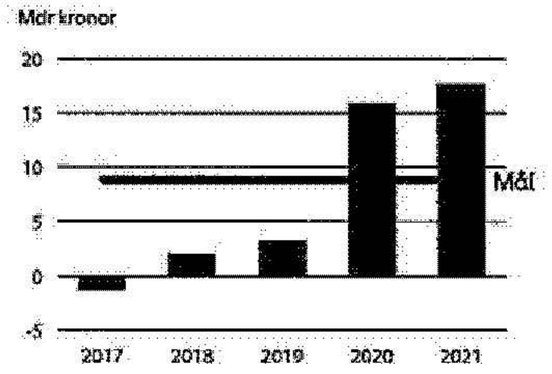

Klimatmål

Mål 2030

-70%

Minskning av koldioxidutsläpp från egen verksamhet (scope 1 och 2) jämfört med 2015.

Utfall 2021

-46%

Sedan 2015 har vi minskat koldioxidutsläppen från vår egen verksamhet med 46 procent och intensiteten för utsläpp av växthusgaser med 44 procent.

> Läs mer om Skanskas klimatmål på sidan 71.

Koldioxidutsläpp i Skanskas egen verksamhet (scope 1 och 2)

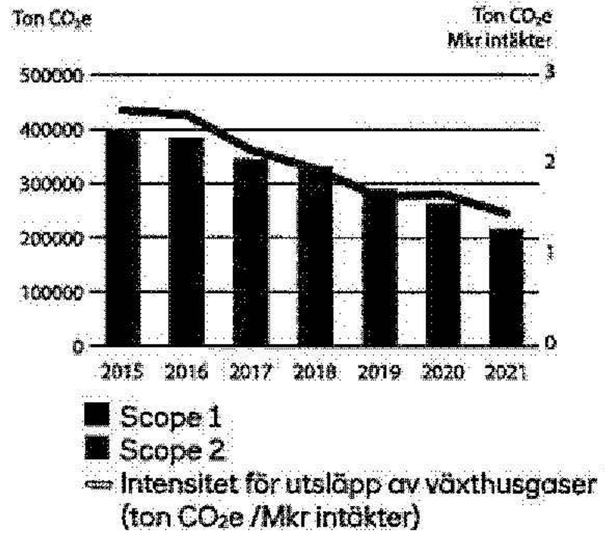

Finansiella mål 2022

Skanska har lanserat en ny verksamhetsgren – Förvaltningsfastigheter – och reviderade finansiella mål för koncernen från och med 2022.

Finansiella mål över tid

- Byggverksamhet:
  Rörelsemarginal ≥ 3,5 % (föregående ≥ 3,5%)
- Projektutveckling:
  Avkastning på sysselsatt kapital ≥ 10%
  (föregående ≥ 10%)
- Förvaltningsfastigheter:
  Avkastning på sysselsatt kapital ≥ 6% (föregående e.t.)
- Koncern:
  Avkastning på eget kapital ≥ 18 % (föregående ≥ 18%)
- Koncern:
  Justerad nettoskuld (-)/nettofordran (+)
  -10 Mdr kronor (föregående -9 Mdr kronor)
- Koncern:
  Utdelningsandel 40–70% (föregående 40–70%)

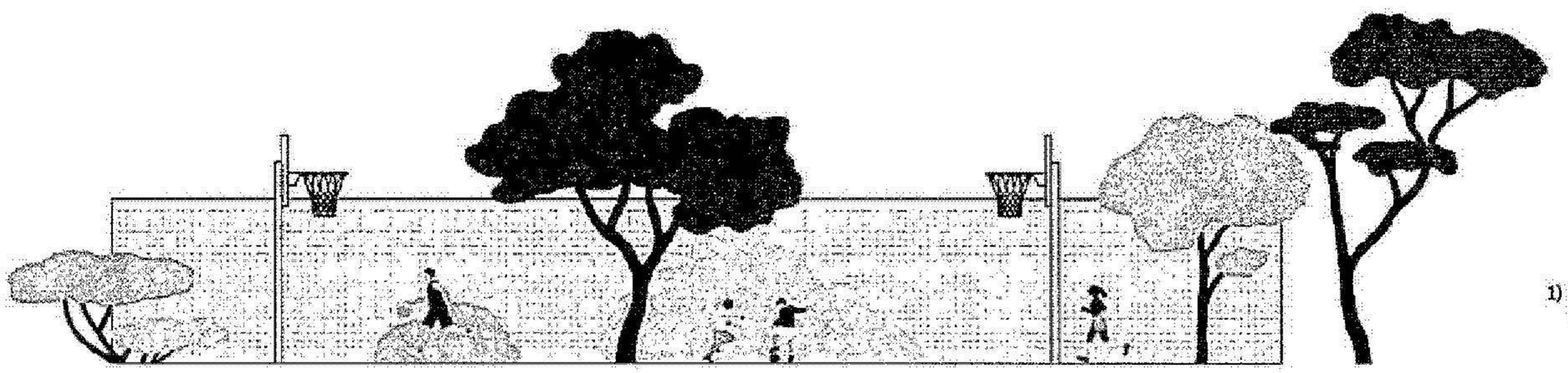

1) Räntebärande nettofordran/nettoskuld exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och räntebärande pensionsskuld netto.

Skanska-aktien

Skanskas B-aktie är noterad på Nasdaq Stockholm.
Skanskas börsvärde uppgick den 31 december 2021 till 98 miljarder kronor.

10,00

Föreslagen utdelning per aktie, kr, 2021

Vinst, utdelning och direktavkastning (2017–2021)

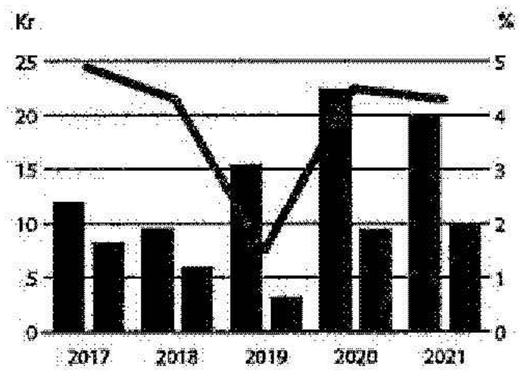

1) Resultat per aktie enligt segmentsredovisning dividerat med antal utestående aktier.
2) Utdelningen i procent av slutkursen för respektive verksamhetsår.

Aktiekurs 2021
Skanskas aktiekurs (SKAB)[1] ökade med 12 procent under 2021. OMX Stockholm Index ökade med 35 procent och DJ Construction & Materials Titans Index ökade med 25 procent under samma period. Slutkursen för Skanskas B-aktie uppgick till 234,20 kronor. Det högsta pris som betalades 2021 uppgick till 259,40 kronor den 23 juli, och det lägsta till 197,15 kronor den 7 januari. Den totala avkastningen på Skanskas B-aktie för året var 17 procent, jämfört med 38 procent för OMX Stockholm Index och 28 procent för DJ Construction & Materials Titans Index.

Utdelning och utdelningspolicy
Enligt Skanskas utdelningspolicy delas 40–70 procent av årets resultat ut till aktieägarna, förutsatt att bolagets finansiella situation i sin helhet är stabil och tillfredsställande. För räkenskapsåret 2021 föreslår styrelsen en utdelning om totalt 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor i ordinarie utdelning, och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extrautdelning. Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 4 122 (3 917) Mkr, eller 51 i utdelningsandel.

För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningstidpunkten beroende på aktieåterköp och överföring av aktier till deltagare i Skanskas långfristiga aktiesparprogram, Seop.

1) Bloomberg ticker SKAB:SS, Reuters quote SKAb.ST.

Historik Skanska-aktien

	2021	2020	2019	2018	2017
Aktiekurs årets utgång, kr	234,20	209,70	211,70	141,00	170,00
Börsvärde årets utgång, Mdr kr	98,3	86,5	87,1	57,8	69,5
Utestående antal aktier, miljoner[1]	412,2	412,3	411,5	409,7	408,9
Högsta aktiekurs under året, kr	259,40	238,90	216,00	179,70	226,60
Lägsta aktiekurs under året, kr	197,15	146,00	140,85	134,85	170,00
Direktavkastning, %[2]	4,3	4,5	1,5	4,3	4,9
Resultat per aktie, kr[3]	19,80	22,46	15,46	9,55	12,01
Utdelning per aktie, kr	10,00[4]	9,50	3,25	6,00	8,25
Utdelningsandel, %[5]	51	42	21	63	69

1) Genomsnittligt antal utestående aktier vid årets slut.
2) Utdelningen i procent av slutkursen för respektive verksamhetsår.
3) Periodens resultat per aktie enligt segmentsredovisning dividerat med antal utestående aktier.
4) Baserat på styrelsens utdelningsförslag.
5) Utdelningen i procent av resultat per aktie.

Index och rankningar
Förutom de index som är direkt kopplade till Nasdaq Stockholm ingår Skanska även i andra index och rankningar.

Rankningar:
- CDP Climate A-
- MSCI AA

Index:
- OMX Stockholm 30 ESG Responsible Index
- FTSE4Good

Aktieägarstruktur
67 procent av aktiekapitalet ägs av svenska investerare och 33 procent av utländska investerare. USA och Storbritannien står för den högsta andelen aktieägare registrerade utanför Sverige. I slutet av året uppgick moderbolagets (Skanska AB) innehav av egna B-aktier till 7 655 488 aktier, vilket motsvarar 1,8 procent av aktiekapitalet.

Likviditet
Under 2021 omsattes totalt 655 (437) miljoner Skanska-aktier till ett totalt börsvärde om 148 (83) miljarder kronor, vilket motsvarar en genomsnittlig dagsomsättning om 2,6 (1,9) miljoner aktier eller 0,6 miljarder kronor per handelsdag.

Aktieägarstruktur per land

Aktieägarstruktur

Innehav	Antal aktieägare	Antal aktier	Kapital (%)	Röster (%)
1–1 000	94 012	21 371 553	5,1	3,6
1 001–10 000	14 068	39 193 723	9,3	6,9
10 001–20 000	670	9 579 694	2,3	1,8
20 001–	666	285 902 117	68,1	76,9
Anonymt ägande		63 855 985	15,2	10,7
Totalt	**109 416**	**419 903 072**	**100**	**100**

Fördelning av aktier

	A-aktier	B-aktier	Totalt
Antal registrerade aktier	19 661 632	400 241 440	419 903 072

År 2021 omvandlades 22 932 A-aktier till B-aktier på aktieägarnas begäran. Det totala antalet röster i bolaget uppgick därefter till 596 857 760.

Källa: Modular Finance Holdings, Euroclear, 31 december 2021.

De största aktieägarna i Skanska AB, röstsorterat den 31 december 2021

Aktieägare	% av röster	% av kapital
Industrivärden AB	24,3	7,4
Lundberg-gruppen	13,2	5,8
AMF Försäkringar & Fonder	4,0	5,7
Skanska-anställda genom Seop[1)]	3,3	4,7
BlackRock	2,0	2,8
SHB Fonder & Liv	2,0	2,8
Vanguard	1,8	2,6
Swedbank Robur Fonder	1,6	2,2
Norges bank	1,1	1,6
Carnegie fonder	1,2	1,8
10 största aktieägarna i Skanska	**54,8**	**37,7**
Övriga aktieägare i Skanska	45,2	62,3
Totalt	**100,0**	**100,0**
varav aktieägare i Sverige	76,7	66,9
varav aktieägare utomlands	23,3	33,1

1) Moderbolagets (Skanska AB) innehav av egna B-aktier. Behandlas inte som en egen ägargrupp.

Total avkastning på Skanskas B-aktie jämfört med index

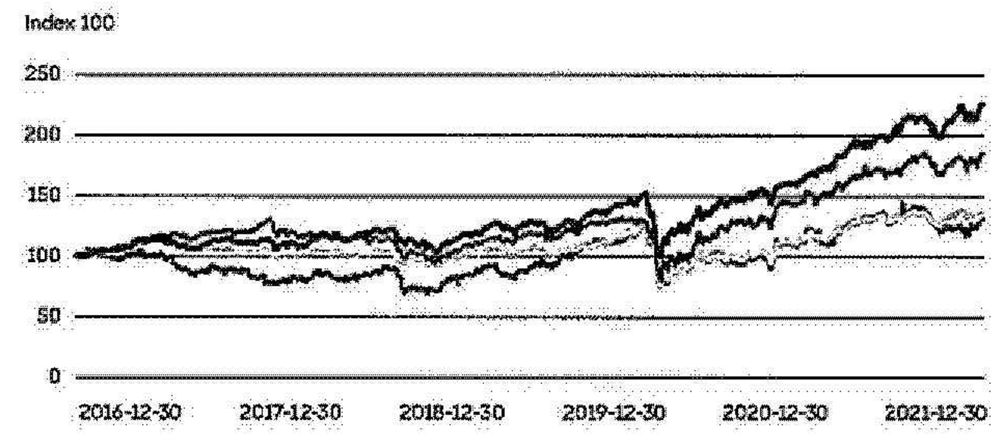

- OMX Stockholm GI Index
- DJ Construction & Materials Titans Total Return Index
- SBI[1)] totalavkastning
- Skanska B

1) Strategic Benchmark Index (SBI) består av noterade företag som sammantagna avspeglar Skanskas verksamheter.

Finansiering

Vår starka balansräkning gör det möjligt för oss att öka investeringarna i nya utvecklingsprojekt.

Skanska och affärsenheterna garanteras finansiering genom den koncernövergripande funktionen Skanska Financial Services (SFS), som ansvarar för hanteringen av koncernens skulder. Centraliserad finansiell förvaltning och SFS expertis ger stordriftsfördelar och ökad kontroll över finansiella och kommersiella risker.

Skanska har ett antal program för finansiering – såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram – vilket ger en god flexibilitet vid tillfälliga svängningar i likviditeten samt säkerställer långsiktig finansiering.

Den centrala skuldportföljen uppgick i slutet av året till 3,3 miljarder kronor. De outnyttjade kreditfaciliteterna om 6,6 miljarder kronor i kombination med tillgänglig likviditet om 10,9 miljarder kronor säkerställer en tillfredsställande finansiell kapacitet.

Samtliga utestående företagsobligationer – uppgående till 0,5 miljarder kronor – har en grön profil. En revolverande kreditfacilitet på 600 MEUR som förfaller 2024 utgör ett extra stöd vid eventuellt finansieringsbehov.

Gröna obligationer stimulerar hållbar utveckling
I slutet av 2021 utgjordes 100 procent av vår centrala skuldportfölj av gröna bilaterala lån eller gröna obligationer, öronmärkta för gröna projekt enligt Skanskas ramverk för gröna obligationer.

Ramverket kontrolleras av en oberoende part och bedöms vara kraftfullt och pålitligt enligt CICERO (Center for International Climate Research), som internationellt ses som ledande inom oberoende granskningar av system för gröna obligationer. Skanska rapporterar sin klimatpåverkan två gånger om året, och resultaten görs tillgängliga för våra intressenter.

Central låneportfölj, 3,3 Mdr kr

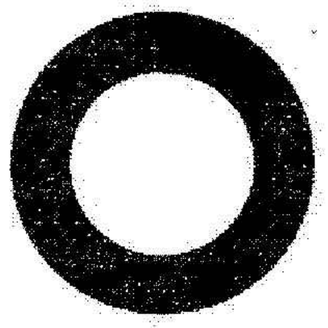

■ Gröna obligationer, 15%
■ Gröna bilaterala lån, 85%

Förfallostruktur

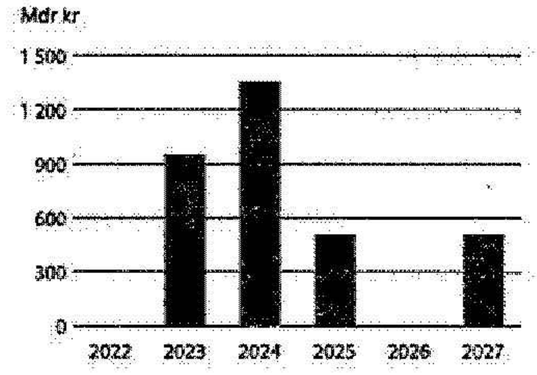

■ Gröna obligationer (MTN)
■ Gröna bilaterala lån

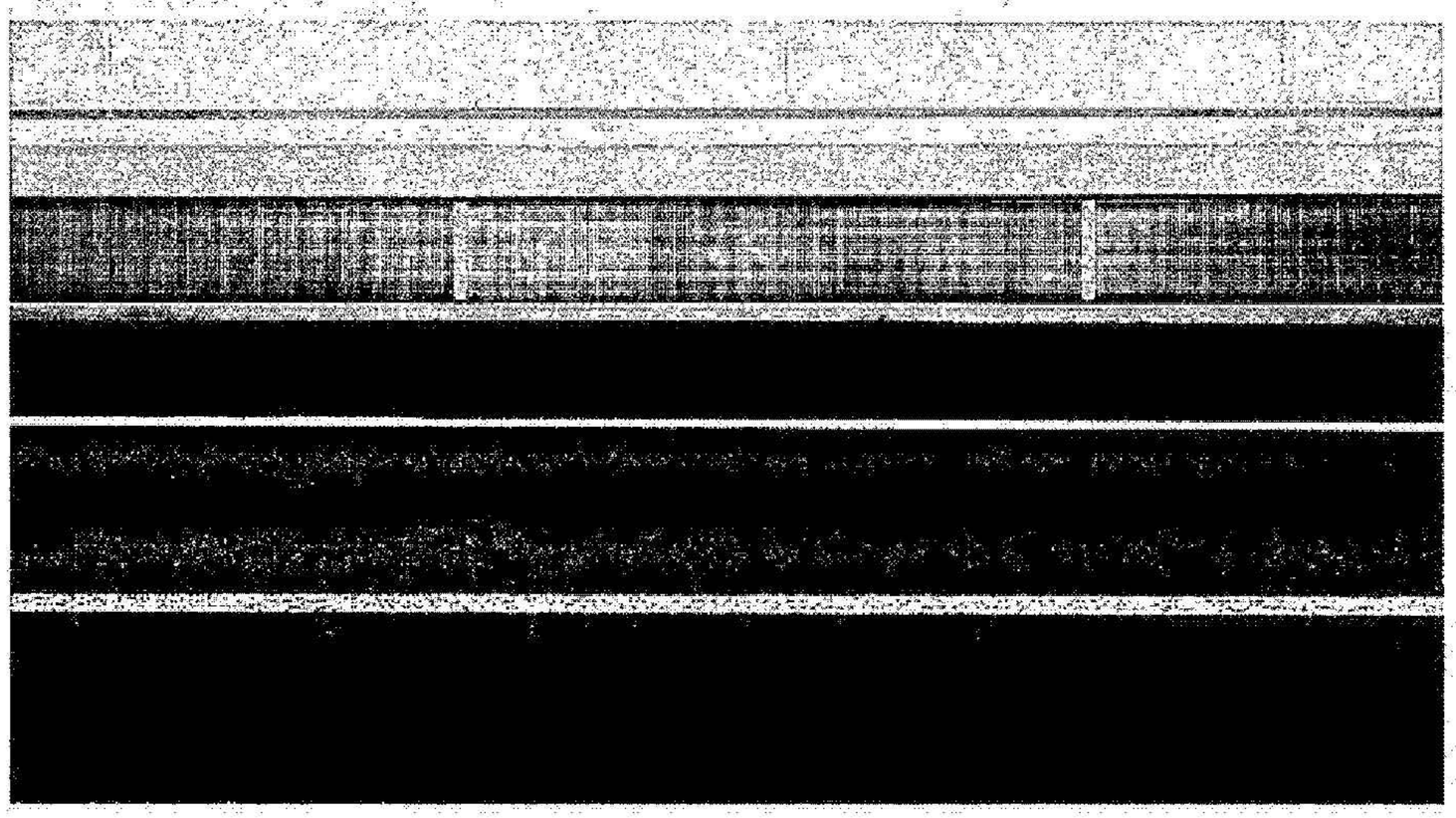

2022093003469

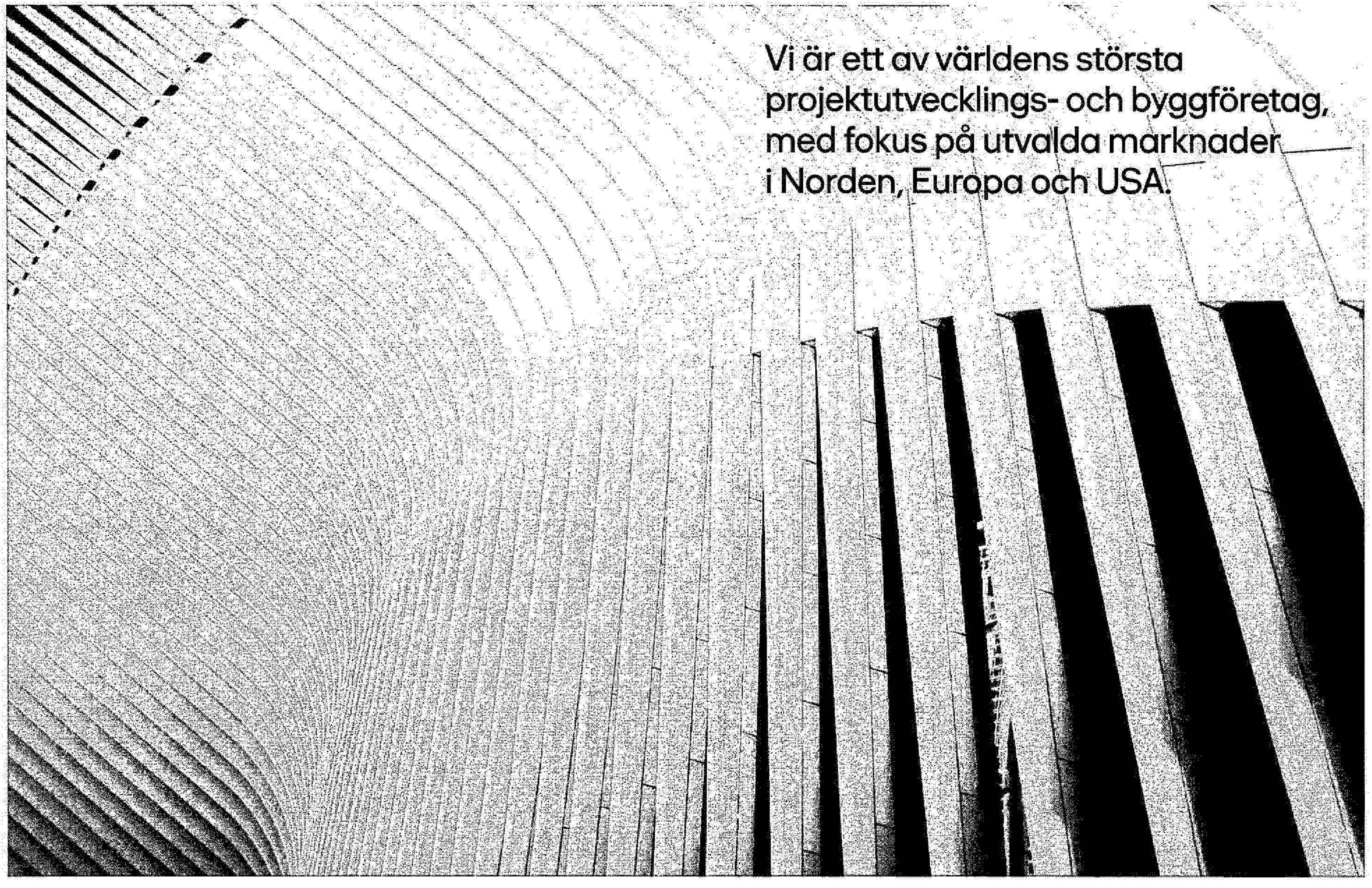

Skanskas strategi

Vårt syfte och våra värderingar, integrerade affärsmodell, kompetenta medarbetare samt starka varumärke utgör en stabil grund för att fortsätta leverera en branschledande totalavkastning till aktieägarna.

Ny strategisk inriktning
En rad initiativ implementerades under 2018 för att förbättra lönsamheten och förändra styrningen av bolaget. Dessa åtgärder har både stabiliserat vår Byggverksamhet och stärkt den interna styrningen samt vår balansräkning.

Under 2021 har vi vidareutvecklat vår strategi och i slutet av året lanserade vi en optimerad strategisk inriktning för koncernen.

2022 och på längre sikt
Vår långsiktiga strategi är fortfarande selektiv anbudsgivning, förbättrat kommersiellt fokus, kontrollerad expansion av Kommersiell fastighetsutveckling och ökad kostnadseffektivitet inom Byggverksamheten. Vi vill vara en ledande bostadsutvecklare som erbjuder högkvalitativa, hållbara bostäder. För att ytterligare tillvarata kommersiellt värde och vässa vårt kunderbjudande introducerar vi en ny verksamhetsgren från och med 2022, Förvaltningsfastigheter. Att över tid bygga upp en portfölj av svenska kontorsfastigheter kommer stärka vår kommersiella grund och bidra till ytterligare värdeskapande och varaktigt kassaflöde.

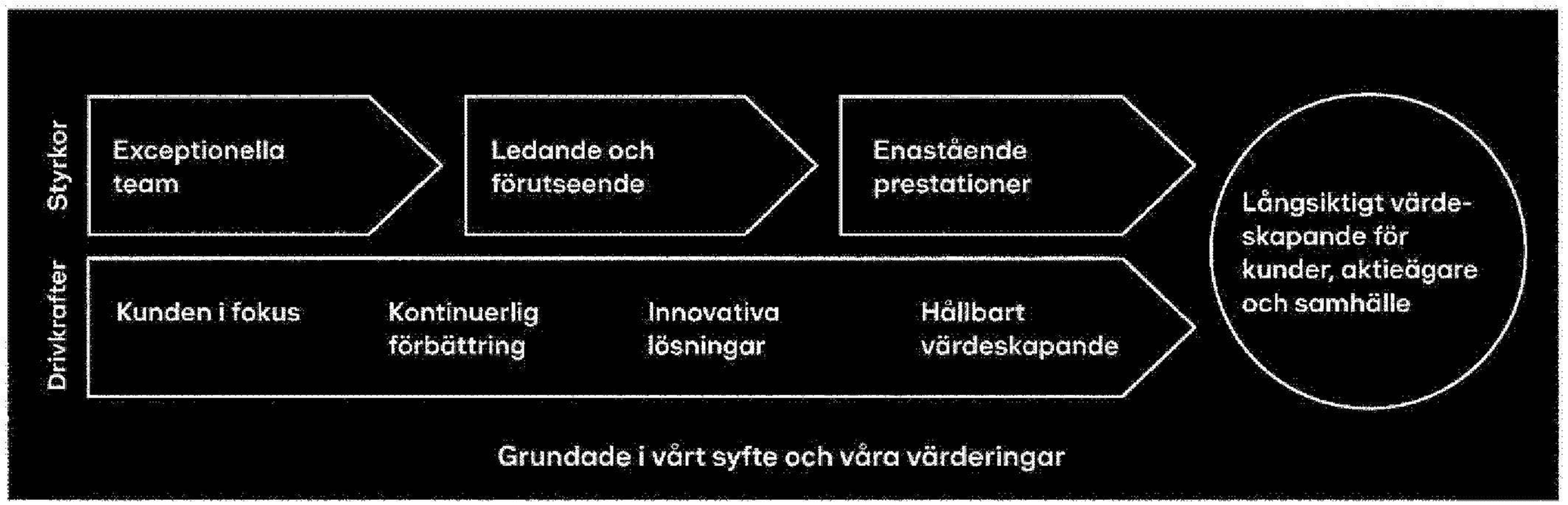

2022093003470

Förstärka våra konkurrensfördelar

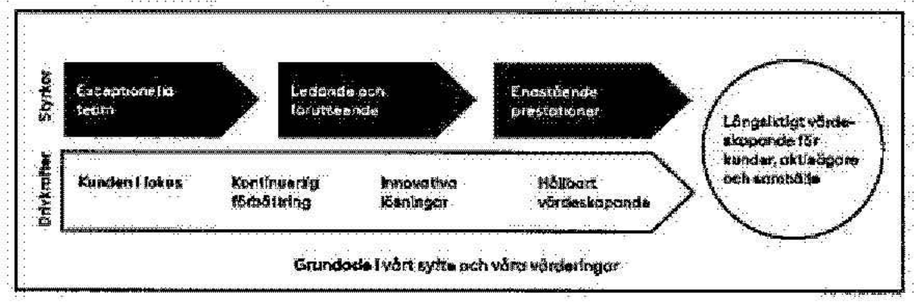

För att forma en framtid där vi och kommande generationer vill bo och leva måste vi bygga på våra styrkor som företag: utveckla våra medarbetare till sin fulla potential, fördjupa vår kompetens och ständigt förbättra våra prestationer.

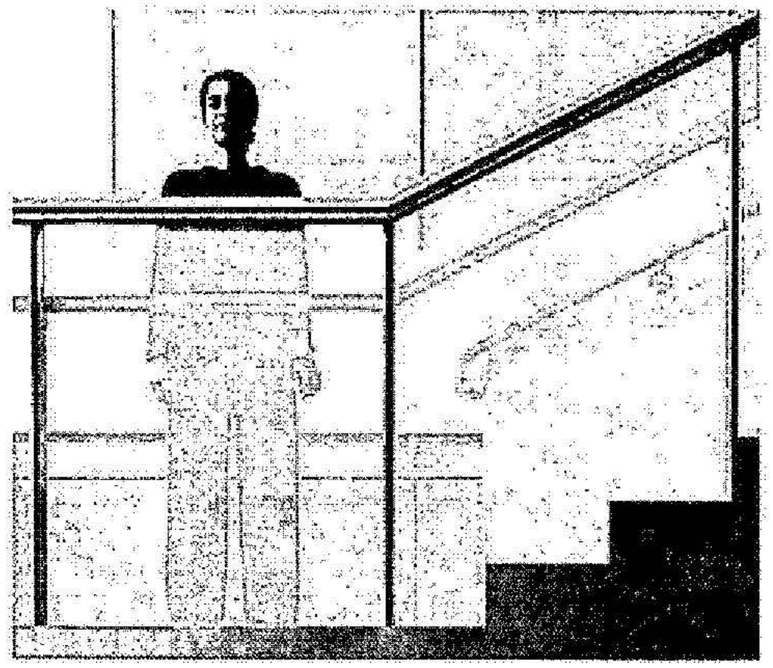

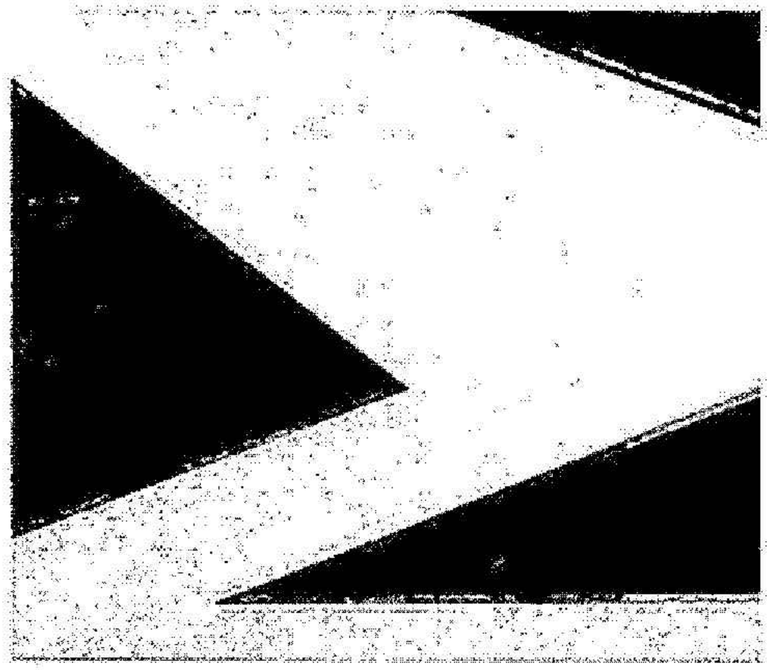

Våra styrkor bygger på varandra och leder till ständiga framsteg och kommersiella effekter. Tillsammans utgör de en grund för hållbara affärsmöjligheter, nöjda kunder och aktieägarvärde.

Exceptionella team
Vi investerar i våra medarbetare för att utveckla morgondagens ledare och changemakers, och för att ge verksamheten och kunderna möjlighet att utvecklas. Genom att erbjuda kontinuerliga möjligheter till utveckling och lärande ger vi våra medarbetare rätt kompetens för att skapa förutsättningar för framtida framgångar.

Ledande och förutseende
Vår integrerade affärsmodell skapar operativa och finansiella synergier. Med hjälp av den senaste tekniken omsätter vi vår expertis inom innovation och hållbarhet i handling för att hjälpa kunder att förverkliga sin fulla potential och i slutändan skapa värde till aktieägarna.

Enastående prestationer
Vi levererar projekt till nöjda kunder med hjälp av effektiv operativ styrning och smartare, mer hållbara lösningar – lösningar där projekten skapar värde under hela sin livscykel och ger lönsam avkastning. Detta hjälper oss att förbättra våra standarder för hälsa och säkerhet, liksom människors livs- och arbetslivskvalitet. Varje beslut, idé och projekt ger oss möjlighet att lyssna, lära och utvecklas.

Möjliggöra värdeskapande

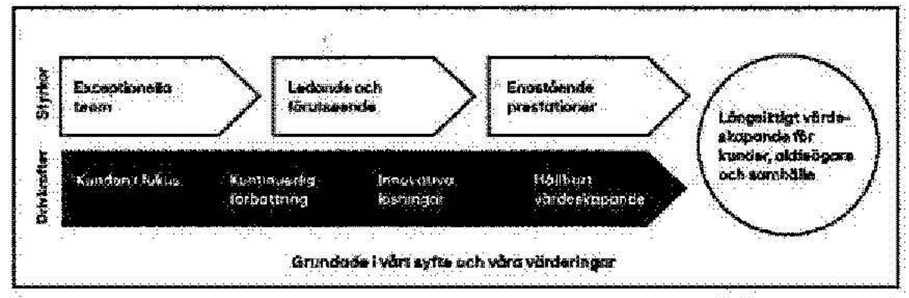

För att utveckla verksamheten kommer vi att fokusera på fyra viktiga drivkrafter som utnyttjar våra strategiska styrkor. Dessa områden möjliggör ett hållbart värdeskapande.

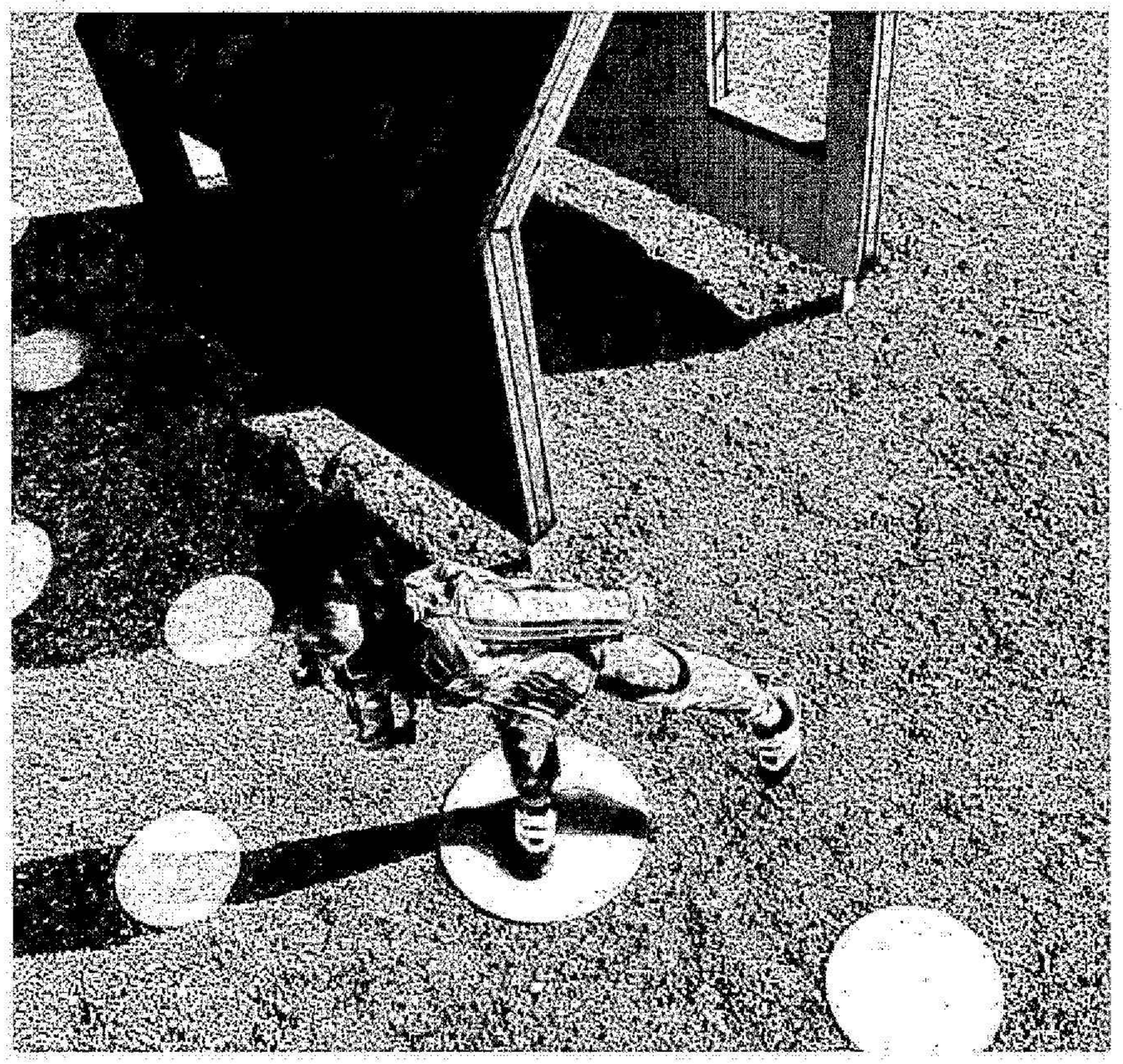

Kunden i fokus
Att ha kunden i fokus innebär att samarbeta med kund under hela projektet för att säkerställa framgång för dem och deras kunder.

Genom att systematiskt använda kundkännedom och kundinsikter förbättrar vi kontinuerligt vårt produktutbud och kundrelationer. Detta utvecklar och stärker vårt kommersiella erbjudande.

Kultur som uppmuntrar till kontinuerlig förbättring
En kultur som uppmuntrar till kontinuerlig förbättring gör det möjligt att omsätta våra värderingar till handling. För att uppnå detta krävs att vi fortsätter utveckla vårt inkluderande ledarskap och bygger vidare på kompetensen, erfarenheten och insikterna i våra team. En kultur som driver ständig förbättring ökar förmågan att utveckla ledare och team för framtiden. Det gör oss till en starkare partner för våra kunder och hjälper oss att skapa smartare och mer hållbara lösningar.

Innovativa lösningar
En miljö som tillämpar ett lösningsorienterat förhållningssätt och främjar nya sätt att tänka skapar förutsättningar för innovativa lösningar. Det driver innovation i projekt, produkter och i processer inom hela koncernen. För att skala upp innovation fokuserar vi på att vara ledande inom hållbarhetslösningar, i att tillgodose kundernas behov i vårt erbjudande och att använda vår erfarenhet av datahantering och teknologi för att öka produktiviteten och resurseffektiviteten.

Hållbart värdeskapande
Vi skapar hållbart värde genom att agera ansvarsfullt för människor och planet, genom transformativa klimatlösningar för den byggda miljön och genom att utveckla hälsosamma och resilienta platser för alla.

> Läs mer om våra fokusområden inom hållbarhet i vår Hållbarhetsredovisning på sidorna 67–94.

2022093003471

Affärsmodell

Vår integrerade affärsmodell i kombination med vår globala räckvidd och lokala expertis skapar operativa och finansiella synergier i hela koncernen. Detta maximerar affärsmöjligheterna, förbättrar kostnadskontrollen och stärker vår finansiella ställning, vilket ökar avkastningen. Dessa synergier bidrar till att vi kan fortsätta tillgodose kunders behov och skapa ytterligare värde för våra aktieägare.

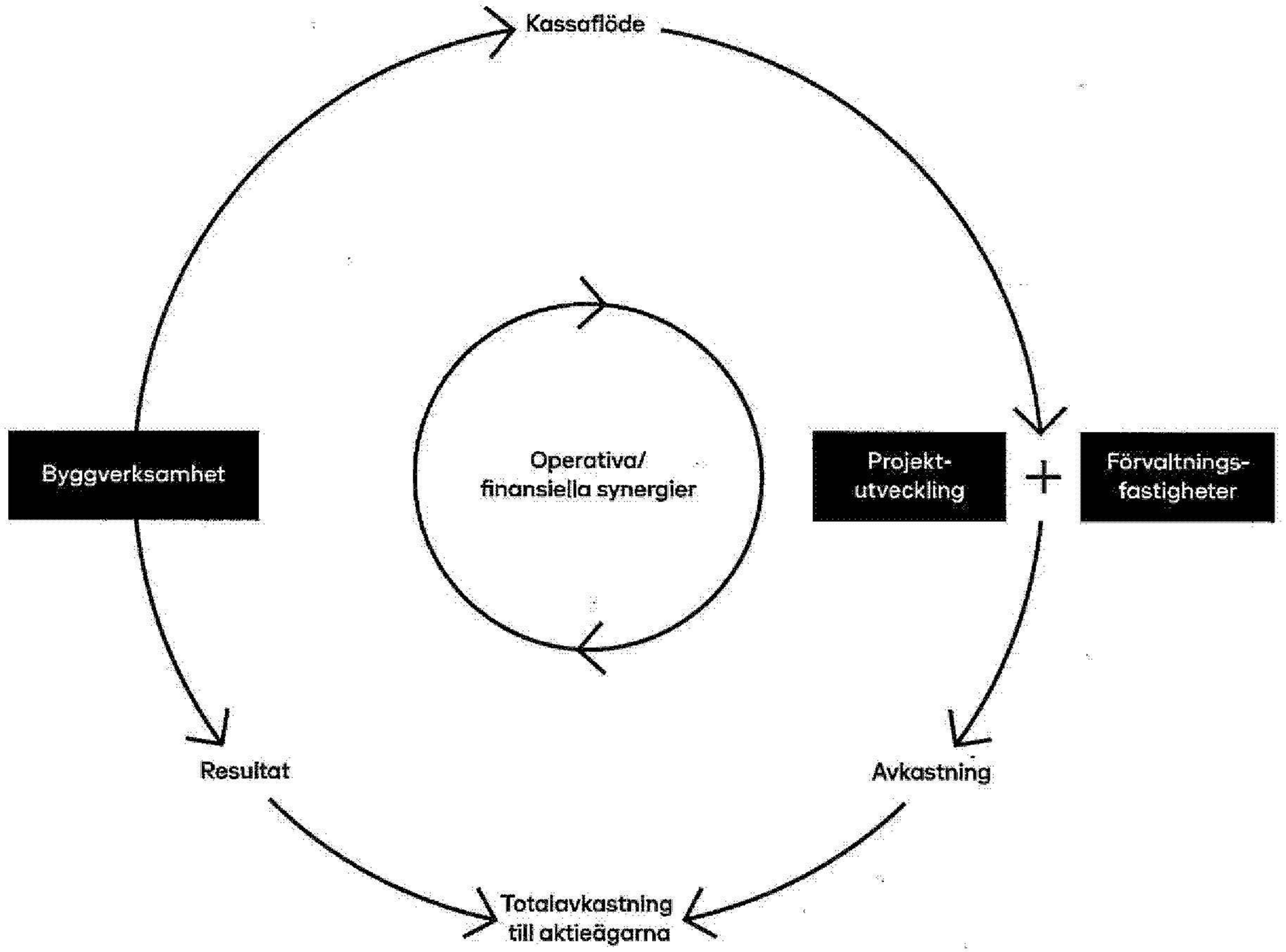

Operativa synergier
Vår globala räckvidd och lokala expertis skapar operativa synergier. Ofta samverkar affärsenheter inom samma verksamhetsgren för att dra nytta av resurser och kapacitet och lära av framgångsrika metoder. Utvecklingsprojekten sammanför olika enheter inom Byggverksamheten och Projektutveckling, vilket ger bättre kundfokus och optimerar användningen av företagets samlade tekniska och finansiella resurser.

Finansiella synergier
Det fria rörelsekapitalet som genereras inom Byggverksamheten, tillsammans med vinster från övriga verksamheter, liksom möjligheten att öka den externa belåningen gör att vi kan finansiera investeringar i egen projektutveckling. Därmed kan vi uppnå attraktiv avkastning på investerat kapital och samtidigt skapa nya vinstgenererande uppdrag för Byggverksamheten.

Verksamhetsgrenar

Våra verksamhetsgrenar

Vår verksamhet består av verksamhetsgrenarna; Byggverksamhet, Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling. Alla affärsenheter inom dessa verksamhetsgrenar samarbetar och utbyter resurser och erfarenheter. Under 2022 introducerar vi en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, vilket kommer stärka vår kommersiella grund genom ytterligare värdeskapande och varaktigt kassaflöde.

Rörelseresultat, andel av koncernen

Byggverksamhet

Lönsam, stabil och hållbar.

Bostadsutveckling

Förstklassiga bostäder på alla våra marknader.

Kommersiell fastighetsutveckling

Ökade investeringar i kontor med fokus på hälsa och välbefinnande.

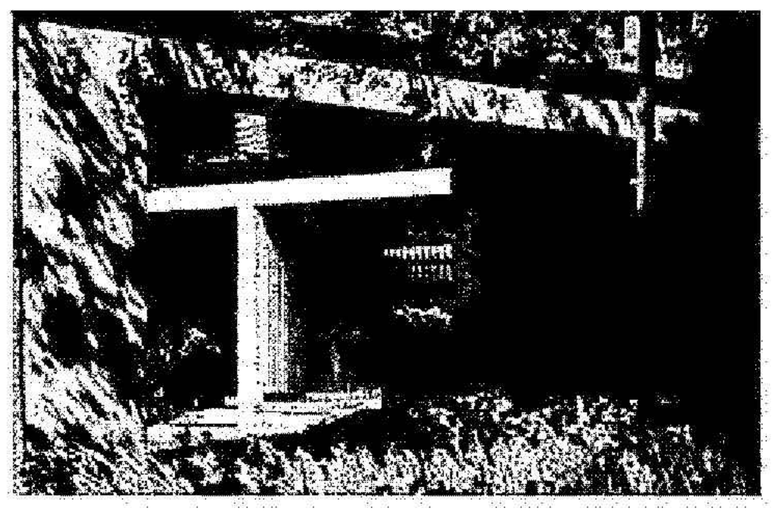

Förvaltningsfastigheter

Förvaltning av högklassiga hållbara fastigheter.

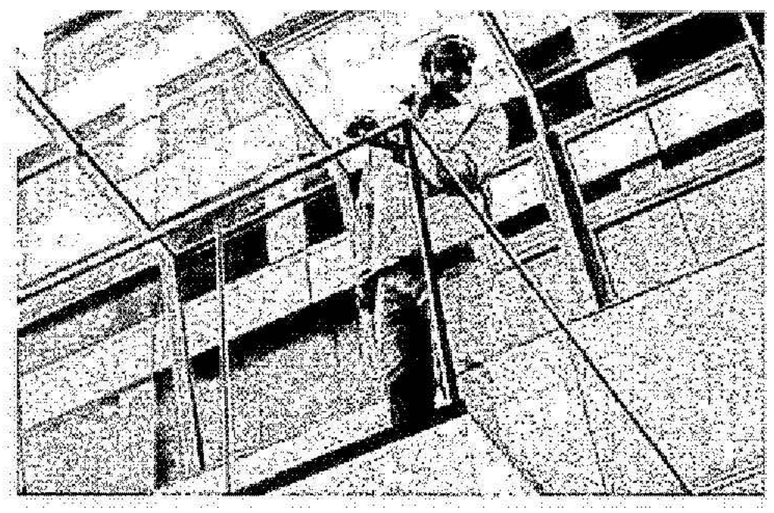

Ny verksamhetsgren från 2022.

Byggverksamhet

Vi bygger hållbara lösningar, resilient infrastruktur och platser som främjar inkludering och välbefinnande för att leva, arbeta och umgås.

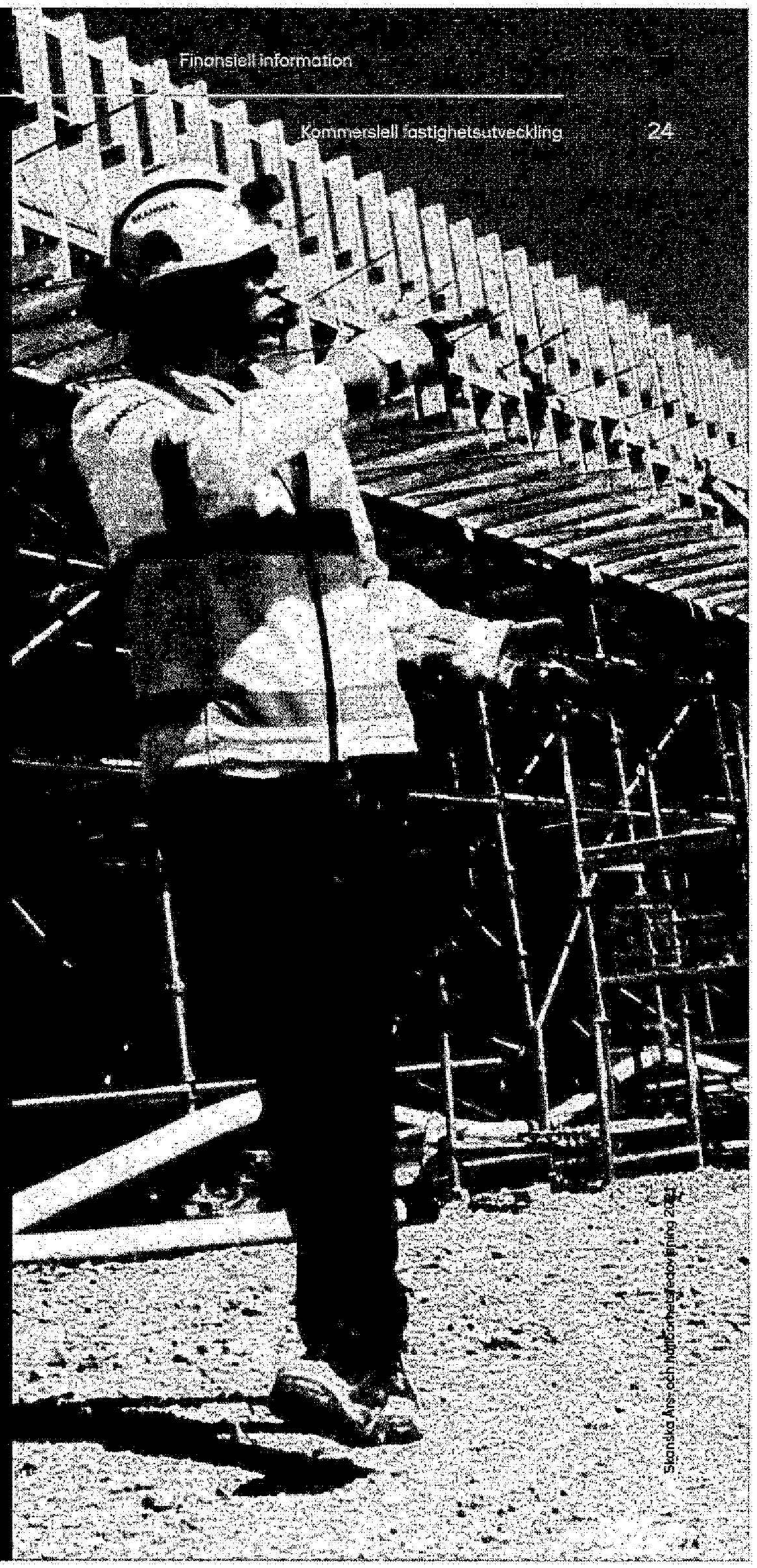

Skanska Års- och hållbarhetsredovisning 2024

2022093003473

Byggverksamhet

Kommersiell inriktning

- Förbättra lönsamhet.
- Ansvarsfullt växa verksamheten.
- Utnyttja möjligheter som uppstår i en hållbar återhämtning.
- Avancera inom innovativa lösningar och digitalisering.
- Förstärka vårt erbjudande och lösningar för att möta kunders framtida behov och krav.

Väsentliga händelser 2021
Lönsamheten fortsatte att förbättras i alla affärsenheter inom Byggverksamheten och rörelsemarginalen uppgick till 3,8 (2,5) procent.

Intäkterna i Byggverksamheten minskade med 6 procent och uppgick till 132,6 (140,5) miljarder kronor. De lägre intäkterna är främst relaterade till störningar på grund av covid-19, särskilt i Europa och USA, och av kunder uppskjutna starter av projekt. Men det är också en kvarvarande effekt av de strategiska åtgärder att fokusera verksamheten och att vara mer selektiva i anbudsförfarandet för att förbättra lönsamheten. Rörelseresultatet ökade med 42 procent och uppgick till 5 013 (3 528) Mkr. Alla affärsenheter förbättrade eller bibehöll en stark lönsamhet. Rörelseresultatet i Europa inkluderar en vinst om 370 Mkr hänförbar till försäljningen av verksamheten av infrastrukturtjänster i Storbritannien. Rörelseresultatet för den svenska byggverksamheten inkluderar erhållen utbetalning av överskott från den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS om 160 Mkr.

Marknadsutsikter 2022
Pandemin fortsätter ha en negativ påverkan på våra marknader men aktiviteten ökar efterhand som osäkerheten minskar. Prisökningar på vissa material och flaskhalsar i leverantörskedjan kan noteras på alla våra marknader. Husbyggande har påverkats mest av pandemin men börjar sakta förbättras medan utsikterna för bostäder är stabilt. Offentliga investeringar i social infrastruktur och infrastruktur upprätthålls på en relativt bra nivå även om vissa beslut skjuts upp. Finansiering skulle kunna bli en utmaning eftersom många offentliga budgetar minskar på grund av minskade skatteintäkter och ökade utgifter för att bekämpa pandemin och stimulera ekonomierna. Samtidigt utvecklas ambitiösa investeringsplaner på många av våra marknader, men ledtider förväntas bli långa.

Verksamheten 2022
I takt med att marknadsaktiviteten ökar efter pandemin förväntar vi oss en gradvis återhämtning av volymer. Vi ser en möjlig tillväxt inom vissa marknader och segment där utvecklingen tidigare varit stabil. Vi kommer vara fortsatt engagerade i samhällets hållbara återhämtning och ser möjligheter på alla våra marknader att hjälpa våra kunder att bygga klimatsmarta lösningar, resilient infrastruktur och hälsosamma, tillgängliga och inkluderande platser för att leva, arbeta och umgås.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	132 587	140 483	159 579	157 894	150 050
Rörelseresultat	5 013	3 528	3 772	1 099	1 205
Rörelsemarginal, %	3,8	2,5	2,4	0,7	0,8
Fritt rörelsekapital, Mdr kr	29,1	25,7	26,4	25,6	21,8
Operativt kassaflöde	7 022	6 451	4 849	3 275	2 136
Orderingång, Mdr kr	153,6	149,8	145,8	151,7	151,8
Orderstock, Mdr kr	207,0	178,9	185,4	192,0	188,4
Antal anställda	28 557	30 944	33 225	37 006	39 002

Intäkter och rörelsemarginal

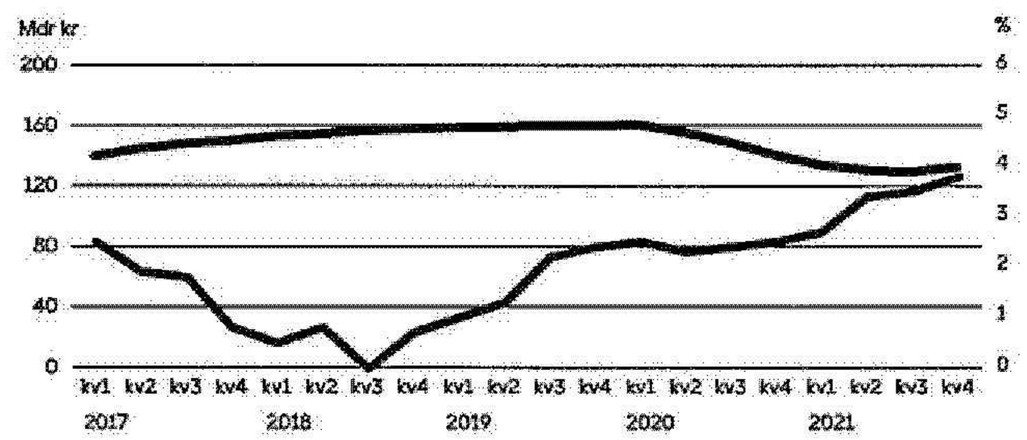

Byggverksamhet

Orderstock, totalt 207 Mdr kr

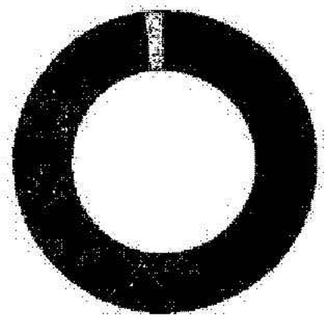

Produkttyp
- Husbyggande, 45%
- Anläggningsbyggande, 42%
- Bostäder, 11%
- Service[1], 2%

Kundstruktur

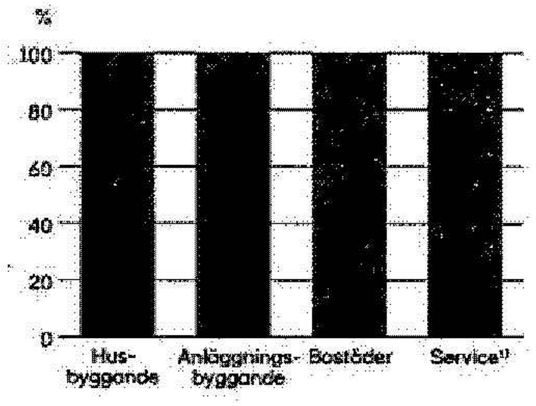

Kundstruktur
- Offentlig kund
- Privat kund

Intäkter, totalt 132,6 Mdr kr

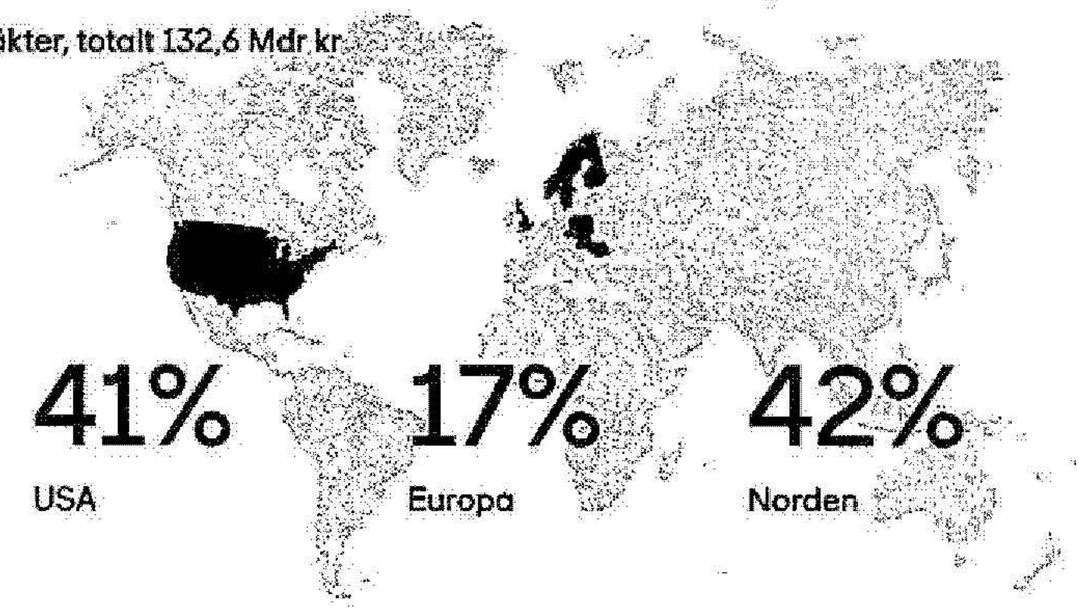

Länder: Sverige, Norge, Finland, Polen, Tjeckien, Slovakien, Storbritannien, USA

1) Kontrakt för drift och underhåll av anläggning.

Öka värdeskapande inom Byggverksamhet

Vårt fokus inom Byggverksamhet är att fortsätta förbättra lönsamheten. Selektiv anbudsgivning och förbättrat kommersiellt fokus och kostnadseffektivitet är nyckelfaktorer för fortsatt lönsamhetsförbättring. Vi vill förbättra oss ytterligare inom drifts- och resurseffektivitet, säkerhet och hållbara lösningar i vårt kunderbjudande. För att göra detta, ska vi nyttja vår samlade kunskap och expertis, utveckla innovativa lösningar och till fullo dra nytta av digitaliseringen.

Marknadsdrivare:
- BNP-tillväxt
- Investeringar inom offentliga sektorn
- Urbanisering

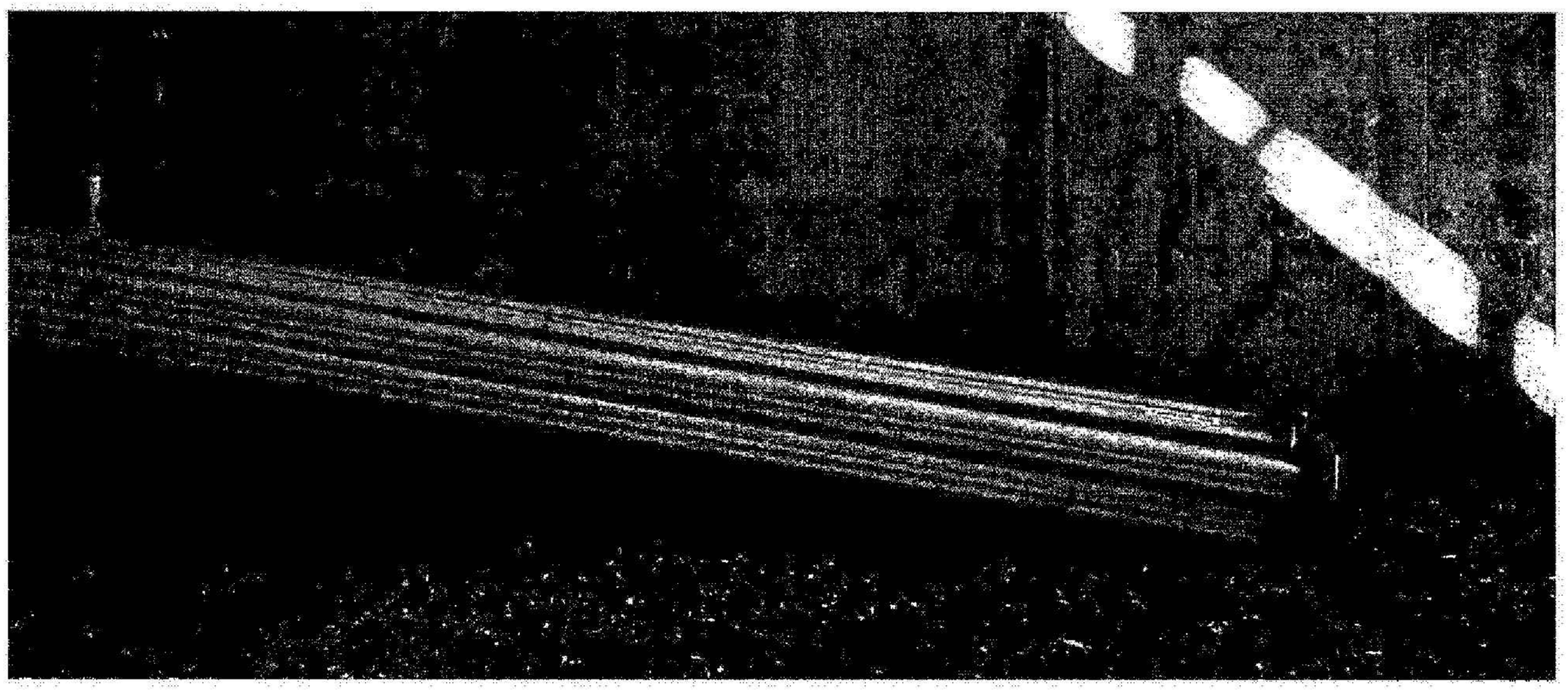

I FOKUS

Smidigare markförbindelser på San Francisco International Airport

På San Francisco International Airport (SFO) – en av USA:s mest trafikerade flygplatser – vet vi att resenärernas tid är dyrbar. Vi är stolta över att ha bidragit till förbättrade förbindelser och ökad effektivitet genom SFO AirTrain.

SFO behövde utöka och effektivisera markförbindelserna mellan flygplatsens hårt trafikerade områden för att förbättra upplevelsen för miljontals resenärer. Projektet omfattade två helt nya AirTrain-stationer, som vi levererade genom ett så kallat Design/Build-kontrakt uppgående till totalt 172 MUSD. Idag erbjuder AirTrain smidiga förbindelser inom hela flygplatsen för snabba resor mellan alla flygplatsterminaler och anslutna parkeringsgarage, flygplatshotellet, tunnelbanestationen och hyrbilscentret.

Förutom att förbättra både förbindelser och effektivitet på en av USA:s mest trafikerade flygplatser uppfyllde projektet dessutom höga hållbarhetsstandarder och minskade SFO:s miljöpåverkan. Exempelvis förväntas de utökade AirTrain-banorna ersätta bussresor till och från långtidsparkeringen, motsvarande cirka 95 000 mil varje år.

I nära samarbete med SFO prioriterade vi hållbara design- och bygglösningar genomgående i projektet. Det resulterat bland annat i ett stort solcellssystem med 2 700 solcellspaneler som genererar cirka 40 procent av AirTrain-stationernas årliga energibehov på plats, nya effektiva blandare som minskar vattenanvändningen med cirka 40 procent, samt återvinning av över 75 procent av bygg- och rivningsavfallet.

De två nya AirTrain-stationerna har certifierats med LEED Gold, vilket tydliggör vårt hållbarhetsfokus vid utveckling och byggnation. Certifieringen visar även på anläggningarnas hållbarhetsstandard, särskilt när det gäller lägre koldioxidavtryck vid drift, vatten- och energieffektivitet, avfallsminskning och användarnas välbefinnande. Projektet utsågs nyligen till ett av de bästa regionala flygplats- och transitprojekten i norra Kalifornien.

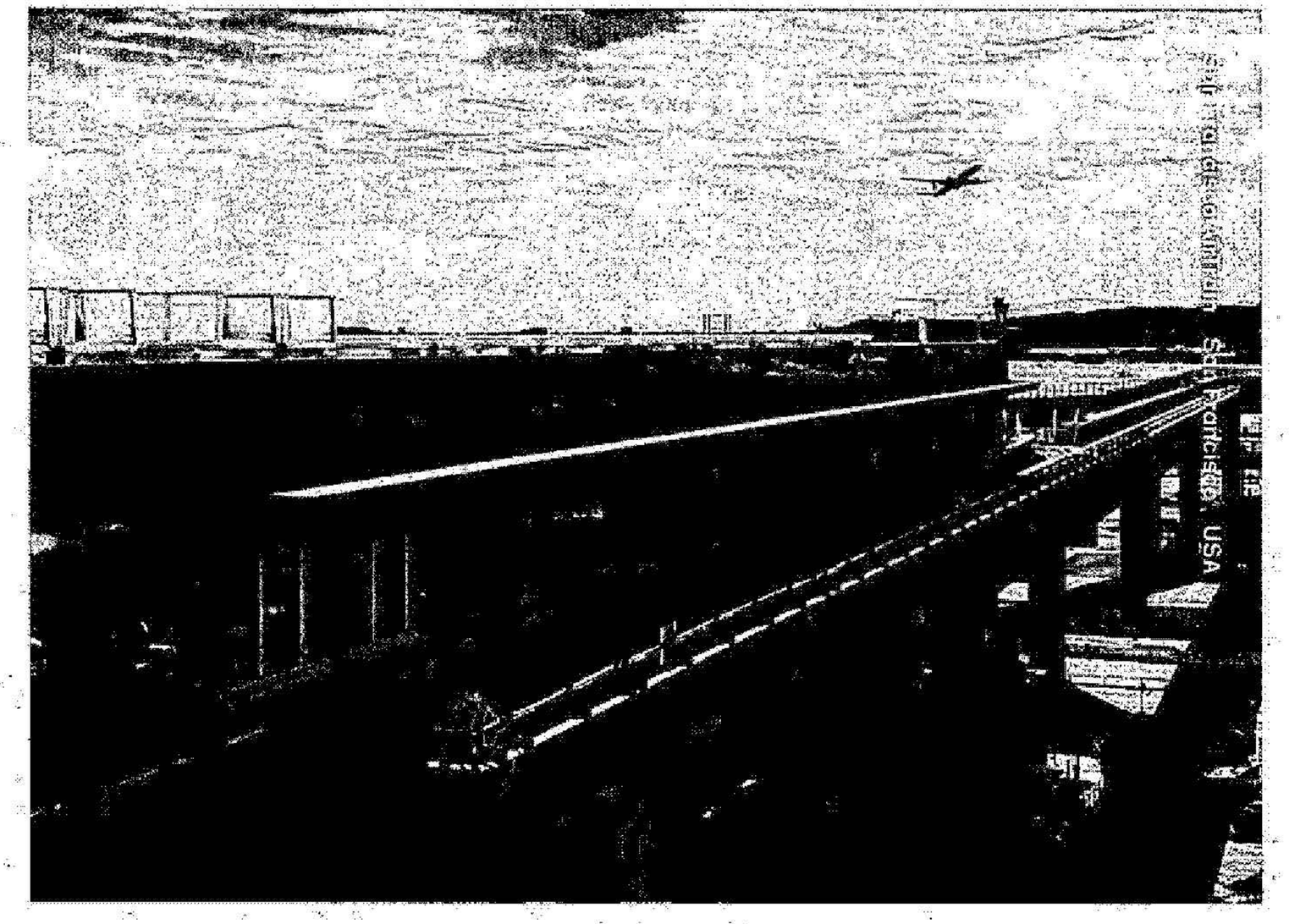

Detta visar att implementeringen av gröna byggnormer är avgörande för att skapa en hälsofrämjande, hållbar och resurseffektiv byggd miljö, och vi är stolta över att ha bidragit med vår expertis.

Bostadsutveckling

I nära samarbete med vår Byggverksamhet utvecklar och bygger vi högkvalitativa, energieffektiva och hållbara bostäder inom olika segment – både bostadsrätter och hyresrätter – med fokus på att skapa attraktiva och inkluderande urbana miljöer.

Bostadsutveckling

Kommersiell inriktning

- Affärstillväxt.
  - Bibehålla eller växa inom utvalda nordiska marknader.
  - Expandera vår verksamhet i Centraleuropa.
  - Utöka BoKloks verksamhet i Norge och Finland.
  - Utöka BoKloks brittiska verksamhet.
- Landsbanksstrategi.
  - Köpa strategisk mark.
  - Driva på tillståndsprocesser och hantering av landbank.
- Effektivitetsförbättring.

Väsentliga händelser 2021
Genomförandet av våra projekt var fortsatt stabil med stark lönsamhet och ökade intäkter som resultat.

Bostadsmarknaden är fortsatt stabil. Under året produktionsstartade 4 363 (3 807) bostäder och 4 084 (3 991) såldes. Avyttring av 334 (675) hyresrätter i Sverige, uppgående till cirka 800 (1 500) Mkr, är inkluderade. Rörelseresultatet uppgick till 1 980 (1 543) Mkr. Rörelsemarginalen uppgick till 13,8 (11,8) procent, med en stabil lönsamhet i alla affärsenheter.

Marknadsutsikter 2022
Lågräntepolitiken för att stödja en ekonomisk återhämtning ökar köpkraften vilket stärker bostadsköparnas förtroende. Bostadsmarknaden upplever, även om en ökad aktivitet bland utvecklare noterats, en bostadsbrist då projektstarter inom nyutveckling inte håller jämna steg med efterfrågan. Risken för ökande arbetslöshet och/eller högre räntenivåer kan potentiellt påverka efterfrågan negativt. Till viss del kan en strukturell brist på bostäder på många av våra marknader väga upp.

Verksamheten 2022
Med stöd av vår stabila landbank kan vi möta efterfrågan på bostäder genom att utveckla och bygga bostäder som sätter människor och miljön i första rummet. Vår starka finansiella ställning gör att vi kan ta vara på möjligheter på alla våra marknader. Efterfrågan i Sverige är god och aktiviteten i Norge och Centraleuropa ökar. Därtill ser vi en spännande potential i BoKloks expansion på den brittiska marknaden.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	14 377	13 070	12 483	10 739	13 237
Rörelseresultat	1 980	1 543	1 195	1 505	1 716
Rörelsemarginal, %	13,8	11,8	9,6	14,0	13,0
Investeringar	-11 488	-10 419	-9 437	-10 542	-11 093
Försäljningar	10 766	11 710	11 793	12 146	11 773
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet[1]	718	164	2 702	1 154	1 229
Sysselsatt kapital, Mdr kr	14,4	13,6	13,0	13,6	12,7
Avkastning på sysselsatt kapital[2], %	14,1	12,8	9,8	11,4	15,4
Startade bostäder	4 363	3 807	3 407	4 480	4 318
Sålda bostäder	4 084	3 991	3 853	3 653	4 385
Antal anställda	582	571	551	542	482

1) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.
2) För definitioner, se not 43.

Intäkter och rörelsemarginal

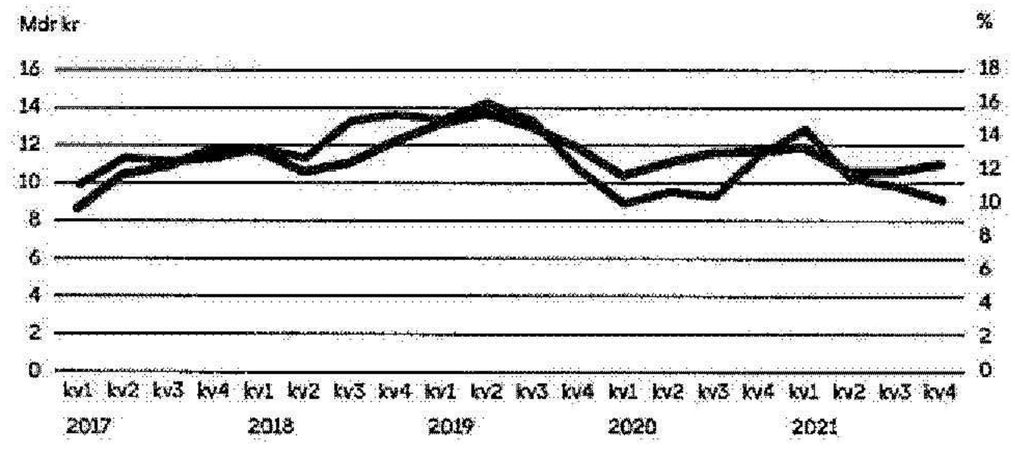

Intäkter, Mdr kr, rullande 12 månader
Rörelsemarginal, %, rullande 12 månader

Bostadsutveckling

Bostäder i produktion och osålda färdigställda

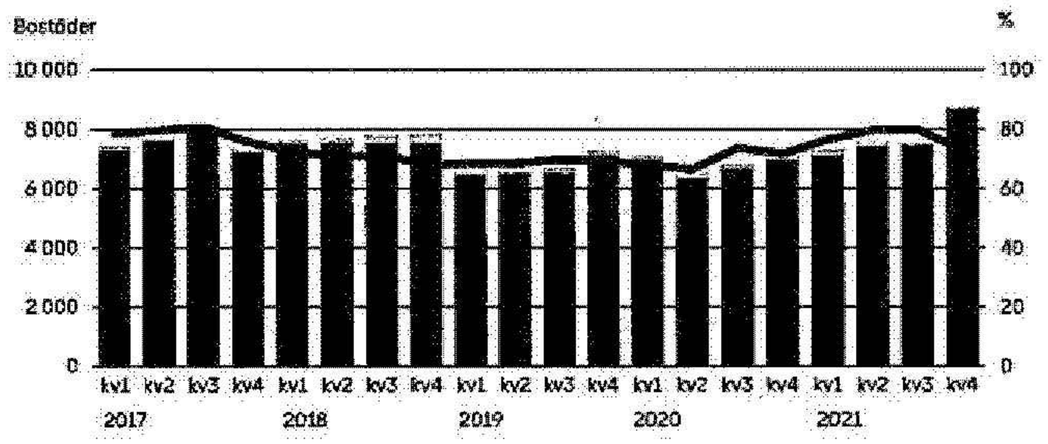

- Sålda i produktion
- Osålda i produktion
- Osålda färdigställda
- Försäljningsgrad, %

Startade och sålda bostäder

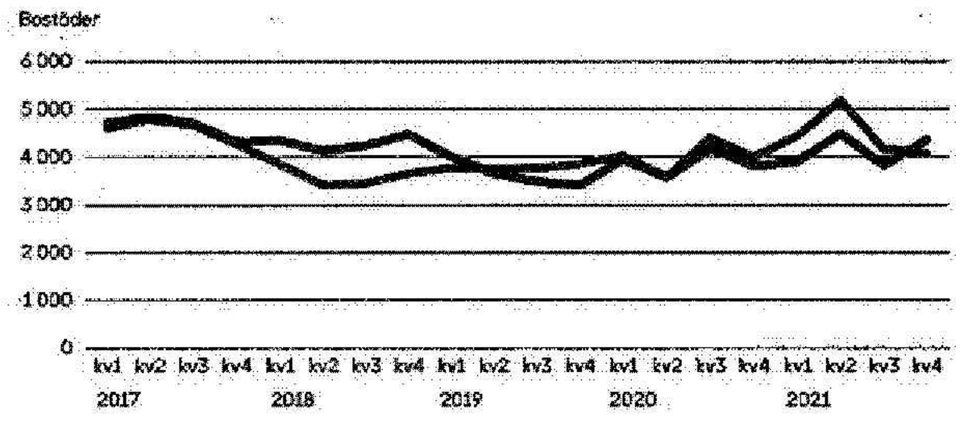

- Sålda, rullande 12 månader
- Startade, rullande 12 månader

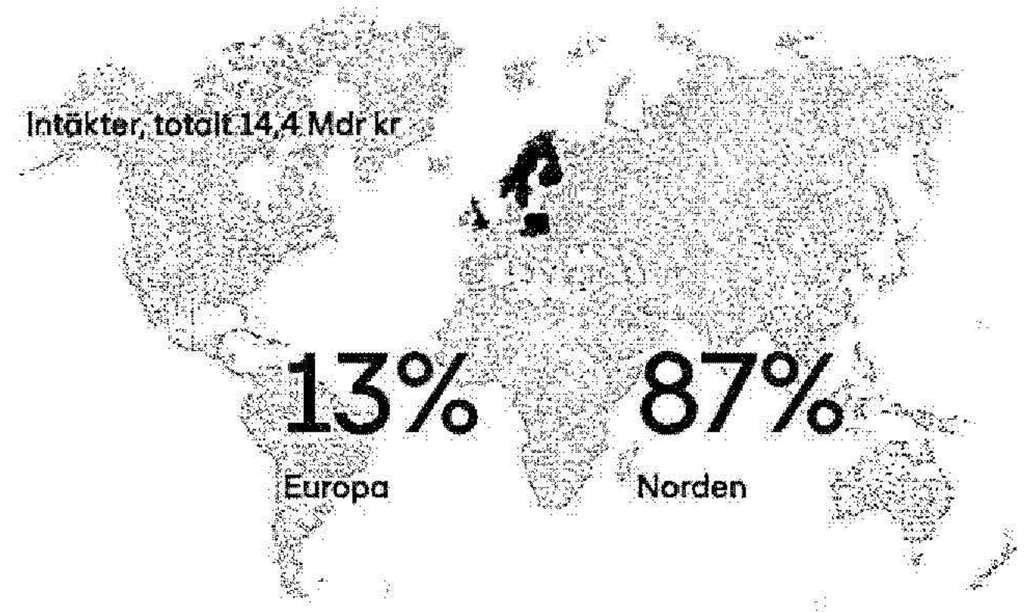

Länder: Sverige, Norge, Finland, Polen, Tjeckien, Storbritannien

Öka värdeskapande inom Bostadstutveckling

Vi fokuserar på att förbättra kapitaleffektiviteten och operativ effektivitet genom att aktivt förvalta vår landbank och samarbeta med vår Byggverksamhet för innovativa lösningar. Som en kundfokuserad verksamhet ska vi förbättra upplevelsen för bostadskunden genom att använda digitala lösningar i hela försäljningsprocessen. Det innebär mer komplett interaktion, såsom 3D-visualiseringar och användning av digitala verktyg och plattformar för att underlätta för kunden att göra val mer skräddarsydda för deras behov. Genom att använda kunddata och automatiserad marknadsföring kan vi vara kundens givna val som digital hjälpande hand genom hela bostadsprocessen; både före, under och efter bostadsköp.

Det finns ett ökat fokus på att tillhandahålla energieffektiva, högkvalitativa och hållbara bostäder i olika segment – både bostadsrätter och hyresrätter. Vår prioritering är att fortsätta skapa attraktiva och inkluderande samhällen, där minskad klimatpåverkan under hela byggnadens livscykel naturligt står i fokus. Detta inkluderar även vidareutveckling av energipositiva byggnader.

Marknadsdrivare:
- Hushållens förtroendeindikator
- Urbanisering
- Brist på bostäder

2022093003476

I FOKUS

Scilla: Överträffar hållbarhetsstandarder för nettonoll-energihus

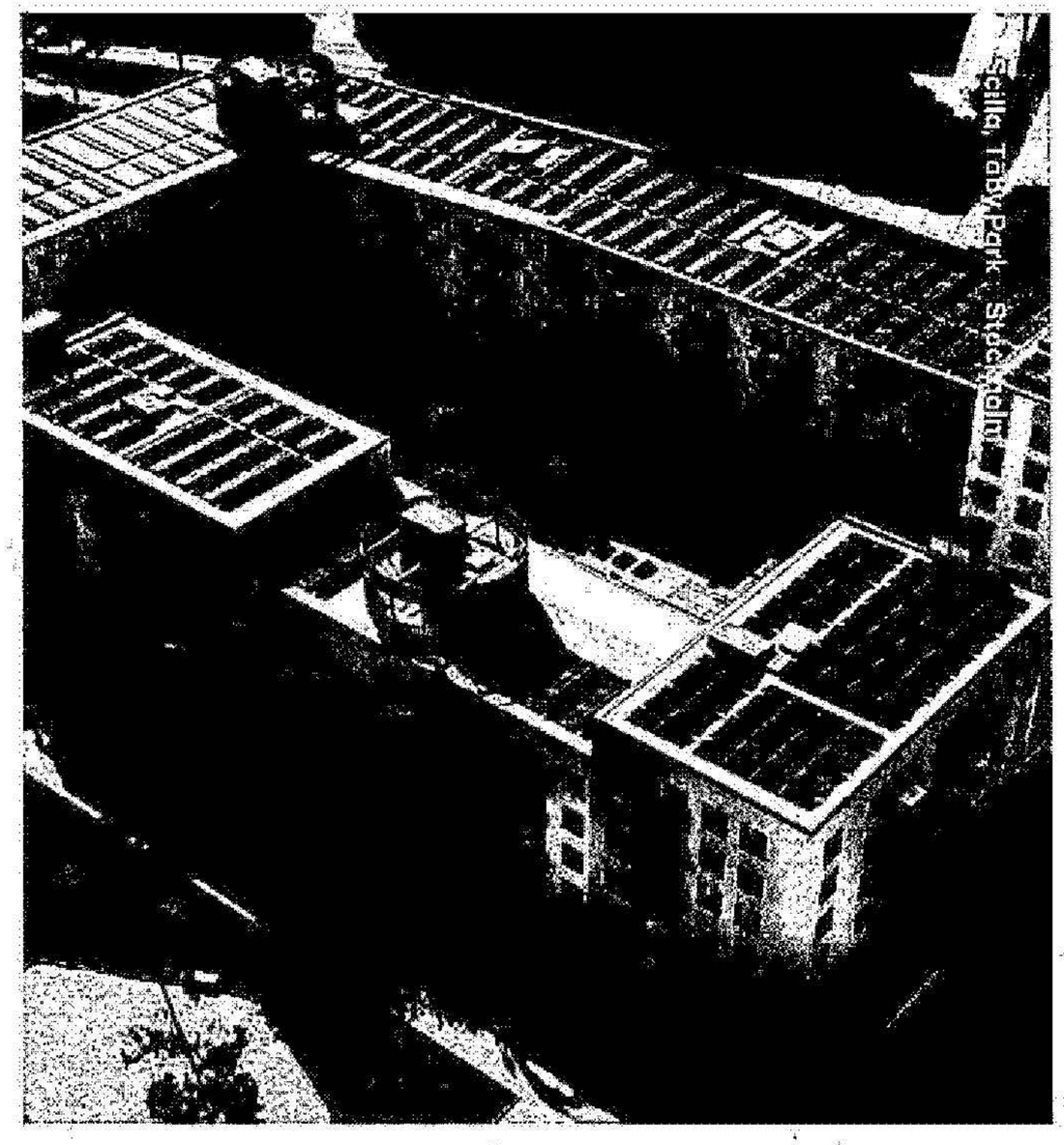
Scilla, Täby Park, Stockholm

I en tillvaro där allt fler kräver mer miljövänliga alternativ skapar vi nya lösningar med fokus på långsiktig hållbarhet. I Täby norr om Stockholm använder vi innovativa, förnybara energilösningar för att skapa en stadsdel som genererar större delen av sitt årliga elbehov på egen hand.

Idag handlar miljömedvetenhet om mer än bilen vi kör eller maten vi köper. Dagens medvetna konsumenter vill även ha hållbara bostäder. För att tillgodose det behovet bygger vi Scilla, ett nettonoll-energihus i området Täby Park som själv genererar större delen av den energi som varje år går åt till uppvärmning, kylning, varmvatten och el.

Flerbostadshuset kommer att rymma totalt 187 lägenheter, som alla omfattas av det solcellssystem som täcker 1 400 kvadratmeter av taket. Solcellerna förväntas generera 270 kilowattimmar om året, vilket utgör över 60 procent av fastighetens årliga elbehov. Vi investerar även för att bygga ut en solcellsanläggning i Karlskrona, vilket kommer att hjälpa oss att nå vårt mål om nettonoll-energi.

För oss är det viktigt att tillgodose och överträffa våra kunders höga förväntningar. Därför gör vi allt för att säkerställa att byggnaderna inte bara har smarta energilösningar, utan att de även uppfyller de högsta hållbarhetsstandarderna och underlättar en mer hållbar tillvaro. Vi ställer hårda miljökrav på de byggmaterial som används i fastigheten. Det goda samarbetet med våra leverantörer och underentreprenörer säkerställer att alla byggmaterial och kemikalier som används under byggnationen är noggrant kontrollerade.

Inga skadliga ämnen eller kemikalier förekommer i vare sig färger, lim, tätningsmedel, lacker eller andra material. Vi använder även en typ av betong som har mycket lägre klimatpåverkan än konventionell betong. Allt avfall som genereras under byggtiden återvinns eller återanvänds helt. Tack vare dessa åtgärder har Scilla miljöcertifierats med Svanen, vilket bekräftar att bostäderna är byggda för att främja låg energiförbrukning och med noggrant utvalda material för att säkerställa minimal skada på miljön och människors välmående.

Med närhet till kollektivtrafik och en egen bil- och cykelpool är området dessutom utformat för att underlätta hållbara transportalternativ. Scillas hållbarhetsstandard är betydligt högre än många andra miljöcertifierade bostäder – för miljöns skull, och framför allt för de människor och familjer som kommer att tillbringa sin framtid i dessa hem och kan njuta av en hållbar tillvaro.

Kommersiell fastighetsutveckling

Med ett starkt fokus på kontor, utvecklar vi nya projekt med innovativa och hållbara lösningar. I nära samarbete med vår Byggverksamhet skapar vi miljöer som främjar hälsa och välbefinnande där människor kan arbeta och umgås.

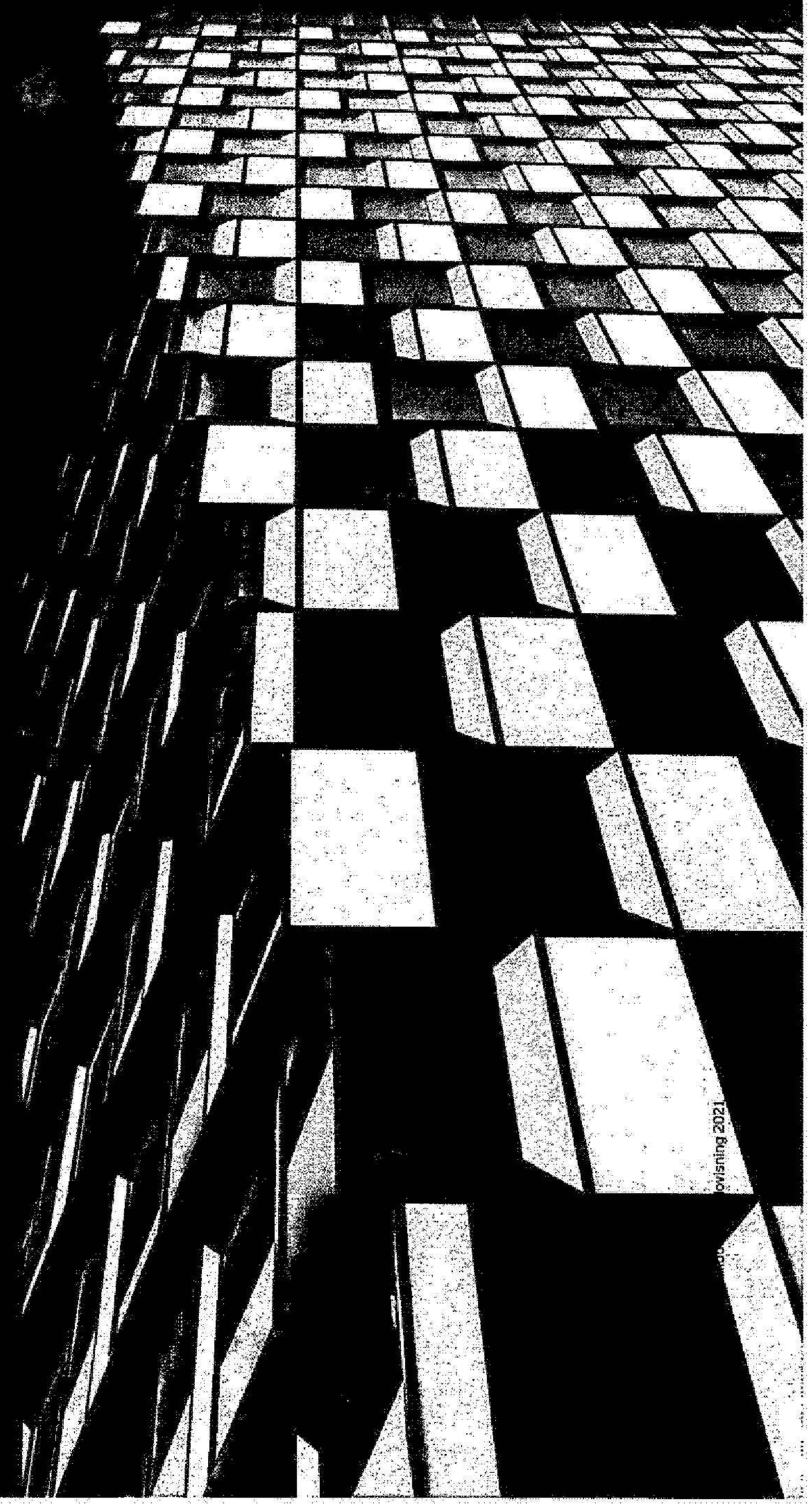

Kommersiell fastighetsutveckling

Kommersiell inriktning

- Kraftig ökning av investeringar jämfört med åren 2016–2020.
  - Expandera i USA, Finland och Norge.
- Utveckla vår projektportfölj, fylla på landbanken och driva på detaljplanarbetet.
- Möjligheter inom logistik, flerfamiljshus och life science.
- Starkt hållbarhetsfokus.
- Hyresgästfokus.
  - Anpassa kontorskoncept för framtida krav och pandemisäkra designen för att öka uthyrningsgrad.
  - Hitta synergier med vår nya verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, från 2022.

Väsentliga händelser 2021

Verksamhetsgrenen levererade ännu ett starkt år med utvecklingsvinster och en rekordhög nivå av nystartade utvecklingsprojekt.

Inom Kommersiell fastighetsutveckling genomfördes försäljningar om 10,3 (13,8) Mdr kronor under 2021. Rörelseresultatet uppgick till 3 264 (3 897) Mkr och inkluderar resultat från fastighetsförsäljningar om 3 928 (4 750) Mkr. Jämförelseperioden påverkades positivt av försäljningen av projekten Solna United och 2+U. Vid årets slut hade Skanska 36 pågående projekt. Under året startades 21 nya projekt fördelade över alla våra hemmamarknader. Under året tecknades nya hyresavtal om 196 000 (233 000) kvadratmeter.

Marknadsutsikter 2022

Aktiviteten på marknaden har påverkats till följd av osäkerheten efter pandemin, vilket lett till att projektstarter skjutits fram och att investerare fokuserat på lågrisk segment. Investerarnas intresse för högkvalitativa utvecklingsprojekt förväntas vara stabilt och avkastningskraven hålla sig runt nuvarande nivå, vilket understöds av en stabil kreditmarknad och god tillgänglighet till kapital. Hyresmarknaden är relativt svag, men aktiviteten ökade mot slutet av 2021 till följd av upphörande av pandemirestriktioner. Återinförandet av restriktioner på grund av den senaste tidens ökning av virusinfektioner har dock bromsat upp återhämtningen något i nuläget.

Verksamheten 2022

Genom aktiv förvaltning av vår landbank och ett nära samarbete med Byggverksamheten, strävar vi efter att förbättra kapitaleffektiviteten. Med stöd av en stark finansiell position är vi redo att ta tillvara möjligheter att bygga vidare på vår portfölj, vilket säkerställer framgångsrika utvecklingsprojekt och värdeskapande under många år framöver.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	11 102	14 983	17 850	16 271	11 440
Rörelseresultat	3 264	3 897	3 287	3 069	2 714
varav resultat av fastighetsförsäljningar[1]	3 938	4 750	4 275	4 005	2 879
Investeringar	-7 344	-9 777	-12 946	-11 452	-10 716
Försäljningar	9 961	16 988	13 713	15 275	9 341
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet[2]	2 168	5 281	1 063	3 984	-3 119
Sysselsatt kapital, Mdr kr	32,7	30,9	34,5	26,7	24,5
Avkastning på sysselsatt kapital[3], %	10,8	11,9	10,5	12,8	15,5
Antal anställda	431	445	427	414	389
1) Resultat som redovisas under Elimineringar tillkommer med	239	359	240	321	197

2) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.
3) För definitioner, se not 43.

Totala investeringar i nya projekt

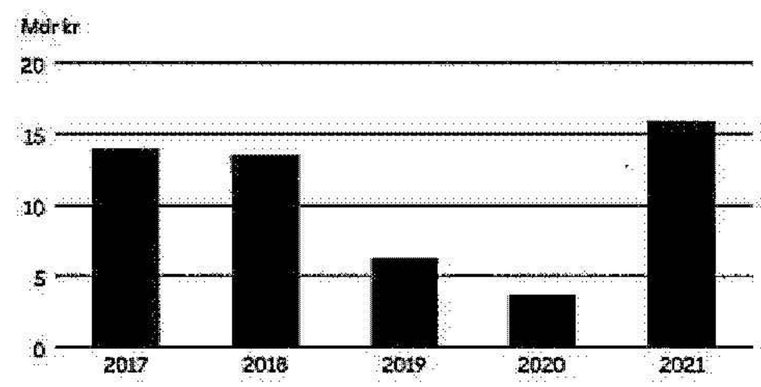

Kommersiell fastighetsutveckling

Sysselsatt kapital
33 Mdr kr

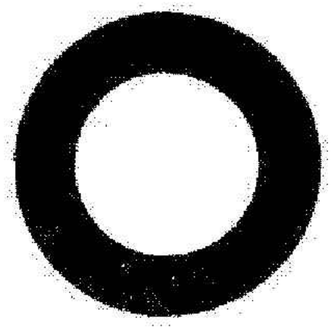

Geografisk fördelning
- Norden, 36%
- Europa, 31%
- USA, 33%

Uthyrning totalt
196 000 kvm

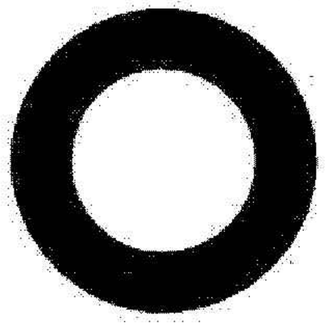

Geografisk fördelning
- Norden, 52%
- Europa, 28%
- USA, 20%

Orealiserade och realiserade utvecklingsvinster

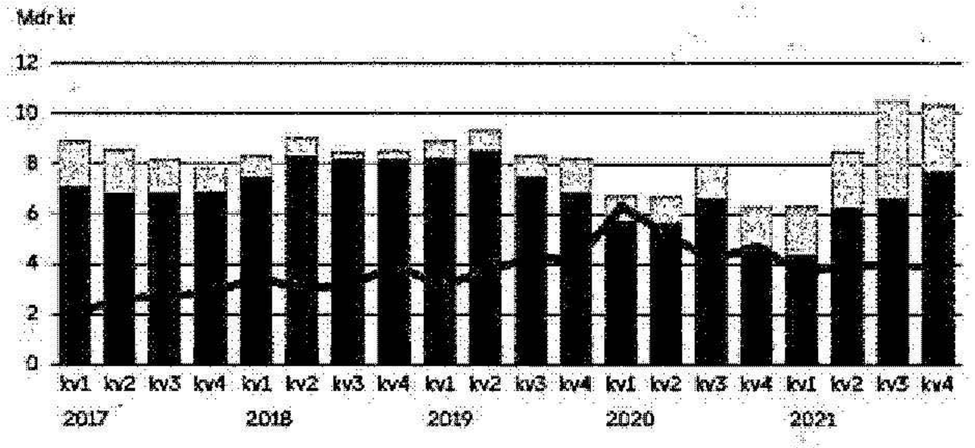

Orealiserade utvecklingsvinster:
- Land
- Pågående projekt
- Färdigställda projekt
- Realiserat resultat, rullande 12 månader

Intäkter, totalt 11,1 Mdr kr

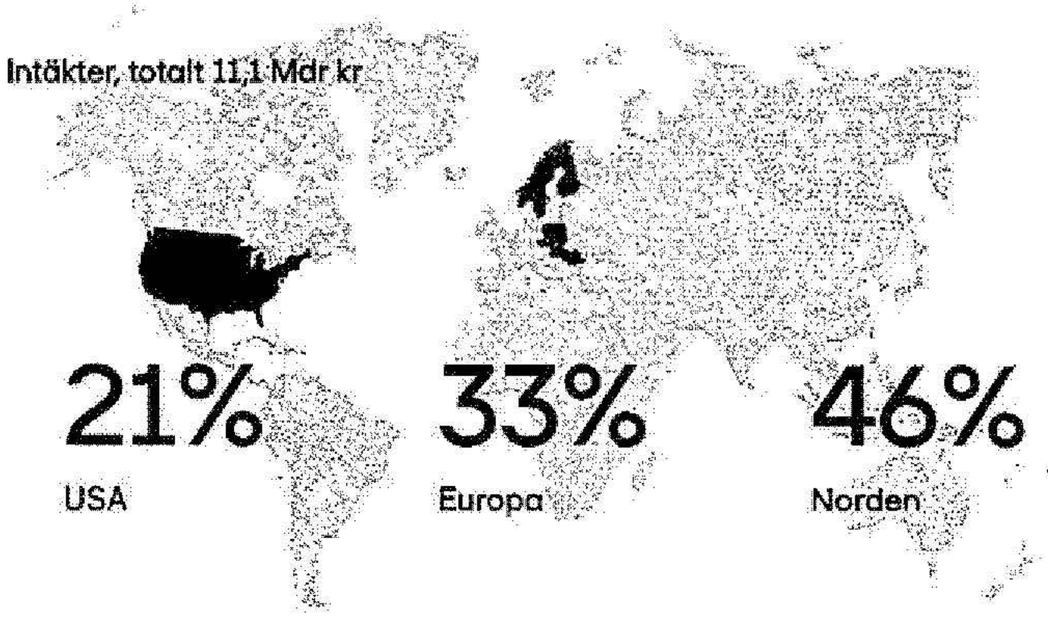

Länder: Sverige, Norge, Finland, Danmark, Polen, Tjeckien, Ungern, Rumänien, USA

Öka värdeskapande inom Kommersiell fastighetsutveckling

Målet inom Kommersiell fastighetsutveckling är att öka investeringsaktiviteten med hjälp av vår starka portfölj av utvecklingsprojekt och aktivt förvalta vår landbank. Vi kommer starta nya utvecklingsprojekt med stort fokus på kontor på alla våra marknader i Norden, Europa och USA som är attraktiva för både kunder och investerare.

Avgörande kommer vara användandet av innovativa och hållbara lösningar för byggnadens hela livscykel, med kund och klimat i fokus, som till exempel vid utvecklandet av energipositiva byggnader. Vi kommer fortsätta skapa miljöer i attraktiva lägen där människor kan jobba och mötas och som främjar hälsa och välbefinnande.

Marknadsdrivare:
- Ekonomisk tillväxt
- Urbanisering
- Kostnadseffektiv lokalisering
- Attraktiv investering

2022093003478

I FOKUS

En helt ny nivå av hållbara, hälsosamma kontorsytor

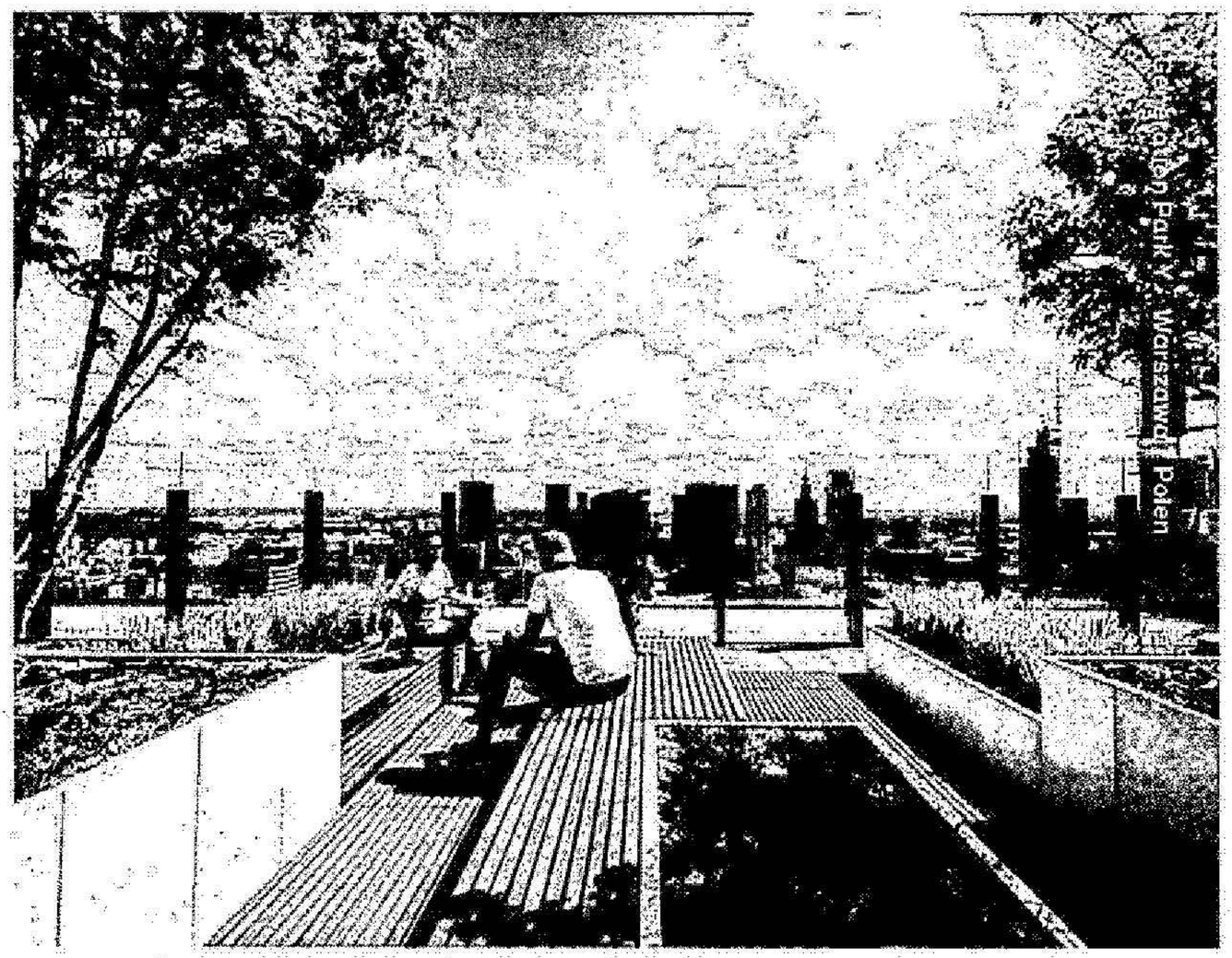
Generation Park Y, Warszawa, Polen

Generation Park Y i Warszawa är inte bara den första skyskrapa vi någonsin byggt i Centraleuropa, den anses även vara stadens mest hållbara byggnad.

Generation Park Y väcker beundran som Warszawas mest hållbara byggnad – av goda skäl. Med sin WELL- och LEED Platinum-certifiering tydliggör byggnaden vårt fokus på detaljer för välbefinnande vid projektdesign. Byggnaden förväntas även certifieras enligt Building without Barriers.

Generation Park Y sätter människor och deras behov i första rummet. Exempelvis är de attraktiva grönområdena mellan husen perfekta för en avkopplande paus, eller för att jobba utomhus i någon av paviljongerna en stund. En av lobbyns väggar täcks av över 6 000 växter (på 330 kvadratmeter), utvalda för sina unika egenskaper när det gäller luftrening, syreproduktion och absorption av föroreningar.

Byggnaderna i kontorskomplexet omges av en betongbeläggning som minskar nivåerna av luftföroreningar tack vare sina katalytiska egenskaper, och som är självrengörande vid regn. Samma teknik kommer att tillämpas för det öppna torget mellan byggnaderna.

Med innovativa lösningar skapar Generation Park Y helt nya standarder för resurseffektivitet. Genom ansvarsfull förvaltning och medveten användning av byggnadsstrukturen, och tack vare ett system för återvinning av regn- och avloppsvatten, kan förbrukningen av dricksvatten minskas med upp till 60 procent. Den dagliga kapaciteten för uppsamling av avloppsvatten är hela 20 000 liter. Den utvändiga växtligheten har utformats för att inte behöva vattnas med dricksvatten. Med avsmalnande fasad, energieffektiva fönster, reflekterande material på taket och andra energieffektiva funktioner är Generation Park Y utformat för att använda betydligt mindre energi än andra hållbara kontorsbyggnader.

Generation Park-komplexet omfattar tre kontorsbyggnader med en total uthyrningsyta på 88 000 kvadratmeter, inklusive kontors- och butiksytor. Generation Park Y, den tredje fasen i komplexet, stod klar i början av 2021 och har en uthyrningsbar yta på 47 600 kvadratmeter. Det polska försäkringsbolaget PZU Group har tecknat avtal om att hyra hela kontorsytan i tio år – vårt hittills största hyresavtal för kontorslokaler i fråga om kvadratmeter.

I december 2021 såldes Generation Park Y till HANSAINVEST Real Assets för 285 MEUR (2,9 miljarder kronor). De andra två byggnaderna i området, Generation Park X och Z, såldes 2018 respektive 2020.

> Läs mer om vårt samarbete med PZU Group och Generation Park Y på sidan 36.

INTRESSENTDIALOG

PZU Group, ett av Central- och Östeuropas största försäkringsbolag, sökte nya kontorslokaler för sitt huvudkontor – och fann Generation Park Y i Warszawa, Polen. PZU kommer att hyra hela skyskrapan som ligger i hjärtat av Warszawas affärsdistrikt – Skanskas största hyreskontrakt någonsin. Vi talade med Wojciech Demczuk, Planning and Space Management Manager på PZU, om det nya kontoret och om samarbetet med Skanska.

”Skanska hjälpte oss att förbättra våra medarbetares välbefinnande”

Wojciech Demczuk,
Planning and Space Management Manager, PZU

I början av 2020 letade PZU efter ett nytt kontor för bolagets 4 600 medarbetare. Förutom stora ytor och centralt läge prioriterade PZU välbefinnande och hållbarhet – områden där Skanska uppfyller PZU:s höga krav.

”Skanska hjälper oss att förverkliga vår nya strategi, som fokuserar på välbefinnande och hållbarhet”, säger Wojciech. Generation Park Y stämmer perfekt överens med den nya strategin. ”Byggnaden minskar inte bara vårt klimatavtryck, utan hjälper oss även att öka våra medarbetares välbefinnande”, fortsätter han. ”Vårt nya kontor kommer att ha en mängd olika arbetsytor – tysta rum och rum för samarbete, samt utrymmen för vila. Det kommer att göra vårt dagliga arbete mycket behagligare.”

Människors sätt att arbeta har förändrats till följd av pandemin. ”Det nya kontoret ger oss uppkopplade utrymmen där vi kan anordna hybridmöten när några är på kontoret och andra arbetar hemifrån. Det är viktigt att vi kan erbjuda våra medarbetare flexibilitet att arbeta hemifrån och ändå samarbeta effektivt”, förklarar Wojciech.

Vad skiljer då detta projekt från andra? Wojciech berättar att PZU:s medarbetare och andra framtida hyresgäster bland annat har möjlighet att besöka byggarbetsplatsen. ”Besöken har verkligen underlättat vår förändringshantering, eftersom de anställda vänjer sig vid byggnaden”, säger han. Detta är ett stort steg för PZU Group, och Wojciech betonar vikten av att medarbetarna får möjlighet att förstå hur byggnaden kommer att se ut och kännas.

”För PZU är detta den största kontorsflytten någonsin. Tack vare Skanskas höga standarder fungerar samarbetet fantastiskt”, avslutar han.

Den nya skyskrapan Generation Park Y utgörs av 47 600 kvadratmeter med kontor, butiker, service- och lagerutrymmen, samt 325 parkeringsplatser.

> Läs mer om Generation Park Y på sidan 35.

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningsrapport

God bolagsstyrning handlar om att säkerställa att Skanska sköts ansvarsfullt, effektivt och på ett hållbart sätt för alla våra intressenter inklusive men inte begränsat till aktieägare, kunder, leverantörer, samhället och medarbetare. Bolagsstyrning beskriver hur rättigheter och skyldigheter fördelas mellan bolagets organ i enlighet med tillämpliga lagar, regler och förordningar samt interna regler och processer. Bolagsstyrning syftar även till att säkerställa upprätthållande av system och processer för styrelsen och ledningen vad gäller kontroll och övervakning, vägleda våra medarbetare i gott affärsmässigt uppträdande och säkerställa en sund riskkultur.

Denna bolagsstyrningsrapport för 2021 har granskats av Skanskas externa revisorer i enlighet med 9 kap. 31 § aktiebolagslagen. Rapporten innehåller upplysning enligt 6 kap. 6 § årsredovisningslagen.

Styrningsstruktur

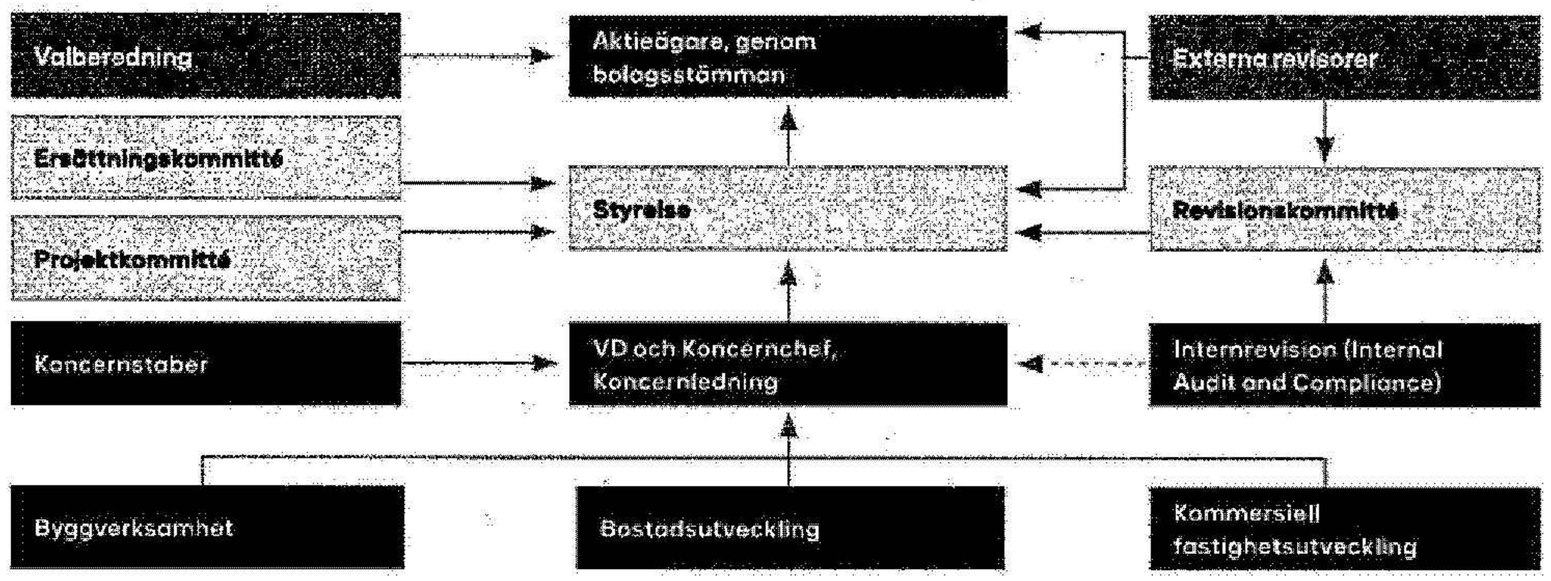

Principer för bolagsstyrning
Skanska är ett av världens största projektutvecklings- och byggföretag, med fokus på utvalda marknader i Norden, Europa och USA. Med stöd av starka trender inom urbanisering och demografi, och genom att sträva efter att vara i framkant inom hållbarhet, erbjuder Skanska konkurrenskraftiga lösningar. Med Skanskas löfte, värderingar och affärsmodell som grund kan Skanska bidra till att skapa en hållbar framtid för kunder och samhället i stort och samtidigt skapa värde för aktieägarna. Moderbolag i koncernen är Skanska AB ("bolaget") med säte i Stockholm.

Som svenskt publikt aktiebolag med aktier noterade på Nasdaq Stockholm är Skanska skyldigt att följa en mängd olika externa regelverk som påverkar bolagets styrning. Skanska har dessutom fastställt interna regelverk för att styra koncernens verksamhet samt processer för övervakning av affärsenheternas och koncernstabernas efterlevnad av externa och interna regelverk. Skanskas arbete med frågor angående etik och hållbarhet är en integrerad del i verksamheten och styrelsen diskuterar dessa frågor kontinuerligt.

Skanska redovisar inte några avvikelser från Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") för räkenskapsåret 2021. Inga överträdelser av tillämpliga börsregler eller brott mot god sed på aktiemarknaden har rapporterats gällande Skanska av Nasdaq Stockholms disciplinnämnd eller Aktiemarknadsnämnden under 2021.

Mer information om Skanskas bolagsstyrning finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/.

Aktier och aktieägare
Skanskas B-aktie är noterad på Nasdaq Stockholm och ingår i segmentet Large

Centrala externa styrdokument

- Aktiebolagslagen.
- Regelverk för emittenter Nasdaq Nordic Main Market.
- Svensk kod för bolagsstyrning.
- Årsredovisningslagen.
- Lag om värdepappersmarknaden.
- EU:s Marknadsmissbruksförordning.
- International Financial Reporting Standards (IFRS) och övriga redovisningsregler.
- EU-direktivet om icke-finansiell rapportering (Non Financial Reporting Directive, NFRD).
- Global Reporting Initiative (GRI) Standards.

Centrala interna styrdokument

- Bolagsordningen, som finns tillgänglig på Skanskas webbplats.
- Styrelsens och styrelsekommittéernas arbetsordning.
- Instruktioner för VD och Koncernchef.
- Koncernomfattande styrande dokument, inklusive koncernpolicyer, koncernstandarder och instruktioner, koncernriktlinjer samt affärsprocesser för godkännande, kontroll och riskhantering.
- Skanskas Uppförandekod, som finns tillgänglig på Skanskas webbplats.

Cap. Aktiekapitalet uppgick vid årsskiftet 2021 till 1 259 709 216 kronor på totalt 419 903 072 aktier, varav 19 661 632 A-aktier och 400 241 440 B-aktier. A-aktier ger rätt till tio röster per aktie och B-aktier ger rätt till en röst per aktie. Det finns i övrigt inga begränsningar i bolagsordningen i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma. A-aktier och B-aktier berättigar till lika stor utdelning.

Vid årsskiftet 2021 hade Skanska totalt 109 416 aktieägare enligt statistik från Euroclear Sweden AB. De tio största ägarna svarade för 54,8 procent av rösterna och 37,7 procent av kapitalet. AB Industrivärdens innehav uppgick till 24,3 procent och Lundberg-gruppens innehav till 13,2 procent av rösterna. Mer information om Skanska-aktien och aktieägare, inklusive bolagets innehav av egna B-aktier, finns på sidorna 14–15.

Bolagsstämma
Bolagsstämman är Skanskas högsta beslutande organ och det är vid den som aktieägare utövar sin bestämmanderätt i bolaget. Vid årsstämman beslutar aktieägarna i centrala frågor såsom fastställande av resultat- och balansräkningar, utdelning, styrelsens sammansättning, ansvarsfrihet för styrelsen och Verkställande direktören ("VD") och Koncernchefen samt val av extern revisor. Skanskas räkenskapsår löper från och med den 1 januari till och med den 31 december, och årsstämman ska hållas inom sex månader efter räkenskapsårets slut. Datum och ort för årsstämman kommuniceras på Skanskas webbplats senast i samband med publiceringen av delårsrapporten för det tredje kvartalet. Kallelse till årsstämman sker genom publicering i Post- och Inrikes Tidningar och på Skanskas webbplats. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter och i minst ytterligare en svensk dagstidning. Samtliga stämmodokument publiceras på Skanskas webbplats på svenska och engelska. Aktieägare som är införda i aktieboken på avstämningsdagen och som anmäler sin avsikt att delta i stämman till bolaget har rätt att delta i stämman, antingen personligen eller genom ombud med fullmakt. Enligt bolagsordningen får styrelsen besluta att aktieägare ska kunna utöva sin rösträtt per post före årsstämman. Aktieägare har rätt att få ärenden behandlade vid årsstämman om begäran har inkommit till styrelsen senast sju veckor före årsstämman.

Årsstämma 2021
Årsstämman 2021 hölls den 30 mars 2021 i Stockholm. Vid årsstämman var 786 aktieägare företrädda, vilket representerade cirka 60,4 procent av det totala antalet röster. Mot bakgrund av risken för spridning av covid-19 och myndigheternas föreskrifter och råd genomfördes årsstämman genom enbart förhandsröstning med stöd av tillfälliga lagregler. Årsstämman genomfördes således utan möjlighet för aktieägare att närvara fysiskt, personligen eller genom ombud, och aktieägarna utövade sin rösträtt genom att rösta på förhand, så kallad poströstning. Som Kollegiet för svensk bolagsstyrning meddelade genom pressmeddelande i mars och december 2020 utgör detta inte någon avvikelse från Koden. Förinspelade anföranden av styrelsens ordförande och VD och Koncernchefen gjordes tillgängliga på Skanskas webbplats före årsstämman.

Årsstämman beslutade bland annat om omval av Hans Biörck, Pär Boman, Jan Gurander, Fredrik Lundberg, Catherine Marcus, Jayne McGivern och Åsa Söderström Winberg till styrelseledamöter. Hans Biörck omvaldes till styrelsens ordförande. De anställda representerades i styrelsen av Ola Fält, Richard Hörstedt och Yvonne Stenman som ordinarie ledamöter, med Hans Reinholdsson och Anders Rättgård som suppleanter. Årsstämman beslutade vidare att till aktieägarna dela ut 9,50 kronor per aktie, varav 6,50 kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 kronor per aktie i extra utdelning; omvälja Ernst & Young AB som extern revisor; godkänna styrelsens ersättningsrapport för 2020 och styrelsens förslag till ändring av bolagsordningen; och att bemyndiga styrelsen att, under perioden intill årsstämman 2022, besluta om förvärv av högst 1 200 000 egna aktier av serie B i Skanska på Nasdaq Stockholm för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram som beslutades av årsstämman 2019 (Seop 5).

Fullständig information om årsstämman 2021 samt stämmoprotokoll finns på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/.

Årsstämma 2022
Skanskas årsstämma 2022 kommer att genomföras tisdagen den 29 mars 2022 genom förhandsröstning (så kallad poströstning) med stöd av tillfälliga lagregler. Någon stämma med möjlighet att närvara fysiskt kommer inte att äga rum. Mer information finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2022/.

Valberedningen
Årsstämman 2018 gav styrelsens ordförande mandat att låta de fyra röstmässigt största aktieägarna utse varsin representant att tillsammans med ordföranden utgöra valberedningen. Vid bedömningen av vilka som är att anse som de röstmässigt största aktieägarna ska den av Euroclear Sweden AB registrerade och ägargrupperade förteckningen per den sista bankdagen i augusti varje år användas.

I valberedningens uppgifter ingår att:
- Utvärdera styrelsens sammansättning och arbete.
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende val av styrelseledamöter och styrelseordförande.
- I samarbete med styrelsens revisionskommitté utarbeta förslag till årsstämman avseende val av revisor.
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende arvode till styrelsens ordförande och till övriga stämmovalda styrelseledamöter för styrelsearbete och för arbete i styrelsens kommittéer, samt arvode till revisorerna.
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende ordförande för årsstämman.
- I förekommande fall utarbeta förslag till ändring av principer för tillsättande av kommande valberedning.

Information om hur aktieägare kan lämna förslag till valberedningen finns på Skanskas webbplats.

Valberedning inför årsstämman 2022
Inför årsstämman 2022 har valberedningen följande sammansättning:
- Helena Stjernholm, AB Industrivärden (24,3 procent av rösterna[1)]), valberedningens ordförande
- Mats Guldbrand, Lundberg-gruppen (13,2 procent av rösterna[1)])
- Dick Bergqvist, AMF (4,2 procent av rösterna[1)])
- Malin Björkmo, Handelsbanken Fonder (2,1 procent av rösterna[1)])
- Hans Biörck, styrelseordförande i Skanska AB.

Denna information publicerades på Skanskas webbplats och offentliggjordes genom pressmeddelande den 16 september 2021. Enligt Koden ska majoriteten av valberedningens ledamöter vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledande befattningshavare samt minst en av ledamöterna ska även vara oberoende i förhållande till de i bolaget röstmässigt största aktieägarna. Av de utsedda ledamöterna är alla oberoende i förhållande till bolaget och dess ledande befattningshavare och tre är oberoende i förhållande till de i bolaget röstmässigt största aktieägarna.

Valberedningen har inför årsstämman 2022 hållit sju protokollförda sammanträden. Inget arvode har utgått för arbetet i valberedningen. Valberedningen har i sitt nomineringsarbete tagit del av den interna utvärderingen av styrelsearbetet samt styrelseordförandens redogörelse för styrelsearbetet och bolagets strategi. Valberedningen har även intervjuat en enskild styrelseledamot. Vidare har Skanskas VD och Koncernchef samt finansdirektör deltagit vid ett möte för presentation av bolagets verksamhet och strategi.

Vid sammansättningen av styrelsen har valberedningen tillämpat reglerna om styrelsens sammansättning i Koden. Valberedningen har tillämpat regel 4.1 i Koden som mångfaldspolicy. Målet med mångfaldspolicyn är att styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmovalda ledamöternas kompetens, erfarenhet, bakgrund och behov av förnyelse samt att en jämn könsfördelning ska eftersträvas. Valberedningen anser att det bland de föreslagna styrelseledamöterna finns en sådan mångfald och bredd. Av de styrelseledamöter som föreslås väljas av bolagsstämman är tre av åtta kvinnor. Könsfördelningen är därmed 38 procent kvinnor och 62 procent män, vilket, enligt valberedningens uppfattning, är förenligt med kravet på jämn könsfördelning. Valberedningen gör vidare den bedömningen att de kompetenser och erfarenheter som bedöms viktiga för Skanska är väl representerade i den föreslagna styrelsen och att den föreslagna styrelsen har en ändamålsenlig sammansättning och storlek för att kunna möta Skanskas behov. Valberedningen har också bedömt att de föreslagna styrelseledamöterna har möjlighet att avsätta erforderlig tid för styrelseuppdraget i Skanska. Valberedningen har bedömt att den föreslagna styrelsen uppfyller kraven i Koden på styrelseledamöters oberoende. Valberedningens förslag, redogörelse för arbetet samt information om föreslagna styrelseledamöter publiceras på Skanskas webbplats, group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2022/, i samband med kallelsen till årsstämman 2022.

Styrelsen
Enligt bolagsordningen ska styrelsen, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av minst fem och högst tio ledamöter. Styrelsen har det övergripande ansvaret för Skanskas organisation och förvaltning och har som främsta uppgift att ta tillvara bolagets och aktieägarnas intressen. Styrelsen beslutar därmed i frågor som rör koncernens strategi, delårsrapporter och årsredovisning, större byggprojekt, investeringar och avyttringar, tillsättning av VD och Koncernchef samt frågor om koncernens organisation. Ordföranden leder styrelsearbetet och har regelbunden kontakt med VD och Koncernchefen för att kunna följa koncernens verksamhet och utveckling.

Styrelsen har under perioden 1 januari 2021 till 31 augusti 2021 bestått av sju stämmovalda ledamöter samt tre ledamöter och två suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna. Som Skanska meddelade genom pressmeddelande den 31 augusti 2021 lämnade Jayne McGivern sitt uppdrag som

1) Baserat på aktieinnehav den 31 augusti 2021.

styrelseledamot med verkan från och med den dagen.

Enligt Koden ska majoriteten av styrelsens bolagsstämmovalda ledamöter vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledande befattningshavare, och minst två av dessa ledamöter ska även vara oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Samtliga styrelseledamöter som valdes av årsstämman 2021 är oberoende i förhållande till bolaget och dess ledande befattningshavare. Av dessa ledamöter är fem även oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare. Styrelsens sammansättning och en bedömning av varje styrelseledamots oberoende presenteras närmare på sidorna 48–49.

Styrelsens arbete 2021
Styrelsens arbete följer en årlig dagordning som är fastställd i styrelsens arbetsordning. Rapporter och annan dokumentation, sammanställd enligt fastställda processer, tillhandahålls styrelsen inför varje styrelsemöte för att säkerställa att styrelsen har relevant information och dokumentation som underlag för beslut. Under 2021 höll styrelsen sju möten, inklusive det konstituerande styrelsemötet. Ledamöternas närvaro vid styrelsemöten framgår av tabellen på sidan 42. Viktiga frågor som styrelsen behandlade under året innefattade övervakning och kontroll av verksamheter, granskning och godkännande av delårsrapporter och årsredovisning, strategisk översyn av Skanska, samt intern kontroll, riskhantering, regelefterlevnad och hållbarhetsrelaterade frågor, inklusive klimat och hälsa och säkerhet. Styrelsen beslutade vidare om införandet av en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, uppdaterade finansiella mål för koncernen med start 2022, samt Skanskas affärsplan för 2022–2024. Styrelsen fick regelbundna uppdateringar om covid-19-pandemins inverkan på koncernens verksamhet och de marknader där Skanska är verksamt.

Utvärdering av styrelsens arbete
Styrelsens arbete utvärderas årligen genom en strukturerad process som syftar till att förbättra dess arbete, effektivitet och samlade kompetens samt att bedöma eventuella behov av förändring. Styrelsens ordförande ansvarar för utvärderingen och för att presentera den för styrelsen och valberedningen. Under 2021 genomfördes en utvärdering i form av ett frågeformulär och enskilda samtal mellan styrelseordföranden och varje styrelseledamot men också genom diskussion vid styrelsemöten. Ordföranden utvärderades också genom ett skriftligt frågeformulär och en diskussion i styrelsen utan närvaro av ordföranden. Vid detta tillfälle leddes styrelsemötet av en annan ledamot som utsetts för ändamålet. Av utvärderingen för 2021 framgår att styrelsearbetet bedömdes fungera väl.

Styrelsearvode
Årsstämman 2021 beslutade i enlighet med valberedningens förslag om arvoden till styrelsens ordförande och till övriga styrelseledamöter samt om arvoden för arbete i styrelsens kommittéer. Det sammanlagda arvodet till bolagsstämmovalda, icke anställda styrelseledamöter fastställdes därmed av årsstämman 2021 till 9 171 000 kronor.[3] Styrelsens ordförande erhöll 2 175 000 kronor och övriga styrelseledamöter som inte är anställda i Skanska erhöll 725 000 kronor vardera. Därutöver erhöll ordföranden i revisionskommittén 260 000 kronor och övriga ledamöter i kommittén 185 000 kronor vardera, ordföranden i ersättningskommittén erhöll 112 000 kronor och övriga ledamöter i kommittén 107 000 kronor vardera, och ordföranden och övriga ledamöter i projektkommittén erhöll 215 000 kronor vardera. För mer information se not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 168–171.

Styrelseledamöter och suppleanter

Ledamot	Befattning	Invald, år	Revisions-kommittén	Ersättnings-kommittén	Projekt-kommittén	Oberoende i förhållande till bolaget och koncernledningen	Oberoende i förhållande till bolagets större aktieägare
Hans Biörck	Styrelseordförande	2016	■	■	■	Ja	Ja
Pär Boman	Ledamot	2015	■	■	■	Ja	Nej
Jan Gurander[1]	Ledamot	2019	■	■	■	Ja	Ja
Fredrik Lundberg	Ledamot	2011			■	Ja	Nej
Catherine Marcus	Ledamot	2017			■	Ja	Ja
Jayne McGivern[2]	Ledamot	2015		■	■	Ja	Ja
Åsa Söderström Winberg	Ledamot	2020	■		■	Ja	Ja
Ola Fält	Arbetstagarrepresentant	2018				–	–
Richard Hörstedt	Arbetstagarrepresentant	2007				–	–
Yvonne Stenman	Arbetstagarrepresentant	2018				–	–
Hans Reinholdsson	Arbetstagarrepresentant (suppleant)	2020				–	–
Anders Rättgård	Arbetstagarrepresentant (suppleant)	2017			■	–	–

■ = Ordförande ■ = Ledamot

1) Ledamot i ersättningskommittén från och med 15 september 2021.
2) Till och med 31 augusti 2021.
3) Mot bakgrund av att Jayne McGivern avgick som styrelseledamot från och med den 31 augusti 2021 samt Jan Gurander utsågs till ny ledamot i ersättningskommittén från och med den 15 september 2021, har det totala styrelsearvodet för 2021 justerats nedåt till 8 701 000 kronor.

Styrelsens kommittéer

Styrelsen har det yttersta ansvaret för Skanskas organisation och ledningen av Skanskas verksamhet. Styrelsens övergripande ansvar kan inte delegeras, men styrelsen kan inrätta kommittéer med uppgift att bereda och utvärdera frågor inför beslut i styrelsen. Styrelsen har inrättat tre kommittéer för att strukturera, effektivisera och kvalitetssäkra sitt arbete: (i) revisionskommittén, (ii) ersättningskommittén och (iii) projektkommittén. Ledamöterna i kommittéerna utses årligen vid det konstituerande styrelsemötet. Mot bakgrund av att Jayne McGivern lämnade sitt uppdrag som styrelseledamot, och därmed även som ledamot i ersättningskommittén, med verkan från och med den 31 augusti 2021, utsågs Jan Gurander till ny ledamot i ersättningskommittén vid ett styrelsemöte den 15 september 2021, med verkan från och med det datumet. Av styrelsens arbetsordning framgår vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt som har delegerats till kommittéerna. Ordföranden i respektive kommitté rapporterar muntligt till styrelsen vid varje styrelsemöte och samtliga protokoll från kommittémötena tillhandahålls styrelsen.

Revisionskommittén

Revisionskommitténs huvuduppgift är att biträda styrelsen med övervakning av den finansiella rapporteringen, processerna kring rapportering och redovisningsprinciper samt uppföljning och kontroll av revisionen av räkenskaperna för bolaget och koncernen. Kommittén har även till uppgift att utvärdera kvaliteten i koncernens finansiella rapportering, internrevision och riskhantering samt att granska omfattningen och resultatet av den externa revisionen och de externa revisorernas arbete. Kommittén övervakar också de externa revisorernas objektivitet och oberoende samt att det finns processer på plats i de fall den externa revisorn anlitas för att utföra andra uppdrag än revisionstjänster för bolaget och koncernen. Kommittén övervakar vidare efterlevnad av rotationsreglerna för externa revisorer. De externa revisorerna är närvarande vid kommittémöten. Minst en gång per år träffar revisionskommittén revisorerna utan att ledande befattningshavare är närvarande.

Revisionskommittén har under 2021 bestått av Pär Boman (ordförande), Hans Biörck, Jan Gurander och Åsa Söderström Winberg. Kommitténs sammansättning uppfyller kraven i Koden på revisionskommittéledamöters oberoende. Minst en ledamot har redovisnings- eller revisionskompetens. Under 2021 höll kommittén sex möten. Viktiga frågor som behandlades under året innefattade kapitalallokering, finansiering, pensionsrapportering, extern rapportering, prövning av nedskrivningbehov, nedskrivningar av byggprojekt, större tvister, granskning av delårsrapporter och årsredovisning, internkontroll, riskhantering samt regelefterlevnad.

Närvaro vid styrelse- och kommittémöten

	Styrelsemöten	Revisions-kommittén	Ersättnings-kommittén	Projekt-kommittén
Antal möten	7	6	6	12
Ledamot				
Hans Biörck	7	6	6	12
Pär Boman	7	6	6	12
Jan Gurander[1]	7	6	4	11
Fredrik Lundberg	7			11
Catherine Marcus	7			12
Jayne McGivern[2]	4		2	8
Åsa Söderström Winberg	6	5		11
Ola Fält	7			
Richard Hörstedt	7			
Yvonne Stenman	7			
Hans Reinholdsson	7			
Anders Rättgård	7			12

1) Ledamot i ersättningskommittén från och med 15 september 2021.
2) Till och med 31 augusti 2021.

Ersättningskommittén

Ersättningskommitténs huvuduppgifter innefattar att bereda rekommendationer för beslut av styrelsen om tillsättning eller entledigande av VD och Koncernchefen, inklusive lön och annan ersättning, och av övriga medlemmar i koncernledningen, samt beträffande incitamentsprogram. Kommittén utvärderar också utfallet av kriterier för rörlig ersättning.

Ersättningskommittén har under 2021 bestått av Hans Biörck (ordförande), Pär Boman, Jan Gurander[1] och Jayne McGivern[2]. Kodens krav på oberoende, innebärande att styrelsens ordförande kan vara ordförande i ersättningskommittén och övriga bolagsstämmovalda ledamöter ska vara oberoende i förhållande till bolaget och dess ledande befattningshavare, är därmed uppfyllt. Under 2021 höll kommittén sex möten. Viktiga frågor som behandlades under året innefattade granskning av Skanskas program för rörlig ersättning till ledande befattningshavare, granskning och utvärdering av tillämpningen av riktlinjerna för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare antagna av årsstämman 2020, liksom gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget, samt granskning av ledande befattningshavares övriga uppdrag. Kommittén granskade och förberedde vidare, för beslut av styrelsen, förslag till årsstämman 2022 om en ersättningsrapport för 2021 över utbetald och innestående ersättning som omfattas av ovan nämnda ersättningsriktlinjer, samt beträffande ett långsiktigt aktiesparprogram för räkenskapsåren 2023, 2024 och 2025 (Seop 6).

Projektkommittén

Projektkommittén fattar beslut om enskilda projekt inom verksamhetsgrenarna Byggverksamhet, Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling samt vissa projektfinansieringar. Projekt över ett visst monetärt tröskelvärde eller som medför särskilt stora

2022093003482

eller ovanliga risker, eller andra särskilda förhållanden, kan kommittén hänvisa till styrelsen för beslut. Kommittén består av samtliga bolagsstämmovalda styrelseledamöter och arbetstagarrepresentanten Anders Rättgård, med arbetstagarrepresentanten Richard Hörstedt som suppleant för Anders Rättgård. Under 2021 höll kommittén tolv möten.

Externa revisorer

Enligt bolagsordningen ska bolaget ha en eller två auktoriserade revisorer med högst två suppleanter. Ett registrerat revisionsbolag kan utses till bolagets externa revisor. Vid årsstämman 2021 omvaldes Ernst & Young AB till extern revisor för tiden intill slutet av årsstämman 2022. Auktoriserade revisorn Hamish Mabon är huvudansvarig för revisionen. Den externa revisorn har deltagit vid två styrelsemöten för att redogöra för Ernst & Young AB:s revisionsprocess i Skanska samt för att ge styrelsens ledamöter möjlighet att ställa frågor utan ledande befattningshavares närvaro. Därutöver har den externa revisorn deltagit vid fem möten med styrelsens revisionskommitté. Den externa revisorns oberoende garanteras genom att revisionskommittén har fastställt principer för när revisorn får tillhandahålla andra tjänster än revision och för godkännande av andra tjänster än revision. För information om arvoden och annan ersättning till externa revisorer avseende revisionsrelaterade och andra tjänster, se not 38, Arvode och ersättningar till revisorer, på sidan 172.

Skanskas ledningsstruktur
Koncernledning

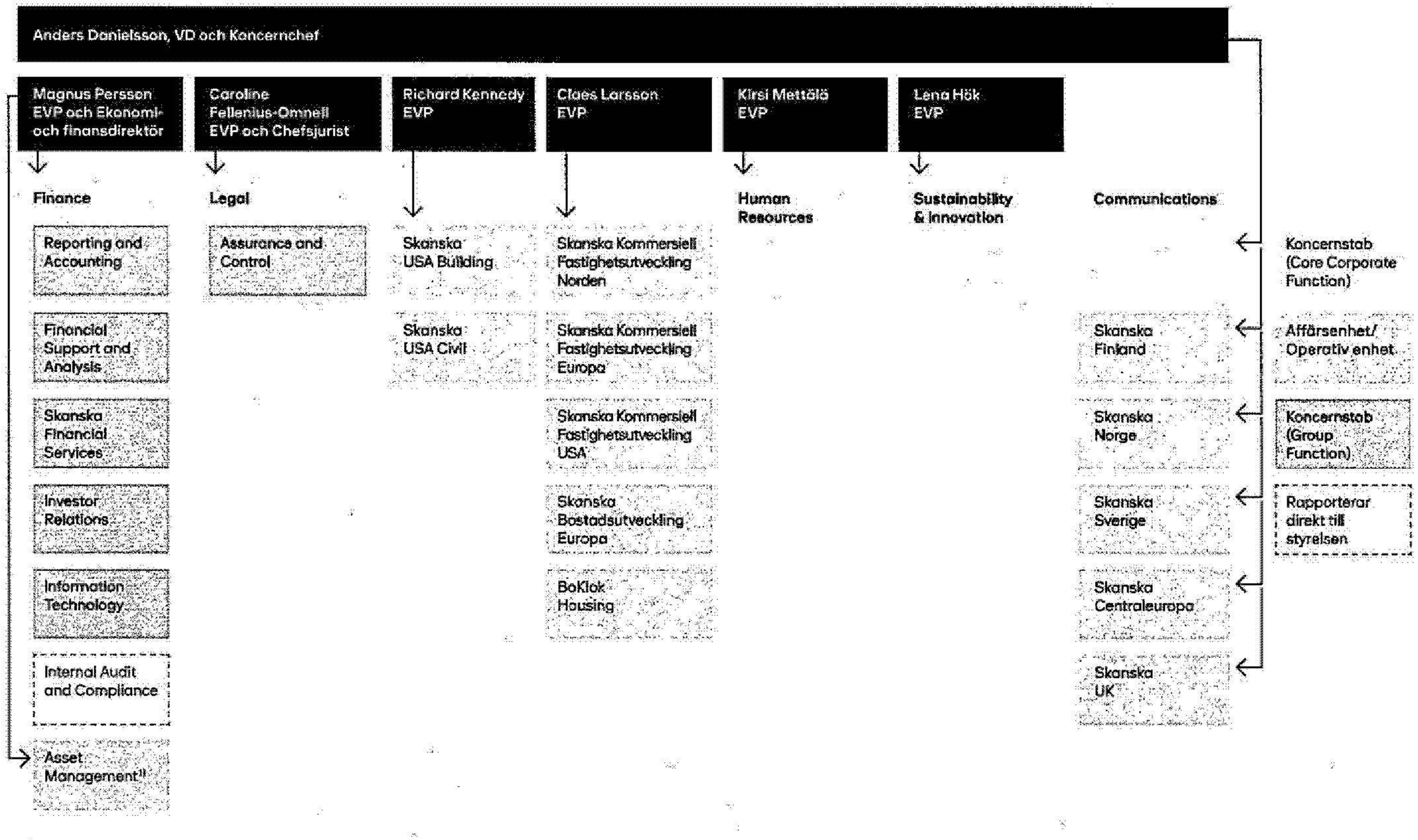

1) Portfölj av OPS-tillgångar.

Operativ ledning och intern styrning
Skanska drivs enligt en decentraliserad styrningsmodell som stödjer bygg- och utvecklingsmarknadernas lokala karaktär, vilket ger affärsenheterna utrymme att utveckla sina verksamheter och leverera enligt plan med bibehållet resultatansvar. Skanskas strategi och mål fastställs på koncernnivå för att säkerställa en effektiv finansiell kapacitet och genomföra en korrekt uppföljning av affärsenheternas resultat och efterlevnad. Enligt principerna för Skanskas decentraliserade styrningsstruktur fastställs krav på koncernnivå medan affärsenheterna ansvarar för hur kraven uppfylls. Varje affärsenhet leds av en verkställande direktör och har egna staber och andra resurser för att bedriva verksamheten på ett effektivt sätt. Utöver den löpande verksamheten att hantera projekt ansvarar affärsenheterna bland annat för sin strategiska utveckling, affärsplaner, investeringar, avyttringar och organisation. Information om Skanskas affärsmodell och våra verksamhetsgrenar finns på sidorna 21–34.

VD och Koncernchef och koncernledning
VD och Koncernchefen utses av styrelsen och leder bolaget och koncernen i enlighet med de instruktioner som styrelsen har antagit. VD och Koncernchefen har ansvaret för den löpande förvaltningen av bolagets och koncernens verksamhet med stöd av övriga medlemmar i koncernledningen. VD och Koncernchefens arbete utvärderas varje år vid ett styrelsemöte utan att ledande befattningshavare är närvarande. VD och Koncernchefen har inga affärsförbindelser av betydelse med bolaget eller dess koncernbolag. Lena Hök utsågs till Executive Vice President Sustainability & Innovation och ny medlem i koncernledningen från och med den 1 november 2021. Information om VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen finns på sidorna 50–51.

Koncernstaber
Koncernstaberna finns på Skanskas huvudkontor i Stockholm och biträder VD och Koncernchefen och koncernledningen i frågor som rör koncernövergripande funktioner, samordning och kontroll. De ger också stöd till affärsenheterna. Varje stabschef rapporterar direkt till en medlem av koncernledningen. Chefen för Internrevision (Internal Audit and Compliance) rapporterar direkt till styrelsen via revisionskommittén. En presentation av koncernstaberna finns på sidan 43.

Ersättning till ledande befattningshavare
Årsstämman 2020 antog riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare i enlighet med styrelsens förslag, vilka gäller till årsstämman 2024. Riktlinjerna samt information om lön och annan ersättning till ledande befattningshavare och utestående aktie- och aktierelaterade incitamentsprogram finns i not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 168–171. Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen. Information om ersättning till VD och Koncernchefen finns i ersättningsrapporten på sidorna 53–57.

Löfte och värderingar
Skanskas löfte är att bygga ett bättre samhälle och samtidigt skapa aktieägarvärde. Detta avspeglar koncernens roll i samhället, en position som gör det möjligt för Skanska att skapa värde för aktieägarna. Grundläggande för Skanskas framgång är fyra värderingar som slår fast den moraliska grunden och kompassen – Värna om livet,

Skanskas rapporteringsstruktur

Operativa enheter	Verksamhetsgrenar					
	Byggverksamhet		Bostadsutveckling		Kommersiell fastighetsutveckling	
Medlem	**Operativ enhet**	**Extern rapportering**	**Operativ enhet**	**Extern rapportering**	**Operativ enhet**	**Extern rapportering**
Sverige	■	▭	■	▭	■	▭
Norge	■	▭	■	▭	■	▭
Finland	■	▭	■	▭	■	▭
Kommersiell Fastighetsutveckling Norden					■	▭
Centraleuropa	■	▭				
Storbritannien	■	▭				
Kommersiell Fastighetsutveckling Europa					■	▭
Bostadsutveckling Europa			■	▭		
USA Civil	■	▭				
USA Building	■	▭				
Kommersiell Fastighetsutveckling USA					■	▭
BoKlok[1)]			■			

■ = Operativ enhet ☐ = Extern rapportering

1) BoKlok har verksamhet i Sverige, Norge, Finland och Storbritannien. I den externa rapporteringen är BoKlok fördelat och ingår i Norden, varav Sverige, och Europa.

2022093003483

Agera etiskt och öppet, Bli bättre tillsammans samt Engagemang för kunderna. Skanska framhåller löpande vikten av att alla medarbetare agerar i enlighet med dessa värderingar. Mer information om Skanskas värderingar finns på sidan 4.

Skanska tillhandahåller innovativa och hållbara lösningar för att bidra till att skapa en hållbar framtid för medarbetare, kunder, aktieägare och samhället i stort. Detta visar sig genom fortsatt engagemang för hållbarhetsområdena Klimat, Resiliens och Ansvar som beskrivs på sidan 69. Hållbarhet inom Skanska bygger dessutom på koncernens löfte och värderingar. Skanskas hållbarhetsredovisning återfinns på sidorna 67–94.

Uppförandekod
Skanskas Uppförandekod bygger på Skanskas värderingar och sätter standarden för medarbetares dagliga uppträdande om hur Skanska bedriver verksamhet. Den ses regelbundet över av koncernledningen och uppdateringar godkänns av styrelsen. Den beskriver Skanskas åtaganden på arbetsplatsen, på marknaden och till samhället och innefattar ämnen som hälsa och säkerhet, mångfald och inkludering, dataskydd, miljö, sekretess, intressekonflikter, bedrägerier, fri konkurrens, antikorruption och mutor, samt insiderinformation och marknadsmissbruk. Uppförandekodens principer och krav måste följas av alla medarbetare inom Skanska. Samtliga medarbetare ombeds att genomgå utbildning i Uppförandekoden vartannat år och nyanställda inom en månad från det att de börjar hos Skanska. Detta krav gäller även styrelseledamöterna.

Uppförandekoden kompletteras med en Uppförandekod för leverantörer som ska följas av alla underentreprenörer, leverantörer, konsulter, mellanhänder och ombud. Den inkluderas i avtal med dessa parter och beskriver Skanskas förväntningar på sina affärspartners. Uppförandekoden för leverantörer innefattar ämnen som rättvisa arbetsvillkor, diskriminering och trakasserier, antikorruption och mutor samt konkurrens på lika villkor. Skanskas Uppförandekod och Uppförandekod för leverantörer finns tillgängliga på Skanskas webbplats: group.skanska.com/corporate-governance/our-code-of-conduct/.

Skanskas Code of Conduct Hotline är ett verktyg som medarbetare samt leverantörers personal och andra utomstående parter kan använda för att anonymt anmäla konstaterade eller misstänkta överträdelser av Skanskas Uppförandekod. Verktyget administreras av en oberoende extern tjänsteleverantör och utgör ett komplement till interna rapporteringskanaler som alla medarbetare har tillgång till.

Ramverk för intern styrning
Skanskas ramverk för intern styrning fastställs på koncernnivå. Koncernledningen och koncernstaberna ansvarar för att följa upp implementering och faktisk tillämpning inom affärsenheterna. Skanskas ramverk för intern styrning består av tre kategorier av styrdokument: koncernpolicyer, koncerninstruktioner och standarder, vilka är obligatoriska, samt icke-bindande koncernriktlinjer.

Ett tydligt ramverk med policyer, instruktioner och standarder minskar riskerna och ökar effektiviteten och gör det enklare att agera i enlighet med Skanskas Uppförandekod och Skanskas värderingar. Skanskas styrdokument för intern styrning beskriver hur Skanskas verksamheter ska ledas, kontrolleras och organiseras, vilka standarder och processer som arbetet ska följa, hur risker hanteras, på vilka nivåer beslut fattas och vad som är obligatoriskt för Skanskas affärsenheter. Ramverket för intern styrning ska tillämpas av bolaget, alla affärsenheter och alla anställda inom Skanska. Bristande efterlevnad kan leda till påföljder, och i allvarliga fall avsked. Affärsenheterna ska inrätta och upprätthålla ett pålitligt och välfungerande system för styrning inom sina verksamheter. Dessa styrningssystem, till exempel affärsenheternas policyer och ledningssystem, ska komplettera och tillföra lokala, praktiska aspekter till styrdokumenten inom Skanskas ramverk för intern styrning. Affärsenhetens VD ansvarar för implementeringen av Skanskas ramverk för intern styrning inom sin enhet.

I arbetsordningen för styrelsen och dess kommittéer anges vilka ärenden som ska beslutas av styrelsen, av VD och Koncernchefen, av koncernledningen respektive på affärsenhetsnivå. Utöver styrelsens arbetsordning, Skanskas Uppförandekod och Uppförandekoden för leverantörer, innefattar Skanskas policyer bland annat:

- Antikorruptionspolicy
- Dataskyddspolicy
- Finanspolicy
- Hållbarhetspolicy
- Informationspolicy
- Insiderpolicy
- IT-policy
- Medarbetarpolicy
- Policy för hantering av krav
- Policy för hantering av verksamhetsrisker
- Skattepolicy

Koncernpolicyer
Obligatoriska koncernövergripande regler för verksamheten med avseende på risker, mål och annat som kräver bolagsstyrning.

Koncerninstruktioner och standarder
Obligatoriska. Instruktioner är i regel detaljerade steg-för-steg-instruktioner för att uppnå ett visst mål, medan standarder anger förväntat beteende eller lägsta kvalitetsnivå eller lägsta standard.

Koncernriktlinjer
Ett icke-bindande dokument innehållande rekommendationer till organisationen.

Intern kontroll

Denna beskrivning innehåller de viktigaste delarna i Skanskas system för intern kontroll och riskhantering i samband med finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering. En beskrivning av principerna för Skanskas hållbarhetsrapportering finns på sidan 94.

Kontrollmiljö

Styrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa att Skanska har en effektiv och ändamålsenlig riskhantering och intern kontroll. Syftet är att ge en rimlig försäkran att verksamheten drivs ändamålsenligt och effektivt, att den externa rapporteringen är tillförlitlig och att lagar och förordningar såväl som interna regler följs. I styrelsens arbetsordning säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning för en effektiv hantering av verksamhetens risker. Styrelsen och koncernledningen har vidare fastställt ett antal grundläggande regler av betydelse för arbetet med den interna kontrollen, exempelvis koncernens policy för hantering av koncernrisker samt koncernens processer för den interna styrningen. Koncernledningen rapporterar regelbundet till styrelsen i enlighet med fastställda rutiner. Därutöver tillkommer rapporteringen från revisionskommitténs arbete. Koncernledningen ansvarar för de interna kontrollfunktioner som krävs för att hantera väsentliga risker i verksamheten. Det omfattar bland annat en tydlig struktur för beslutsfattande samt koncernens ramverk med policyer, standarder/instruktioner och riktlinjer. Koncernstaben Assurance and Control biträder koncernledningen i uppföljningen av systemet för intern kontroll.

Riskbedömning och kontrollaktiviteter

Skanska har identifierat de mest väsentliga riskerna i verksamheten som kan, om de inte hanteras korrekt, leda till fel i den finansiella rapporteringen och/eller påverka bolagets resultat. Det har därefter på koncernnivå säkerställts att det finns regler på plats i koncernen för att kontrollera att dessa risker hanteras. Koncernledningen och koncernstaberna ansvarar för hantering av de övergripande riskerna som rör strategi, makroekonomi och regelverk, medan det huvudsakliga arbetet med operationella risker och möjligheter hanteras på lokal nivå inom affärsenheterna. En mer utförlig beskrivning av verksamhetsriskerna och hur dessa hanteras finns på sidorna 59–65.

Inom Skanska används en gemensam rutin för att identifiera och hantera risker i samband med bygguppdrag och projektutveckling. Den specialiserade koncernstaben Skanska Risk Team granskar och analyserar anbudsförslag avseende bygg- och markinvesteringar, projektstarter samt avyttringar inom Projektutveckling som övergår en viss storlek. Baserat på identifierade risker och möjligheter upprättar Skanska Risk Team sedan en rekommendation om fortsatt hantering. Det slutgiltiga beslutet fattas av Skanska Tender Board, som består av koncernledningen, och i vissa fall av projektkommittén, som består av styrelseledamöter.

Såväl risker som möjligheter till förbättringar är störst i själva genomförandefasen av projektet och därför fokuseras arbetet i första hand på denna fas. Eftersom i stort sett varje projekt är unikt måste risker och möjligheter analyseras med avseende på projekttyp, plats, genomförandefas och kund. Under utförandet måste projekt över ett fastställt tröskelvärde följa Skanskas Project Review and Reporting Procedure för att säkerställa konsekvent projektuppföljning. Detta omfattar bland annat en process för att kontrollera att avvikelser från planerat utförande upptäcks och åtgärdas i ett tidigt skede. Alla affärsenheter tillämpar samma värderingsprinciper och terminologi för att säkerställa en konservativ projektbedömning och en hög nivå av transparens i genomförandet.

Information och kommunikation

Väsentliga redovisningsprinciper, manualer och övrig dokumentation av betydelse för finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering uppdateras och kommuniceras löpande. Det finns flera informationskanaler till koncernledningen och styrelsen för väsentlig information. För den externa kommunikationen har koncernen en informationspolicy som säkerställer att Skanska uppfyller gällande regler för korrekt information till marknaden.

Uppföljning

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som koncernledningen och revisionskommittén lämnar. Av särskild betydelse är resultatet av revisionskommitténs arbete med att granska effektiviteten i koncernledningens arbete med de interna kontrollprocesserna. Arbetet ska bland annat säkerställa att åtgärder vidtas för de brister och förslag till åtgärder som framkommer vid den interna och externa revisionen.

Internrevision

Koncernstaben Internrevision (Internal Audit and Compliance) ansvarar för att följa upp och utvärdera arbetet med riskhantering och interna kontrollprocesser. Arbetet planeras i samråd med revisionskommittén och rapportering sker direkt till styrelsen via kommittén. Frågor som rör internrevision kommuniceras också löpande till Skanskas externa revisorer. Under 2021 fokuserade Internrevision på att se över riskerna som identifierats avseende koncernens projekt, affärskritiska processer och centrala stabsfunktioner. Totalt genomfördes 100 revisioner under året inom samtliga affärsenheter. Särskilt fokus var på verksamheterna inom kommersiell fastighetsutveckling och de byggande enheternas beredskap och hantering av kostnadsökningar från underleverantörer och av insatsmaterial. Revisionerna genomfördes enligt en enhetlig revisionsmetodik.

2022093003484

I FOKUS

Vid Europas största infrastrukturprojekt skapar vi tillsammans en nettonoll-framtid

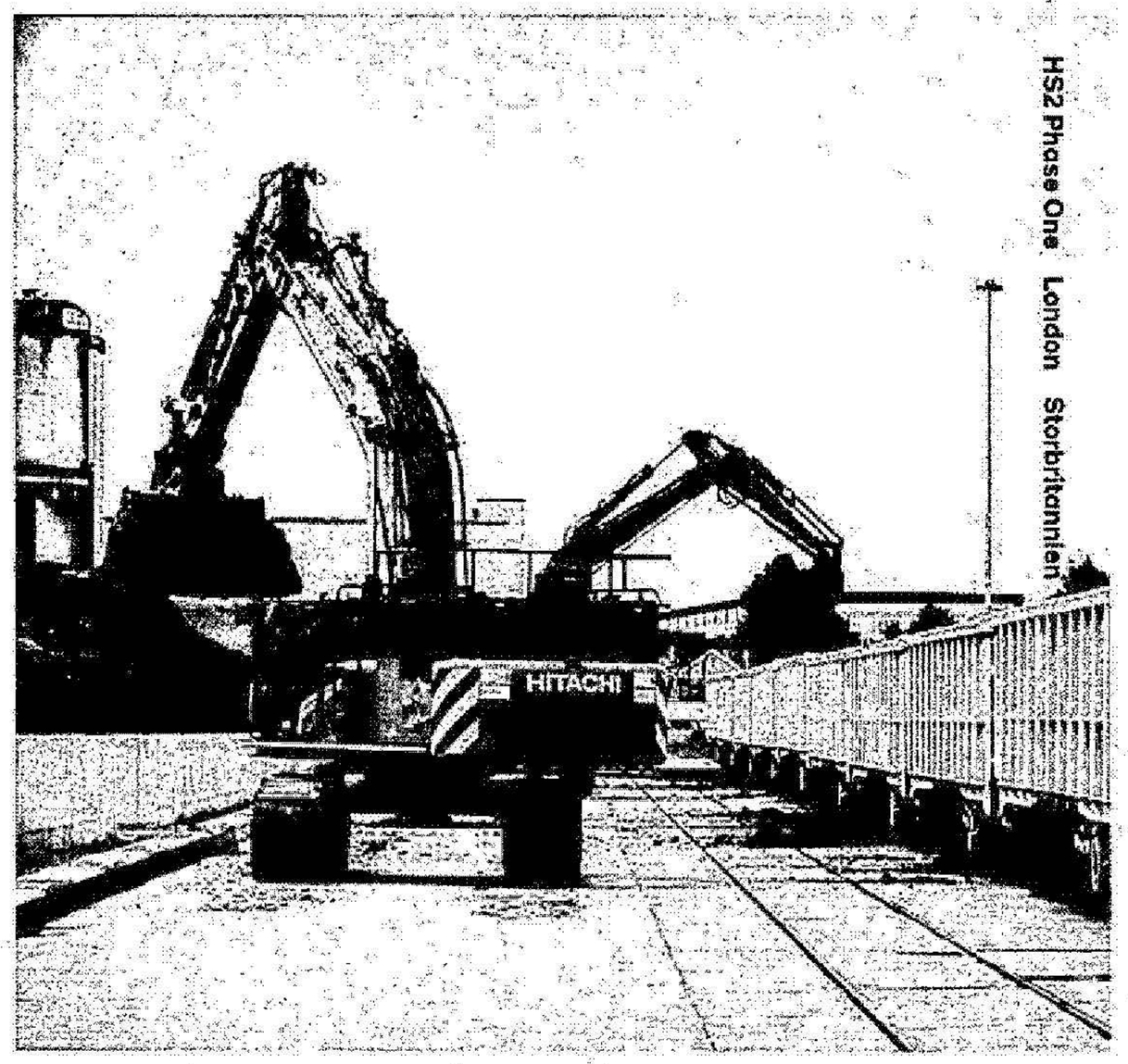

HS2 Phase One London Storbritannien

Vi är övertygade om att samverkan gör alla projekt framgångsrika, särskilt när det gäller hållbarhet. Vårt arbete med Londons tunnelsektion av höghastighetsbanan HS2 Phase One är inte begränsat till själva projektet. Tillsammans med våra joint venture-partners och vår kund hanterar vi de utmaningar som hela branschen står inför.

Som en del av joint venture-bolaget Skanska Costain STRABAG levererar vi den fullständiga detaljplanen och konstruktionen av Londons tunnelsektion i HS2 Phase One. I Europas största infrastrukturprojekt kan vi utveckla och implementera nya byggtekniker som skapar stegvis förändring och långvariga fördelar för hela branschen. Genom att samarbeta med partners och leverantörskedja kan vi testa och implementera banbrytande tekniker och processer som minskar våra koldioxidutsläpp. Till exempel pågår ett test som helt ersätter diesel med hydrerad vegetabilisk olja (HVO) och ger en utsläppsminskning med cirka 250 ton CO_2e.

Vi använder flera nya tekniker på byggarbetsplatser över hela Storbritannien, inklusive landets första eldrivna truckar, och världens första sol- och vätgasdrivna portabla personalbodar. Vi testar även innovativa lösningar på byggarbetsplatserna, inklusive grön betong som minskar koldioxidutsläppen avsevärt. En ny lösning för koldioxid- och kostnadsberäkning driven av artificiell intelligens hjälper oss dessutom att visualisera, mäta och jämföra koldioxidutsläpp och byggnationens miljöpåverkan så att vi kan utforma en mer hållbar lösning.

Utöver det projektarbete vi utför som en del av joint venture-bolaget Skanska Costain STRABAG – att bygga 21 kilometer långa tunnlar på upp till 50 meters djup, från Euston station till West Ruislip i London – är vi involverade i flera initiativ för att hjälpa lokalsamhället att hantera diverse olika utmaningar. Utbildnings- och jobbsatsningarna för att stärka lokalsamhällena längs hela HS2-sträckan omfattar program för social mobilitet, arbetstillfällen för 52 före detta arbetslösa samt digital karriärrådgivning för skolungdomar. Vi vill göra vad vi kan för att främja ekonomisk tillväxt och sammanhållning i de samhällen där vi verkar.

Det här projektet är ett bevis på vikten av samverkan. I vårt nära samarbete med HS2 tillför vårt joint venture och vår leverantörskedja värdefull kunskap till vår verksamhet.

Styrelse

	Hans Biörck	**Pär Boman**	**Jan Gurander**	**Fredrik Lundberg**
Befattning	Styrelseordförande	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot
Född	Sverige, 1951	Sverige, 1961	Sverige, 1961	Sverige, 1951
Invald	2016	2015	2019	2011
Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2021	25 000 B-aktier via privat företag	1 000 B-aktier	5 000 B-aktier	6 032 000 A-aktier och 16 050 000 B-aktier genom L E Lundbergföretagen AB, 1 150 000 B-aktier via privat företag, 5 376 A-aktier och 1 100 000 B-aktier privat
Övriga styrelseuppdrag	– Ordförande, Trelleborg AB – Ledamot, Handelsbanken AB	– Ordförande, Handelsbanken AB – Ordförande, Essity AB – Ordförande, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA – Vice ordförande, AB Industrivärden	– Ledamot, Teknikföretagen	– Ordförande, AB Industrivärden – Ordförande, Holmen AB – Ordförande, Hufvudstaden AB – Vice ordförande, Handelsbanken AB – Ledamot, L E Lundbergföretagen AB
Utbildning	– Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm	– Ingenjörs- och ekonomexamen, EK dr hc	– Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm – Ekonomie doktor h c, Handelshögskolan, Stockholm – Teknologie doktor h c, Linköpings Universitet
Arbetslivserfarenhet	– Finans- och ekonomidirektör, Skanska AB – Finans- och ekonomidirektör, Autoliv AB – Finans- och ekonomidirektör, Esselte AB	– Verkställande direktör och koncernchef, Handelsbanken AB	– Vice VD, AB Volvo (från 2018) – Vice VD och CFO, AB Volvo – CFO och Senior Vice President Finance, Volvo Car Group – CFO, MAN Diesel & Turbo SE – Group Vice President och CFO, Scania AB	– Verkställande direktör och koncernchef, L E Lundbergföretagen AB
Beroendeförhållanden enligt Svensk kod för bolagsstyrning	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare

2022093003485

	Catherine Marcus	**Åsa Söderström Winberg**
Befattning	Styrelseledamot	Styrelseledamot
Född	USA, 1965	Sverige, 1957
Invald	2017	2020
Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2021	0 aktier	2 500 B-aktier via privat företag, 800 B-aktier via närstående
Övriga styrelseuppdrag	– Ledamot, NCREIF PREA Reporting Standards Board (Private)	– Ledamot, Vattenfall AB – Ledamot, OEM International AB – Ledamot, Delete Group Oyj – Ledamot, Fibo AS
Utbildning	– M.S., Real Estate Investment and Development, New York University – B.S.E. Real Estate Finance and Entrepreneurial Management, Wharton School, University of Pennsylvania	– Civilekonom, Stockholms Universitet
Arbetslivserfarenhet	– Global Chief Operating Officer, PGIM Real Estate – MBL Life Assurance Corporation	– VD, Sweco Theorells AB – VD, Ballast Väst AB, – Marknadschef, NCC Industry – Informationschef, NCC Bygg AB
Beroendeförhållanden enligt Svensk kod för bolagsstyrning	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare

Styrelseledamöter och suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationer[1]

Ola Fält
Född: Sverige, 1966
Skanska Industrial Solutions; SEKO, utsedd 2018
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 1 313 B-aktier

Anders Rättgård
Född: Sverige, 1961
Region Hus Göteborg; Unionen, utsedd 2017
Styrelsesuppleant
Aktieinnehav i Skanska: 4 159 B-aktier

Richard Hörstedt
Född: Sverige, 1963
Region Hus Syd; Byggnads, utsedd 2007
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 0 aktier

Yvonne Stenman
Född: Sverige, 1959
Region Hus Stockholm Nord; Ledarna, utsedd 2018
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 0 aktier

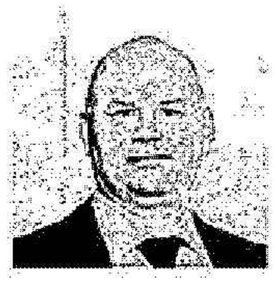

Hans Reinholdsson
Född: Sverige, 1972
Region Hus Göteborg; Byggnads, utsedd 2020
Styrelsesuppleant
Aktieinnehav i Skanska: 816 B-aktier

Revisor
Ernst & Young AB
Huvudansvarig revisor sedan 2016:
Hamish Mabon, Stockholm
född 1965, auktoriserad revisor

1) Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2021.

Koncernledning

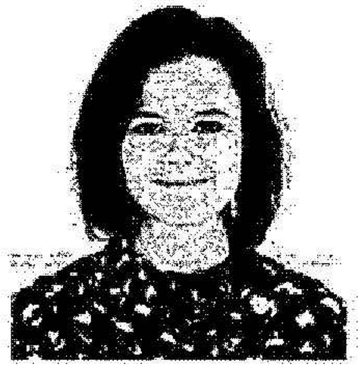

	Anders Danielsson	**Caroline Fellenius-Omnell**	**Lena Hök**	**Richard Kennedy**
Befattning	VD och Koncernchef (sedan 2018)	Executive Vice President, Chefsjurist (sedan 2017)	Executive Vice President (sedan 2021)	Executive Vice President (sedan 2018)
	Ansvar affärsenheter/koncernstab – Skanska Finland – Skanska Norge – Skanska Sverige – Skanska Centraleuropa – Skanska UK – Communications	Ansvar koncernstaber – Legal – Assurance and Control	Ansvar koncernstab – Sustainability & Innovation	Ansvar affärsenheter – Skanska USA Building – Skanska USA Civil
Född	1966	1968	1972	1966
Anställd i Skanska	1991	2017	2017	2004
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2021	143 177 B-aktier	14 174 B-aktier	3 456 B-aktier	32 748 B-aktier
Tilldelade men ej utskiftade aktierätter under Skanskas långsiktiga aktiesparprogram (Seop), 31 december 2021[1)]	110 390 B-aktier	38 549 B-aktier	13 788 B-aktier	93 109 B-aktier
Styrelseuppdrag	–	– Ledamot, Aktiemarknadsbolagens förening (AMBF)	– Ordförande för den svenska hållbarhetskommittén, Internationella Handelskammaren (ICC)	– Building Trades Employers Association, NY, USA
Utbildning	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Advanced Management Program, Harvard, Boston MA	– LL.M, Stockholms Universitet – LL.M, College of Europe, Brügge	– Fil. Kand, Företagsekonomi, Uppsala Universitet och Maastricht University – GEM Management program, Handelshögskolan Executive Education, Stockholm	– Bachelor of Arts, Rutgers College, Rutgers University – Juris Doctor, Seton Hall University School of Law – Master of Laws, London School of Economics and Political Science
Arbetslivserfarenhet	– Vice VD, Skanska AB – Verkställande direktör, Skanska Sverige – Verkställande direktör, Skanska Norge	– Chefsjurist, Tele2 AB – Chefsjurist, Sidel – Chefsjurist Europa, Tetra Pak AB – Bolagsjurist, AB Electrolux	– Senior Vice President, Sustainability, Skanska AB – Hållbarhetschef, Skandia Group – Verksamhetschef för Skandias stiftelse "Idéer för livet", Skandia Group – Kommunikationschef, Skandiabanken och Skandia – Senior Associate, JKL Group	– VD, Skanska USA Building – Chief Operating Officer, Skanska USA Building – Chefsjurist, Skanska USA Building

1) Aktierätter tilldelade under 2019–2021. För utskiftande av aktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring från respektive tilldelningsdatum. Aktierätter för 2021 är vidare preliminära. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet för 2021 efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022.

	Claes Larsson	Kirsi Mettälä	Magnus Persson
Befattning	Executive Vice President (sedan 2006)	Executive Vice President (sedan 2018)	Executive Vice President, Ekonomi- och finansdirektör (sedan 2018)
	Ansvar affärsenheter – Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden – Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Europa – Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling USA – Skanska Bostadsutveckling Europa – BoKlok Housing	Ansvar koncernstab – Human Resources	Ansvar koncernstaber/operativ enhet – Finance – Reporting and Accounting – Financial Support and Analysis – Skanska Financial Services – Investor Relations – Information Technology – Internal Audit and Compliance – Asset Management
Född	1965	1963	1976
Anställd i Skanska	1990	1994	2006
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2021	205 202 B-aktier	29 814 B-aktier	24 767 B-aktier
Tilldelade men ej utskiftade aktierätter under Skanskas långsiktiga aktiesparprogram (Seop), 31 december 2021[1)]	56 823 B-aktier	28 126 B-aktier	41 312 B-aktier
Styrelseuppdrag	–	– Ordförande, valberedning, FIBS (Finnish Business Society) – Ledamot, Handelshögskolan i Stockholm, Advisory Board	–
Utbildning	– Civilingenjör, Chalmers Tekniska Högskola – MBA, Chalmers Tekniska Högskola och Göteborgs Universitet	– Bachelor of Business Administration, Haaga-Helia University of Applied Sciences – eMBA, Aalto Executive Education	– Ph.D. in Business Economics, Uppsala Universitet – Master of Science in Business Economics, Uppsala Universitet
Arbetslivserfarenhet	– VD, Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden – VD, Skanska Fastigheter Göteborg	– Senior Vice President, Personal och Kommunikation, Skanska Finland – Senior Vice President, Personalutveckling, Skanska Finland – HRD manager, Skanska Finland – HR specialist, Skanska Finland	– Chief Financial Officer, Skanska Sverige – Senior Vice President, Investor Relations, Skanska AB – Group Manager, Corporate Finance, Skanska AB – Head of Research & Analysis, Skanska Financial Services AB

1) Aktierätter tilldelade under 2019–2021. För utskiftande av aktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring från respektive tilldelningsdatum. Aktierätter för 2021 är vidare preliminära. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet för 2021 efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022.

Verkställande direktörer, affärsenheter

Gunnar Hagman, Skanska Sverige
Ståle Rød, Skanska Norge
Tuomas Särkilahti, Skanska Finland
Michal Jurka, Skanska Centraleuropa
Greg Craig, Skanska UK
Paul Hewins, Skanska USA Building
Don Fusco, Skanska USA Civil
Jonas Spangenberg, BoKlok Housing
Björn Mattsson, Skanska Bostadsutveckling Europa
Jan Odelstam, Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden
Katarzyna Zawodna-Bijoch, Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Europa
Robert Ward, Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling USA

Direktörer, koncernstaber

Katarina Bylund, Reporting and Accounting
Karolina Cederhage, Communications
Anders Göransson, Internal Audit and Compliance
Mark Lemon, Assurance and Control
André Löfgren[1)], Investor Relations
Antonia Junelind[2)], Investor Relations
Therese Tegner, Skanska Financial Services
Anders Candell, Information Technology (IT)
Sanna-Mari Pöyhtäri, Financial Support and Analysis

1) Till och med 3 februari 2022.
2) Från och med 4 februari 2022.

I FOKUS

Mer hälsosamma, inkluderande och resilienta platser för alla

Parkview – en kontorsbyggnad i hjärtat av stadsdelen Pankrác i Prag – är en av Österuropas grönaste byggnader. Med certifieringarna WELL Gold och LEED Platinum lever Parkview upp till hårda miljökrav och högsta interiörkvalitet.

Parkview är den senaste skapelsen i Richard Meiers vision om Pankrác-området som den tjeckiska huvudstadens mest attraktiva affärsområde. Niovåningsbyggnaden med sina 16 000 kvadratmeter stora kontorslokaler i en eftertraktad del av Prag fångar omedelbart ögat med sin vackra vita fasad och balkonger med fantastisk utsikt över den intilliggande parken, som har gett namn åt projektet.

Från dag ett utformades projektet med hänsyn tagen till våra högra krav på hållbarhet. Förnybar energi användes under hela [illegible]ationen. Parkviews avancerade teknik omfattar bland annat LED-belysning, rörelsesensorer, ett effektivt kyl- och värmesystem, kylbafflar, hissar med energiåtervinning och skuggande inslag i fasaden. Vi har även minimerat förbrukningen av färskvatten med hjälp av vattenbesparande blandare och system. Regnvatten samlas in och används för att vattna byggnadens och trädgårdarnas växter.

Enligt LEED-beräkningarna minskar dessa lösningar Parkviews energi- och dricksvattenförbrukning med upp till 50 procent. Med högsta möjliga poäng i Tjeckien (97 poäng) har Parkview tilldelats miljöcertifieringen LEED Platinum.

Byggnaden har utformats för att öka användarnas hälsa och välbefinnande. Dess många funktioner inkluderar högkvalitativ luftkvalitet, dagsljus på mer än 90 procent av arbetsplatserna och användning av kylbafflar istället för fläktbatterier. Parkviews arbetsmiljökvalitet bekräftas av tredjepartscertifieringen WELL Gold, med fokus på hälsa och välbefinnande. Parkview har dessutom tilldelats WELL Health-Safety Rating för interiörerna.

Hållbara pendlingsmöjligheter är ytterligare en av Parkviews fördelar. Det finns flera hållplatser för kollektivtrafik i närheten, liksom en offentlig laddstation för elbilar och en komplett anläggning för cyklister med cykelställ, skåp, fräscha omklädningsrum och duschar med kostnadsfri utlåning av handdukar.

I januari 2021 sålde vi kontorskomplexet Parkview till investeringsbolaget Deka Immobilien för 770 Mkr.

2022093003487

Ersättningsrapport

Introduktion
Denna ersättningsrapport för 2021 beskriver hur Skanska AB:s ("bolaget") riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare ("ersättningsriktlinjerna"), antagna av årsstämman den 26 mars 2020, har tillämpats under 2021. Rapporten innehåller även information om ersättning till Verkställande direktören ("VD") och Koncernchefen samt en sammanfattning av bolagets utestående aktierelaterade incitamentsprogram. Rapporten har upprättats i enlighet med 8 kap. 53 a samt 53 b §§ aktiebolagslagen och Kollegiets för svensk bolagsstyrning Regler om ersättningar till ledande befattningshavare och om incitamentsprogram.

Mer information om ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter som krävs enligt 5 kap. 40–44 §§ årsredovisningslagen finns i not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 168–171 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021. Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team).

Styrelsen har inrättat en ersättningskommitté. Information om ersättningskommitténs arbete under 2021 finns i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 37–46 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.

Styrelsearvode omfattas inte av denna ersättningsrapport. Sådant arvode beslutas årligen av årsstämman och redovisas i not 37 på sidan 170 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.

Årsstämman den 30 mars 2021 beslutade att godkänna styrelsens ersättningsrapport för 2020. Inga synpunkter framfördes på ersättningsrapporten.

Utveckling under 2021
VD och Koncernchefen Anders Danielsson summerar Skanskas övergripande resultat under 2021 i sin redogörelse på sidorna 6–7 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.

Ersättningsriktlinjerna: tillämpningsområde, ändamål och avvikelser
En framgångsrik implementering av bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Ersättningsriktlinjerna möjliggör att medlemmar i koncernledningen kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning. Enligt ersättningsriktlinjerna ska den sammanlagda ersättningen för varje medlem i koncernledningen vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där den ledande befattningshavaren är placerad och framstående prestationer ska reflekteras i den totala ersättningen. Ersättningen får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensions- och försäkringsförmåner och andra förmåner. Den rörliga kontantersättningen ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda. Detta genomförs genom de finansiella och icke-finansiella mål som avgör utfallet av den rörliga kontantersättningen och har en tydlig koppling till affärsstrategin och bolagets hållbarhetsagenda.

De tillämpliga ersättningsriktlinjerna som antagits av årsstämman 2020 finns i not 37 på sidorna 168–169 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021. Bolaget har under 2021 följt ersättningsriktlinjerna. Inga avsteg från ersättningsriktlinjerna har gjorts och inga avvikelser har gjorts från den beslutsprocess som enligt riktlinjerna ska tillämpas för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna. Revisorns yttrande över bolagets efterlevnad av ersättningsriktlinjerna finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar. Ingen ersättning har krävts tillbaka.

Utöver den ersättning som omfattas av ersättningsriktlinjerna har bolagets årsstämmor beslutat att införa långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram.

Ersättningskommitténs utvärdering av ersättningar
Ersättningskommittén anser att de ersättningsriktlinjer som antogs av årsstämman 2020 har fungerat väl under 2021, att ersättning till koncernledningen har betalats i enlighet med riktlinjerna samt att syftet med riktlinjerna uppnåtts. Ersättningskommittén har kommit till slutsatsen att ersättningsriktlinjerna inte behöver revideras. De ersättningsriktlinjer som antagits av årsstämman 2020 gäller till årsstämman 2024. Inga förändringar av ersättningsriktlinjerna föreslås, och därför behövs inget godkännande från aktieägarna gällande ersättningsriktlinjerna vid årsstämman 2022.

Ersättningskommittén har vidare bedömt att bolagets pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar till koncernledningen, liksom gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer

i bolaget, är ändamålsenliga, marknadsmässiga och väl avvägda. Efter utvärdering av de pågående programmen för rörliga ersättningar till koncernledningen har ersättningskommittén kommit till slutsatsen att dessa program effektivt uppnått dess syfte att stödja att bolaget når sina strategiska mål och hållbara långsiktiga intressen, såväl som att öka koncernledningens långsiktiga fokus och sammanlänka deras intressen med aktieägarnas långsiktiga förväntningar och intressen.

Styrelsen har, efter rekommendation från ersättningskommittén, beslutat att föreslå årsstämman 2022 för godkännande ett långsiktigt aktiesparprogram för räkenskapsåren 2023, 2024 och 2025 ("Seop 6"). Styrelsens fullständiga förslag till beslut vid årsstämman 2022 om Seop 6 finns tillgängligt på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2022/.

Tabell 1 – Total ersättning till VD och Koncernchefen under 2020 och 2021[1]

Tkr		Fast ersättning		Rörlig ersättning					
Namn och position	**Räkenskapsår**	**Grundlön[2]**	**Övriga ersättningar och förmåner[3]**	**Ettårig rörlig ersättning[4]**	**Flerårig rörlig ersättning[5]**	**Extraordinära ersättningar**	**Pensionskostnad[6]**	**Total ersättning**	**Andel fast respektive rörlig ersättning[7]**
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	**2021**	13 125	160	9 844	8 050	-	4 594	35 772	50/50
	2020	12 500	123	9 375	8 027	-	4 375	34 399	49/51

1) Med undantag för flerårig rörlig ersättning redovisar tabellen ersättning som intjänats under 2020 och 2021. Detta gäller oavsett om utbetalning har, eller inte har, gjorts samma år.

2) Semesterersättning är inkluderat i årslönen.

3) Övriga ersättningar och förmåner för 2021 inkluderar tjänstebil, drivmedel, sjukvårdsförsäkring, och deklarationshjälp.

4) Ettårig rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2021 är preliminär och fastställs slutgiltigt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2022. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats. I avtalet för rörlig ersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga ersättningen. Den ettåriga rörliga kontantersättningen för VD och Koncernchefen kan högst uppgå till 75 procent av den fasta årliga kontantlönen. Beloppet som är inkluderat i tabellen avseende 2020 utgör faktisk utbetalning för räkenskapsåret 2020.

5) Angivet värde för 2021 avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2021 års investerade aktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). VD och Koncernchefen beräknas erhålla 34 372 prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring. För 2021 har VD och Koncernchefen investerat i 5 729 sparaktier, motsvarande 1 342 Tkr, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr).
Inga matchnings- och prestationsaktier avseende sparaktier investerade under Seop 4 under 2018 har överförts till VD och Koncernchefen eftersom utfallet av outperform-målet på koncernnivå för Seop 4 för 2018 var 0 procent och VD och Koncernchefen inte tilldelades några matchningsaktier för räkenskapsåret 2018.

6) VD och Koncernchefen omfattas av en individuell tjänstepensionsförsäkring, inklusive sjukförsäkring. Tjänstepensionsförsäkringen är avgiftsbestämd och totala premier till tjänstepensionsförsäkringen, inklusive sjukförsäkring, ska uppgå till 35 procent av den fasta årliga kontantlönen.

7) Pensionskostnad, som i sin helhet är relaterad till grundlönen och är premiebestämd, har till fullo redovisats som fast ersättning.

Aktiebaserad ersättning

Utestående aktierelaterade incitamentsprogram

I bolaget har inrättats långsiktiga aktiesparprogram, Skanska Employee Ownership Programs ("Seop 4" och "Seop 5"). Seop 4 och Seop 5 ger nuvarande och framtida anställda möjlighet att bli aktieägare i Skanska och omfattar fast anställda inom Skanska-koncernen. VD och Koncernchefen deltar i Seop 4 och Seop 5.

Förutsatt en egen investering i aktier i bolaget (sparaktier), kan deltagaren erhålla tilldelning av matchnings- och/eller prestationsaktier. Matchnings- och prestationsaktier tilldelas vederlagsfritt och är villkorat av en treårig inlåsningsperiod, under vilken sparaktierna måste behållas och anställningen fortlöpa. Tilldelning av prestationsaktier förutsätter vidare att ett antal resultatbaserade prestationsvillkor uppfylls. De prestationsvillkor som tillämpas för att bedöma utfallet av Seop 4 och Seop 5 består av finansiella mål på koncern, affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå. Det finansiella mål som är tillämpligt på koncernnivå, vilket tillämpas för VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen, är tillväxt i vinst per aktie ("EPS-målet"). Det preliminära utfallet av EPS-målet för 2021 finns i Tabell 3 (b). Information om startpunkt och outperform-mål för EPS-målet 2021 samt om de finansiella mål som är tillämpliga för deltagare i Seop 5 i de olika verksamhetsgrenarna finns i not 37 på sidan 171 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021. Inga matchningsaktier tilldelas VD och Koncernchefen i Seop 5.

Mer information om Seop 4 och Seop 5, inklusive de villkor som utfallet är beroende av, finns på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar/incitamentsprogram. Information om kostnader för programmen, utspädningseffekter, etc. finns tillgänglig i not 37 på sidan 171 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.

Tabell 2 – Ersättning till VD och Koncernchefen i aktier

	De huvudsakliga villkoren för aktieprogrammen					Information om det rapporterade räkenskapsåret[4]					
						Ingående balans	Under året		Utgående balans		
Namn och position	Programmets namn	Prestationsperiod[1]	Tilldelningsperiod[2]	Utskiftandeperiod[3]	Utgång av inlåsningsperiod	Innehavda aktierätter vid årets början	Tilldelade	Utskiftade	Föremål för prestationsvillkor	Tilldelade som ej utskiftats vid årets utgång	Aktier föremål för inlåsningsperiod[5]
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Seop 4	2017–2019	2017–2019	2020–2022	2020–2022	37 741	0	0	-	37 741	-
	Seop 5	2020–2022	2020–2022	2023–2025	2023–2025	38 277	34 372[6]	0	-	72 649	-
Total						**76 018**	**34 372**	**0**	**-**	**110 390**	**-**

1) Vart och ett av Seop-programmen är uppdelade i tre årsprogram med en årlig prestationsperiod. Seop 4 är uppdelat i årsprogram 2017 med prestationsperiod 2017, årsprogram 2018 med prestationsperiod 2018 och årsprogram 2019 med prestationsperiod 2019. Seop 5 är uppdelat i årsprogram 2020 med prestationsperiod 2020, årsprogram 2021 med prestationsperiod 2021 och årsprogram 2022 med prestationsperiod 2022. Utskiftande av prestationsaktier förutsätter att ett antal resultatbaserade prestationsvillkor uppfylls under prestationsperioden för respektive årsprogram.

2) Investering i sparaktier genom Seop-programmen sker normalt genom månatliga löneavdrag följt av månatliga investeringar i sparaktier, normalt månaden efter månaden då löneavdraget gjordes. Förvärvsperioden för Seop 4 innefattar räkenskapsåret 2017 för årsprogram 2017, räkenskapsåret 2018 för årsprogram 2018 och räkenskapsåret 2019 för årsprogram 2019. Förvärvsperioden för Seop 5 innefattar räkenskapsåret 2020 för årsprogram 2020, räkenskapsåret 2021 för årsprogram 2021 och räkenskapsåret 2022 för årsprogram 2022. I samband med varje månatligt förvärv av sparaktier, tilldelas framtida matchnings- och/eller prestationsaktier.

3) Matchnings- och/eller prestationsaktier utskiftas normalt först efter inlåsningsperioden för respektive årsprogram, vilken uppgår till tre år. Deltagarnas utskiftande av matchnings- och/eller prestationsaktier inom ramen för respektive årsprogram beräknas ske månadsvis tre år efter investeringen i respektive sparaktie, vilket innebär att utskiftande av matchnings- och prestationsaktier i Seop 4 beräknas ske månadsvis under räkenskapsåret 2020 för årsprogram 2017, under räkenskapsåret 2021 för årsprogram 2018 och under räkenskapsåret 2022 för årsprogram 2019. Utskiftande av prestationsaktier i Seop 5 beräknas ske månadsvis under räkenskapsåret 2023 för årsprogram 2020, under räkenskapsåret 2024 för årsprogram 2021 och under räkenskapsåret 2025 för årsprogram 2022.

4) Inga matchnings- och prestationsaktier avseende sparaktier investerade under Seop 4 under 2018 har överförts till VD och Koncernchefen eftersom utfallet av outperform-målet på koncernnivå för Seop 4 för 2018 var 0 procent och VD och Koncernchefen inte tilldelades några matchningsaktier för räkenskapsåret 2018. I Seop 5 har VD och Koncernchefen preliminärt tilldelats 34 372 framtida prestationsaktier. Sparaktier som VD och Koncernchefen har investerat i för att få delta i programmen är inte inkluderade i tabellen.

5) Det finns inget krav att behålla spar-, matchnings- eller prestationsaktier efter förvärvet/utskiftandet.

6) Värde: 8 050 Tkr, beräknat baserat på aktiekursen per 30 december 2021 (234,2 kr) multiplicerat med antalet preliminärt tilldelade framtida aktier (34 372).

Tillämpning av prestationskriterier
Prestationskriterierna för VD och Koncernchefens rörliga ersättning har valts för att främja Skanskas strategi och uppmuntra agerande som ligger i bolagets och koncernens långsiktiga intresse. Vid valet av prestationskriterier har de strategiska målen samt kort- och långsiktiga affärsprioriteringar för år 2021 beaktats. De icke-finansiella prestationskriterierna bidrar vidare till anpassning till hållbarhetsagendan samt Skanskas löfte och värderingar.

Utöver de finansiella målen i Tabell 3 (a) har VD och Koncernchefen icke-finansiella mål som kan reducera utfallet av den rörliga kontantersättningen. Utfallet i relation till förutbestämda och mätbara finansiella mål ska bestämma den totala (finansiella) bonuspotentialen, det vill säga de finansiella målen utgör basen för den totala bonuspotentialen. Detta utfall kan reduceras beroende på utfallet av de icke-finansiella målen. De icke-finansiella målen ska främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga värdeskapande, inklusive dess hållbarhetsagenda, och är aktivitetsbaserade mål relaterade till bland annat arbetsplatssäkerhet och Skanskas klimatmål. Utfallet reduceras i fall då de icke-finansiella målen inte helt har uppnåtts.

De icke-finansiella målen ska sammanlagt motsvara 50 procent av den totala bonusen vilket innebär att det totala bonusutfallet kan reduceras med maximalt 50 procent om de icke-finansiella målen inte är uppfyllda. Mer information om Skanskas klimatmål finns på sidorna 70–75 och 90–91 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.

Tabell 3 (a) – VD och Koncernchefens prestation under 2021: rörlig kontantersättning

Namn och position	Beskrivning av kriterier hänförliga till ersättningskomponenten	Relativ viktning av prestationskriteriet	a) Uppmätt prestation[1] och b) faktisk tilldelning/ersättningsutfall
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Resultat efter finansiella poster 2021[2]	100%	a) 9,4 Mdr kr b) 9 844 Tkr[3]

1) Startpunkt och outperform-målet finns i not 37 på sidan 169 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.
2) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå samt operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar).
3) Utfallet avseende verksamhetsåret 2021 är preliminärt och fastställs slutligt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2022. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats. I avtalet för rörlig ersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga ersättningen. Den ettåriga rörliga kontantersättningen för VD och Koncernchefen kan högst uppgå till 75 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Tabell 3 (b) – VD och Koncernchefens prestation under 2021: aktiebaserad ersättning

Namn och position	Beskrivning av kriterier hänförliga till ersättningskomponenten	Relativ viktning av prestationskriteriet	a) Uppmätt prestation[1] och b) faktisk tilldelning/ersättningsutfall
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Resultat per aktie 2021[2]	100%	a) 19,8 kr b) 8 050 Tkr[3]

1) Startpunkt och outperform-målet finns i not 37 på sidan 171 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.
2) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.
3) Angivet värde avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2021 års investerade aktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). VD och Koncernchefen beräknas erhålla 34 372 prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring.

2022093003489

Jämförande information avseende förändringar i ersättning och bolagets resultat

Tabell 4 – Förändringar i ersättning och bolagets resultat under de fem senaste rapporterade räkenskapsåren

Årlig förändring[1]	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Ersättning till ledande befattningshavare (Tkr)						
Ersättning till VD och Koncernchef (Anders Danielsson)[2]	-	-	16 868	32 347 (+91,8%)	34 399 (+6,3%)	35 772[3] (+4,0%)
Ersättning till VD och Koncernchef (Johan Karlström)[4]	39 618	21 248 (-46,4%)	-	-	-	-
Skanskakoncernens prestation						
Resultat efter finansiella poster (Mdr kr)[5]	8,0	5,7 (-29,7%)	4,9 (-12,9%)	7,8 (+57,5%)	11,6 (+48,9%)	9,7[6] (-16,4%)
Resultat per aktie (kr)[7]	15,9	12,0 (-24,5%)	9,5 (-20,8%)	15,5 (+63,2%)	22,5 (+45,2%)	19,8 (-12,0%)
Koldioxidutsläpp (ton)[8][9]	386 000	347 000	332 000	291 000	265 000	216 000
Genomsnittlig ersättning baserat på antalet heltidsekvivalenter anställda[10] i bolaget (Tkr)[11]						
Bolagets anställda[10]	-	-	-	-	1 455[12]	1 603[13] (+10,2%)

1) Tabellen redovisar faktiskt utfall samt årlig förändring i procent.
2) VD och Koncernchef från och med den 1 januari 2018.
3) Totalersättning under 2021 i enlighet med vad som anges i Tabell 1.
4) VD och Koncernchef till och med den 31 december 2017.
5) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå.
6) Tabellen redovisar resultatet exklusive elimineringar på koncernnivå, men inklusive den operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar). I Tabell 3 (a) anges resultat efter finansiella poster exklusive elimineringar på koncernnivå samt den operativa enheten Asset Management. Rörlig kontantersättning till VD och Koncernchefen för 2021 har varit relaterad till resultat efter finansiella poster exklusive elimineringar på koncernnivå samt den operativa enheten Asset Management, såsom anges i Tabell 3 (a).
7) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.
8) Scope 1 (direkta) och 2 (indirekta – marknadsbaserat). Mer information finns på sidan 90 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.
9) Koldioxidutsläpp redovisas i tabellen utan årlig förändring i procent i enlighet med den modell som används för rapportering av hållbarhetsinformation i års- och hållbarhetsredovisningen som finns under rubriken Information om hållbarhet på sidorna 89–94 i års- och hållbarhetsredovisningen 2021.
10) Exklusive medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team).
11) Information om förändringar i ersättning under de fem senaste rapporterade räkenskapsåren inkluderas inte i tabellen för 2016–2019. Eftersom 2020 är det första räkenskapsår som rapporteringsskyldigheten finns har bolaget inte den aktuella informationen lättillgänglig för de tidigare räkenskapsåren 2016–2019.
12) I ersättningsrapporten för 2020 rapporterades en genomsnittlig ersättning baserat på antalet heltidsekvivalenter anställda i bolaget om 1 439 Tkr. Den genomsnittliga ersättningen för 2020 har uppdaterats eftersom korrekt genomsnittligt antal heltidsekvivalenter anställda i bolaget under 2020 är en mindre än antalet som beräkningen till ersättningsrapporten för 2020 baserades på.
13) Genomsnittlig ersättning för bolagets övriga anställda inkluderar utbetalningar av ersättningar och förmåner som har gjorts under 2021. Vad gäller ettårig rörlig kontantersättning avser dock det belopp som har inkluderats i tabellen preliminär rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2021 som slutligt fastställs samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2022. Beräkningen av den ettåriga rörliga kontantersättningen är vidare preliminär såtillvida att utfallet av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats. Vid beräkningen av den preliminära ettåriga rörliga kontantersättningen har därför fullt utfall av de icke-finansiella målen beaktats. Inkluderat värde avseende flerårig rörlig ersättning (aktiesparprogrammet Seop 5) avser preliminär tilldelning av matchnings- och prestationsaktier för 2021 års investerade aktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet av aktiesparprogrammet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. För erhållande av matchnings- och prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänsgöring. Den genomsnittliga ersättningen innefattar vidare pensioner intjänade under perioden i förmånsbestämda planer samt pensionskostnader för avgiftsbestämda planer. Det genomsnittliga antalet heltidsekvivalenter anställda har minskat från 91 under 2020 till 81 under 2021, vilket påverkar den genomsnittliga ersättningen baserat på antalet heltidsekvivalenter anställda i bolaget. Den genomsnittliga grundlöneökningen för anställda i bolaget var 2,5 % i lönerevisionen 2021.

INTRESSENTDIALOG

Vornado Realty Trust äger, förvaltar och utvecklar kontors- och butikslokaler i USA, med fokus på New York. Organisationen, som äger och förvaltar över 2 500 000 kvadratmeter i LEED-certifierade byggnader, ses som ledande inom hållbarhet i fastighetsbranschen. Vi pratade med Barry Langer, Executive Vice President of Development & Co-Head of Real Estate, om vikten av samarbete, hållbarhetsmål och kvalitet för hyresgästerna.

Samarbete för att nå hållbarhetsmålen och skapa kvalitet för kunderna

Barry Langer, EVP of Development & Co-Head of Real Estate, Vornado Realty Trust

"I New York är vårt största projekt just nu Penn District. Det är området runt och ovanpå Penn Station, Nordamerikas största transportnav", förklarar Barry. När delstaten New York utsåg Vornado som huvudexploatör, inklusive byggnationen av den nya Moynihan Train Hall, blev det avgörande att hitta en lämplig partner. Barry berättar: "I det här projektet behövde vi en entreprenör som hade erfarenhet av att arbeta med den offentliga sektorn och med järnvägen, och som dessutom hade höga ambitioner inom ESG-området (Environmental, Social and Governance). Skanska var det logiska valet."

Projektet omfattar byggnationen av en extra entré för att minska trängseln och förbättra upplevelsen för de 650 000 pendlare som passerar Penn Station varje dag. När det gäller vikten av ett väl fungerande samarbete säger Barry: "Trots utmaningarna med covid-19 fortsatte hela Skanska-teamet att jobba genom hela pandemin. Tillsammans slutförde vi projektet i tid i december 2020." Barry lyfter fram Skanskas förmåga att mobilisera och prestera som avgörande för att projektet kunde hålla schemat: "En kompetens och egenskap som jag tror är unik för Skanska i New York."

När det gäller framtida utmaningar lyfter Barry fram ESG-kriterierna och att skapa värde för kunderna – hyresgästerna. "I vår strävan efter att uppnå våra ESG-mål letar vi efter en entreprenör som förstår att vårt uppdrag att göra våra byggnader grönare är komplicerat", säger han. "Att renovera gamla byggnader med befintliga hyresgäster, som vill kunna fortsätta driva sina företag, är den största utmaningen vi står inför i vårt arbete för att nå våra hållbarhetsmål."

98 procent av Vornados portfölj är LEED-certifierad, och Moynihan Train Hall har tilldelats LEED Silver. Barry påpekar: "Det här är det första transportprojektet i Nordamerika som uppnår detta."

2022093003490

Hantering av risker och möjligheter

Proaktiv och strukturerad hantering av risker och möjligheter på alla nivåer ger ökad resiliens mot risker och en större förmåga att tillvarata möjligheter.

Skanskas Enterprise Risk Management Policy (ERMP), som är fastställd av styrelsen, sätter ramarna för riskhanteringen och hur ansvaret ska fördelas inom organisationen. Det övergripande syftet är att se till att risker hanteras systematiskt, så effektivt som möjligt, och att vi gör rätt prioriteringar för att uppnå våra mål och ambitioner.

Hantering av verksamhetsrisker
Skanska tillämpar en "top-down" och "bottom-up"-modell med befintliga riskidentifierings- och analysmetoder samt riskhanteringsstandarder från Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission (COSO) som referens. Detta avspeglar en integrerad och genomgripande modell för hantering av verksamhetsrisker (Enterprise Risk Management, ERM).

Skanskas koncernledning har det yttersta ansvaret för riskhantering och implementering av ERMP. Affärsenheterna ansvarar för att hantera risker inom sina respektive verksamheter i enlighet med riktlinjerna i ERMP, och rapporterar till koncernledningsgruppen i frågor som rör riskhantering.

Koncerngemensam riskhanteringsmodell
Enligt ERMP ska affärsenheterna upprätta ett riskregister, Enterprise Risk Register (ERR). Varje affärsenhet identifierar, kategoriserar och bedömer sina risker och utarbetar därefter riskhanteringsplaner.

Affärsenheterna bär alltid ansvaret för sina risker. Affärsenheternas riskregister jämförs, grupperas, granskas och sammanställs på koncernnivå för att skapa ett koncernomfattande ERR, där toppriskerna identifieras och riskkontrollerna ses över och justeras vid behov. Verksamhetsrisker delas in i strategiska, operationella, finansiella och regulatoriska risker. De flesta riskkontroller på koncernnivå regleras i koncernens policyer, rutiner och standarder, vilka i sin tur ingår i koncernens ramverk för intern styrning. En specifik risk kan omfattas av mer än en policy, standard eller rutin. För en förteckning över koncernpolicyer enligt koncernens ramverk för intern styrning, se sidan 45.

Alla risker i affärsenheternas riskregister kategoriseras med hjälp av Skanskas riskuniversum. Det ger Skanska möjlighet att arbeta på ett mer enhetligt sätt med verksamhetsrisker. Vi kan snabbt och enkelt sammanställa, analysera och hantera de mest väsentliga riskerna på ett mer flexibelt och proaktivt sätt. Vi kan även bedöma om det är lämpligt att fastställa riskaptit och risktolerans för vissa större risker. Detta verktyg främjar också Skanskas regelefterlevnad och bidrar till en mer effektiv utformning, implementering och granskning av interna kontroller. Detta är helt i linje med koncernens styrningsprocesser och möjliggör ett mer integrerat system för styrning, risk och kontroll.

Strategiska risker	Operationella risker	Finansiella risker	Regulatoriska risker
Avser Skanskas löfte, långsiktiga mål och strategi.	Hot mot genomförandet av vår affärsplan, övriga kortsiktiga mål och ambitioner, eller en effektiv resursanvändning.	Hot mot Skanskas finansiella ställning eller tillgångar.	Avser efterlevnad och tillämpning av lagstiftning, externa föreskrifter och interna regelverk.

Skanskas riskuniversum och identifierade topprisker

En årlig översyn av Skanskas verksamhetsrisker utförs baserat på samtliga affärsenheters riskregister. I detta ingår bland annat att kartlägga befintliga risker, identifiera och hantera potentiella nya risker samt utvärdera status för riskhanteringsåtgärder. Översynen, som presenteras för styrelsen, rangordnar olika typer av verksamhetsrisker. För var och en av de mest väsentliga riskerna utvärderas hur ändamålsenliga och effektiva åtgärderna för riskhantering och riskreducering är, och vid behov korrigeras dessa. Tabellen nedan visar verksamhetsriskerna sammanvägda med risker som identifierats i dialog med intressenter och i väsentlighetsanalyser. Detta är exempel på de mest betydande riskerna för Skanska indelade i avgränsade, men överlappande, riskkategorier eftersom en risk kan ingå i mer än en kategori.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Strategiska risker		
Förändringar i marknadens efterfrågan		
Oförmåga att förstå eller tillgodose kundernas krav eller anpassa sig till marknadsförändringar, inklusive förändrade hållbarhetskrav.	• Förlorade affärsmöjligheter. • Finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt. • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar. • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden.	Tidig kundinvolvering eller partnering (Early Contractor Involvement, ECI) och deltagande i samhällsdebatten ger oss möjlighet till ett närmare samarbete med våra kunder. Detta är viktigt för att kunna förutse och förstå kundernas framtida behov, liksom marknadstrender och politiska prioriteringar. Känsla och förståelse för globala trender kan leda till nya affärsmöjligheter för oss som gör att vi kan anpassa vårt erbjudande till kundernas förväntningar. > Läs mer om globala trender på sidorna 8–10.
Klimatpåverkan		
Fysiska händelser orsakade av negativa klimatförändringar, till exempel extremväder. Oförmåga att anpassa sig till nya klimatregler och krav från investerare och kunder.	• Ökade kostnader eller projektförseningar på grund av extremväder. • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar. • Ökade kostnader hänförbara till koldioxidutsläpp (såsom klimatskatter). • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden. • Böter, straffavgifter, åtal.	Skanskas klimatmål att nå netto noll koldioxidutsläpp senast 2045 är vägledande för vårt arbete med att minska klimatpåverkan från vår verksamhet. Vi riktar in oss på att öka efterfrågan på klimatsmarta lösningar och söka samarbetspartners för hållbar innovation. Vi erbjuder framtidssäkra lösningar och integrerar klimatfrågan i vår projektutveckling för att hjälpa städer och kommuner att förbereda sig inför och hantera ändrade förutsättningar kopplade till klimatet. > Läs mer om Skanskas klimatanpassning och vårt arbete med att minska koldioxidutsläppen på sidorna 70–77.
Mångfald och inkludering		
Diskriminering på arbetsplatsen med avseende på kön, ålder, etnisk bakgrund, familjesituation, utbildningsnivå och arbetslivserfarenhet. En icke-inkluderande arbetskultur som ger upphov till utanförskap, diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen.	• Svårare att attrahera, rekrytera och/eller behålla medarbetare med nödvändig kompetens. • Lägre produktivitet och engagemang hos medarbetarna på grund av icke-inkluderande handlingar och beteenden. • Finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt. • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden. • Böter, straffavgifter, åtal.	Att främja en mångsidig och inkluderande kultur hjälper oss att uppnå bättre resultat tillsammans. Mångfald och inkludering är inbyggt i initiativen för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, liksom i utvecklingssamtal och program för ledarskapsutveckling. Mål för mångfald och inkludering ingår sedan 2015 i samtliga affärsenheters verksamhetsplaner och den årliga, koncernomfattande medarbetarundersökningen säkerställer att vi fortsätter göra framsteg. > Läs mer om vårt arbete med att tillvarata mångfald på sidan 86.
Nyckelpersoner som saknas/lämnar företaget		
Oförmåga att attrahera, rekrytera och behålla en kvalificerad, mångsidig och engagerad arbetsstyrka.	• Svårare att attrahera, rekrytera och/eller behålla medarbetare med nödvändig kompetens. • Finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt. • Lägre produktivitet och engagemang hos medarbetarna på grund av icke-inkluderande handlingar och beteenden. • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden.	Skanska har en väletablerad och gedigen process för den medarbetarutveckling och karriärplanering som avser att säkra företagets kompetensförsörjning. Den innefattar en stabil och faktabaserad successionsplanering, strukturerad resursplanering och en transparent process för resultatutvärdering, baserad på mångfald och inkludering. Aktiesparprogrammet Seop erbjuder medarbetarna möjlighet att investera i Skanska och skapar incitament i form av matchningsaktier och prestationsaktier baserade på affärsenhetens resultat.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Strategiska risker		
Ledningens oförmåga att genomföra strategin		
Bristande kontroll av affärsenheters resultat eller bristfällig implementering av åtgärder, eller om ledningen misslyckas med att genomföra eller anpassa strategin till förändrade förhållanden.	• Ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar. • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar. • Minskad förmåga att leverera till kunder och oförmåga att uppfylla projektåtaganden. • Val av fel anbud och projekt. • Skadat anseende.	Ramverket för intern styrning förtydligar affärsenheternas beslutsfattande och ansvarsområden. Ökat fokus på hanteringen av projektutformning, affärsvillkor och förändringar i projektspecifikationer. Vidare satsas på utbildning av medarbetarna för att skapa team med rätt kompetens för att fatta välgrundade beslut vid projektplanering, upphandling, design och genomförande.
Operationella risker		
Förluster i projekt/investeringar		
Underskattande av kontraktsrisk, ineffektiv tillämpning eller hantering av kontrakt, eller bristande kravhantering. Dåligt projektutförande, inklusive systematisk underskattning av kostnader, omfattning och risk, eller val av fel projekt eller kunder, eller team som saknar rätt expertkompetens.	• Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar. • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar. • Minskad förmåga att leverera till kunder och oförmåga att uppfylla projektåtaganden. • Skadat anseende. • Böter, straffavgifter, åtal.	Förbättrad projektrapportering och förbättrade granskningsrutiner med ytterligare riskhanteringsåtgärder, bland annat kontinuerlig riskbevakning under hela projektet för att tidigare kunna lösa problem och göra förbättringar för att sänka projektkostnaderna. Utökad utbildning av medarbetare och en inkluderande arbetsmiljö för att bilda team med mångsidig kompetens och fullt ut ta tillvara expertkunskaper, innovation och framgångsrika lösningar inom hela företaget. Proaktivt arbete med kapitalrisk, krav på förhandsuthyrning och förhandsförsäljning samt ökat fokus på hantering av ersättningsanspråk och rättstvister; faktorer som alla bidrar till ett förbättrat projektgenomförande.
Risker i leverantörskedjan		
Leverantörer eller underentreprenörer som inte följer Skanskas Uppförandekod för leverantörer, eller risker relaterade till leverantörers ekonomiska ställning och förmåga att införskaffa och hantera material och arbetskraft. Avbrott i leverantörskedjan och brister som resulterar i finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt.	• Sjunkande marginaler eller finansiella förluster till följd av ökade projektkostnader eller minskad produktivitet. • Miljö- eller säkerhetsincidenter, eller brott mot mänskliga rättigheter i leverantörskedjan. • Minskad förmåga att leverera till kund och oförmåga att uppfylla projektåtaganden. • Skadat anseende om leverantörer och underentreprenörer uppträder på ett sätt som är oförenligt med Skanskas värderingar. • Böter, straffavgifter, åtal.	Strategisk anbudsgivning och tidig involvering av viktiga underentreprenörer samt förhandskvalificering eller kvalificering före en kontraktstilldelning minskar leverantörsrisken i projekt. Vår Uppförandekod för leverantörer är en del av alla kontrakt som ingås med leverantörer och underentreprenörer. Vi genomför kontinuerligt riskbaserad bakgrundskontroll, uppföljning och granskning av alla kontraktsmotparter, inklusive daglig sanktionskontroll av alla leverantörer via Dow Jones globala databas. >Läs mer om Skanskas ansvarsfulla leverantörskedja på sidorna 83–84.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Operationella risker		
Hälsa och säkerhet		
Arbetsskador, olyckor, dödsolyckor och ohälsa som drabbar människor på våra arbetsplatser, eller människor som påverkas av vår verksamhet.	• Dödsfall, allvarliga personskador och andra skador samt kronisk ohälsa som förkortar livslängden eller försämrar livskvaliteten. • Böter, straffavgifter, åtal. • Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag.	Obligatorisk certifiering enligt ISO 45001 för alla affärsenheter. Samtliga incidenter följs upp och utreds. Skanskas hållbarhetspolicy och arbetsmiljöstandard innehåller föreskrifter om hur medarbetare förväntas bete sig på Skanskas arbetsplatser och omfattar utbildning, incidenthantering, riskbedömning och instruktioner för korrekt säkerhetshantering. Utbildningen för medarbetare i hälso- och säkerhetsrutiner har utvecklats ytterligare. Samtliga affärsenheter har tagit fram planer för att bedöma och förbättra säkerhetsarbetet enligt modellen med Åtgärdstrappan. För en mer proaktiv och ständigt förbättrad säkerhetskultur granskas säkerhetsdata regelbundet av koncernledningen och styrelsen. >Läs mer om Skanskas arbete med hälsa och säkerhet på sidorna 81–82.
Miljörisker		
Större miljöincidenter i verksamheten eller leverantörskedjan, föroreningar eller annan negativ påverkan på miljön.	• Skador på människor och ekosystem. • Negativ inverkan på miljön. • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar. • Oförmåga att hålla projekttidplaner. • Skadat anseende och förlorade verksamhetstillstånd. • Böter, straffavgifter, åtal.	Obligatorisk certifiering enligt ISO 14001 säkerställer systematisk hantering av miljörisker och relaterade frågor, inklusive uppföljning och utredning av miljöincidenter. Miljöexperter säkerställer att vår hållbarhetspolicy och relaterade standarder följs på både koncern- och affärsenhetsnivå, och att koncernen lever upp till sina högt ställda klimatmål som med god marginal täcker in gällande regelverk och syftar till att bibehålla nuvarande ISO 14001-certifiering. Dialog med leverantörer för att minimera risken för miljöbrott i leverantörskedjan och utbildning av medarbetare i lämpliga miljöskyddsrutiner. >Läs mer om Skanskas miljöarbete på sidan 85.
Resurseffektivitet		
Ineffektiv energi-, material- och vattenanvändning samt avfallshantering.	• Negativ inverkan på miljön. • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar. • Oförmåga att hålla projekttidplaner. • Oförmåga att uppnå klimatmålen. • Skadat anseende och förlorade verksamhetstillstånd. • Böter, straffavgifter, åtal.	Cirkularitet och resurseffektivitet är beroende av och kopplat till en effektiv verksamhet och minskad miljöpåverkan. Merparten av utsläppen från våra projekt härrör från produktion av material som betong, stål och asfalt. Ett nära samarbete med leverantörer och kunder liksom förbättrade digitala verktyg blir allt viktigare för att främja innovation, öka produktiviteten och minska utsläppen och avfallet, samt skapa nya affärsmöjligheter. Skanskas hållbarhetspolicy och standarder, klimatmål och handlingsplaner driver utveckling, innovation och förbättringar av cirkularitet och resurseffektivitet. Resultat och utsläpp kopplade till avfall, energi, bränsle och material följs upp kvartalsvis på affärsenhets- och koncernnivå. >Läs mer om Skanskas arbete med cirkularitet och resurseffektivitet på sidorna 75 och 85.
IT-system och information		
Brott mot cybersäkerheten.	• Social manipulering. • Skadlig programvara. • Obehörig åtkomst. • Internetbedrägerier. • Hackning.	Standarden för informationsklassificering och säkerhetsstandarden syftar båda till att skydda oss från cyberrisker och upprätta en gemensam lägstanivå för säkerheten i affärskritiska processer och/eller affärskritisk information, med stöd av ett IT-system. Förutom omfattande penetrationstestning, e-postfiltrering och säkerhetsfunktioner på Microsoft Office 365-plattformen, bevakar vi samt följer upp och utreder alla incidenter regelbundet, och utbildar och informerar för att öka säkerhetsmedvetenheten hos alla användare. Vi säkerställer och kontrollerar att leverantörer som hanterar Skanska-information minskar sina risker för cyberbrott enligt våra minimikrav.

2022093003492

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Finansiella risker		
Makroekonomisk instabilitet		
Ekonomisk avmattning eller protektionistiska tongångar från politiker som leder till att handelsbegränsningar införs.	• Finansiella och andra konsekvenser för projekt, till exempel minskad produktivitet på grund av ökad reglering. • Minskning och/eller senareläggning av nya projekt, såväl i offentliga som privata sektorn. • Minskad konkurrens skulle kunna resultera i nya affärsmöjligheter för Skanska. • Fördel för företag med en stark finansiell position och/eller långvarig relation. • Ökade möjligheter till markanskaffning på grund av minskad konkurrens eller pressade säljare.	Vi bevakar, studerar och utvärderar kontinuerligt marknadstrender för att kunna förutse förändringar i företagsklimatet, till exempel politiska beslut och ändrade regelverk inom områden som är viktiga för vår verksamhet. På alla våra hemmamarknader tar vi aktivt del i den offentliga debatten och för en dialog med beslutsfattare på lokal och nationell nivå, men även med kunder, samarbetspartners och andra intressenter, för att snabbare hitta lösningar som gynnar samhället på olika sätt, och för att driva på mot en mer ambitiös inställning till exempelvis hållbarhetsfrågor. >Läs mer om makroekonomiska trenders betydelse för Skanskas verksamhet på sidorna 25–34.
Ökad konkurrens		
Ökad konkurrens, bland annat från nya lågprisaktörer, större marknadsnedgång eller projektbrist.	• Underprissättning, sjunkande marginaler. • Förlorade affärsmöjligheter.	Tidig kundinvolvering och fokus på kärnverksamheten i analyser av så kallade sweet spots i samtliga av Byggverksamhetens affärsenheter ger ökad möjlighet till konkurrensfördelar. Vår strategi för att förbättra resultat, minska kostnader och risker samt stärka vår balansräkning, gör det möjligt att anpassa verksamheten för att möta krav och behov samt ta vara på möjligheter.
Ökad kostnadsinflation		
Oförutsägbara ökningar av priserna på byggmarknaden (till exempel för arbetskraft, material, underentreprenörer, valutakurser, försäkringar).	• Finansiella och andra konsekvenser för projekt, till exempel minskad produktivitet på grund av ökad reglering. • Minskning och/eller senareläggning av nya projekt, såväl i offentliga som privata sektorn. • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar. • Selektiv anbudsgivning.	Byggpriserna pressas av pandemiorsakade eller -förstärkta effekter på leverantörskedjan, politisk instabilitet, flaskhalsar i logistikkedjor och ökade energikostnader. Skanska är väl förberett för att hantera dessa risker och gör så genom att vara mycket selektiva vid anbudsgivning, prioritera lönsamhet över omsättning, och ha en aktiv kommersiell projektledning genom hela projektets livscykel. Vår Project Scrutiny and Approval Procedure och tillhörande styrande dokument, som funnits under lång tid, i kombination med tydliga beslutsmandat i Limits of Authorization, förtydligar förutsättningarna för anbudsgivning, riskbedömning and prissättning. Som ett svar på rådande situation och inflationsrisker har vi ökat vårt fokus på att säkerställa kontraktuella skydd mot prsinflation; säkra priser från underleverantörer före inlämnande av anbud, säkerställa tillräckliga avsättningar/buffertar i prissättning. Vi fortsätter dessutom att följa den finansiella ställningen hos leverantörer under projektets livstid.
Finansiella risker		
Utöver verksamhetsriskerna exponeras Skanska även för olika finansiella risker såsom kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk.	• Bristande tillgång till finansmarknaden och svårigheter att erhålla finansiering med gynnsamma villkor. • Brott mot finansiella avtal. • Minskat positivt kassaflöde, minskning av negativt sysselsatt kapital. • Försämrat kreditbetyg eller bankkonkurs.	I Skanskas finanspolicy slår styrelsen fast riktlinjer, mål och begränsningar för hanteringen av bolagets finanser och finansiella risker. Vår gräns för justerad nettoskuld på maximalt nio miljarder kronor, samt gränser för kapitalrisker och sysselsatt kapital i utvecklingsverksamheterna, hjälper oss att bibehålla en stark finansiell ställning. Vi säkerställer att koncernen är välfinansierad och bevakar likviditet och finansiella tillgångar och skulder genom en aktiv hantering av finansieringen. >Läs mer om Skanskas finansiella risker i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering, på sidorna 124–132.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Regulatoriska risker		
Etiska överträdelser, korruption och mutor		
Brott mot bestickning- och korruptionslagar (exempelvis UK Bribery Act, US Foreign Corrupt Practices Act, penningtvätt, vinning av brott), brott mot EU:s konkurrenslagstiftning, USA:s antitrustlagar eller annan lagstiftning om offentlig upphandling.	• Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag. • Diskvalificering från offentliga upphandlingar. • Böter, straffavgifter och civilrättsliga eller straffrättsliga processer. • Minskad förmåga att leverera till kund och oförmåga att uppfylla projektåtaganden.	Skanskas Uppförandekod, antikorruptionspolicy, Uppförandekod för leverantörer och Skanskas värderingar ger tydliga riktlinjer för medarbetarna avseende lämpligt och etiskt uppförande. Kontinuerlig utbildning i Uppförandekoden är obligatorisk för medarbetare. Etiska och transaktionella risker identifieras som en del av godkännandeprocessen i projekten och det görs en bakgrundskontroll av potentiellt viktiga partners. Skanskas Code of Conduct Hotline är ett externt hanterat verktyg som ger möjlighet att anonymt rapportera brott eller misstänkta brott mot Skanskas Uppförandekod. Högriskärenden rapporteras vidare till koncernledningen och styrelsen. Bekräftade brott mot Uppförandekoden kan leda till disciplinära åtgärder. > Läs mer om Skanskas fokus på etik, inklusive antikorruption, mutor och mänskliga rättigheter, på sidorna 83–84.
Brott mot mänskliga rättigheter		
Människorättskränkningar såsom orimliga arbetsvillkor, människohandel, barnarbete och miljööverträdelser, på Skanskas egna arbetsplatser och hos underentreprenörer och leverantörer i vår värdekedja.	• Skador som åsamkas människor och miljö. • Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag. • Böter, straffavgifter och civilrättsliga eller straffrättsliga processer.	Skanska stöder erkända globala mänskliga rättigheter och rättvisa arbetsvillkor för dem som arbetar i Skanskas projekt, på Skanskas arbetsplatser samt i leverantörsledet. Skanska har nolltolerans mot alla former av människohandel, barnarbete och tvångsarbete och är uppmärksamma på eventuella tecken på missförhållanden. Vi måste kunna försäkra oss om att detta inte drabbar någon som arbetar på våra arbetsplatser. Mänskliga rättigheter är integrerade i Skanskas Uppförandekod och Uppförandekoden för leverantörer. Rapporterade avvikelser kan få konsekvenser, exempelvis uppsägning av avtal. > Läs mer om Skanskas arbete för en ansvarsfull leverantörskedja på sidorna 83–84.
Politiska risker		
Föreskrifter, beslut eller bedömningar utfärdade av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller motsvarande.	• Negativ inverkan på projekt eller affärsenheter.	För att säkerställa efterlevnad av kraven i lagar och författningar, och uppfylla den höga standard som vi eftersträvar i vår verksamhet, har vi dessutom infört interna ramverk för styrning av koncernen, samt processer för att övervaka alla affärsenheters och koncernstabers efterlevnad av de externa och interna regelverken. Etik- och hållbarhetsfrågor är en integrerad del av verksamheten och tas regelbundet upp i styrelsens diskussioner. > Läs mer om Skanskas styrning i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 38–46.

Covid-19 och relaterade risker
Under 2020 utgjorde pandemin en strategisk risk på grund av den stora osäkerheten kring hur omfattande och varaktiga konsekvenserna skulle bli för vår verksamhet, våra medarbetare, våra intressenter och samhället i stort. Ett år senare är bilden betydligt klarare, och även om osäkerheten kvarstår kan vi fokusera på de risker vi har identifierat som direkta konsekvenser av pandemin.

- Makroekonomisk avmattning.
- Oväntade, snabba eller reaktionära makropolitiska händelser (inklusive ändringar i lagar och förordningar).
- Störningar eller brister i leverantörskedjan.
- Oförutsägbar ökning av byggpriset.
- Storskalig personalpåverkan.
- Oförmåga att attrahera och behålla personal, marknadsbrister.
- Brott mot cybersäkerheten.

2022093003493

Operationell riskhantering
För aktiviteterna inom Byggverksamhet och Projektutveckling är det avgörande att risker och möjligheter hanteras på rätt sätt. Dessa hanteras ofta från projekt till projekt. I samband med Skanskas granskning- och godkännandeprocess (koncernövergripande rutiner för att identifiera och hantera risker och möjligheter), implementerades Skanskas anbudsprocess och Skanskas godkännandeprocess vid projektinvesteringar inom hela koncernen. Ordningsföljden för granskning och godkännande av anbud och förslag överstigande vissa tröskelnivåer ska, enligt dessa dokument och arbetsordningens olika nivåer för godkännande, vara affärsenheten, Skanska Tender Board på koncernnivå och styrelsens projektkommitté.

Pågående projekt
Ansvaret för att hantera risk i projekten är tydligt delegerat till affärsenhetscheferna. Koncernens översyn av pågående projekt hanteras genom koncerninstruktionen för projektrapportering och granskning samt genom den kvartalsvisa rapporterings-/granskningsprocessen. Hanteringen av kommersiella risker i projekt regleras till viss del genom kravhanteringspolicyn.

Skanskas anbudsprocess: Byggverksamhet

Aktivitet	Preliminär utvärdering av ett projekt med fokus på Skanskas hemmamarknader, expertis, kunder, kontrakt och partners.	Anbudsförslag med fokus på de viktigaste riskerna och möjligheterna.	Slutgiltigt anbud.	Utförande enligt kontraktet med fortlöpande fokus på övervakning av risker och möjligheter.
Ansvarig	Affärsenhet	Affärsenhet	Affärsenheten	
Beslut	Gå vidare eller avstå?	Lämna in anbud eller avstå?	Kontraktsförhandlingar.	
Ansvarig	Affärsenheten Koncernledningen	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen	Affärsenheten	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen

Skanskas godkännandeprocess vid projektinvesteringar: Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling

Aktivitet	Markinvestering med fokus på läge, detaljplanering, partners, miljöaspekter och avkastning.	Lansering av projekt, med beaktande av prisnivå och förhandsförsäljning (endast Bostadsutveckling).	Projektstart med fokus på de huvudsakliga riskerna och möjligheterna på marknaden.	Försäljning av projekt med fokus på uthyrningsgrad och betalningsvillkor (endast Kommersiell fastighetsutveckling).
Ansvarig	Affärsenheten	Affärsenheten	Affärsenheten	Affärsenheten
Beslut	Gå vidare eller avstå?	Gå vidare, avvakta, omarbeta eller sälja?	Gå vidare, avvakta, omarbeta eller sälja?	Gå vidare eller avvakta?
Ansvarig	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen	Affärsenheten Koncernledningen Styrelsen

I FOKUS

Energipositivt Powerhouse – ett urbant kraftverk

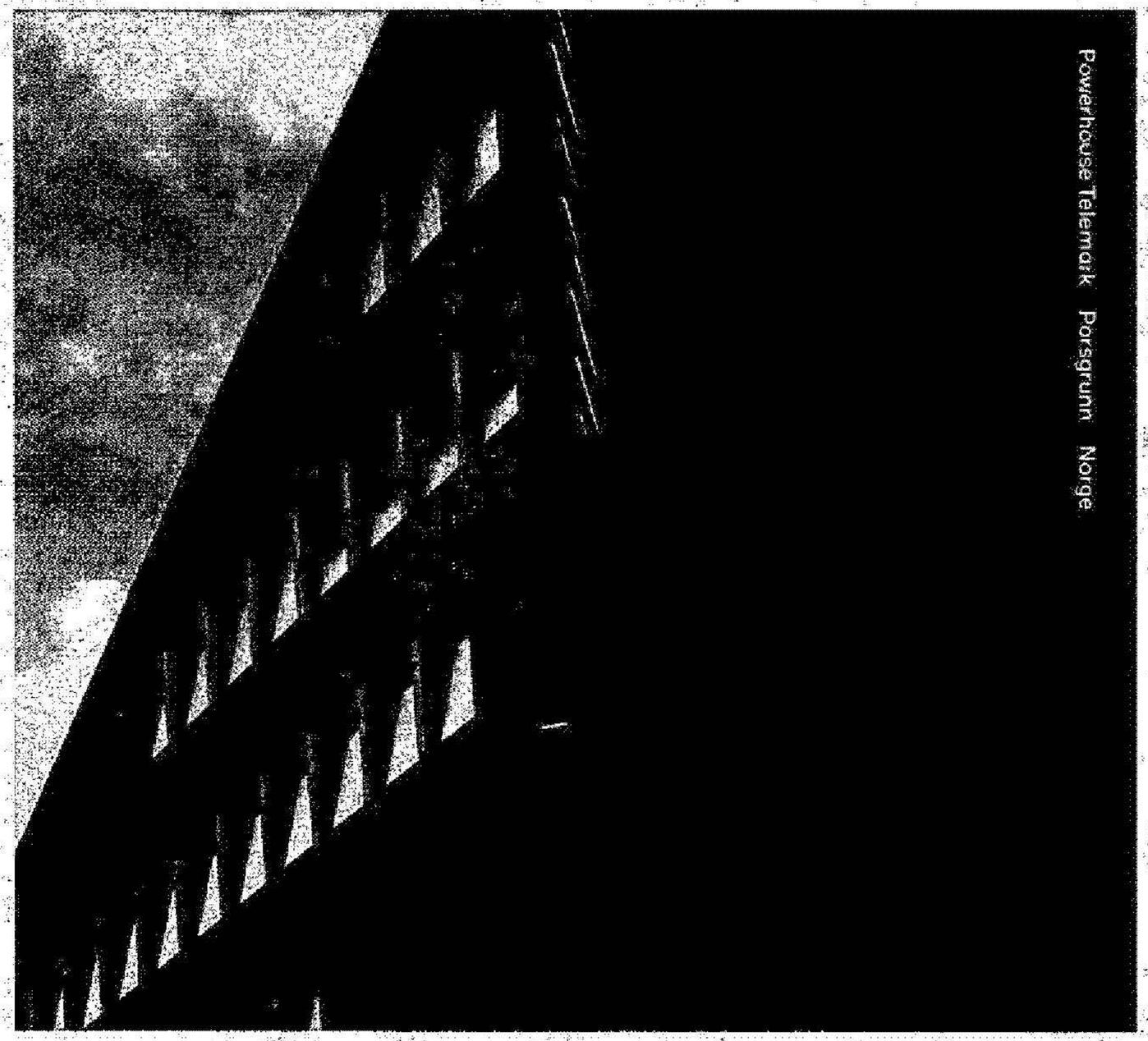

Om du färdas längs Porsgrunnsälven i Norge kan du inte missa Powerhouse Telemark – ett nytt, elva våningar högt landmärke som syns från både land och vatten. Vi är stolta över att ha varit delaktiga i projektet att skapa en av världens mest energieffektiva och hållbara byggnader.

Vad gör Powerhouse Telemark så speciellt? Kan det vara kombinationen av extrem energieffektivitet, förnybar el som produceras av inbyggda solpaneler och byggmaterial med låga koldioxidutsläpp? Våra specialister på Skanska Norge har varit avgörande för utvecklingen och användningen av de tekniska lösningar som möjliggjort detta. Tack vare vår tidigare erfarenhet av att utveckla Powerhouse-projekt kunde vi dra nytta av våra interna experters samlade kompetens.

Powerhouse-samarbetet utvecklar klimatbyggnader med målet att bli den mest klimatambitiösa aktören i byggbranschen. En Powerhouse-byggnad måste vara nettoleverantör av el och generera mer förnybar, lokalt producerad energi än den förbrukar. Den måste dessutom producera tillräckligt med förnybar energi för att täcka den energi som förbrukas under produktionen och vid transporten av de byggmaterial som används under byggnadens livstid. Powerhouse Telemark är det fjärde Powerhouse-projektet som Skanska har utvecklat.

Powerhouse Telemark använder solceller för optimerad energieffektiv elproduktion. Stora delar av byggnadens fasad och tak täcks av solceller som kommer att producera hela 248 000 kWh per år – vilket gör Powerhouse Telemark till ett eget litet kraftverk som levererar överskottsenergi tillbaka till elnätet. Byggnaden är även utrustad med ett innovativt LowEx värme- och kylsystem, som använder vattenslingor mellan våningsplanen för att lagra energi för uppvärmning på vintern och nedkylning på sommaren.

Byggnaden kommer inte bara att producera mer energi än den förbrukar under sin livstid, den sätter dessutom en ny standard för komfort och funktionalitet. Powerhouse Telemarks nettoenergiförbrukning är upp till 66 procent lägre än för en vanlig nyproducerad byggnad.

Vi är stolta över att Powerhouse Telemark har tilldelats certifieringen "Excellent" av BREEAM-NOR.

Hållbarhets-redovisning

Höjdpunkter inom hållbarhet

Utbildning i Uppförandekoden

98%

Utbildade i Uppförandekoden under första anställningsmånaden.

CDP Climate

A-

Resultat i CDP Climate-rankning.

MSCI

AA

Resultat i MSCI-rankning.

Science Based Target

SCIENCE BASED TARGETS

Vårt klimatmål är godkänt som ett Science Based Target.

> Läs mer på sidan 71.

Minskning av koldioxidutsläpp

-46%

Minskning av koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet (scope 1 och 2) sedan 2015.

Kvinnor på ledande befattningar

24%

Inklusive de fyra mest seniora nivåerna under VD och Koncernchef.

Hållbarhetsranking

Dagens Industri, Aktuell Hållbarhet och Lunds universitetsranking.

Chefers säkerhetsbesök

7 377

Högre chefers säkerhetsbesök på projekt.

FN:s globala mål för hållbar utveckling

Vi bidrar till FN:s globala mål för hållbar utveckling och tillhörande delmål. Vi har identifierat sju relevanta utvecklingsmål, och resultaten inom dessa områden presenteras i GRI och SASB Index på sidorna 200–203.

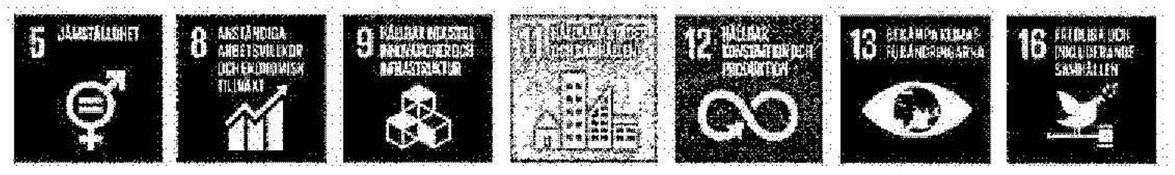

2022093003495

Våra fokusområden inom hållbarhet

Ansvar

Ansvarsfullt agerande för människor och planeten

Hälsa och säkerhet

Rättvist och etiskt

Miljö

Mångfald

Resiliens

Hälsosamma, resilienta platser för alla

Urbana miljöer

Samhälle

Samarbete

Vi ser en framtid med hälsosamma, resilienta platser för alla. Där hållbarhet helt enkelt är inbyggd i tillvaron. En framtid som vi formar tillsammans.

Att förverkliga visionen kommer att kräva beslutsamhet och djärva idéer. I utmaningarna finns stora möjligheter, och vi kommer att fortsätta samarbeta med kunder och partners för att tillvarata dem. Tillsammans kan vi skapa nya möjligheter och designa hållbara lösningar som ger nya vägar till tillväxt och affärer.

Kärnan i vår vision är ett starkt mål som förenar oss: Att nå netto noll koldioxidutsläpp 2045. Vårt ansvarsfulla agerande ger oss den styrka vi behöver för att uppnå målet och bibehålla vårt anseende som en betrodd partner.

Men det kommer även att kräva innovation, framåtblickande och kunskap. Det krävs verklig samverkan – alla våra strategiska branschpartners, kunder och engagerade medarbetare – för att skapa de hälsosamma, välmående platser vi föreställer oss. När vi samarbetar har vårt företag de medarbetare, kunskaper och relationer som krävs för att skapa hållbara platser för en hälsosam tillvaro långt bortom vår livstid.

Våra viktigaste hållbarhetsprioriteringar identifierades i den väsentlighetsanalys som vi genomförde 2020. Läs mer om väsentlighetsanalysen på sidan 89.
I hållbarhet inkluderas alla tre ESG-kriterier; Environmental, Social och Governance.

Skanska AB:s och koncernens hållbarhetsredovisning 2021

2022093003496

Klimatmål (egen verksamhet)

-70%

Minskning av koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet 2030 jämfört med 2015.

Klimatmål (värdekedjan för Projektutveckling)

-50%

Minskning av koldioxidutsläppen från vår värdekedja för Projektutveckling 2030 jämfört med 2020.

Koldioxidutsläpp i Skanskas egen verksamhet

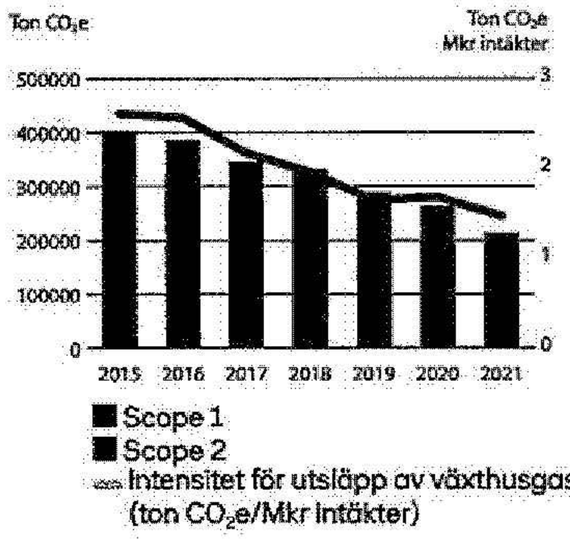

Genom våra åtgärder har vi minskat koldioxidutsläppen i vår egen verksamhet med 46 procent jämfört med basåret 2015.

Utveckla och nyttja kunskap för klimatåtgärder

Vi utvecklar, nyttjar och delar kunskap genom branschöverskridande samarbeten för nettonoll-lösningar inom den byggda miljön. Att uppmuntra hållbara offentliga upphandlingar, finansiella modeller, transparens kring utsläpp samt digitala verktyg kommer att främja åtgärder för att minska klimatavtrycket.

Vi vill vara en del av lösningen
Byggbranschen står för cirka 40 procent av de globala energirelaterade koldioxidutsläppen (IEA, 2019). Budskapet från FN:s klimatpanel (IPCC-rapport 2021) är tydligt: Samhället måste vidta ytterligare åtgärder för att avsevärt minska koldioxidutsläppen. Skanska ökar takten genom att skärpa vårt eget delmål för koldioxid – från en 50-procentig minskning av utsläpp i vår egen verksamhet 2030, till en minskning på 70 procent. När det gäller våra utsläpp i värdekedjan för Projektutveckling har vi ett delmål om att halvera utsläppen till 2030. Vårt långsiktiga mål är fortfarande att nå netto noll koldioxidutsläpp i vår egen verksamhet och värdekedja år 2045. Det ligger i linje med Parisavtalet och klimatmålet är godkänt som ett Science Based Target.

Vi vill ligga i framkant i vår bransch genom att erbjuda hållbara och digitala lösningar som bidrar till att våra kunder når sina klimatmål. Ett exempel är EC3-verktyget som vi har utvecklat för den amerikanska marknaden tillsammans med Microsoft och andra partners. EC3 använder miljövarudeklarationer (EPD) för att jämföra material och mäta projektens klimatavtryck, vilket ger våra medarbetare kunskap och insikt om inbyggd koldioxid som möjliggör tidiga beslut för att sänka utsläppen. Från och med 2021 använder alla våra egenutvecklade projekt i USA EC3-verktyget.

Koldioxidutsläpp i vår värdekedja
Koldioxidutsläppen i vår värdekedja härstammar från leverantörskedjan, byggverksamheten och driftsfasen för våra byggnader och vår infrastruktur. Stora delar av dessa koldioxidutsläpp kommer från material och från den energi som används för att driva byggnaderna. Vi diskuterar hållbara lösningar med våra leverantörer och uppmanar dem att lämna miljövarudeklarationer och annan utsläppsinformation för sina produkter och tjänster.

Koldioxidutsläpp i vår värdekedja

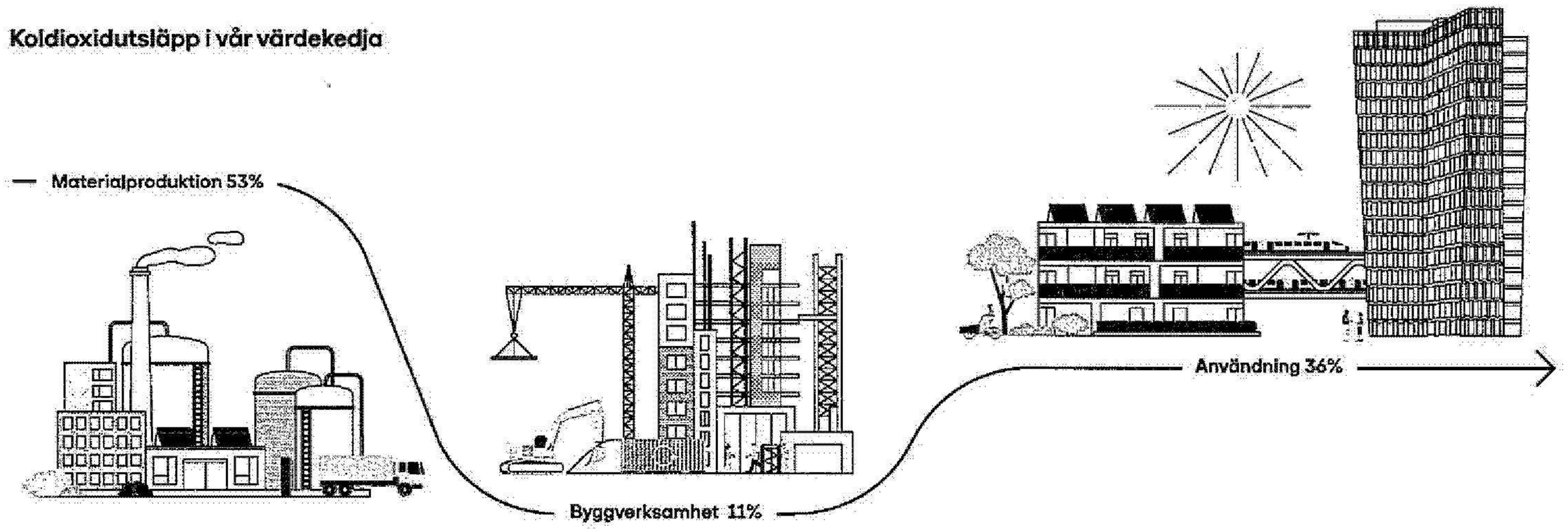

Hur arbetar vi för att nå vårt klimatmål?
Klimatet står högst upp på den globala agendan. Viktiga aktörer inom näringsliv, ekonomi, politik och forskning är överens om att det är hög tid att gå från ord till handling.

För oss inom byggbranschen är det ett ansvar, och en affärsmöjlighet, att minska vår klimatpåverkan. Vi har utvecklat vår klimatplan för att rikta våra satsningar mot ett hållbart samhälle och staka ut vägen mot netto noll koldioxidutsläpp 2045. Samtliga affärsenheter implementerade klimatplaner under 2021.

ACT för klimatet

Vår klimatplan ACT har tre grundpelare med delområden som omfattar alla viktiga delar av vår verksamhet, utformade för att koppla samman åtgärder och resultat på alla affärsnivåer.

Grundpelarna är:
- Kunskap – om hållbar byggnation och utveckling.
- Kundframgångar – genom lösningar med låga koldioxidutsläpp.
- Transformation – till en hållbar verksamhet.

Klimatplanen har tagits fram för att uppfylla vårt ambitiösa klimatmål och bygger på marknadsundersökningar, jämförande studier och dataanalys.

Kunskap genom internationellt samarbete
I linje med TCFD-rekommendationerna (Task-force on Climate-related Financial Disclosures) har vi börjat tillämpa klimatbaserade scenarier för att få kunskap om hur ett förändrat klimat kan påverka oss som företag. Sedan 2019 har vi samarbetat med World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) och andra ledande företag för att implementera TCFD och företagsanpassade klimatscenarier. Under 2021 inkluderade detta utvecklingen av en katalog med offentligt tillgängliga, högkvalitativa klimatscenarier med över 400 variabler. Genom workshops med affärsenheter och koncernfunktioner utforskar och analyserar vi klimatförändringarnas konsekvenser och bedömer vår strategiska resiliens. Det är ett pågående arbete som fortsätter under 2022.

Tillsammans med WBCSD och andra partners bidrog Skanska även till en rapport som utrett affärsmöjligheterna för cirkulära byggnader, som presenterades under COP26 – FN:s klimatkonferens i Glasgow 2021. Att förstå de hinder som vår bransch behöver övervinna, samt affärscaset för cirkulära byggnader, är avgörande för övergången till en cirkulär byggprocess.

Under 2021 anslöt sig Skanska till Leadership Group for Industry Transition (LeadIT) tillsammans med ledande företag och regeringarna i Sverige, USA, Storbritannien, Finland, Tyskland och Indien. LeadIT är ett initiativ där länder och företag samverkar för att skapa den innovation och nya teknik som krävs för att transformera branschen.

Vi fortsätter vårt partnerskap med Exponential Roadmap Initiative, som samlar en mängd olika företag som stöder 1,5-gradersmålet. Skanska har även anslutit sig till FN:s Race to Zero-initiativ.

Tack vare våra kunskaper och innovativa lösningar hade vi en aktiv roll på COP26 i Glasgow. Värt att nämna från konferensen är vårt samarbete med World Green Building Council (WGBC), som främjar nätverkande och dialog med aktörer från hela värdekedjan i vår bransch.

Skanska representeras i hållbarhetsindex
Skanska ingår i hållbarhetsindexen OMX Stockholm 30 ESG Responsible Index och FTSE4Good.

EU:s taxonomi

Enligt rapporteringskraven för 2021 i EU:s taxonomiförordning kommer vi att rapportera hur stor andel av vår affärsverksamhet som är taxonomiförenlig. Nästa år kommer vi att rapportera andelen i linje med taxonomins verksamhetskriterier.

> Läs mer på sidan 91.

Gröna obligationer

All extern finansiering för vår projektutveckling uppfyller hållbarhetskraven hos våra långivare eller vårt eget ramverk för gröna obligationer. Skanskautvecklade projekt spelar en viktig roll i att nå vårt klimatmål och förverkliga våra högt satta strategiska ambitioner samtidigt som de ger oss tillgång till attraktiv grön finansiering.

2022093003497

Samarbeta för att utveckla nya nettonoll-lösningar

Vi bidrar med all vår kunskap i våra samarbeten för att skapa nettonoll-lösningar som kan ta oss, våra kunder och partners in i en nettonoll-framtid. På så sätt överförs kunskapen och effekten förstärks. Vi tillämpar ett helhetsperspektiv på design och byggnation, med projektets hela livscykel i åtanke. Genom att skapa innovativa lösningar tillsammans med våra partners överträffar vi ständigt kraven från ledande miljö- och tillsynsmyndigheter, driver branschen framåt och föregår samtidigt med gott exempel.

Viktiga aspekter i våra kunderbjudanden för hållbara lösningar är bland annat produkter med låga koldioxidutsläpp, energieffektiva lösningar, smart design, digitala verktyg och certifieringar. Vi vet av erfarenhet vilket värde som uppstår när vi samarbetar och skapar nya hållbara lösningar för framtiden, som våra energipositiva Powerhouse-projekt i Norge, vårt NollCO$_2$-certifierade Hyllie Terrass-projekt i Sverige och Living Building Challenge-certifierade projekt Kendeda Building i USA.

Skala upp innovation
Som en stor bygg- och projektutvecklingskoncern som verkar på många marknader har vi kapacitet att skala upp våra hållbara lösningar och innovationer. För att uppnå skalfördelar inom hela koncernen behöver vi dela med oss av vår kunskap och arbeta strukturerat. Inom Skanska Sverige och Kommersiell fastighetsutveckling i Norden har vi ett koncept och en struktur för att skala upp hållbara lösningar och innovationer: Sustainovation.

>Läs mer om Sustainovation på sidan 11.

Vårt klimatmål har ett livscykelperspektiv, med samarbete i värdekedjan och innovationer för att nå nettonoll-utsläpp.

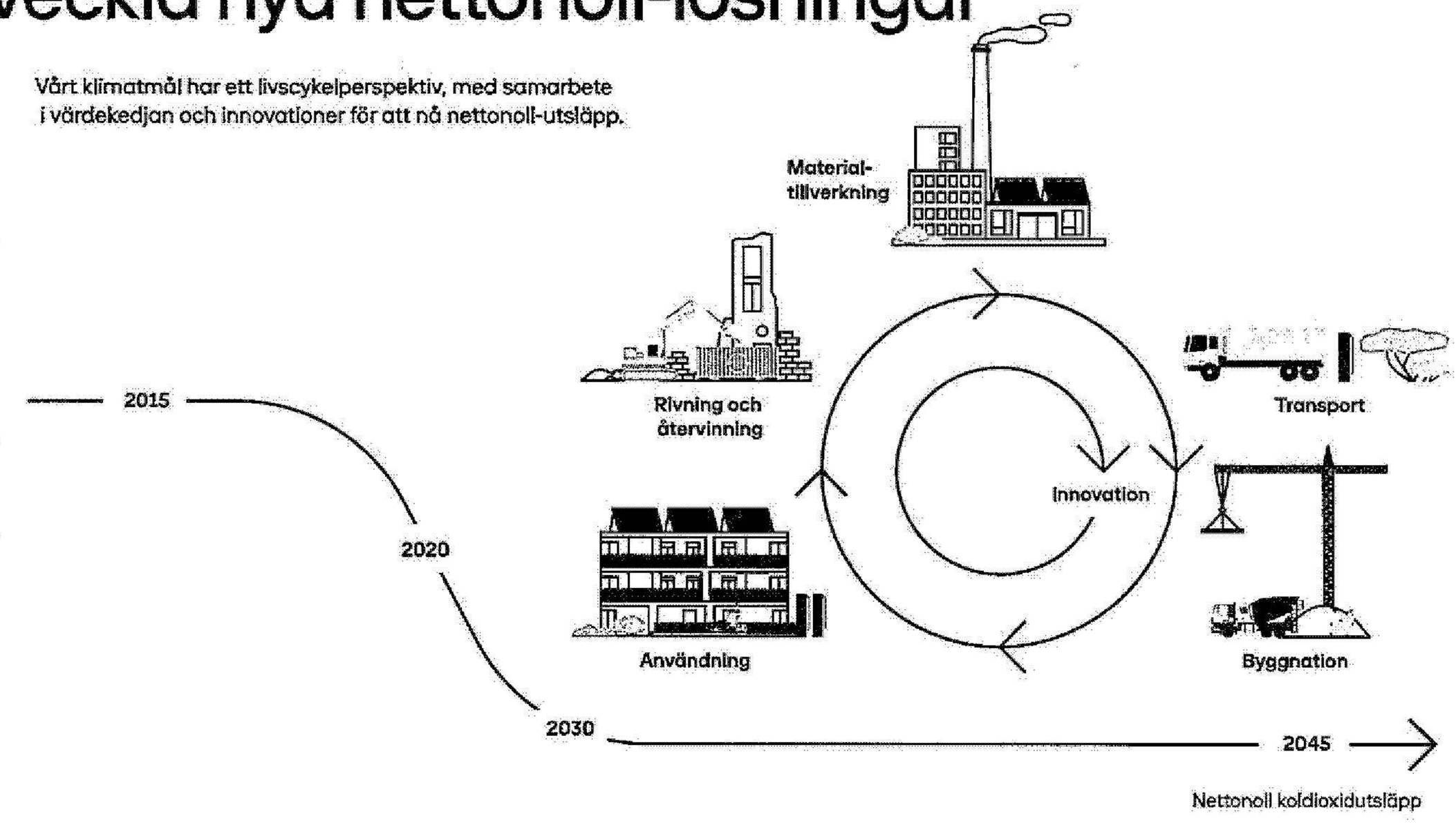

Certifiering ger jämförbara hållbarhetsdata
Investerare och kunder förväntar sig jämförbara hållbarhetsdata, och vi fortsätter att erbjuda våra kunder högkvalitativa certifierade projekt enligt väletablerade certifieringssystem som Living Building Challenge, LEED, WELL, BREEAM och CEEQUAL, samt nationella certifieringar som NollCO$_2$, Miljöbyggnad, Svanen och RTS.

Certifierade fastigheters andel av försäljningsvärdet

84%

Andel av det totala värdet, motsvarande 6,1 miljarder kronor, av sålda kontorsfastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling som är certifierade enligt WELL, LEED (Platinum eller Gold) eller BREEAM (Excellent).

Samarbeten inom hållbarhet

ICC SWEDEN INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE · Leadit · WORLD GREEN BUILDING COUNCIL · wbcsd · TRANSPARENCY INTERNATIONAL SVERIGE · UN GLOBAL COMPACT

Bygga med låga koldioxidutsläpp

För att lyckas måste vi omvärdera vårt sätt att bygga. Det går att minska byggbranschens koldioxidutsläpp avsevärt genom att förändra vårt sätt att arbeta med energi, processer och material. Vi tillämpar ett helhetsperspektiv när det gäller att designa och bygga med låga koldioxidutsläpp, genom resurseffektivitet, återvinning, förnybar energi, elektrifiering och digitalisering. Avgörande faktorer är innovation inom produktion och användning av material som minskar mängden inbäddad koldioxid.

Vår gröna betong minskar koldioxidutsläppen med upp till 52 procent jämfört med standardbetong, och vi fokuserar på att transformera vår verksamhet till mer cirkulära processer. I Tjeckien producerar vi betong som helt ersätter bergmaterialet med återvunnen betong. Med detta cirkulära tillvägagångssätt skapas nya byggnader av material som återvinns från andra byggnader i slutet av deras livscykel. I Sverige producerar vi BioZero, asfalt med nära nettonoll-utsläpp. Det uppnås genom att använda ett biobindemedel, en hög andel återvunnen asfalt och förnybar energi, vilket gör slutprodukten närmast klimatneutral.

Scope 1-utsläpp står för cirka 90 procent av våra egna utsläpp och scope 2-utsläpp står för 10 procent. Diesel, som idag utgör cirka hälften av våra scope 1-utsläpp, används främst för byggmaskiner och elverk. Vi har stor potential att minska våra scope 1-utsläpp genom att använda effektivare transporter, ersätta vanlig diesel med biobränslen och med tiden elektrifiera vår flotta.

I FOKUS

Utsläppsfria grävmaskiner i Norge

Allt började med målet att bygga om en dieseldriven grävmaskin för utsläppsfri drift – nu har vi åtta eldrivna grävmaskiner på våra norska byggarbetsplatser. Tre av dessa kommer från innovationsprojektet Zero Emission Digger (ZED), som har fått finansiering och forskningsstöd från Forskningsrådet, Innovation Norway och ENOVA. Projektet möjliggjordes tack vare samarbete mellan Oslo kommun, NASTA, Skanska och organisationer som är specialiserade inom miljö, digitalisering, forskning och entreprenadmaskiner. När dessa ZED-grävmaskiner drivs med förnybar el minskar de utsläppen med upp till 98 procent jämfört med en konventionell dieseldriven grävmaskin. Detta är ett utmärkt exempel på hur vi kan sänka koldioxidutsläppen genom att elektrifiera maskiner på våra projekt.

Scope-fördelning

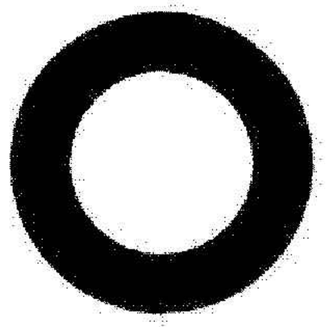

Scope för koldioxidutsläpp
- Scope 1, 10%
- Scope 2, 1%
- Scope 3, 89%

>Läs mer på sidan 90.

Fördelning mellan scope 3-kategorier

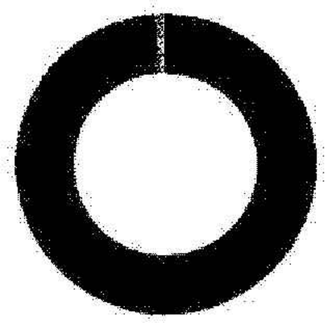

Scope 3-kategorier
- Köpt gods och tjänster, 56%
- Användning av sålda produkter, 41%
- Bränsle- och energirelaterade aktiviteter, 3%
- Avfall som genererats av verksamheten, 1%
- Affärsresor, 0,3%

>Läs mer på sidan 90.

Det som mäts blir av

Mätning och uppföljning av klimatdata är nyckelfaktorer för att driva utvecklingen mot minskade utsläpp. Vi har mätt och rapporterat koldioxidutsläpp sedan 2008 och nu mäter och rapporterar vi scope 1, 2 och 3. 2015 är vårt basår för scope 1 och scope 2. De senaste åren har vi ökat och utvecklat kvaliteten på våra scope 3-data, och år 2020 är basår för scope 3-utsläpp. Varje kvartal följer både koncernledningen och styrelsen upp koldioxidutsläppen.

Fördelningen mellan scope 1, 2 och 3 visas i diagrammet ovan, där scope 3 står för större delen våra koldioxidutsläpp. Scope 1 omfattar bränsle och scope 2 energianvändning. Skanskas dominerande scope 3-kategorier presenteras också ovan. Våra största kategorier är "Köpt gods och tjänster", vilket inkluderar våra fyra vanligaste material (betong, cement, bitumen och stål) samt "Användning av sålda produkter", vilket omfattar projektens energianvändning under den förväntade livscykeln. Dessa två stora kategorier står för cirka 96 procent av våra scope 3-utsläpp, vilket därmed utgör 86 procent av våra totala koldioxidutsläpp.

Åtgärder för att minska koldioxidutsläppen
De åtgärder vi vidtar för att minska koldioxidutsläppen varierar beroende på projekt och de beslut som fattas under hela projektfasen, inom allt från design och planering till konstruktion eller rivning. Våra tidiga beslut har stor inverkan. Att minska användningen av koldioxidintensiva material och välja lågenergilösningar minskar projektets totala koldioxidutsläpp avsevärt. Utsläppen kan även minskas genom innovativ design, digitala verktyg, effektiva transportsystem, förnybar energi samt eldrivna fordon och maskiner.

Förbättrad effektivitet och cirkularitet
Vi förbättrar kontinuerligt vårt sätt att designa och konstruera byggnader och infrastrukturprojekt med fokus på materialval, resurseffektivitet och möjligheter att öka cirkulariteten för att minimera miljöpåverkan. Avgörande faktorer för att minska våra egna utsläpp är övergången till förnybara bränslen, ökad användning av el från förnybara källor, tillämpning av effektiva transportlösningar samt ökad elektrifiering och automatisering. Vi har minskat vår egen energianvändning med 29 procent sedan 2015 och ökat vår användning av förnybar el från 36 till 78 procent sedan 2019.

Energibesparing i nya kontorsfastigheter

-30%

Årlig förväntad energibesparing i sålda kontorsfastigheter utvecklade av Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA, jämfört med LEED-certifieringens etablerade baslinje.

> Läs mer på sidan 94.

Åtgärder för att minska koldioxidutsläppen

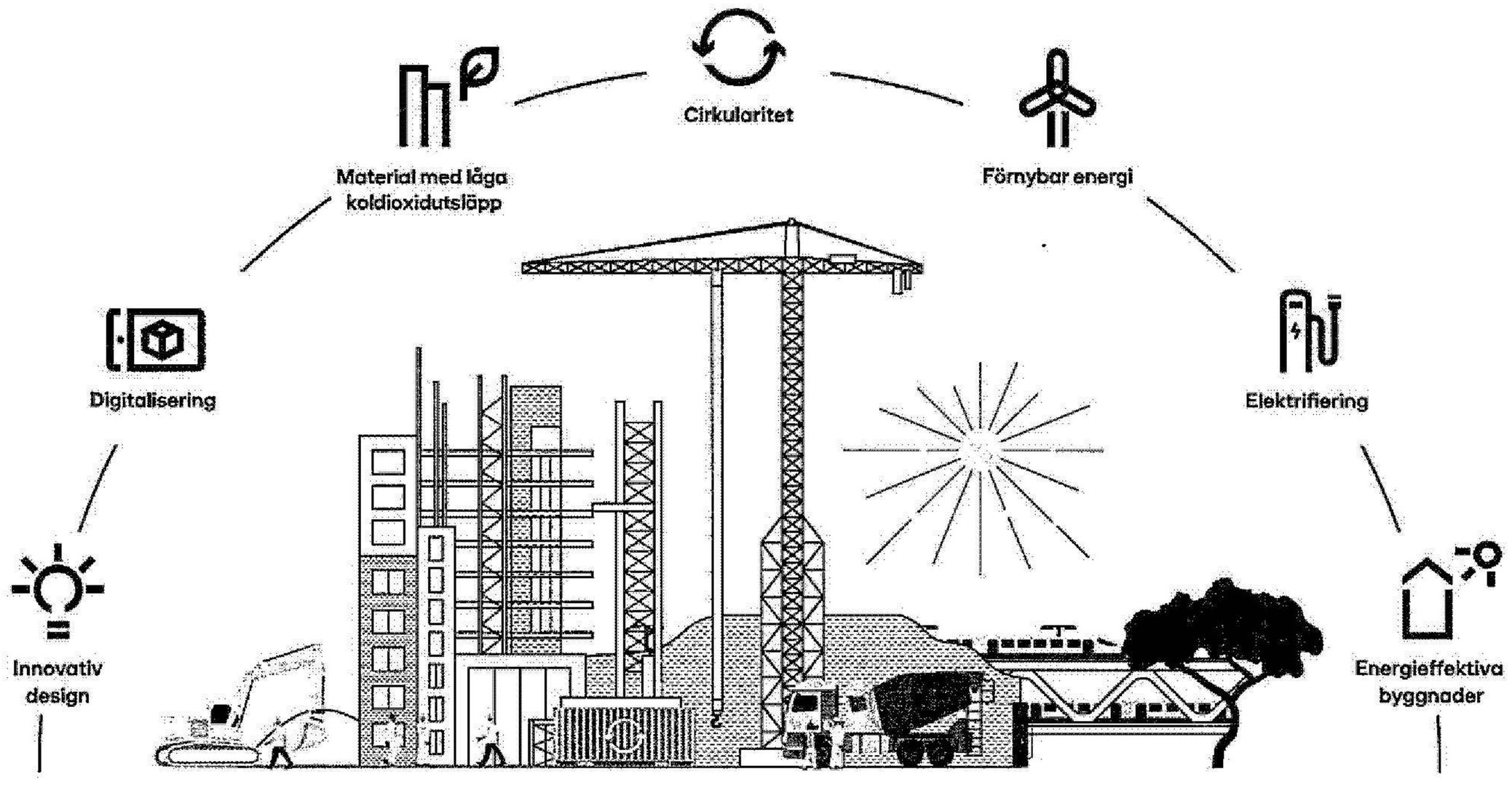

I FOKUS

Vätebehandlad vegetabilisk olja i Storbritannien

På den brittiska marknaden håller vi på att byta från bränslen med höga utsläpp till vätebehandlad vegetabilisk olja (HVO) i alla våra projekt. HVO kommer att ersätta konventionell diesel på alla våra projekt, ett viktigt steg för att minska utsläppen i vår egen verksamhet. Tillsammans med våra partners i leverantörskedjan säkerställer vi tillgången till hållbart biobränsle som är certifierat enligt det internationella miljöcertifieringssystemet ISCC. Detta bränsle genereras uteslutande från avfall eller förnybart sekundärmaterial. Totalt kommer det här bränslebytet att ge en 90-procentig koldioxidminskning – ett bra exempel på hur miljöåtgärder kan skalas upp inom hela verksamheten.

Resiliens

Hälsosamma, resilienta platser för alla

Många av dagens byggnader och områden är inte utformade för de utmaningar som det moderna samhället ställs inför – utmaningar som extremväder, luftföroreningar, el- och vattenbrist. Ofta är de inte heller anpassade för förändringar i sociala mönster, såsom urbanisering och förändrade levnadsvanor. Vår vision att erbjuda hälsosamma, inkluderande och resilienta platser innefattar samarbete med lokalsamhället för att skapa socialt värde och tillgodose långsiktiga behov. Vi kombinerar social hållbarhet och miljöaspekter för att maximera den hållbarhetseffekt vi skapar genom vår verksamhet. Genom samarbete nyttjar vi vår storlek, våra insikter och vårt framåtblickande för att skapa verkliga fördelar för vår verksamhet och bransch, samt för klimatet och samhället. Vi föreställer oss en värld där hållbarhet helt enkelt är inbyggd i tillvaron – och en framtid fylld av mer hälsosamma, hållbara och klimatanpassade urbana miljöer. Platser som utformas gemensamt. För alla.

2022093003499

Skapa hälsosamma, inkluderande och klimatanpassade urbana miljöer

Vi skapar platser med användaren i fokus, där omgivningarna inspirerar till ett hälsosamt liv. I samarbete med våra kunder nyttjar vi vår expertis för att öka kunskapen och minska riskerna i samband med klimatförändringar. För att hantera dagens utmaningar designar och bygger vi urbana miljöer som skapar värde bortom vår livstid.

Design för social resiliens
Vi ser en framtid där hållbarhet helt enkelt är inbyggd i tillvaron, i hälsosammare och mer resilienta samhällen. Vi kan uppnå detta genom en hälsosam, inkluderande och klimatanpassad utveckling. För att skapa byggnader som ökar hyresgästernas hälsa och välbefinnande certifierar vi kommersiella fastighetsutvecklingsprojekt med WELL-certifiering från tredje part. I Centraleuropa är alla våra kommersiella fastighetsutvecklingsprojekt WELL-certifierade.

Resilienta lösningar som motverkar klimatrisker
Klimatförändringarnas konsekvenser sätter press på samhället, med ökad förekomst av stormar, översvämningar, torka, värmeböljor, skogsbränder och vattenbrist.

Vi analyserar klimatrisker som en del av vår riskbedömningsprocess för större projekt, vilket gör att vi kan förebygga potentiella risker i ett tidigt skede.

I FOKUS

Skalbara lösningar för resiliens mot översvämningar längs Elizabeth River i USA

Längs Elizabeth River i Virginia, USA, har vårt Skanska Integrated Solutions-team valts ut för att designa och driva ett testprojekt för resiliens. Genom olika lösningar integreras resiliens i projektet för att förbereda byggnaderna för framtidens utmaningar. Lösningarna inte bara framtidssäkrar byggnaderna, de kan dessutom skalas upp av lokala husägare och småföretag i närområdet som är särskilt sårbart för framtida översvämningar.

Skalbara lösningar inkluderar:
- Vatten kan strömma genom byggnadernas lägre våningar – initialt används de för förvaring, men kommer i framtiden att ligga under vatten.
- Lagerbyggnader på flytande fundament – vissa delar kan flyta om området översvämmas.
- En levande kustlinje – växters rotsystem längs den sluttande kusten stärker jorden och gör den tåligare.
- Stenläggningen absorberar vatten från regn och översvämningar, vilket förbättrar dräneringen.
- Magasin under byggnaden för att samla dagvatten, som senare kan användas för bevattning eller spoling av toaletter.

Designa för långsiktiga samhällsbehov

Vi verkar i samhällen med individer och organisationer vars tillvaro kan påverkas av de platser vi skapar genom förutseende och hänsyn till långsiktiga behov. Det handlar om att utforma hållbara, prisvärda bostäder och områden som är inkluderande och uppmuntrar till aktivitet.

Vi vill verka för socialt värdeskapande
Med vår kärnverksamhet som verktyg och genom att lyssna på samhällets behov utvecklar vi socialt värdeskapande lösningar.

Både Sverige och USA använder i vissa fall socialt värdeskapande som kravställning vid markanvisning för områden som ska exploateras eller rustas upp.

På så sätt kan vi bygga ett bättre samhälle, samtidigt som vi förbättrar våra affärsmöjligheter genom att erbjuda produkter och tjänster som skapar hållbara lösningar, förbättrar hälsa och välbefinnande eller bidrar till social jämlikhet i området.

Hållbara, prisvärda bostäder
Branschsamarbeten är avgörande för att skapa socialt värde. Efterfrågan på prisvärda och hållbara bostäder är stor på många av våra marknader. Vi samarbetar med IKEA för att driva BoKlok, som skapar hållbara, funktionella och välbyggda bostäder till en kostnad som fler har råd med. Alla BoKloks bostäder är byggda i trä, och alla lägenhetsprojekt i Sverige utrustas nu med solpaneler. Omgivningarna utformas för att vara inkluderande, hälsosamma och uppmuntra till fritidsaktiviteter. BoKlok färdigställde och levererade närmare 800 bostäder under 2021. I och med lanseringen i Storbritannien har BoKlok 135 prisvärda bostäder i produktion.

Samarbeta för socialt värdeskapande

Tillsammans med våra partners utforskar vi hur de miljöer vi utformar kan påverka samhället, dess invånare och våra kunder på ett positivt sätt. Som en stor aktör verkar vi i samhällen och med kunder som delar liknande utmaningar. Vi nyttjar vår kunskap och erfarenhet för att ge människor och samhällen möjlighet att utvecklas och växa.

Företag ägda av kvinnor och minoriteter
Flera städer och offentliga beställare i USA kräver att en del av entreprenadkontrakten tilldelas företag som ägs av kvinnor eller etniska minoriteter. År 2006 lanserade vi Construction Management Building Blocks Training Program (CMBB) för att främja den här typen av mindre företag. Programmet introducerar potentiella partners och erbjuder utbildning, forum för kunskapsdelning och hjälp till de företag som deltar för att bidra till deras utveckling.

Efter många års samarbete med små och diversifierade amerikanska aktörer har över 800 företag slutfört programmet, och kontrakt värda över 250 MUSD har tilldelats deltagare i programmet. Till följd av pandemin har delar av programmet anordnats virtuellt och fokuserat på de pandemirelaterade utmaningar som deltagarna upplever.

I det här framgångsrika samarbetet drar vi maximal nytta av vår storlek, innovation, kunskap och framsynthet för att skapa verkliga fördelar för vårt företag, branschen och samhället.

Mätbart socialt värdeskapande
Det saknas branschgemensamma definitioner för social hållbarhet, liksom verktyg för att mäta, kvantifiera och jämföra dess effekter på samhället. Många av de internationella miljöcertifieringarna för både byggnader och infrastruktur har dock utvecklat kriterier för socialt värdeskapande.

WELL har ett starkt fokus på hyresgästers hälsa och välbefinnande, och LEED har som en pilot infört poäng för social jämlikhet genom att lyfta fram projekt där miljövänliga byggnader även har andra positiva effekter för samhället. CEEQUAL och Envision är certifieringar för infrastruktur som inkluderar aktiviteter och program som skapar positiva sociala effekter i samhället. Skanska utforskar dessa sociala kriterier, exempelvis inom ramen för LEED i Kommersiell fastighetsutveckling i USA, WELL i Centraleuropa och CEEQUAL i Norge.

2022093003500

INTRESSENTDIALOG

Vi strävar alltid efter att tillgodose våra kunders höga förväntningar på bostäder som ger en mer hållbar tillvaro. Vi träffade Ami Ekman och Magnus Olsson, som båda har köpt lägenheter i Brf Klövern i den nya stadsdelen Täby Park norr om Stockholm, för att få veta mer om vad de önskar av ett hem.

Bostäder för en mer hållbar och hälsosam tillvaro

"Hållbarhet är viktigt, eftersom det handlar om vår framtid", säger Ami. Både Ami och Magnus mår bättre av att veta att de bor i en byggnad där hållbarheten genomsyrar varje liten detalj.

Magnus menar att det faktum att hållbara bostäder använder hållbara material säkerställer att byggnaden klarar framtidens utmaningar. Materialen ska vara återvinningsbara eller återanvändbara och interiören ska byggas utan giftiga material för att säkerställa en hälsosam inomhusmiljö. "För mig är det enormt viktigt att mitt hem är fritt från giftiga material", förklarar Magnus.

Ami lyfter även fram vikten av att de boende ska kunna använda resurser som vatten och el effektivt, liksom betydelsen av social hållbarhet. "Det är positivt att Skanska valde att anlita lokala entreprenörer för att bygga Brf Klövern, som svetsföretaget från Täby. Det gynnar inte bara lokalsamhället, det minimerar även transporterna", säger Ami.

Magnus är också mycket positiv till sitt nya hem i Brf Klövern och lyfter fram hur det förbättrar hans vardag. "Jag tänker mycket på mitt klimatavtryck och gör vad jag kan för att sänka det. Jag är glad att mitt nya boende underlättar det – jag kan till exempel använda Klöverns bilpool och behöver inte äga en egen bil", berättar han.

Ami nämner också att det är viktigt för henne att hennes bostad är Svanenmärkt. "Jag har allergier och köper Svanenmärkta produkter. Därför är jag glad att jag även kunde köpa en bostad som jag vet att jag kan bo i utan att drabbas av allergi", säger hon.

> Läs mer om Täby Park på sidan 31.

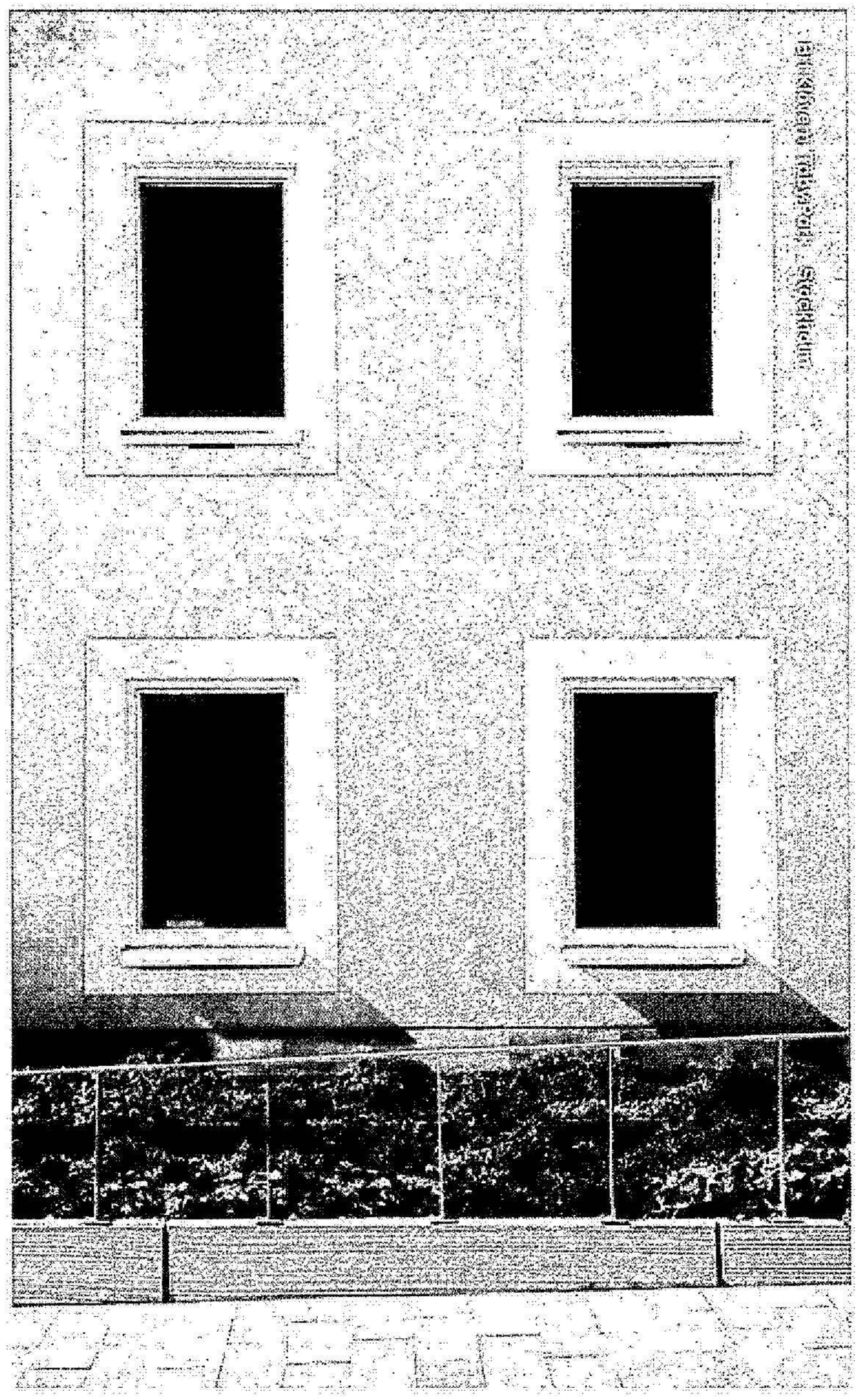

Ansvar

Ansvarsfullt agerande för människor och planeten

Att agera ansvarsfullt, inifrån och ut, innebär att ha en stark och engagerad hälso- och säkerhetsstrategi som skyddar liv och människors välbefinnande. Det innebär att nyttja vår fulla potential genom att tillvarata mångfald och skapa inkluderande miljöer. Det betyder att agera rättvist och etiskt, med integritet i vårt beslutsfattande, samt vara en betrodd affärspartner i relation till leverantörskedjan. Det innebär också att arbeta med omsorg om lokala miljöer och samhällen. Som ansvarsfullt företag stödjer vi FN:s globala mål för hållbar utveckling och Global Compacts grundprinciper. Vi följer upp och driver förbättringar kontinuerligt. Vi är transparenta med vår hållbarhetsriktning och redovisar våra resultat.

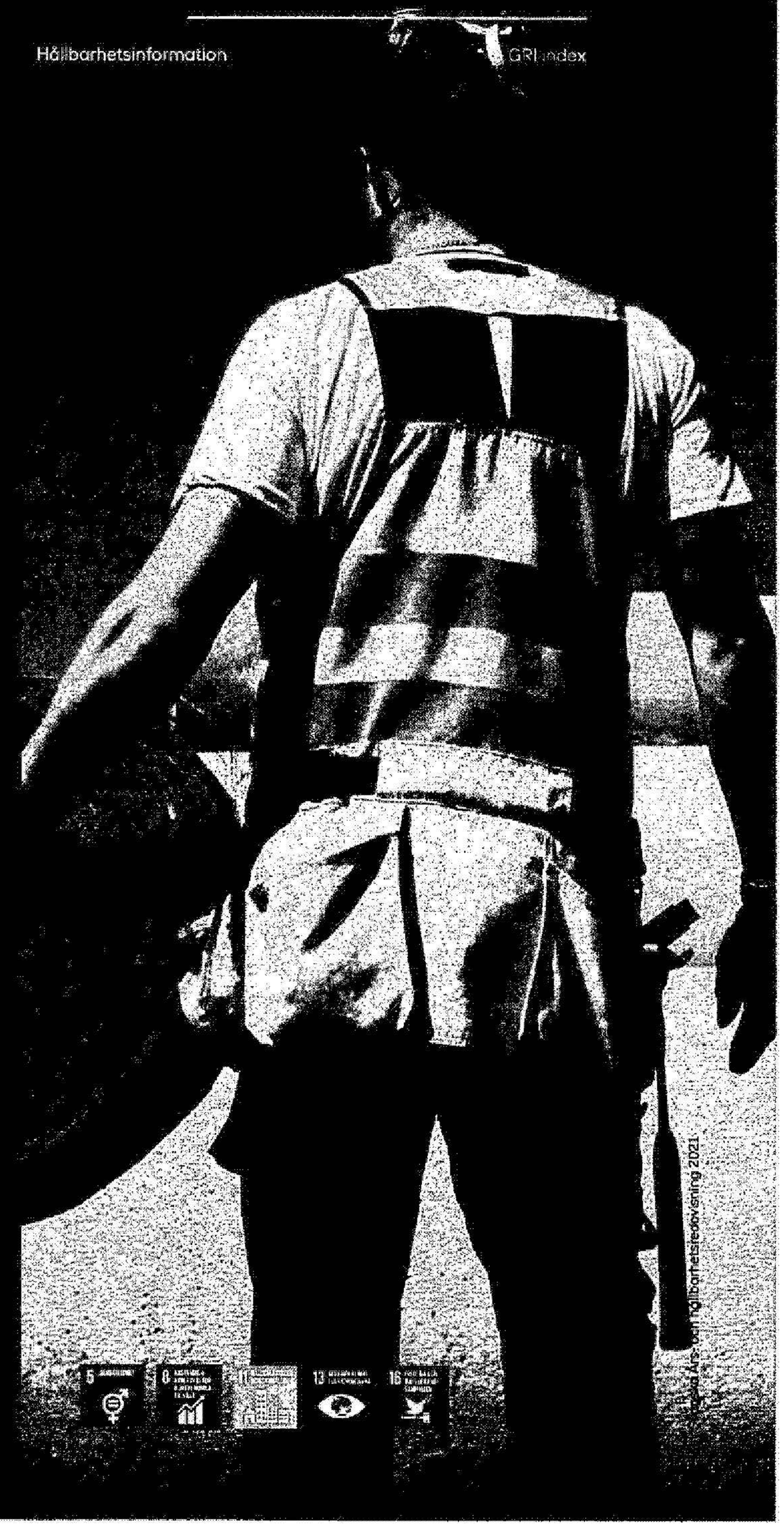

2022093003501

Trygga hälsa och säkerhet för alla

Säkerhet för våra medarbetare och underentreprenörer är vår högsta prioritet. Vi utvecklar säkerhetsstandarder för att skydda alla och minimera antalet arbetsolyckor. Vi samarbetar för att utveckla nya banbrytande tekniska lösningar samt utforma byggprocesser och arbetsmetoder som minskar hälso- och säkerhetsrisker på byggarbetsplatser och i verksamheten.

Buller, arbete i trafikmiljöer, vibration och skadliga ämnen är faktorer i vårt dagliga arbete som kan orsaka bestående hälsoproblem om de inte hanteras på rätt sätt. Det är en komplex arbetsmiljö i ständigt förändring. På Skanska arbetar vi för ökad säkerhet genom branschledande säkerhetslösningar, en inkluderande kultur och ett ledarskap fokuserat på systematisk uppföljning och riktade åtgärder. Vi är dedikerade att skapa en kultur där alla känner att de kan säga ifrån, så att vi arbetar säkert – eller inte alls.

Fokus och strategiska åtgärder
Modellen med Åtgärdstrappan visar på övergången från ett reaktivt till en proaktiv angreppsätt vid hanteringen av säkerhetsrisker. Våra säkerhetsprocesser inkluderar alla steg i Åtgärdstrappan. Störst effekt på säkerhet uppnås i tidiga skeden, som design och planering, där risker effektivt kan elimineras. Under de senaste två åren har vi fokuserat på att utveckla och implementera processer för att förflytta vårt fokus högre upp i Åtgärdstrappan.

Efter att ha analyserat flera års säkerhetsdata vet vi att de allvarligaste och vanligast förekommande riskerna uppstår i samband med lyftoperationer, lastning och lossning. Vårt fokus på förbättrade rutiner inom de här områdena har resulterat i en 33-procentig minskning av potentiella lyft-, lastnings- och lossningsolyckor. Under 2020 utvecklade alla affärsenheter planer fokuserade på lyftoperationer, lastning och lossning. Dessa planer omfattade åtgärder på alla nivåer i Åtgärdstrappan. Under 2021 fokuserade vi på att förbättra kontrollen och begränsa antalet riskfyllda lyftoperationer, lastning och lossning. Nu planerar vi nästa steg, där logistik och innovativa tekniska lösningar kommer att ha stor betydelse för att skapa säkrare byggarbetsplatser.

Åtgärdstrappan

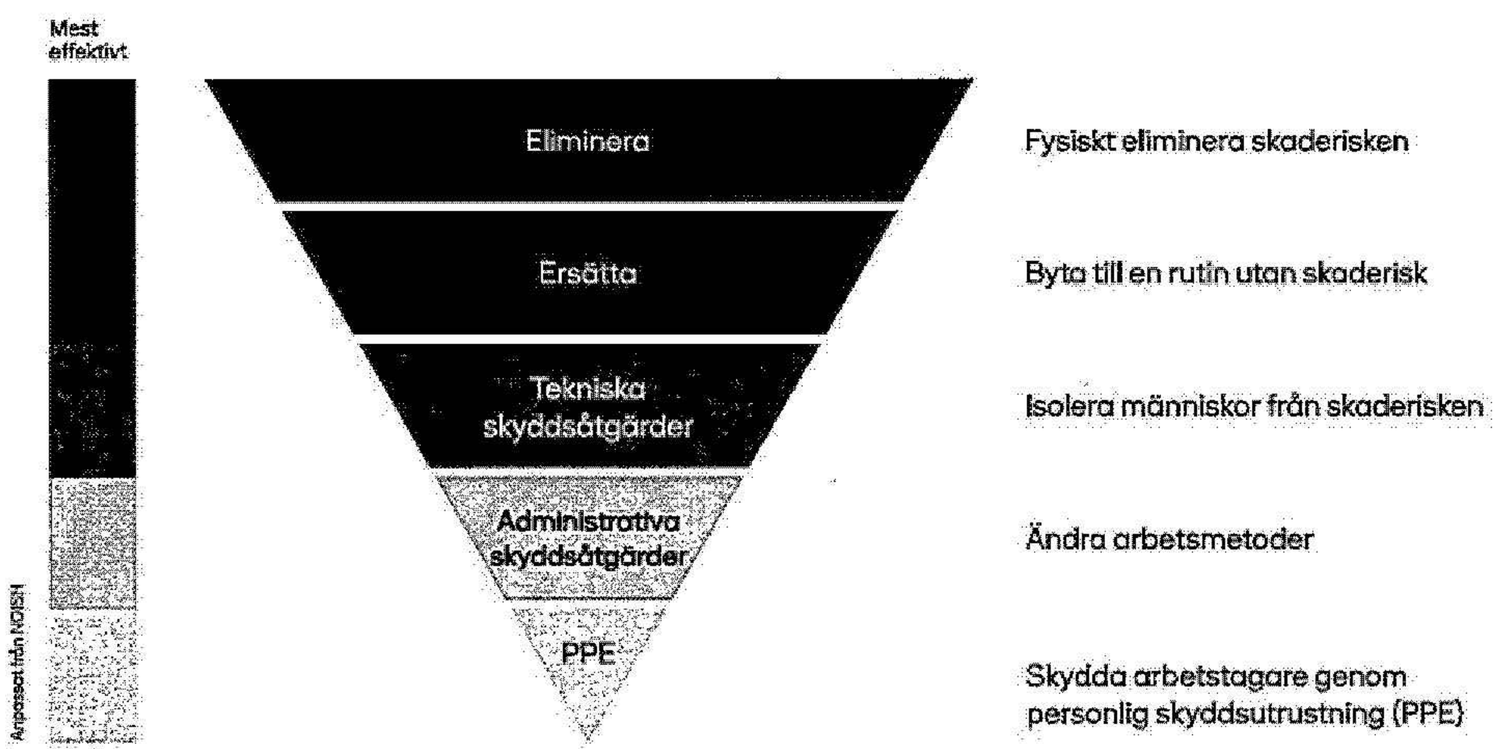

I FOKUS

Mobila fabriker skapar säkrare arbetsmiljö

Mobila fabriker – gör arbetsmiljön säkrare, eftersom de flesta högrisklyften elimineras genom ökad prefabricering. Vårt mobila fabrikskoncept, som är en innovativ produktionsmetod i affärsenheten Skanska UK, möjliggör lean tillverkning och industrialisering med hjälp av prefabricering av konstruktionsdelar på en avskild del av byggarbetsplatsen. Detta gör inte bara arbetsmiljön betydligt säkrare, det förbättrar även effektiviteten avsevärt. Mobila fabriker möjliggör tidig planering och eliminering av risker, vilket bidrar till fokus på de övre stegen i Åtgärdstrappan.

Genom att flytta arbeten som traditionellt har utförts på plats till en säkrare arbetsmiljö kan vi leverera ett mer högkvalitativt resultat och samtidigt sänka kostnaderna, färdigställa projekt tidigare och minska utsläppen.

Högre arbetsmiljöstandarder
Vi strävar ständigt efter att höja nivån i branschen på alla marknader genom att involvera samarbetspartners. På de flesta marknader är våra arbetsmiljöstandarder betydligt striktare än lokala bestämmelser.

De koncerngemensamma arbetsmiljöstandarderna är obligatoriska och består av sexton principer. De täcker in aspekter som riskbedömning av arbetsplatser, utbildning, incidenthantering och personlig skyddsutrustning (PPE) samt instruktioner för de arbetsmoment som innebär störst risk på våra byggarbetsplatser. Alla affärsenheter är certifierade enligt den internationella standarden för arbetsmiljöledning ISO 45001. Alla affärsenheter utvärderar årligen sitt arbetsmiljöarbete. I den obligatoriska utvärderingen ingår exempelvis att identifiera risker, beskriva kontrollåtgärder och fastställa en handlingsplan med fokusområden för det kommande året. Affärsenheterna ska erbjuda företagshälsovård till sina anställda. Vissa affärsenheter har egen företagshälsovård medan andra enheter köper in tjänsten.

Minska risker genom ledarskap
Vi är övertygade om att en starkt engagerad personal minskar risker och ger ökad hälsa och säkerhet. Kompetensutveckling, medvetenhet hos chefer och proaktivt arbetsmiljöarbete skapar större engagemang och säkrare arbetsplatser. Detta ingår i Skanskas ledarskapsprogram, som omfattar både värderingar och rutiner. Olika typer av arbetsmiljöutbildningar med fokus på särskilda riskområden erbjuds, både för anställda och underentreprenörer.

De anställdas uppfattning om Skanska som företag, arbetsmiljöarbete och ledningens engagemang följs upp i den årliga medarbetarundersökningen. Undersökningen 2021 visar att 86 procent anser att Skanska verkar för att förbättra säkerheten på arbetsplatsen, vilket är 5 procentenheter över normen för industrin.

Uppföljning av arbetsmiljöarbete
Skanska följer upp arbetsmiljöarbetet genom indikatorerna; antalet olyckor med frånvaro (Lost Time Accident Rate, LTAR), allvarliga incidenter som kunde ha resulterat i dödsfall, högre chefers säkerhetsbesök på projekt (Executive Safety Site Visits, ESSV), totalt antal olyckor (Total Case Accidents, TCA), olyckornas allvarlighetsgrad samt resultat av alla affärsenheters förbättringsarbete. Affärsenheterna har även egna nyckeltal som omfattar exempelvis utbildning och revision. Chefernas arbetsplatsbesök främjar ett tydligt och synligt ledarskap. Koncernledningen och styrelsen följer varje månad upp arbetsmiljöarbetet.

Chefers säkerhetsbesök

7 377

Högre chefers säkerhetsbesök på projekt.

Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR)

3,2

Antal olyckor med frånvaro för medarbetare och underentreprenörer.

I FOKUS

Innovativ automatisering minskar risker i BoKloks moderna prefabriceringsfabrik

På BoKlok-fabriken i Gullringen norr om Vimmerby har vi satsat stort på banbrytande automatisering för att öka effektiviteten i produktionen, minska risken i byggprocessen och arbeta högre upp i modellen med Åtgärdstrappan. Automatisering är ovanligt i byggbranschen, och vi skapar en av Europas modernaste modulfabriker för prefabricering av byggkomponenter. Fabriken uppdateras med nya byggnader, robotar och maskiner för att möjliggöra den nya nivån av automatisering och digitalisering, som sätter en ny standard för byggbranschen med förbättrad säkerhet, kapacitet och produktivitet. Lean Production-principerna styr byggnationen i den nya monteringshallen och installationen av en ny produktionslinje som kommer att öka produktionskapaciteten med närmare 50 procent.

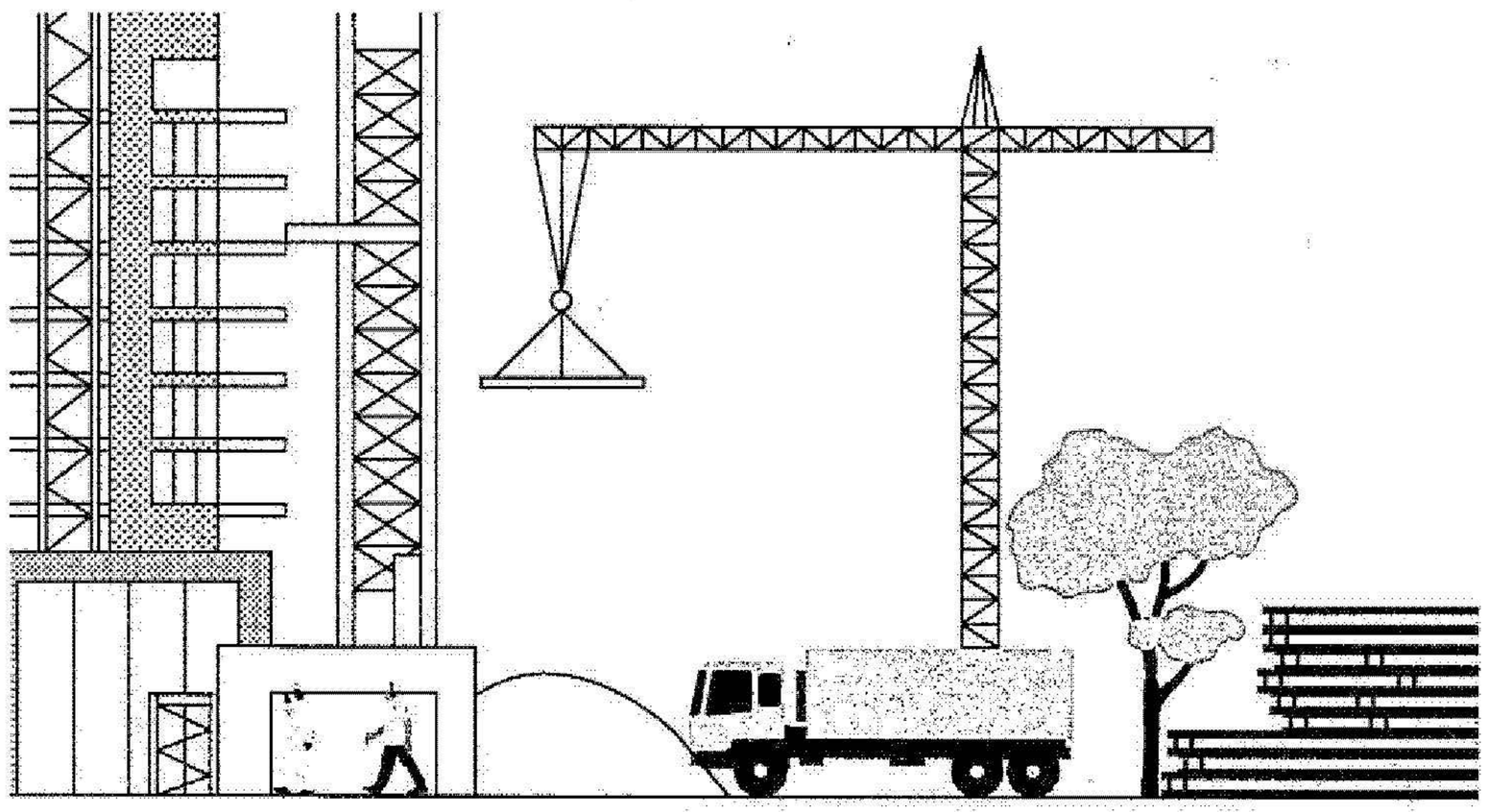

2022093003502

Agera rättvist och etiskt, inifrån och ut

Vi agerar rättvist och transparent i verksamhet och beslutsfattande, och strävar efter en kultur där alla som arbetar för oss kan tala öppet för ett rättvist och etiskt agerande. Vi arbetar för miljömässigt och socialt hållbara leverantörskedjor som garanterar säkra och rättvisa villkor för alla. Skanska har nolltolerans mot korruption, mutor och alla andra former av oetiskt agerande.

Vår Uppförandekod
Vår omfattande Uppförandekoden anger hur alla medarbetare ska samarbeta med och bemöta varandra, kunder och partners. Uppförandekoden omfattar allt från antikorruption, rättvis konkurrens och ekonomisk brottslighet till diskriminering, rättvisa arbetsvillkor, arbetsmiljöansvar och mänskliga rättigheter.

Uppförandekoden stärker vårt företag genom att koppla samman hela koncernen med våra värderingar. Uppförandekoden granskas årligen av vår styrelse för att säkerställa att den är uppdaterad och relevant. Alla nyanställda måste genomgå en utbildning i Uppförandekoden under sin första anställningsmånad. Under 2021 genomförde 98 procent av de nyanställda utbildningen inom den angivna tiden. Alla anställda genomför även en obligatorisk repetitionsutbildning vartannat år, där slutförandegraden 2021 var 99 procent.

Utbildningen i Uppförandekoden kompletteras med etikdiskussioner samt dialoger om dilemman och värderingar inom alla affärsenheter. Dessa dialoger främjar kunskapen om principerna i Uppförandekoden och möjliggör effektivare beslutsfattande i svåra situationer.

Uppförandekoden i avtal
Skanskas Uppförandekod kompletteras av Skanskas Uppförandekod för leverantörer, som ska följas av alla underentreprenörer, leverantörer, konsulter, mellanhänder och ombud. Uppförandekoden för leverantörer, som inkluderas i våra avtal med dessa parter, beskriver Skanskas förväntningar på de partners vi gör affärer med. Samma principer ska tillämpas i leverantörernas egna leveranskedjor. Detta gör det möjligt för oss att kontinuerligt övervaka och genomföra granskningar vid behov. Det finns även möjlighet att häva avtal vid allvarliga brott mot vår Uppförandekod för leverantörer.

Säkerställande av pålitliga partners
För särskilda kategorier av leverantörer gör Skanska en riskbaserad bedömning som följs av en due diligence-granskning. För mellanhänder och joint venture-partners samt för säljare och köpare av mark och fastigheter är due diligence obligatoriskt. Information om dessa aktörers etiska standarder och företagskultur samt om eventuella tidigare överträdelser, affärsrelaterade tvister och andra riskindikatorer inhämtas. Vi säkerställer att vi vet vilka de verkliga huvudmännen är för de parter vi gör affärer med. Automatiska sanktionskontroller av alla aktiva leverantörer genomförs en gång per dygn mot en global databas.

Ansvar i leverantörskedjan
Skanska arbetar med många regionala och lokala leverantörer, vilket kan skapa långa och komplexa leverantörskedjor. Vår leverantörskedja består av produkter, material och tjänster. I kedjan ingår även konsulter och underentreprenörer som utför arbeten på våra arbetsplatser.

Skanska prioriterar att arbeta med alla partners i hela leverantörskedjan för att skapa ett gemensamt engagemang i hållbarhetsfrågor som mänskliga rättigheter, arbetsrätt, miljö, etik och säkerhet samt hållbar upphandling. Vi strävar alltid efter att säkerställa rättvisa arbetsvillkor där vi är verksamma. Skanska har nolltolerans mot alla former av människohandel, tvångsarbete och barnarbete. Mänskliga rättigheter och social hållbarhet går hand i hand med miljömässig hållbarhet, säkerhet och arbetsrätt, i enlighet med EU:s definition av mänskliga rättigheter.

Under 2021 har vi sett över hur vi arbetar med ansvar i leverantörskedjan inom alla våra affärsenheter. Fokus låg på att definiera bästa praxis, dela kunskap och kontinuerligt förbättra strukturer och processer för riskbedömningar, handlingsplaner, transparens och uppföljning av risker i leverantörskedjan.

Utbildning i Uppförandekoden

98%

Utbildade i Uppförandekoden under första anställningsmånaden.

Repetitionsutbildning i Uppförandekoden

99%

Andel som slutfört repetitionsutbildning i Uppförandekoden vartannat år, rullande.

Identifiera och motverka etiska risker
Komplexiteten i samband med stora projekt, långa värdekedjor och både offentliga och privata kunder ökar risken för mutor och korruption. Skanskas antikorruptionspolicy förtydligar nolltoleransen mot alla former av mutor och specificerar de åtgärder som måste vidtas i högrisksituationer. Antikorruptionsutbildning finns tillgänglig för alla medarbetare, med extra fokus på medarbetare i mer "utsatta" roller. Etiska riskbedömningar genomförs vartannat år, senast 2021. Alla affärsenheter höll workshops med anställda från olika nivåer och funktioner i företaget. Dessa workshops hade totalt 265 deltagare. Resultaten visar ett ökat fokus på risker kopplade till ansvar i leverantörskedjan och modernt slaveri. Praktiska åtgärder har vidtagits för att hantera de identifierade etiska riskerna, och dessa övervakas och följs upp regelbundet.

Alla ska kunna säga ifrån
Att främja en öppen kultur där medarbetarna känner sig trygga att diskutera alla frågor är avgörande för oss. Medarbetarundersökningen 2021 visade att 86 procent kan uttrycka vad de tycker utan rädsla för negativa konsekvenser, där normen för industrin är på 64 procent. Skanskas policy mot repressalier uppmuntrar rapportering av misstänkta etiska överträdelser och erbjuder skydd för enskilda anställda.

Rapportering via Code of Conduct Hotline
Personer som vill anmäla ett problem eller en incident kan rapportera direkt till en affärsenhets lokala verksamhet eller etikkommitté. Den som vill vara anonym kan använda vår visselblåsarfunktion, Skanskas Code of Conduct Hotline, som drivs av en tredje part och är öppen för anställda och externa aktörer. Ärenden som anses innebära högre risk rapporteras vidare till koncernledningen och styrelsen. Bekräftade överträdelser av Uppförandekoden kan leda till disciplinära åtgärder, inklusive uppsägning vid allvarliga överträdelser. En allvarlig överträdelse av en leverantör kan leda till att avtalet hävs.

Under 2021 mottogs totalt 118 anmälningar via Code of Conduct Hotline. Ärendena kategoriseras enligt ämnena i Uppförandekoden. Under 2021 gällde det största antalet anmälningar, 46, agerande på arbetsplatsen, såsom diskriminering, mobbning och trakasserier. Rapporter inom kategorierna antikorruption, bedrägeri och penningtvätt är betydligt mer ovanliga. Under 2021 behandlade Skanska sex ärenden som klassades specifikt som antikorruption och två som klassades som bedrägeri. En överträdelse identifierades i två relaterade antikorruptionsfall som ansågs vara av relativt låg risk, och disciplinära åtgärder vidtogs mot två anställda.

Uttrycka synpunkter fritt

86%

Av medarbetarna känner att de kan uttrycka vad de tycker utan rädsla för negativa konsekvenser.

I FOKUS

Due diligence i samarbete med tredje part

Med långa, komplexa och varierande leverantörskedjor är det en utmaning för hela byggbranschen att hantera och övervaka risker i leverantörskedjan. Skanska arbetar ständigt för att förbättra och utveckla förmågan att säkra arbetsmiljön i våra projekt. I Norge och Storbritannien samarbetar vi med partnern Achilles för förkvalificering, revisioner, due diligence-granskningar, verifieringar och övervakningsprogram.

I Storbritannien genomgår alla våra partners i leverantörskedjan Achilles rigorösa förkvalificering innan de får klartecken att arbeta med Skanska. Årligen genomförs granskning av de 250 största leverantörerna och förkvalificeringar av potentiella partners genom branschens nya Common Assessment Standard. Granskningen bedömer våra leverantörers hållbarhetspolicyer och interna rutiner, och fastställer hur effektivt policyerna genomsyrar deras leverantörskedjor.

I Norge är alla leverantörer som utför arbete på våra byggplatser förkvalificerade genom det digitala StartBANK-verktyget från Achilles. Med StartBANK övervakar vi betalning av skatter, moms och att de anställda har de försäkringar som krävs.

I Sverige har vi utvecklat ett eget verktyg, KULA, för att hantera digital förregistrering av leverantörer på byggarbetsplatserna.

Globala åtaganden
Skanska anslöt till FN:s Global Compact år 2001 och stödjer ramverkets tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption. Denna hållbarhetsredovisning utgör Skanskas Communication on Progress (COP) för 2021.

Skanska står bakom alla människors rättigheter beskrivna i FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna och de konventioner som antagits Internationella arbetsorganisationen, ILO. Skanska följer också Transparency Internationals riktlinjer och tillämpar försiktighetsprincipen.

2022093003503

Skydda miljön

Byggindustrin påverkar lokalmiljön där den är verksam. Konstruktion av byggnader och infrastruktur förbrukar stora mängder resurser, såsom material, vatten och energi. Vi är fast beslutna att skydda miljön var vi än bygger, minska vårt klimatavtryck och säkerställa en medveten resursvändning.

Skanska övervakar och säkerställer en övergripande sund miljöledning på alla byggarbetsplatser. Varsam resursanvändning och säker hantering av kemikalier och ämnen i projekt är centralt för vårt sätt att arbeta. Detta omfattar att undvika kemikalier som anges i vår standard för kemikalier som skall undvikas.

Skanska har i flera år haft en rutin för att bevaka större miljöincidenter, och samtliga rapporteras till koncernen. Våra affärsenheter är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001.

Avfallshantering, cirkularitet och resurseffektivitet
Skanska fokuserar på att öka cirkulariteten och resurseffektiviteten genom att återanvända och återvinna material och produkter. Smartare design, planering, upphandling och logistik minskar avfallet och går dessutom ofta hand i hand med minskade kostnader. Mängden avfall som går till deponi, av det vi själva producerar, har vi följt upp sedan 2008. Förra året inledde vi en mer detaljerad mätning inför införandet av kriteriet "ingen betydande skada" för avfall enligt EU:s Taxonomi. Hittills har vi framgångsrikt minskat mängden genererat avfall som går till deponi till 4,3 procent, vilket är under vårt mål på högst 5 procent.

Hållbar vattenanvändning
För Skanska är effektivare vattenanvändning en viktig faktor för att minska påverkan på miljön. Som byggföretag kan vi påverka vattenförbrukningen avsevärt, både i byggfasen och i driftsskedet. Skanska har kunnat bidra till en mer hållbar vattenanvändning genom innovativa och vatteneffektiva lösningar, exempelvis genom att ersätta dricksvatten med vatten av lägre kvalitetsgrad. I Tjeckien använder bostadsprojektet Čertův Vršek en nyskapande lösning för hantering av avloppsvatten, så kallat gråvatten. Genom att samla upp regnvatten och återanvända vatten från kök, bad och duschar till spolning av toaletterna sänks dricksvattenförbrukningen med över 25 procent.

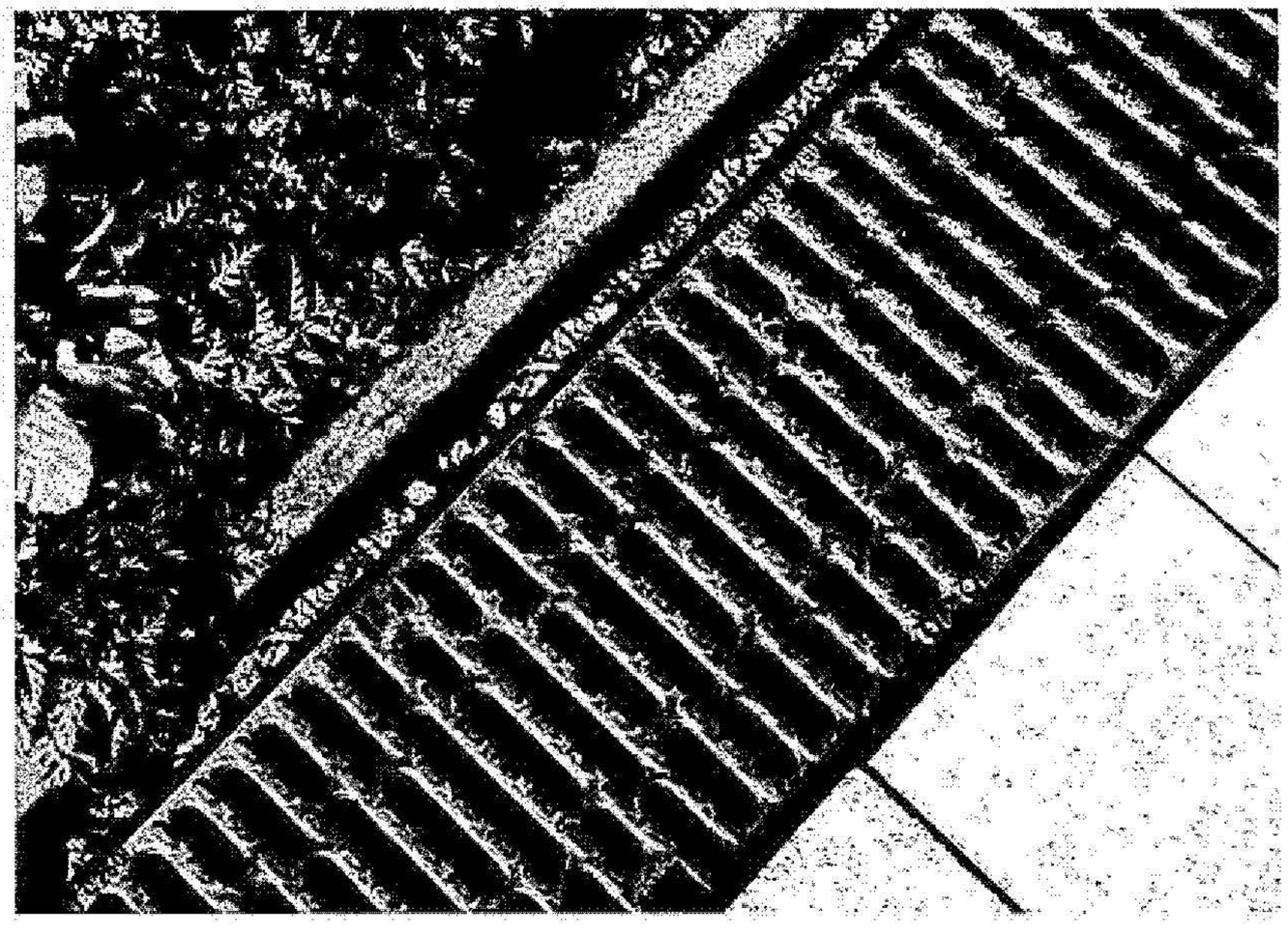

I FOKUS

Återanvändning av betongelement i Norge

I Norge visar vårt projekt Oslo Storbylegevakt vilka enorma synergieffekter cirkulär konstruktion och partnersamarbete kan skapa. Återanvändning av koldioxidintensiva produkter ger stora klimatfördelar. Vi ser en ökad efterfrågan på återanvändning av produkter, särskilt betongkonstruktioner.

Skanska har i samarbete med partners återanvänt 39 betongelement, så kallade håldäck, från ett projekt till ett annat, vilket minskar koldioxidutsläppen med 93 procent per håldäck och eliminerar 98 ton avfall. Den största utmaningen var att säkerställa kvaliteten på håldäcken, eftersom det för närvarande inte finns några standarder för återanvända byggnaders konstruktionsdelar. Tillsammans med våra partners Contiga och Omsorgsbygg utvecklade vi ett nytt process- och kontrollsystem för att dokumentera och kvalitetssäkra egenskaperna hos konstruktionsdelarna.

Byggarbetsplatsen är även helt fossilfri, samt att byggnaden är ett passivhus och certifierad enligt BREEAM Excellent.

Tillvarata mångfald

Kvinnor på ledande befattningar

24%

Fyra mest seniora nivåerna under VD och Koncernchef.

Kvinnor i Skanskas styrelse

43%

Kvinnor valda till Skanskas styrelse.

I takt med att byggbranschen utvecklas och kräver större innovationskapacitet måste vi även kunna nyttja den fulla potentialen hos diversifierade team med olika bakgrund och kompetens. Som ett led i detta är vi fast beslutna att attrahera, rekrytera och befordra fler kvinnor för att öka vår mångfald i en traditionellt mansdominerad bransch. Skanska tolererar inte diskriminering, oavsett kön, ålder, etnisk bakgrund eller sexuell läggning, och strävar efter arbetsplatser fria från trakasserier och mobbning.

Diversifierade och inkluderande team presterar bättre än homogena och icke-inkluderande. De skapar även en miljö av kreativitet och innovation och hjälper oss att nå våra affärsmål.

Skanska värnar om att vara en jämställd arbetsgivare, attrahera och utveckla en diversifierad arbetsstyrka och erbjuda inkluderande arbetsplatser där alla känner samhörighet. Alla affärsenheter är skyldiga att fastställa mångfaldsmål samt utveckla och följa upp handlingsplaner.

Vi mäter och följer upp resultat
Enligt vår årliga medarbetarundersökning är den övergripande utvecklingen för inkludering positiv. Resultaten visar att 88 procent anser att "vi bryr oss om varandra och behandlar varandra med respekt", vilket är 12 procentenheter över normen för industrin. Att säkerställa en inkluderande arbetsplats är viktigt för oss, och 91 procent anger att deras "arbetsplats är fri från mobbning och trakasserier".

Vi vill ha fler kvinnor i byggbranschen
Byggbranschen är en traditionellt mansdominerad bransch, och det vill vi ändra på. Att öka antalet kvinnor på ledande befattningar och inom hela Skanska är ett långsiktigt mål. I totala antalet anställda ser vi en sakta ökning av andelen kvinnor, där andelen män är 81 procent och andelen kvinnor 19 procent. Andelen kvinnor på ledande positioner (nivå 3–6, Skanskas fyra mest seniora nivåer under VD och Koncernchef) är 24 procent. Tre av de sju stämmovalda ledamöterna i styrelsen är kvinnor. Könsfördelningen skiljer sig åt mellan olika yrkesgrupper, verksamhetsgrenar och affärsenheter. Den mest ojämna fördelningen, 96 procent män och 4 procent kvinnor, återfinns bland yrkesarbetarna. Som ett första steg lanserade vår affärsenhet i Sverige en lärlingssatsning enbart för kvinnor och detta initiativ har pågått sedan 2019. Av de 37 kvinnor som anställdes i satsningen arbetar 59 procent fortfarande kvar inom Skanska.

Inom verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling är andelen kvinnor och män i stort sett lika. Andra mångfaldsaspekter, såsom etnisk bakgrund, funktionshinder och ålder, följs upp av affärsenheterna men redovisas inte på koncernnivå eftersom definitioner, lagkrav och restriktioner varierar från land till land.

2022093003504

I FOKUS

BoKloks fullskaliga testlabb visar vägen för framtidens bostäder

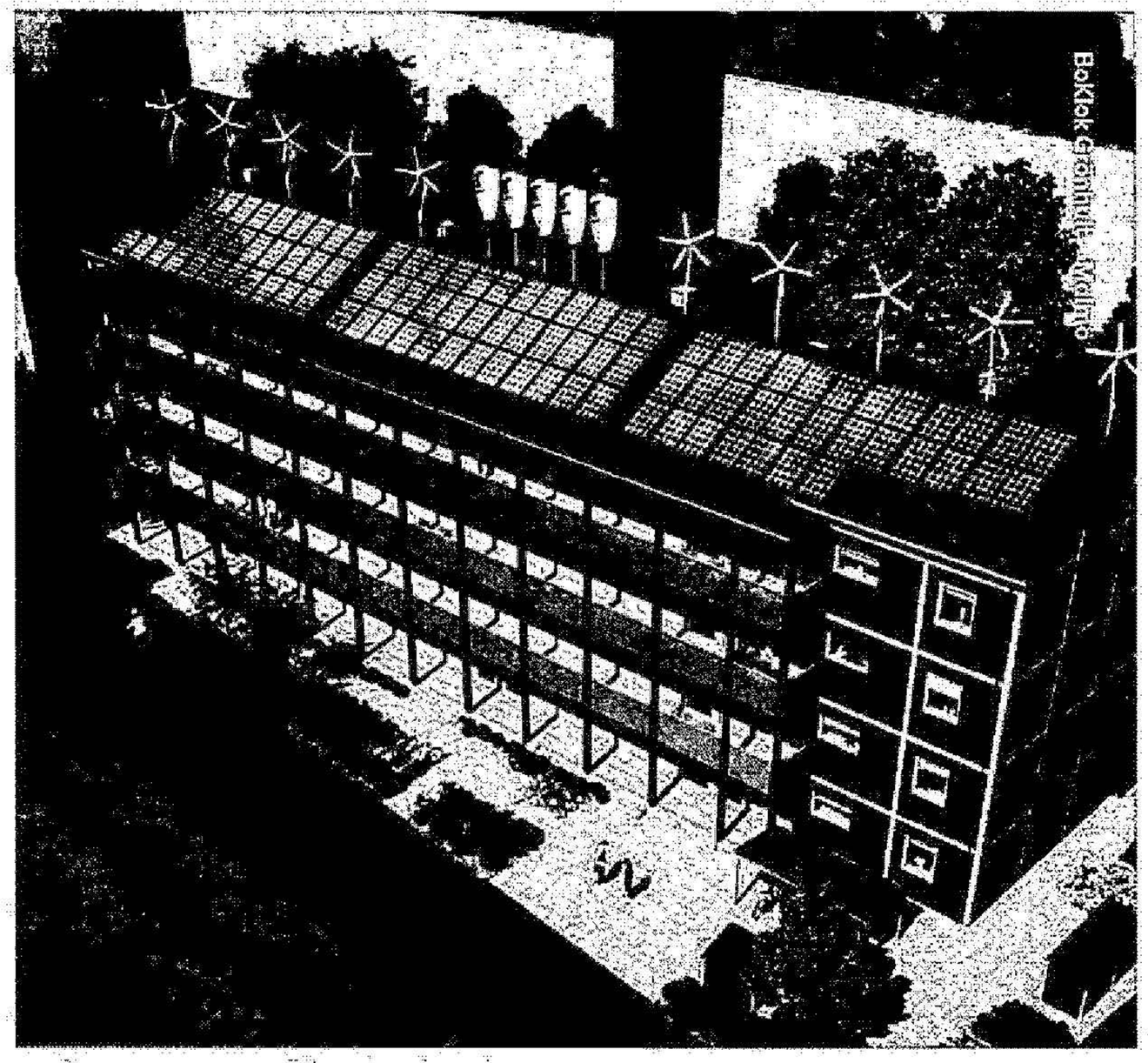

Om du någonsin har undrat hur framtidens hållbara bostäder kommer att se ut kan du ta en titt på pilotprojektet BoKlok Grönhult. Flerbostadshuset är utformat med en hållbar lösning för att kunna lagra el, uppvärmning och vatten, så att de boende kan minimera sitt klimatavtryck.

BoKloks första plusenergihus ligger i Sege Park i Malmö och kommer att testa en rad nya hållbara lösningar för praktiskt utvärdering. BoKloks design omfattar alla aspekter – materialanvändning, byggprocess och boende – vilket gör det till ett unikt, fullskaligt testlabb för hållbara bostäder.

Precis som BoKloks övriga projekt kommer den nya byggnaden att tillverkas i trä – vilket ger en betydande minskning av klimatpåverkan jämfört med ett genomsnittligt nybyggt hus.

Byggnadens solceller, hybridpaneler och vindkraftverk kommer att tillgodose en stor del av de 20 lägenheternas elbehov. Hybridpanelerna kommer att producera både el och värme, och överskottsvärmen återförs till geotermiska borrhål för ökad effektivitet.

Tack vare ett batteri för energilagring kan den egenproducerade elen användas när den behövs som mest. Lägenheterna kommer att ha extra energieffektiva fönster och dubbelväggar med extra isolering. Den totala energiförbrukningen beräknas bli cirka 90 procent lägre än för nationella byggregler.

Målet är att minska vattenförbrukningen med minst 60 procent, utan att påverka de boendes livsstil, genom att återvinna regnvatten samt installera vatteneffektiva blandare, duschmunstycken och toaletter.

De boende kommer att kunna övervaka el- och vattenförbrukningen för att minska sin påverkan. Byggnadens miljöpåverkan kommer också att övervakas för att kunna använda lärdomarna vid utvecklingen av framtida bostäder.

Erfarenheter och lösningar från BoKlok Grönhult har potential att bli standard i alla nya BoKlok-bostäder, för att vi ska kunna lösa två viktiga samhällsutmaningar: tillgång till bostäder för personer med vanliga inkomster, och övergången till ett mer hållbart boende.

INTRESSENTDIALOG

Skanska är stolta över att ingå i projektet High Speed Two (HS2), som kommer att förbättra det brittiska järnvägssystemet med en ny höghastighetsjärnväg som förbinder London, Midlands, norra England och Skottland. Vi diskuterade det här viktiga projektet med Mark Thurston, VD för HS2 Limited, det statliga företag som ansvarar för att utveckla Storbritanniens nya höghastighetsjärnväg.

Förbättring av transportnätet skapar bred samhällsnytta

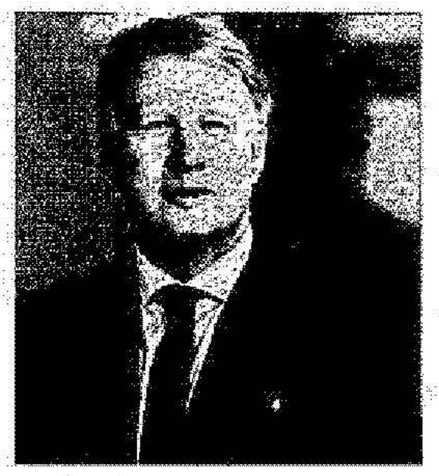

Mark Thurston,
VD på HS2 Limited

Mark kallar HS2 för den nya ryggraden i det brittiska järnvägssystemet, och betonar de tre stora fördelar projektet kommer att medföra. "För det första tillför HS2 välbehövlig kapacitet till vårt järnvägssystem. För det andra skapar det bättre sammankopplade städer, som i sin tur ger bättre tillväxt och välstånd för hela landet", förklarar han. "Den tredje fördelen är miljömässig. Genom att få människor att välja tåget istället för flyget kan vi fasa ut fossila bränslen från vårt transportsystem, och från hela vår ekonomi."

HS2 kommer att omfatta över 25 stationer, inklusive åtta av Storbritanniens tio största städer, och förbinda cirka 30 miljoner människor. Genom att öka kapaciteten i järnvägssystemet gör HS2 det möjligt att frakta mer gods via befintliga linjer och ta bort bilar och lastbilar från vägarna.

"Det här medför mycket större samhällsnytta än att bara förbättra transportnätet", säger Mark. Tack vare projektets längd – det har redan pågått i tio år och förväntas fortsätta i ytterligare 20 – finns det möjlighet att investera i kompetens, utbildning, teknik och innovation. Mark berättar om HS2:s mål att skapa en diversifierad arbetsstyrka, och om Skanskas och andra partners betydelse.

"Eftersom Skanska kommer att anställa många fler i det här projektet än jag så hoppas jag att mina partners tillämpar samma principer och skapar den fantastiska mångfald som inte bara kommer att slutföra det här projektet, utan som kommer att bygga en enorm kompetens för framtiden", förklarar han.

"Vi har delat och lärt oss mycket inom HS2-familjen, och vi har ett enormt smidigt samarbete. Skanska är en stark partner för oss idag, och jag tror att ju längre det här projektet pågår, desto mer etablerade blir relationerna med våra partners", fortsätter han. Det är avgörande för att bibehålla projektets drivkraft, anställa allt fler, upprätthålla säkerheten – och i slutändan leverera nästa generations järnvägssystem i Storbritannien.

Som en del av joint venture-bolaget Skanska Costain STRABAG levererar vi den fullständiga detaljplanen och konstruktionen av Londons tunnelsektion av HS2 Phase One.

> Läs mer om HS2 på sidan 47.

Hållbarhetsinformation

Hållbarhetsstyrning

Hållbarhetsstyrningen sker i enlighet med Skanskas ramverk för intern styrning och interna granskningsrutiner, se sidan 45. Ramverket för intern styrning fastställs av Skanskas styrelse. Affärsenheterna är skyldiga att följa koncerngemensamma policyer, standarder och rutiner. Ramverket för hållbarhet består av koncernens Uppförandekod, Uppförandekod för leverantörer, antikorruptionspolicy, hållbarhetspolicy, arbetsmiljöstandard, rapporteringsinstruktion för arbetsmiljödata, rapporteringsinstruktion för miljödata, standard för kemikalier som skall undvikas, hälso- och säkerhetsroadmap, instruktion för Uppförandekodprogrammet, standard för samhällsinvesteringar och sponsring samt instruktion för mångfald och inkludering.

Skanskas Sustainability Business Forum säkerställer sedan 2018 att strategiska beslut förankras. Syftet är att stärka Skanskas ambitioner inom hållbarhet, med relevans för affären. Från och med november 2021 har EVP Sustainability & Innovation varit en del av koncernledningen. Styrningsstrukturen för Skanskas gröna obligationer fastställs inom ramverket för gröna obligationer av Green Bond Committee, som leds av EVP Sustainability & Innovation. Bland medlemmarna i kommittén ingår EVP för Kommersiell fastighetsutveckling samt VP Skanska Treasury.

Hållbarhetsarbetet bedöms med hjälp av nyckeltal och den årliga koncernomfattande medarbetarundersökningen. Medarbetarna bedöms årligen utifrån sin prestation och förmåga att driva en hållbar utveckling. Hållbarhet, genom klimat- och arbetsmiljöparametrar, är inkluderade i bonusprogram för VD och Koncernchef samt affärsenheternas ledningsgrupper.

Väsentlighetsanalys

Att lyssna på och agera utifrån intressenternas synpunkter och förväntningar är ett centralt inslag i den dagliga verksamheten och ett viktigt verktyg för den långsiktiga planeringen. Som en del i den ordinarie verksamheten ber vi kontinuerligt om återkoppling från intressenter på flera olika sätt — bland annat vid projektmöten med kunder och i dialog med lokala myndigheter. Skanska genomför även en väsentlighetsanalys vartannat år, senast hösten 2020. En del av denna process består av att samla in värdefulla synpunkter från intressenter om vad de anser är viktigast för Skanska att fokusera på. År 2020 fick vi svar från över 400 intressenter via en enkät och strukturerade intervjuer. Respondenter och intervjupersoner väljs ut så att de avspeglar den stora bredden av intressenter som finns i vår värdekedja. Enkäten var även öppen för allmänheten genom Skanskas hemsida.

Urval av respondentgrupper:
- Investerare och aktieägare
- Kunder
- Medarbetare
- Leverantörer och underentreprenörer
- Samhället och lokalsamhällen
- Forskare och intresseorganisationer

Väsentlighetsanalys

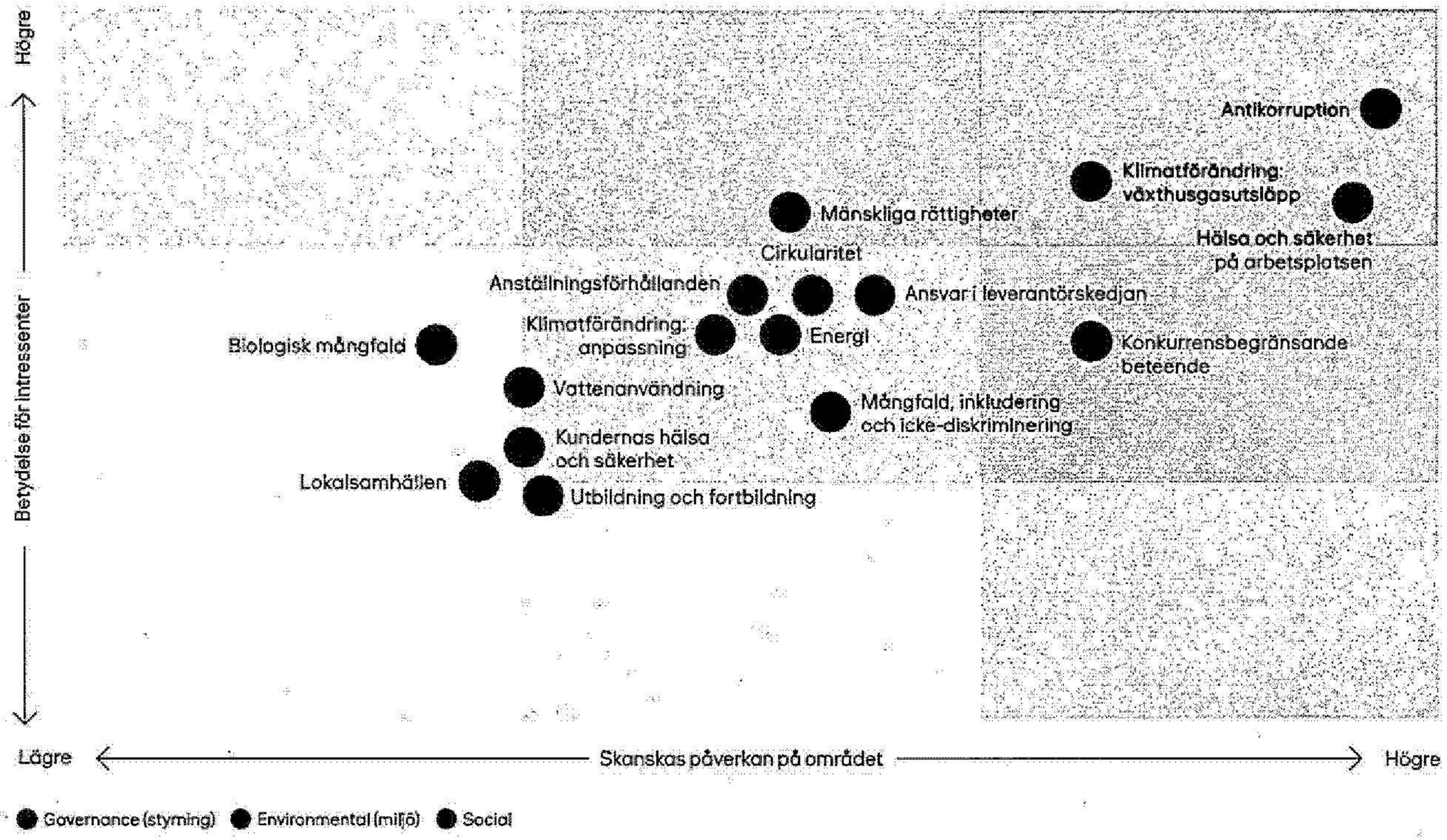

Intressenternas synpunkter sammanställdes och en analys av Skanskas relativa påverkan i olika frågor gjordes. Sedan väsentlighetsanalysen 2018 har klimatförändringarnas betydelse ökat, vilket speglar den debatt som pågår i samhället och i branschen. Antikorruption, hälsa och säkerhet och klimatförändringar sticker tydligt ut som de mest väsentliga områdena för Skanska. Mänskliga rättigheter/Ansvar i leverantörskedjan har ökat i väsentlighet bland viktiga intressentgrupper såsom kunder och investerare/aktieägare. Värt att notera är även att intressegruppen kunder har rankat biodiversitet och cirkularitet betydligt högre än genomsnittet.

Resultatet av väsentlighetsanalysen presenteras i figuren ovan och visar en stark samsyn mellan Skanska och våra intressenter. Denna analys ger viktiga insikter om våra intressenters uppfattning och förväntningar, och hjälper oss att utforma vår hållbarhetsstrategi och rapportering. Nästa väsentlighetsanalys kommer att genomföras under 2022.

Klimat

Skanskas klimatmål

Skanska har som mål att nå nettonoll koldioxidutsläpp från den egna verksamheten och värdekedjan (scope 1, 2 och 3) senast 2045.

Delmål för 2030

För Skanskas utvecklande verksamhetsgrenar (Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling) är delmålet en 70-procentig minskning av koldioxidutsläpp från den egna verksamheten (scope 1 och 2) år 2030, och en 50-procentig minskning av koldioxidutsläppen i värdekedjan (scope 3).

För Byggverksamhetens projekt med externa kunder är delmålet att minska de egna koldioxidutsläppen (scope 1 och 2) med 70 procent till 2030.

Basår är 2015 för scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3.

För att nå delmålen måste utsläppen i scope 1 och 2 i genomsnitt minska med 4,7 procentenheter per år.

Scope-utsläppen definieras enligt GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol):

- Scope 1 avser direkta utsläpp från källor som ägs eller kontrolleras av Skanska, och inkluderar pannor, ugnar och fordon.
- Scope 2 avser indirekta utsläpp från el, värme och kyla inköpt och förbrukad av Skanska.
- Scope 3 avser indirekta växthusgasutsläpp från källor som inte ägs eller direkt kontrolleras av Skanska.

Se Redovisningsprinciper på sidan 94.

Koldioxidutsläpp (CO_2e)[1), 2)]
Utsläpp inom scope 1, 2 och 3 (CO_2e) och biogena utsläpp (utanför scope) genererade av Skanskas verksamhet.

Ton CO_2e		2021	2020	2019	2018	2015
Scope 1		194 000	193 000	213 000	275 000	322 000
Scope 2[3)]	Platsbaserat tillvägagångssätt	35 000	38 000	43 000	37 000	43 000
	Marknadsbaserat tillvägagångssätt	22 000	72 000	78 000	57 000	80 000
Förändring jämfört med basår (scope 1 och 2),%		-46	-34	-28	-17	–
Intensitet för utsläpp av växthusgaser[4)]		1,46	1,67	1,64	1,95	2,60
Scope 3		1 706 000	1 945 000[6)]			
Förändring jämfört med basår (scope 3),%		-12				
Utanför scope[5)]		22 000	17 000	20 000	7 000	

1) Basår är 2015 för scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3.
2) På grund av avrundningar visar vissa totaler inte summeringen av delarna.
3) Vid beräkning av scope 2 används marknadsbaserat tillvägagångssätt.
4) Scope 1 och 2 (marknadsbaserat)/Mkr intäkter, enligt segmentsredovisning.
5) Den direkta koldioxidpåverkan (CO_2) vid förbränning av biomassa och biobränslen är utanför scope och inkluderas i vår Science-based target.
6) Värdet har uppdaterats med förbättrad kvalité.

Skanskas rapporteringskategorier inom scope 3

	CO_2e, utsläpp (ton)	
Kategori enligt Greenhouse Gas Protocol	**2021**	**2020**
Köpt gods och tjänster (begränsat till cement, betong, stål och bitumen)	950 000	987 000
Kapitalvaror		
Bränsle- och energirelaterade åtgärder (som inte inkluderas i scope 1 eller scope 2)	45 000	45 000
Transport och distribution (uppströms)		
Avfall som genereras av verksamheten	12 000	20 000
Affärsresor (begränsat till flygresor)	5 000	4 000
Anställdas pendling till och från arbetet		
Hyrda tillgångar (uppströms)		
Transporter och distribution (nedströms)		
Bearbetning av sålda produkter		
Användning av sålda produkter	695 000	890 000[1)]
Slutbehandling av sålda produkter		
Hyrda tillgångar (nedströms)		
Franchise		
Investeringar		

1) Värdet har uppdaterats med förbättrad kvalitet.

20220930035506

Klimat forts.

Total energianvändning
Total energianvändning genererad av Skanskas verksamhet.

MWh	2021	2020	2019	2018	2017
Bränsleförbrukning	834 000	821 000	898 000	1 091 000	1 091 000
Icke förnybara bränslen	696 000	699 000	716 000	1 022 000	1 023 000
Förnybara bränslen	138 000	123 000	182 000	70 000	68 000
Förnybara bränslen, %	17	15	20	6	6
Elförbrukning	226 000	300 000	331 000	241 000	273 000
Icke förnybara bränslen	49 000	180 000	212 000	115 000	154 000
Förnybara bränslen	177 000	121 000	120 000	127 000	119 000
Förnybara bränslen, %	78	40	36	53	43
Fjärrvärme	25 000	24 000	12 000	10 000	12 000
Fjärrkyla	1 600	2 000	37 000	600	1 000
Total energianvändning	1 087 000	1 148 000	1 278 000	1 344 000	1 378 000
Icke förnybara bränslen	771 000	904 000	976 000	1 147 000	1 191 000
Förnybara bränslen	316 000	243 000	302 000	197 000	187 000
Förnybar energianvändning (exkl. uppvärmning och kylning), %	29	21	24	15	14
Energiintensitet[1]	7,36	7,24	7,23	7,88	8,57

1) Total energi MWh/Mkr intäkter, enligt segmentsredovisning.

Certifierade fastigheters andel av försäljningsvärdet
Andel av det totala värdet, motsvarande 6,1 miljarder kronor, av sålda kontorsfastigheter i verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling som är certifierade enligt WELL, LEED (Platinum eller Gold) eller BREEAM (Excellent).

%	2021	2020	2019
Certifierade fastigheters andel av försäljningsvärdet	84	98	90

Rapportering enligt EU:s taxonomi
Skanska identifierar andelen verksamheter som omfattas av EU:s taxonomi baserat på väsentlighet, enligt en strukturerad process. För verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling anses 100 procent av intäkterna omfattas av taxonomin, aktiviteterna 7.1 och 7.2. Den absolut största delen utgörs av byggnation av nya byggnader och en mindre del av renovering.

För verksamhetsgrenen Byggverksamhet baseras bedömningen på väsentlighet ur ett intäktsperspektiv enligt befintliga processer, och genomförs för Skanskas större byggprojekt, som täcker merparten av byggintäkterna. Ekonomiska aktiviteter av väsentlig betydelse är 4.1, 4.2, 4.3, 4.5, 5.1, 5.3, 6.14, 6.16, 7.1, 7.2 och 7.6, där merparten av intäkterna kommer från verksamheter som rör nybyggnation och infrastruktur för järnvägstransporter. Detta motsvarar en total andel av intäkterna som omfattas av taxonomin på 56 procent.

När det gäller CapEx är 100 procent av investeringarna i verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling förenliga, eftersom de är kopplade till avsnitt 7.1 och 7.2. CapEx inom Byggverksamheten är försumbara. OpEx är försumbara inom alla verksamhetsgrenar.

Verksamheter inom Skanska som omfattas av taxonomin definieras som bygg- och utvecklingsprojekt kopplade till ekonomiska verksamheter som uppfyller de tekniska granskningskriterierna för väsentligt bidrag enligt de delegerade akter som antagits för artikel 10.3, artikel 11.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852.

Ingen uppdelning görs av ekonomiska verksamheter. Ett projekt anses omfattas av taxonomin om den största delen av intäkterna är en verksamhet som omfattas. Detta är i linje med Skanskas väsentlighetsbaserade process. Bakgrundsinformation: Eftersom 2021 är basåret för taxonomirapportering kan inga förändringar redovisas. Viktiga drivkrafter för att öka EU:s taxonomiförenliga intäkter anges i klimatplanen ACT och åtgärderna på sidorna 70–75. Se även GRI-index på sidorna 200–203. Rapportering i enlighet med IFRS.

	Totalt	Andel aktiviteter som omfattas av EU:s taxonomi (%)	Andel aktiviteter som inte omfattas av EU:s taxonomi (%)
Omsättning	144 000	56	44
OpEx	e.t	e.t	e.t
CapEx	21 000	90	10

Ansvar

Antal olyckor med frånvaro
Totalt antal olyckor med frånvaro.

	2021	2020	2019	2018	2017
Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro	452	504	566	712	730
Skanskas medarbetare	175	231	252		
Underentreprenörer	277	273	314		

Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR)
Antal olyckor med frånvaro multiplicerat med 1 000 000 timmar och dividerat med det totala antalet arbetade timmar.

	2021	2020	2019	2018	2017
LTAR	3,2	3,1	3,1	3,5	3,4
Skanskas medarbetare	2,8	3,4	3,5		
Underentreprenörer	3,5	3,0	3,0		

Totalt antal olyckor
Totalt antal olyckor som sker under eller i samband med arbete.

	2021
Totalt antal olyckor	1 235
Skanskas medarbetare	560
Underentreprenörer	675

Olyckor med dödlig utgång
Antal olyckor med dödlig utgång på Skanskas arbetsplatser.

	2021	2020	2019	2018	2017
Olyckor med dödlig utgång	3	2	4	5	3
Skanskas medarbetare	1	1	2		
Underentreprenörer	2	1	2		

Chefers säkerhetsbesök (Executive Site Safety Visits, ESSV)
Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet.

	2021	2020	2019	Mål 2021
Executive Site Safety Visits	7 377	2 522	4 034	6 800

Förbättring av säkerheten på arbetsplatsen
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

%	Normen för industrin	2021	2020	2019	2018	2017
Min affärsenhet gör ett bra jobb med att följa upp och förbättra säkerheten på min arbetsplats	81	86	89	88	88	87

ISO 45001-certifiering
Antal större avvikelser som rapporterats av externa granskare.

	2021	2020
Större avvikelser som rapporterats av externa granskare	3	0

Utbildning i Uppförandekoden
Andel anställda som har genomgått Skanskas Uppförandekodsutbildning.

%	2021	2020	2019	Mål
Första anställningsmånaden	98	97	94	100
Repetition vartannat år	99	99	98	100

Öppenhetsfrämjande kultur
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

%	Normen för industrin	2021	2020	2019	2018	2017
Jag känner mig trygg med att säga vad jag tycker utan rädsla för negativa konsekvenser (t.ex. kring säkerhet, diskriminering och etik)	64	86	84	83	82	79

Code of Conduct Hotline
Antal rapporter som inkommit till Code of Conduct Hotline.

	2021	2020	2019
Antal rapporter	118	152	190

Allvarliga miljöincidenter
Allvarliga miljöincidenter med möjlig påverkan enligt definitionen i Skanska Green Reporting Procedure.

	2021	2020	2019	2018	2017
Allvarliga miljöincidenter	1	1	3	2	1

Ansvar forts.

ISO 14001-certifiering
Antal större avvikelser som rapporterats av externa granskare.

	2021	2020	2019	2018	2017
Större avvikelser som rapporterats av externa granskare	2	3	0	0	1

Egengenererat avfall till deponi
Egengenererat avfall från projekt till deponi.

%	2021[1]	Mål
Egengenererat avfall till deponi	4,3	5

1) Definitionen av denna indikator håller på att uppdateras för att linjeras med aktuella ramverk och standarder. På grund av detta redovisas endast data för 2021.

Tillvarata mångfald

Anställda uppdelade på kön, vid årets slut
Anställda uppdelade på kön och ledningsbefattning.

%	2021		2020		2019		2018		2017	
Kategori	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Skanska AB:s styrelse[1]	57	43	57	43	57	43	43	57	50	50
Ledande befattningshavare (koncernledningen, nivå 7)	57	43	67	33	67	33	67	33	67	33
Verkställande direktörer, affärsenheter (nivå 6)	92	8	92	8	92	8	92	8	93	7
Direktörer, koncernstaber (nivå 6)	50	50	44	56	33	67	44	56	62	38
Ledande befattningar (nivå 3–6)[2]	76	24	75	25	75	25	78	22	78	22
Samtliga anställda	81	19	82	18	82	18	83	17	83	17

1) Valda på årsstämman.
2) Nivå 6 är verkställande direktörer för affärsenheter samt direktörer för koncernstaber, nivå 5 är ledningsgrupper på affärsenheter, nivå 4 är direktrapporterande till nivå 5 och nivå 3 är direktrapporterande till nivå 4.

Anställda per affärsenhet, 2021[1]

	Medeltal anställda				
Affärsenhet	Totalt antal anställda	varav kvinnor	% av totalt antal anställda	varav män	% av totalt antal anställda
Sverige	7 966	1 660	21	6 305	79
Norge	3 682	373	10	3 309	90
Finland	2 219	410	18	1 809	82
Centraleuropa	4 103	815	20	3 288	80
Storbritannien	3 740	960	26	2 780	74
USA Civil, USA Building och Skanska Inc.	8 796	1 195	14	7 600	86
Kommersiell fastighetsutveckling Europa	185	110	59	75	41
Kommersiell fastighetsutveckling Norden	111	55	50	57	51
Kommersiell fastighetsutveckling USA	75	37	49	39	52
BoKlok	408	137	34	271	66
Bostadsutveckling Europa	134	71	53	63	47
Huvudkontor	112	67	60	45	40
Totalt	**31 531**	**5 890**	**19**	**25 641**	**81**

1) Definitionen återfinns under Redovisningsprinciper på sidan 94 och skiljer sig från definitionen i Not 36.

Mångfald och inkluderingsindikatorer från den årliga medarbetarundersökningen
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

%	Normen för industrin	2021	2020	2019	2018	2017
Min chef tar tillvara mångfalden i mitt team på bästa sätt så att vi kan prestera bättre tillsammans	78	77	76	74	73	70
Min arbetsplats är fri från mobbning och trakasserier	–	91	88	86	86	85
På min arbetsplats bryr vi oss om varandra och behandlar varandra med respekt	76	88	86	84	83	82

Redovisningsprinciper

Skanska rapporterar i enlighet med Global Reporting Initiatives riktlinjer (GRI), på rapporteringsnivå Core. Skanska strävar efter att all information och alla data ska vara relevanta, transparenta, konsekventa, korrekta och fullständiga, samt ge en objektiv bild av koncernens verksamhet. Rapporteringsperiod är 1 januari 2021 till 31 december 2021.

Hållbarhetsdata rapporteras kvartals- eller månadsvis från affärsenheterna med hjälp av databasen för hållbarhetsrapportering, ul360, om inget annat anges. Som regel är 5 års data redovisade. Finns inte 5 års data tillgängliga, eller om annat anges, redovisas endast de tillgängliga åren.

TCFD-anpassning
Processen att linjera Skanskas hållbarhetsdata är pågående.

Styrning: Definitioner och rutiner för uppföljning av koldioxidutsläpp är definierade i ramverket för intern styrning. Koldioxidutsläppsresultaten följs upp av koncernledningen och styrelsen varje kvartal, samt av affärsenhetscheferna.

Strategi: För att uppfylla klimatmålet, minska riskerna och ta tillvara affärsmöjligheter har samtliga affärsenheter tagit fram klimatplaner. Klimatparametern ingår i incitamentssystemet för VD och Koncernchef, och detta utökades 2021 till cheferna för affärsenheterna. Läs mer på sidan 56 och Not 37.

Riskhantering: Hållbarhetsrisker ingår i ERM-processer och projektspecifika riskbedömningar, och fortsatt integration pågår.

Mål och nyckeltal: Skanska tillämpar sedan länge mätning och rapportering av koldioxidutsläpp, inklusive översiktlig extern granskning. Koncernens klimatmål fastställdes 2019.

Växthusgaser och energi
Skanska beräknar och rapporterar växthusgasutsläppen i enlighet med GHG Protocol Corporate Standard. Scope 2-utsläppen beräknas i enlighet med GHG Protocol Scope 2 Guidance för marknads- och platsbaserade siffror. Scope 3-utsläppen beräknas i enlighet med GHG Protocol Corporate Value Chain (Scope 3) Accounting and Reporting Standard. Aktivitetsdata baseras på fakturauppgifter, mätningar i realtid, modeller, uppskattningar och beräkningar eller data som rapporterats av leverantörer. Energikonvertering görs med hjälp av offentligt tillgängliga omvandlingsfaktorer, och utsläppsfaktorer kommer från databaser såsom IEA (2020), BEIS (2021), ICE 3.0 och AIB:s European Residual Mixes 2020. De växthusgaser som ingår i rapporteringen är koldioxid (CO_2), metan (CH_4) och kväveoxid (N_2O). Biogena utsläpp av CO_2 från förbränning av biobränslen och biomassa redovisas separat från direkta (scope 1) växthusgasutsläpp som Utanför scope. Den Globala uppvärmningspotentialen (GWP) som används vid beräkningen av CO_2e baseras på IPCC:s fjärde utvärderingsrapport (AR4) över en period om hundra år, med undantag av de beräkningar för scope 2 som använder emissionsfaktorer från IEA, vilka baseras på AR5. Skanska tillämpar finansiell kontroll som konsolideringsmetod. Utsläppsdata innehåller en viss inbyggd osäkerhet på grund av ofullständig vetenskaplig kunskap vid fastställandet av utsläppsfaktorer samt osäkerheter i mätmetoderna, med påföljande effekter på mätningar och uppskattningar.

Basår för Skanskas klimatmål har fastställts baserat på datakvalitet. Skanska har mätt och rapporterat växthusgasutsläpp sedan 2008. Det första året med översiktlig extern granskning av växthusgasutsläpp var 2014. Basår är 2015 för utsläpp inom scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3-utsläpp.

Certifierade projekt och kommersiella fastigheter
Certifierade projekt rapporteras manuellt till Skanskas huvudkontor.

Energibesparingar i nya kontorsfastigheter utvecklade av affärsenheter inom Kommersiell fastighetsutveckling
Siffran beräknas baserat på alla kontorsfastigheter som avyttrades under 2021, utvecklade av affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling Europa, Kommersiell fastighetsutveckling Norden och Kommersiell fastighetsutveckling USA, vilka alla var certifierade enligt WELL, LEED (Platinum eller Gold) eller BREEAM (Excellent). Beräkningen är gjord i enlighet med internationella standarder, såsom ASHRAE. Den förväntade årliga energianvändningen fastställs utifrån två modeller, "proposed" och "baseline", för att avgöra energieffektiviteten i aktuella projekt.

Uppfyllelse av kraven i ledningssystemen ISO 14001 och ISO 45001
Om en extern granskare identifierar en väsentlig avvikelse vid sin granskning ska den rapporteras via rapporteringsdatabasen ul360.

Hälsa och säkerhet
Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR) omfattar antalet olyckor som resulterar i en personskada som förhindrar den anställde att utföra sina normala arbetsuppgifter under en period om en eller flera arbetsdagar, multiplicerat med en miljon timmar och dividerat med totalt antal arbetstimmar. Totalt antal olyckor omfattar alla olyckor som kräver medicinsk behandling. Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro utgör en del av de rapporterbara olyckorna och ingår därmed i denna siffra. Antal olyckor med dödlig utgång avser det år då olyckan inträffade. Rapporterade data omfattar både Skanskas anställda och underentreprenörer som arbetar på Skanskas arbetsplatser. Data baseras på rapportering från projekten. LTAR påverkas av nationella regelverk, normer och regionala definitioner, och är således förenad med viss osäkerhet.

Årlig medarbetarundersökning (YVOS)
Den årliga medarbetarundersökningen genomfördes hösten 2021. Samtliga anställda omfattas, med undantag för yrkesarbetare inom Skanska USA Civil och Skanska USA Building på grund av lokala arbetsvillkor. Procentandelen positiva poäng avser "Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan. Det indikerar andelen respondenter som instämmer i ett påstående.

Utbildning i Uppförandekoden
Statistik för utbildning i Uppförandekoden sammanställs av affärsenheternas HR-funktioner och registreras i Skanskas gemensamma rapporteringssystem. Som avvikelse rapporteras alla nyanställda som inte har deltagit i denna utbildning inom en månad från anställningens början. Det finns även ett krav på att tillfällig personal och konsulter som arbetar för Skanska under en medellång till lång tidsperiod ska genomgå utbildningen. Denna tidsperiod är fastställd till tre månader men kan variera mellan affärsenheterna. Repetitionskurser är obligatoriska för alla anställda vartannat år. På grund av skillnaderna i rapporteringen kan procenttalet för medarbetare som genomför sin repetitionsutbildning inom två år i vissa fall sträcka sig över en period på upp till 27 månader.

Avfall till deponi
Indikatorn för avfall till deponi definieras som mängden egengenererat avfall till deponi. Med egengenererat avser Skanska material som tillförts projektet men som inte har använts i produktionen, utan istället betraktas som avfall. Utgrävt material ingår inte i denna definition. Metoden för avfallshantering baseras på de organisatoriska standarderna hos de lokala avfallsentreprenörerna. Avfallsindikatorn mäts genom vikten av det avfall som avskiljs som deponimaterial, dividerat med den totala vikten av egengenererat avfall. Data baseras på fakturauppgifter, antaganden och beräkningar eller data som rapporterats av leverantören, och är därför förenade med viss osäkerhet.

Human resources
Personalstatistik rapporteras manuellt av affärsenheternas HR-funktioner via Skanskas dataportal Common Analytics. Rapportering sker kvartalsvis och data är fördelade efter kön. Antalet anställda avspeglar det faktiska antalet anställda i Skanska vid kvartalets utgång. Varje medarbetare räknas som en anställd, oavsett tjänstgöringsgrad. Medeltal anställda beräknas som ett genomsnitt för de fyra senaste kvartalen.

Förändringar i Hållbarhetsredovisningen mellan 2020 och 2021
- Översiktlig granskning av energi- och avfallsdata.
- SASB redovisas i GRI index.
- Rapportering enligt EU:s taxonomi.
- Uppdaterat klimatmål.
- Data avseende energi och koldioxidutsläpp har avrundats.

Nya data som redovisas:
- Totalt antal olyckor.
- Scope 3 inkluderar även avfall.
- Scope 3 i kategorin Användning av sålda produkter, rapporteras av hela verksamhetsgrenarna inom Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling.
- Scope 3-data för 2020 har uppdaterats.

Finansiell information

Finansiell analys

Både intäkter och rörelseresultat minskade i svenska kronor och i lokal valuta enligt både segmentsredovisning och IFRS jämfört med föregående år. De minskade intäkterna i Byggverksamheten är främst relaterat till störningar på grund av covid-19, särskilt i Europa och USA och av kunder uppskjutna starter av nya projekt. Det är också en kvarvarande effekt av de strategiska åtgärderna att fokusera verksamheten och att vara mer selektiv i anbudsgivandet för att förbättra lönsamheten. Rörelsemarginalen uppgick under året till 3,8 procent där samtliga byggenheter bidrog med en stark lönsamhet. Under året har marknadsaktiviteten tilltagit gradvis, vilket inneburit att orderingången ökade jämfört med föregående år och uppgick till 153,6 miljarder kronor. Orderstocken i Byggverksamheten uppgick vid årsskiftet till 207,0 miljarder kronor vilket motsvarar 18 månaders produktion. Bostadsutvecklingsverksamheten visade ökad lönsamhet på alla Skanskas marknader och aktiviteten var hög med ökande antal sålda och startade bostäder under året. Efterfrågan är fortsatt god och försäljningsgraden är hög i pågående produktion. Skanska fortsätter att utveckla en stark landbank för att få ut fler lönsamma, hållbara och energieffektiva projekt till marknaden. Till exempel utvecklar och bygger Skanska nu Sveriges första klimatneutrala radhus. Kommersiell fastighetsutveckling hade återigen ett lönsamt år gällande avyttringar på samtliga tre marknader, Norden, Centraleuropa och USA och har under 2021 avyttrat fastigheter för 10,3 miljarder kronor med försäljningsvinster om 3,9 miljarder kronor enligt segmentsredovisning. Investerarnas intresse för Skanskas kommersiella fastigheter med hög kvalitet och ambitiösa hållbarhetsstandarder är fortsatt stark. Vid årets slut hade Kommersiell fastighetsutveckling 36 pågående projekt. Skanska har under året hyrt ut 196 000 kvadratmeter, där uthyrningsaktiviteterna återhämtade sig i slutet av året när restriktionerna lättade. Den ökade smittspridningen och återinförandet av restriktioner har dock återigen dämpat återhämningen något. Under året vidareutvecklade Skanska sin strategi och vid slutet av året lanserades en strategisk riktning där Skanska ska fortsätta växa inom Kommersiell fastighetsutveckling, vara en ledande bostadsutvecklare samt ytterligare förbättra lönsamheten och ansvarsfullt växa Byggverksamheten. Skanska kommer också introducera en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter med en portfölj med svenska kontorsfastigheter.

Marknadsutsikter

Byggverksamhet

Pandemin fortsätter att ha en negativ påverkan på våra marknader men aktiviteten ökar eftersom osäkerheten minskar. Prisökningar på vissa material och flaskhalsar i leverantörskedjan kan noteras på alla våra marknader. Husbyggande har påverkats mest av pandemin men börjar sakta förbättras medan utsikterna för bostäder är stabilt. Offentliga investeringar i social infrastruktur och infrastruktur upprätthålls på en relativt bra nivå även om vissa beslut skjuts upp. Finansiering skulle kunna bli en utmaning eftersom många offentliga budgetar minskar på grund av minskade skatteintäkter och ökade utgifter för att bekämpa pandemin och för att stimulera ekonomierna. Samtidigt utvecklas ambitiösa investeringsplaner på många av våra marknader, men ledtider förväntas bli långa.

Bostadsutveckling

Lågräntepolitiken för att stödja en ekonomisk återhämtning ökar köpkraften, vilket stärker bostadsköparnas förtroende. Bostadsmarknaden upplever, även om en ökad aktivitet bland utvecklare noteras, en bostadsbrist då projektstarter inom nyutveckling haltat mot efterfrågan. Risken för ökande arbetslöshet och/eller högre räntenivåer kan potentiellt påverka efterfrågan negativt. Till viss del kan en strukturell brist på bostäder på många av våra marknader motverka denna situation.

Under 2021 har 4 084 (3 991) bostäder sålts och 4 363 (3 807) bostäder startats, varav BoKlok har sålt 974 (1 037) bostäder och startat 1 018 (826). Vid utgången av året fanns 8 673 (6 948) bostäder i produktion och av dessa är 73 (72) procent sålda.

Kommersiell fastighetsutveckling

Aktiviteten på marknaden har påverkats till följd av osäkerheten efter pandemin, vilket lett till att projektstarter i marknaden skjutits fram och investerares intresse i större grad vänts till investeringar med lägre risk. Investerarnas intresse för högkvalitativa utvecklingsprojekt förväntas vara stabil på ungefär nuvarande nivå vad gäller avkastningskrav vilket understöds av stabil kreditmarknad och god tillgänglighet av kapital. Hyresmarknaden är relativt svag, men aktiviteten ökade till följd av upphörande av pandemirestriktioner. Återinförandet av restriktioner på grund av den senast tidens ökning av virusinfektioner har dock bromsat upp återhämtningen något i nuläget.

Vid årets slut uppgick antalet pågående projekt till 36, motsvarande en uthyrningsbar yta om 755 000 kvadratmeter.

Orderingång, orderstock och intäkter i byggverksamheten

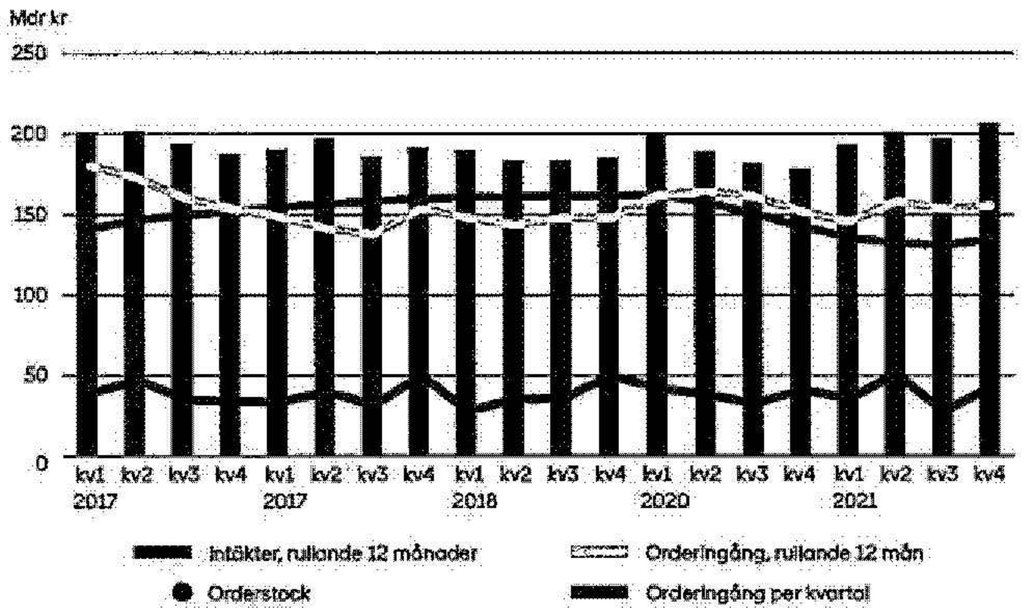

Orderingång

Orderingången uppgick till 153,6 (149,8) miljarder kronor (ökade med 6 procent i lokal valuta). Ökningen beror främst på ökad orderingång i USA, men även Sverige hade något ökad orderingång. Orderingången föregående år inkluderar en orderbokning på 13,9 miljarder kronor för en höghastighetsjärnväg i Storbritannien. Orderingången i svenska kronor var 16 procent högre än intäkterna under året, att jämföra med föregående år då orderingången var 7 procent högre än intäkterna.

Orderingång och orderstock

	Orderingång		Orderstock	
Mkr	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Norden	60 439	59 254	69 711	63 514
varav Sverige	31 966	30 502	33 756	34 558
Europa	27 290	40 147	39 630	37 680
USA	65 860	50 401	97 690	77 729
Summa	**153 590**	**149 802**	**207 031**	**178 924**

Orderstock

Orderstocken ökade med 16 procent jämfört med föregående år och uppgick vid utgången av året till 207,0 (178,9) miljarder kronor. Orderstocken motsvarar 18 (16) månaders produktion.

De amerikanska, nordiska och europeiska verksamheterna svarade för 47, 34 respektive 19 procent av orderstocken.

Segmentsredovisning och IFRS

Koncernen redovisar verksamhetsgrenarna Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling enligt en metod som beskrivs i not 1. Skillnaderna mellan de två metoderna, vad avser intäkter och rörelseresultat, sammanfattas i tabellerna som följer.

Intäkter

Mkr	**2021**	**2020**
Intäkter per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	132 587	140 483
Bostadsutveckling	14 377	13 070
Kommersiell fastighetsutveckling	11 102	14 983
Centralt och Elimineringar	-10 490	-9 931
Totala intäkter enligt segmentsredovisning	**147 576**	**158 606**
Skillnad i redovisningsprinciper	-3 712	1 738
Totala intäkter enligt IFRS	**143 865**	**160 344**

Intäkter enligt IFRS minskade med 10 procent (minskade 7 procent i lokal valuta) till 143,9 (160,3) miljarder kronor.

Intäkterna enligt segmentsredovisning minskade med 7 procent (minskade 4 procent i lokal valuta) till 147,6 (158,6) miljarder kronor. I verksamhetsgrenen Byggverksamhet minskade intäkterna i svenska kronor med 6 procent. Detta är främst relaterat till störningar på grund av covid-19, särskilt i Europa och USA och av kunder uppskjutna starter av nya projekt. Av intäkterna i Byggverksamheten genererades 10,1 (9,8) miljarder kronor, motsvarande 8 (7) procent, av koncernens Projektutvecklingsverksamheter. Av intäkterna i Bostadsutveckling på 14 377 (13 070) Mkr utgör 247 (594) Mkr intäkter från joint ventures som har tagits in proportionerligt rad för rad i segmentsredovisningen.

Rörelseresultat

Mkr	**2021**	**2020**
Rörelseresultat per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	5 013	3 528
Bostadsutveckling	1 980	1 543
Kommersiell fastighetsutveckling	3 264	3 897
Centralt	-415	2 830
Elimineringar	-9	62
Rörelseresultat enligt segmentsredovisning	**9 832**	**11 860**
Skillnad i redovisningsprinciper	-1 539	773
Rörelseresultat enligt IFRS	**8 293**	**12 633**

Rörelseresultatet enligt IFRS minskade med 34 procent (minskade 33 procent i lokal valuta) till 8 293 (12 633) Mkr.

Rörelseresultatet enligt segmentsredovisning uppgick till 9 832 (11 860) Mkr. Nedskrivningar av omsättnings- och anläggningstillgångar belastar rörelseresultatet med -298 (-393) Mkr främst hänförligt till nedskrivning av omsättningsfastigheter samt goodwill.

Byggverksamhet

I verksamhetsgrenen Byggverksamhet ökade rörelseresultatet och uppgick till 5 013 (3 528) Mkr. Rörelsemarginalen ökade jämfört med föregående år och uppgick till 3,8 (2,5) procent, där alla affärsenheter förbättrade eller behöll en stark lönsamhet. Rörelseresultatet i Europa inkluderar en vinst om 370 Mkr hänförbar till försäljningen av verksamheten av infrastrukturtjänster i Storbritannien. Rörelseresultatet i den svenska byggverksamheten inkluderar en utbetalning av konsolideringsmedel från den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS på 160 Mkr.

Bostadsutveckling enligt segmentsredovisning
I Bostadsutveckling uppgick rörelseresultatet till 1 980 (1 543) Mkr. Rörelsemarginalen i verksamhetsgrenen ökade till 13,8 (11,8) procent, där alla affärsenheter hade en stabil lönsamhet. Nedskrivningar av omsättningstillgångar inom Bostadsutveckling belastar resultatet med totalt -37 (-45) Mkr.

Kommersiell fastighetsutveckling enligt segmentsredovisning
Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 3 264 (3 897) Mkr. Fastighetsförsäljningar har under året genomförts till ett värde av 10 289 (13 827) Mkr med en försäljningsvinst uppgående till 3 928 (4 750) Mkr samt resultat från joint ventures om 93 (-8) Mkr. Nedskrivningar av omsättningsfastigheter inom Kommersiell fastighetsutveckling belastar resultatet med totalt -170 (-279) Mkr.

Centralt
Centralt uppgick till -415 (2 830) Mkr varav 230 (3 734) Mkr är hänförbara till OPS-portföljen (Offentlig Privat Samverkan), där försäljningen av 50 procentiga ägarandelen i Elizabeth River Crossings i Virginia USA hade en positiv effekt under föregående år. Under året gjordes nedskrivningar om 0 (-61) Mkr.

Elimineringar av internresultat
Elimineringar av vinster i interna projekt uppgick till -9 (62) Mkr. På koncernnivå elimineras bland annat vinster i Byggverksamheten avseende fastighetsprojekt. Elimineringarna upplöses i samband med att projekten avyttras.

Avkastning på eget kapital och sysselsatt kapital enligt segmentsredovisning
Avkastning på eget kapital uppgick enligt segmentsredovisningen till 20,0 (26,0) procent och avkastning på sysselsatt kapital i projektutvecklingsverksamheterna uppgick till 11,8 (12,2) procent enligt segmentsredovisning.

Resultat enligt IFRS

Mkr	2021	2020
Rörelseresultat	**8 293**	**12 633**
Finansiella intäkter	105	120
Finansiella kostnader	-273	-349
Finansnetto	**-168**	**-229**
Resultat efter finansiella poster	**8 125**	**12 404**
Skatter	-1 238	-2 507
Periodens resultat	**6 887**	**9 897**

Finansnettot uppgick till -168 (-229) Mkr och inkluderar räntekostnader från leasingskulder på -209 (-244) Mkr. Årets skattekostnad uppgick till -1 238 (-2 507) Mkr, motsvarande en skattesats om 15 (20) procent.

Investeringar/Desinvesteringar

Mkr	2021	2020
Rörelsen – investeringar		
Immateriella tillgångar	-103	-133
Materiella anläggningstillgångar	-1 834	-1 487
Aktier	-731	-18
Omsättningsfastigheter	-18 277	-20 047
varav Bostadsutveckling	-11 013	-10 299
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-7 264	-9 748
Rörelsens investeringar	**-20 945**	**-21 685**
Totalt investeringar	**-20 945**	**-21 685**
Rörelsen – desinvesteringar		
Immateriella tillgångar	5	8
Materiella anläggningstillgångar	307	289
Aktier	20	5 470
Omsättningsfastigheter	20 268	28 426
varav Bostadsutveckling	10 766	11 548
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 502	16 878
Rörelsens desinvesteringar	**20 600**	**34 193**
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av verksamheter	732	
Strategiska desinvesteringar	**732**	
Totalt desinvesteringar	**21 331**	**34 193**
Summa netto desinvesteringar (+) / investeringar (-)	**386**	**12 508**
Avskrivningar anläggningstillgångar	-2 669	-2 945

Totalt uppgick koncernens investeringar till -20 945 (-21 685) Mkr. Desinvesteringarna uppgick till 21 331 (34 193) Mkr och koncernens nettodesinvesteringar uppgick till 386 (12 508) Mkr.

Nettodesinvesteringarna i omsättningsfastigheter uppgick till 1 991 (8 379) Mkr. I Bostadsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -11 013 (-10 299) Mkr varav -2 715 (-2 499) Mkr avsåg förvärv av mark motsvarande 4 368 (4 328) byggrätter. Försäljningspriset för överlämnade bostäder uppgick till 10 766 (11 548) Mkr. Nettoinvesteringar i omsättningsfastigheter i Bostadsutveckling uppgick till -247 (1 249) Mkr.

I Kommersiell fastighetsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -7 264 (-9 748) Mkr, varav -617 (-2 752) Mkr avsåg mark. Desinvesteringarna av omsättningsfastigheter uppgick till 9 502 (16 878) Mkr. Nettodesinvesteringar i omsättningsfastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 2 238 (7 130) Mkr.

Koncernens operativa kassaflöde

Mkr	2021	2020
Kassaflöde operativ verksamhet	5 314	4 104
Förändring i rörelsekapital	3 986	607
Nettoinvesteringar (-)/desinvesteringar (+)	-345	12 508
Periodisering	-23	-355
Kassaflöde från operativ verksamhet före betalda skatter	**8 931**	**16 865**
Betalda skatter i operativ verksamhet	-3 861	-1 481
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	**5 070**	**15 384**
Räntenetto och övrigt finansnetto	-1 150	-1 334
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	264	400
Kassaflöde från finansverksamhet	**-885**	**-934**
Operativt kassaflöde från verksamheten	**4 185**	**14 450**
Strategiska nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	732	

Koncernens operativa kassaflöde forts.

Mkr	2021	2020
Utdelning etc.[1]	-4 172	-1 443
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	**745**	**13 007**
Förändring i räntebärande fordringar och skulder	-9 729	-1 335
Årets kassaflöde	**-8 984**	**11 672**
Likvida medel vid årets början	19 508	8 745
Kursdifferens i likvida medel	423	-909
Likvida medel vid årets slut	**10 947**	**19 508**
1) Varav återköp aktier	-242	-88

Årets kassaflöde uppgick till -8 984 (11 672) Mkr.

Kassaflöde från operativa verksamheten uppgick till 4 185 (14 450) Mkr, där lägre nettoförsäljningar inom Projektutveckling samt betalda skatter är de främsta orsakerna till förändringen i kassaflödet. Betalda skatter i operativ verksamhet uppgick till -3 861 (-1 481) Mkr. Ökningen är främst relaterad till betald skatt på försäljningsvinster genererade i USA i slutet av 2020.

Årets kassaflöde om -8 984 (11 672) Mkr har tillsammans med omräkningsdifferenser om 423 (-909) Mkr minskat likvida medel till 10 947 (19 508) Mkr.

Sålda men ännu ej fränträdda utvecklingsprojekt inom Kommersiell fastighetsutveckling till och med 31 december 2021 kommer att ha en positiv effekt på kassaflödet med 6,2 miljarder kronor under 2022 och 2023.

Finansiering och likviditet

Koncernen hade vid utgången av 2021 en räntebärande nettofordran uppgående till 12,6 (7,3) miljarder kronor och inkluderar 7,0 (7,2) miljarder kronor i leasingskulder enligt IFRS 16.

I slutet av året uppgick likvida medel och outnyttjade bekräftade kreditlöften till 17,5 miljarder kronor, varav 14,7 miljarder kronor är tillgängliga inom en vecka. Koncernens balansomslutning ökade med 13,4 miljarder kronor och uppgick till 139,0 (125,6) miljarder kronor.

För finansiell ställning se vidare not 6 och 14.

Avkastning på eget och sysselsatt kapital

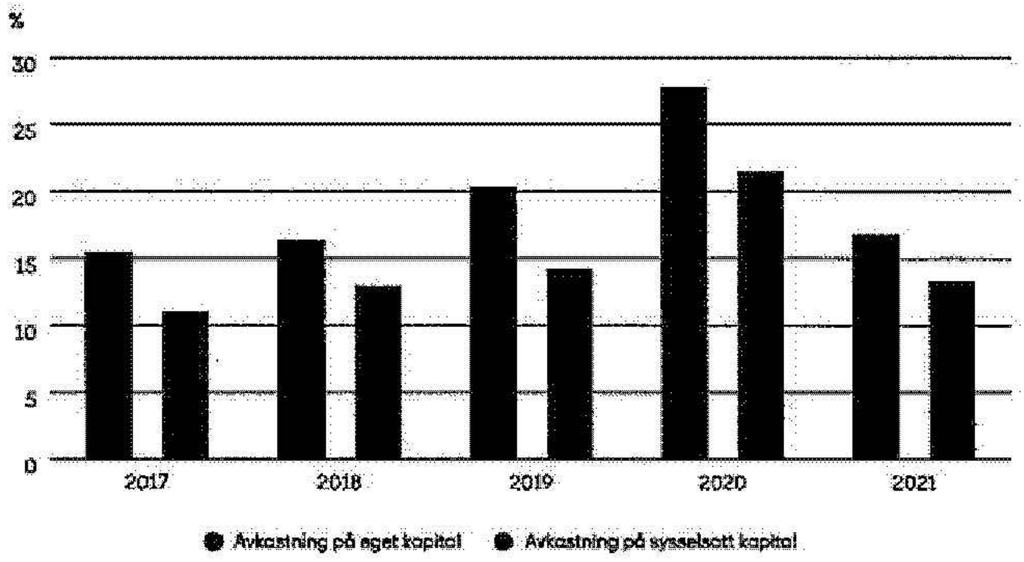

Det egna kapitalet hänförligt till aktieägarna uppgick vid utgången av året till 45 682 (38 620) Mkr. Förutom årets totalresultat, 10 834 Mkr, förklaras förändringen av eget kapital huvudsakligen av utdelning om -3 917 Mkr och aktierelaterade ersättningar kopplade till långsiktiga aktiesparprogrammet (Seop) om 388 Mkr.

Avkastningen på eget kapital minskade till 16,8 (27,8) procent.

Det sysselsatta kapitalet uppgick vid årets slut till 66 729 (61 129) Mkr. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 13,4 (21,5) procent.

Soliditet och skuldsättningsgrad

Nettoskuldsättningsgraden uppgick till -0,3 (-0,2) och soliditeten till 32,9 (30,8) procent.

För ytterligare finansiell information se vidare not 6 och 14.

Moderbolaget
Moderbolaget bedriver administrativ verksamhet och omfattar koncernledning och ledningsorgan.

Årets resultat uppgick till 10 400 (2 976) Mkr och avser i huvudsak utdelning från dotterföretag. Medelantalet anställda var 87 (96).

Ersättningar till ledande befattningshavare
För information om de senaste beslutade riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och andra ledande befattningshavare hänvisas till not 37.

Aktiesparprogram (Seop)
Syftet med Skanskas aktiesparprogram (Seop) är att förstärka koncernens möjlighet att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare och att knyta dessa närmare bolaget och dess aktieägare.

Programmet ger medarbetare möjlighet att investera i aktier i Skanska och samtidigt få incitament i form av möjlig tilldelning av ytterligare aktier. Denna tilldelning baseras till övervägande del på resultat.

Tilldelning av aktier sker först efter en treårig inlåsningsperiod. För att ha möjlighet att tjäna in "matchningsaktier" och "prestationsaktier" måste den anställde ha varit anställd under hela inlåsningsperioden och ha behållit de aktier som inköpts inom ramen för programmet.

Under 2021 var kostnaden för Seop-programmet 388 Mkr, se vidare not 26 och 37.

Tillämpade principer för redovisning av aktiesparprogrammen framgår av not 1, IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar.

Forskning och utveckling (FoU)
Genom vår FoU-verksamhet, identifierar, utvecklar och tillämpar Skanska nya och förbättrade produkter, tjänster och processer för att kunna erbjuda sina kunder innovativa och klimatsmarta lösningar. På detta vis möjliggör FoU inte bara förbättrad operativ effektivitet utan stöder även vår förmåga att skapa mervärde för våra aktieägare på lång sikt.

Skanskas affärsenheter leder våra FoU-insatser och -aktiviteter, vilket möjliggör att vi flexibelt och smidigt kan nyttja FoU på bästa sätt för att möta affärsbehov. Genom olika interna nätverk och kommunikationsplattformar underlättar vi kunskapsdelning över hela koncernen för att driva arbetet framåt.

Digitalisering och hållbarhet
Digitalisering, innovation och hållbarhet är tydliga fokusområden i vår forskningsverksamhet. Med detta som grund och med ett strukturerat FoU arbete kan vi skapa förutsättningar för att vi ska kunna uppnå våra klimatmål och bidra till de finansiella målen.

Det är möjligt att halvera koldioxidutsläppen med befintlig teknik, arbetsmetoder och affärsmodeller, men för att uppnå klimatneutralitet är vi helt beroende av att hitta nya vägar framåt. Därmed är innovation och FoU avgörande för att lösa hållbarhetsutmaningar.

Ny teknik, innovationer och förbättrade produkter spelar en allt viktigare roll, med ökad efterfrågan på digitaliserade lösningar och på kvalitet, funktionalitet och design.

För att läsa mer om Skanskas innovativa lösningar på hållbarhetsområdet se hållbarhetsrapporten.

Vikten av FoU-partnerskap
Lika viktigt som vårt eget arbete, är att vi alltmer arbetar tillsammans med externa partners inom FoU. Partnerskap med representanter från hela värdekedjan – från beslutsfattare, affärspartners och leverantörer till privatpersoner – är nyckeln till framgång inom hållbar utveckling. Tillsammans driver vi viktiga initiativ inom bygg- och infrastruktursektorn, bland annat för rimligt prissatta bostäder, klimatsmart produktion, hållbar tillväxt och stadsplanering.

FoU-partnerskap är också en stor del i att nå målet om noll koldioxidutsläpp år 2045, som styr Skanskas arbete med att minska klimatpåverkan av verksamheten.

Vi har kommit långt på utvecklings- och innovationsresan som vi genomför tillsammans med anställda, underleverantörer, kunder, konsulter och andra partners. Digitalisering av våra verktyg, smarta arbetsmetoder och processer handlar i slutändan om hur vi ska leva upp till Skanskas höga ambitioner inom områdena säkerhet, inkludering och hållbarhet.

Aktieinformation
Med syfte att säkerställa leverans av aktier till deltagarna i Skanskas aktiesparprogram gavs styrelsen mandat att återköpa egna aktier vid Skanskas årsstämma 2021. Beslutet innebär att bolaget kan köpa högst 1 200 000 egna B-aktier för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Seop 5.

Totalt har 1 048 500 aktier återköpts under året till en snittkurs om 230,59 kronor och snittkursen för samtliga återköpta aktier är 141,85 kronor. Kvotvärdet av de återköpta aktierna är 3,00 kronor per aktie eller totalt 3,1 Mkr och aktierna representerar 0,2 procent av det totala aktiekapitalet. Anskaffningskostnaden uppgår till 242 Mkr. Under året har 1 009 686 aktier tilldelats de anställda som deltagit i aktiesparprogrammet. Kvotvärdet av dessa aktier är 3,00 kronor per aktie eller totalt 3,0 Mkr och aktierna representerar 0,2 procent av det totala aktiekapitalet. Innehavet av egna aktier uppgick den 31 december 2021 till 7 655 488 aktier. Kvotvärdet av dessa aktier är 3,00 kronor per aktie, eller totalt 23,0 Mkr och aktierna representerar 1,8 procent av det totala aktiekapitalet. Anskaffningskostnaden uppgår till 1,1 miljarder kronor.

2022093003511

Förslag till utdelning
Styrelsen föreslår att årsstämman den 29 mars 2022 beslutar om en utdelning för 2021 om 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extra utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen torsdagen den 31 mars 2022. Om årsstämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB tisdagen den 5 april 2022. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 4 122 (3 917) Mkr. För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogram.

Styrelsens motivering till utdelningsförslaget
Styrelsen avger härmed följande motiverade yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen med anledning av utdelningsförslaget.

Moderbolagets och koncernens verksamhet, risker i denna verksamhet och styrning, processer och mekanismer för att hantera dessa risker, moderbolagets och koncernens ekonomiska situation per den 31 december 2021 samt vilka redovisningsprinciper som tillämpas för att värdera tillgångar och skulder framgår av denna års- och hållbarhetsredovisning. Föreslagen utdelning reducerar moderbolagets soliditet från 97,2 procent till 96,4 procent och koncernens soliditet från 32,9 procent till 30,8 procent, beräknat per 31 december 2021.

Styrelsen bedömer att moderbolagets och koncernens soliditet efter att utdelningen lämnats kommer att vara fortsatt god i förhållande till den bransch moderbolaget och koncernen är verksamma inom och, även med hänsyn till covid-19, vara fullt tillräcklig för att moderbolaget och koncernen ska ha förmåga att fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Enligt styrelsens bedömning har moderbolaget och koncernen god beredskap att hantera såväl förändringar av likviditeten som oväntade händelser. Styrelsen anser att moderbolaget och koncernen har förutsättningar att ta framtida affärsrisker och även tåla eventuella förluster. Moderbolagets och koncernens förmåga att göra affärsmässigt motiverade investeringar i enlighet med styrelsens strategi kommer inte att påverkas negativt av utdelningen.

Den föreslagna utdelningen bedöms av styrelsen vara försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital samt moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Styrelsen har härvid beaktat bland annat moderbolagets och koncernens historiska utveckling, förväntad utveckling och konjunkturläget.

Mot bakgrund av ovanstående och baserat på vad styrelsen i övrigt har kännedom om och efter en bedömning av den finansiella ställningen av moderbolaget och koncernen, anser styrelsen att förslaget till utdelning är försvarligt med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2021	2020
Intäkter	8, 9	143 865	160 344
Kostnader för produktion och förvaltning	10	-128 156	-143 457
Bruttoresultat		**15 709**	**16 887**
Försäljnings- och administrationskostnader	11	-7 865	-8 269
Resultat från joint ventures och intresseföretag	20	449	4 015
Rörelseresultat	10, 12, 13, 22, 36, 38, 40	**8 293**	**12 633**
Finansiella intäkter		105	120
Finansiella kostnader		-273	-349
Finansnetto	14, 15	**-168**	**-229**
Resultat efter finansiella poster		**8 125**	**12 404**
Inkomstskatter	16	-1 238	-2 507
Årets resultat		**6 887**	**9 897**
Årets resultat hänförligt till			
Aktieägarna i moderföretag		6 864	9 875
Innehav utan bestämmande inflytande		23	22
Resultat per aktie, kronor	26, 43	16,64	23,97
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	26, 43	16,52	23,84
Föreslagen ordinarie utdelning per aktie, kronor		7,00	6,50
Föreslagen extra utdelning per aktie, kronor		3,00	3,00

Koncernens totalresultat

Mkr	2021	2020
Årets resultat	**6 887**	**9 897**
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner[1]	2 585	-1 003
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-575	211
	2 010	**-792**
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	1 808	-2 120
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	7	-7
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	40	-19
Påverkan av kassaflödessäkringar	2	35
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	113	-176
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-3	21
	1 966	**-2 266**
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**3 977**	**-3 058**
Årets totalresultat	**10 863**	**6 839**
Årets totalresultat hänförligt till		
Aktieägarna i moderföretag	10 834	6 824
Innehav utan bestämmande inflytande	30	15
1) Påverkan av sociala avgifter och särskild löneskatt ingår med	311	-143

Se även not 26.

Koncernens rapport över finansiell ställning

Mkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar	17	7 279	6 816
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	40	3 314	3 930
Goodwill	18	3 934	3 713
Övriga immateriella tillgångar	19	676	771
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	20	2 185	1 689
Finansiella anläggningstillgångar	21	3 875	1 931
Uppskjutna skattefordringar	16	1 984	1 803
Summa anläggningstillgångar		**23 247**	**20 653**
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	22	49 745	44 948
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	40	3 289	2 980
Material och varulager	23	1 090	1 100
Finansiella omsättningstillgångar	21	18 810	8 492
Skattefordringar	16	1 247	950
Avtalstillgångar	9	5 451	4 599
Övriga rörelsefordringar	24	25 212	22 401
Kassa och bank	25	10 947	19 508
Summa omsättningstillgångar		**115 791**	**104 979**
TILLGÅNGAR	32	**139 039**	**125 631**
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	31	3 838	1 884
varav räntebärande omsättningstillgångar	31	29 694	27 808
		33 531	29 692

Mkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL	26		
Aktiekapital		1 260	1 260
Tillskjutet kapital		3 715	3 327
Reserver		2 866	906
Balanserat resultat		37 842	33 127
Eget kapital hänförligt till aktieägarna		**45 682**	**38 620**
Innehav utan bestämmande inflytande		114	97
SUMMA EGET KAPITAL		**45 797**	**38 717**
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Finansiella långfristiga skulder	27	3 389	3 247
Leasingskulder	40	6 040	6 217
Pensioner	28	5 936	7 360
Uppskjutna skatteskulder	16	1 215	928
Summa långfristiga skulder		**16 580**	**17 752**
Kortfristiga skulder			
Finansiella kortfristiga skulder	27	4 780	4 663
Leasingskulder	40	920	1 016
Skatteskulder	16	417	1 884
Kortfristiga avsättningar	29	11 239	10 326
Avtalsskulder	9	22 664	19 462
Övriga rörelseskulder	30	36 642	31 812
Summa kortfristiga skulder		**76 662**	**69 162**
SUMMA SKULDER		**93 242**	**86 914**
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32	**139 039**	**125 631**
varav räntebärande finansiella skulder	31	14 997	15 052
varav räntebärande pensioner och avsättningar	31	5 936	7 360
		20 933	22 412

Information om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser framgår av not 33.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

	Eget kapital hänförligt till aktieägarna							
Mkr	**Aktie-kapital**	**Tillskjutet kapital**	**Omräknings-reserv**	**Reserv för kassaflödes-säkring**	**Balanserat resultat**	**Summa**	**Innehav utan bestämmande inflytande**	**Summa eget kapital**
Utgående eget kapital 2019/ Ingående kapital 2020	**1 260**	**3 027**	**3 551**	**-386**	**25 472**	**32 924**	**97**	**33 021**
Årets resultat					9 875	9 875	22	9 897
Årets övrigt totalresultat			-2 139	-120	-792	-3 051	-7	-3 058
Utdelning					-1 340	-1 340	-15	-1 355
Återköp av 460 000 aktier av serie B					-88	-88		-88
Årets förändring av aktierelaterade ersättningar		300				300		300
Utgående eget kapital 2020/ Ingående eget kapital 2021	**1 260**	**3 327**	**1 412**	**-506**	**33 127**	**38 620**	**97**	**38 717**
Årets resultat					6 864	6 864	23	6 887
Årets övrigt totalresultat			1 847	112	2 010	3 970	7	3 977
Utdelning					-3 917	-3 917	-13	-3 930
Återköp av 1 048 500 aktier av serie B					-242	-242		-242
Årets förändring av aktierelaterade ersättningar		388				388		388
Utgående eget kapital 2021	**1 260**	**3 715**	**3 259**	**-394**	**37 842**	**45 682**	**114**	**45 797**

Se även not 26.

Koncernens rapport över kassaflöden

Mkr	2021	2020
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	8 293	12 633
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	-2 979	-8 529
Betald inkomstskatt	-3 830	-1 452
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	**1 483**	**2 652**
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Investering omsättningsfastigheter	-18 420	-20 424
Desinvestering omsättningsfastigheter	20 388	28 448
Förändring varulager samt rörelsefordringar	-2 259	2 417
Förändring rörelseskulder	6 245	-1 809
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	**5 953**	**8 632**
Kassaflöde från löpande verksamhet	**7 436**	**11 284**
Investeringsverksamhet		
Investering av verksamhet		
Investering immateriella tillgångar	-103	-132
Investering materiella anläggningstillgångar	-1 825	-1 487
Investering aktier	-731	-19
Ökning av räntebärande fordringar	-9 977	-3 666
Försäljning av verksamheter	732	
Desinvestering immateriella tillgångar	5	8
Desinvestering materiella anläggningstillgångar	298	289
Desinvestering aktier	20	5 470
Minskning av räntebärande fordringar	244	1 137
Betald inkomstskatt	-30	-29
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**-11 368**	**1 571**

Mkr	2021	2020
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	117	113
Övriga finansiella intäkter och kostnader	-220	-139
Upptagna lån	3 565	8 821
Amortering av skuld exklusive leasingskulder	-3 546	-7 612
Totalt kassautflöde leasingavtal	-1 062	-1 324
Utdelning	-3 917	-1 340
Återköp av egna aktier	-242	-88
Utdelat till innehav utan bestämmande inflytande	-13	-15
Betald inkomstskatt	264	400
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-5 053**	**-1 183**
Årets kassaflöde	**-8 984**	**11 672**
Likvida medel vid årets början	19 508	8 745
Omräkningsdifferens i likvida medel	423	-909
Likvida medel vid årets slut	**10 947**	**19 508**

Förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2021	2020
Ingående räntebärande nettofordran/nettoskuld	**7 280**	**-4 917**
Kassaflöde från löpande verksamhet	7 436	11 284
Kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förändring i räntebärande fordringar	-1 634	4 100
Kassaflöde från finansieringsverksamhet exklusive förändring i räntebärande skulder	-5 072	-2 393
Omvärderingar av pensionsskulder	2 274	-860
Förvärvad/såld nettofordran/nettoskuld	286	
Omräkningsdifferenser	1 340	-1 067
Övrigt	688	1 133
Utgående räntebärande nettofordran/nettoskuld (+/-)	**12 598**	**7 280**

Se även not 35.

Koncernens rapport över kassaflöden, specifikation

Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2021	2020
Byggverksamhet		
Kassaflöde operativ verksamhet	6 783	6 258
Förändring i rörelsekapital	1 787	1 382
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-1 548	-1 188
Totalt Byggverksamhet	**7 022**	**6 451**
Bostadsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-599	-434
Förändring i rörelsekapital	2 039	-693
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-722	1 291
Periodisering[1]		
Totalt Bostadsutveckling	**718**	**164**
Kommersiell fastighetsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-462	-1 088
Förändring i rörelsekapital	37	-487
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	2 617	7 211
Periodisering[1]	-23	-355
Totalt Kommersiell fastighetsutveckling	**2 168**	**5 281**
Centralt och Elimineringar		
Kassaflöde operativ verksamhet	-407	-631
Förändring i rörelsekapital	122	406
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-693	5 194
Totalt Centralt och Elimineringar	**-978**	**4 969**

Mkr	2021	2020
Totalt kassaflöde operativ verksamhet	5 314	4 104
Totalt förändring i rörelsekapital	3 986	607
Totalt nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-345	12 508
Totalt periodisering[1]	-23	-355
Totalt kassaflöde från operativ verksamhet före betalda skatter	**8 931**	**16 865**
Betalda skatter i operativ verksamhet	-3 861	-1 481
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	**5 070**	**15 384**
Räntenetto, övrigt finansnetto och amortering av leasingskulder	-1 150	-1 334
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	264	400
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-885**	**-934**
Operativt kassaflöde från verksamheten	**4 185**	**14 450**
Strategiska nettodesinvesteringar (+) /investeringar (-)	732	
Utdelning etc[2]	-4 172	-1 443
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	**745**	**13 007**
Förändring i räntebärande fordringar och skulder exklusive leasingskulder	-9 729	-1 335
Periodens kassaflöde	**-8 984**	**11 672**
Likvida medel vid årets början	19 508	8 745
Omräkningsdifferens i likvida medel	423	-909
Likvida medel vid årets slut	**10 947**	**19 508**

1) Avser erlagda likvider under innevarande år avseende desinvesteringar/investeringar tidigare år, respektive ej betalda desinvesteringar/investeringar avseende innevarande år.

2) Varav återköp aktier | -242 | -88

Se även not 35.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	**Not**	**2021**	**2020**
Intäkter	45	636	675
Bruttoresultat		**636**	**675**
Försäljnings- och administrationskostnader		-543	-523
Rörelseresultat	48, 49, 61	**93**	**152**
Resultat från andelar i koncernföretag	46	10 330	2 857
Räntekostnader och liknande resultatposter	46	-22	-28
Resultat efter finansiella poster		**10 401**	**2 981**
Skatt på årets resultat	47	-1	-5
Årets resultat[1)]		**10 400**	**2 976**

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	48	3	8
Materiella anläggningstillgångar	49		
Maskiner och inventarier		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		**0**	**0**
Finansiella anläggningstillgångar	50		
Andelar i koncernföretag	51	11 783	11 477
Andelar i samarbetsarrangemang	52	3	3
Fordringar hos koncernföretag	62	5 669	384
Uppskjutna skattefordringar	47	65	60
Andra långfristiga fordringar	50	107	107
Summa finansiella anläggningstillgångar		**17 627**	**12 031**
Summa anläggningstillgångar		**17 630**	**12 039**
Kortfristiga fordringar			
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	62	42	34
Skattefordringar		10	13
Övriga kortfristiga fordringar		116	102
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	53	18	15
Summa kortfristiga fordringar		**186**	**164**
Summa omsättningstillgångar		**186**	**164**
TILLGÅNGAR	58	**17 816**	**12 203**

Mkr	Not	2021-12-31	2020-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	54		
Aktiekapital		1 260	1 260
Reservfond		598	598
Bundet eget kapital		**1 858**	**1 858**
Balanserad vinst		5 068	5 818
Årets resultat		10 400	2 976
Fritt eget kapital		**15 468**	**8 794**
Summa eget kapital		**17 326**	**10 652**
Avsättningar	55		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	56	167	164
Övriga avsättningar		84	76
Summa avsättningar		**251**	**240**
Långfristiga räntebärande skulder	57		
Skulder till koncernföretag	62	134	1 211
Summa långfristiga räntebärande skulder		**134**	**1 211**
Kortfristiga skulder	57		
Leverantörsskulder		23	13
Skulder till koncernföretag	62	3	5
Övriga skulder		2	3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		77	79
Summa kortfristiga skulder		**105**	**100**
EGET KAPITAL OCH SKULDER	58	**17 816**	**12 203**

20220930035515

Moderbolagets förändring i eget kapital

Mkr	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2020	**1260**	**598**	**6930**	**8788**
Återköp av 460 000 st aktier av serie B			-88	-88
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			16	16
Utdelning			-1340	-1340
Aktierelaterade ersättningar			300	300
Årets resultat[1)]			2976	2976
Utgående eget kapital 2020/ Ingående eget kapital 2021	**1260**	**598**	**8794**	**10652**
Återköp av 1 048 500 st aktier av serie B			-242	-242
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			45	45
Utdelning			-3917	-3917
Aktierelaterade ersättningar			388	388
Årets resultat[1)]			10400	10400
Utgående eget kapital 2021	**1260**	**598**	**15468**	**17326**

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Se även not 54.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	2021	2020
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	93	152
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	20	17
Betald inkomstskatt	-7	-13
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	**106**	**156**
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Förändring rörelsefordringar	-26	-1
Förändring rörelseskulder	17	-34
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	**-9**	**-35**
Kassaflöde från löpande verksamhet	**97**	**121**
Investeringsverksamhet		
Ökning av räntebärande fordringar	-5285	-66
Försäljning av immateriella tillgångar	2	
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**-5283**	**-66**
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	-22	-28
Erhållna utdelningar	10330	2857
Amortering av skuld	-1077	-1605
Utdelning	-3917	-1340
Återköp av aktier	-242	-88
Betald inkomstskatt	5	6
Betalning från dotterföretag avseende aktiesparprogram	109	143
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**5186**	**-55**
Årets kassaflöde	**0**	**0**
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	**0**	**0**

Se även not 60.

Noter med Redovisnings- och värderingsprinciper

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där annat ej anges.

Intäkter redovisas med positivt tecken och kostnader med negativt tecken.

Både tillgångar och skulder redovisas med positivt tecken.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld redovisas med positivt tecken om det är en fordran och negativt tecken om det är en skuld.

Ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar redovisas med negativt tecken.

Innehållsförteckning noter

Koncernen		**Sida**
Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	111
Not 2	Kritiska uppskattningar och bedömningar	120
Not 3	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	120
Not 4	Rörelsesegment	120
Not 5	Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter	123
Not 6	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	124
Not 7	Förvärv av rörelse	133
Not 8	Intäkter	133
Not 9	Avtalstillgångar och avtalsskulder	133
Not 10	Rörelsens kostnader fördelat per kostnadsslag	134
Not 11	Försäljnings- och administrationskostnader	134
Not 12	Avskrivningar	134
Not 13	Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	135
Not 14	Finansnetto	137
Not 15	Lånekostnader	137
Not 16	Inkomstskatter	137
Not 17	Materiella anläggningstillgångar	139
Not 18	Goodwill	141
Not 19	Immateriella tillgångar	142
Not 20 A	Dotterföretag	143
Not 20 B	Placeringar i joint ventures och intresseföretag	144
Not 20 C	Gemensamma verksamheter	147
Not 21	Finansiella tillgångar	148
Not 22	Omsättningsfastigheter/Projektutveckling	149

Koncernen		**Sida**
Not 23	Material- och varulager	150
Not 24	Övriga rörelsefordringar	150
Not 25	Kassa och bank	150
Not 26	Eget kapital/Resultat per aktie	150
Not 27	Finansiella skulder	152
Not 28	Pensioner	153
Not 29	Avsättningar	157
Not 30	Övriga rörelseskulder	157
Not 31	Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld	158
Not 32	Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder	160
Not 33	Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och eventualtillgångar	162
Not 34	Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser	163
Not 35	Kassaflödesanalys	165
Not 36	Personal	167
Not 37	Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter	168
Not 38	Arvode och andra ersättningar till revisorer	172
Not 39	Upplysningar om närstående	172
Not 40	Leasing	172
Not 41	Händelser efter rapportperioden	174
Not 42	Koncernen fem år i sammandrag	174
Not 43	Definitioner	180

Moderbolaget		**Sida**
Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	119
Not 44	Finansiella instrument	183
Not 45	Intäkter	183
Not 46	Finansnetto	183
Not 47	Inkomstskatter	184
Not 48	Immateriella tillgångar	184
Not 49	Materiella anläggningstillgångar	184
Not 50	Finansiella anläggningstillgångar	185
Not 51	Andelar i koncernföretag	186
Not 52	Andel i samarbetsarrangemang	186
Not 53	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	186
Not 54	Eget kapital	186
Not 55	Avsättningar	187
Not 56	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	187
Not 57	Skulder	187
Not 58	Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder	188
Not 59	Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	189
Not 60	Kassaflödesanalys	190
Not 61	Löner	190
Not 62	Upplysningar om närstående	191
Not 63	Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §	191
Not 64	Kompletterande upplysningar	191
Not 65	Händelser efter rapportperioden	191
Not 66	Vinstdisposition	192

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper

Överensstämmelse med lag och normgivning
I enlighet med den av Europeiska unionen (EU) beslutade förordningen om tillämpning av internationella redovisningsstandarder har koncernredovisningen upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretations Committee (SIC), till den del dessa standarder och tolkningsuttalanden har godkänts av EU. Vidare har den av Rådet för finansiell rapportering utgivna rekommendationen RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats liksom Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Belopp i tabeller och uttalanden överensstämmer inte alltid med den beräknade summan av relaterade poster på grund av avrundningsdifferenser. Målet är att varje rad ska överensstämma med källan och därför kan det finnas avrundningsskillnader som påverkar summan när de presenterade raderna läggs samman.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper".

Moderbolagets årsredovisning och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2 februari 2022. Moderbolagets resultat- och balansräkning och koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 29 mars 2022.

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

De följande angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Nyheter
Koncernen tillämpar ändringarna i IFRS 9 Finansiella instrument, IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar och IFRS 16 Leasingavtal hänförliga till referensräntereformen, fas 2. Ändringarna avser redovisningsfrågeställningar som uppstår när finansiella instrument ändras och dessa ändringar är hänförliga till referensräntereformen. Ändringarna innehåller praktiska lättnader från vissa krav i standarderna. Införandet har inte haft någon väsentlig påverkan på koncernens finansiella rapporter. Se utförligare beskrivning i not 6.

Skanska har beslutat att utöka rörelsesegmenten med ytterligare en verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, från och med räkenskapsåret 2022. Den nya verksamhetsgrenen kommer att äga och förvalta fastigheter vars syfte är att generera hyresintäkter och värdestegring. För redovisningsprinciper som kommer att tillämpas se IAS 40 Förvaltningsfastigheter och IFRS 16 Leasingavtal längre fram i denna not.

Förtida tillämpning av ny eller reviderad IFRS och tolkningsuttalanden
Förtida tillämpning av kommande eller ändrad IFRS eller tolkningsuttalande har inte skett.

IAS 1 – Utformning av finansiella rapporter
Resultaträkning
Som intäkter redovisas projektintäkter, ersättningar för andra utförda tjänster, försäljning av omsättningsfastigheter, material- och varuleveranser, hyresintäkter och andra rörelseintäkter. Intäkter vid försäljning av maskiner, inventarier, anläggningsfastigheter och immateriella tillgångar medtas ej här utan nettoredovisas bland rörelsekostnader mot tillgångarnas redovisade värden. Se not 10.

Som kostnader för produktion och förvaltning redovisas bland annat direkta och indirekta tillverkningskostnader, förlustriskreserveringar, redovisade värden för sålda omsättningsfastigheter, kundförluster och kostnader för garantiåtaganden. Häri ingår också avskrivningar på anläggningstillgångar som använts för produktion och förvaltning. Förändring av marknadsvärde på derivat kopplade till rörelsen redovisas inom rörelseresultat.

I försäljnings- och administrationskostnader ingår sedvanliga administrationskostnader, teknikkostnader, försäljningskostnader och avskrivningar på maskiner och inventarier som använts för försäljning och administration. Som försäljnings- och administrationskostnad redovisas även nedskrivningar på goodwill.

Resultat från joint ventures och intresseföretag, efter skatt, särredovisas i resultaträkningen och ingår i rörelseresultatet.

Finansiella intäkter och kostnader redovisas uppdelat på två poster: Finansiella intäkter och Finansiella kostnader. Som finansiella intäkter redovisas bland annat ränteintäkter, utdelningar och övrigt finansnetto. Bland finansiella kostnader ingår bland annat räntekostnader och övrigt finansnetto. Förändringar av marknadsvärdet på finansiella instrument, främst derivat kopplade till finansiella aktiviteter, redovisas som en särskild delpost fördelat på finansiella intäkter och finansiella kostnader. Nettot av kursdifferenser samt resultat vid aktieförsäljningar redovisas antingen som finansiell intäkt eller finansiell kostnad. Finansiella intäkter och kostnader beskrivs närmare i not 6 och i not 14.

Totalresultat
I rapporten Koncernens totalresultat upptas förutom årets resultat de poster som ingår i övrigt totalresultat. Häri ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisker i utlandsverksamheter, omvärderingar relaterade till pensionsanknutna tillgångar och skulder, påverkan av kassaflödessäkringar samt skatt på dessa poster.

Rapport över finansiell ställning
Tillgångar
Tillgångar delas in i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. En tillgång betraktas som omsättningstillgång om den förväntas bli realiserad inom tolv månader från balansdagen eller inom företagets verksamhetscykel. Med verksamhetscykel avses tiden från slutande av avtal till att företaget erhåller likvida medel med anledning av godkänd slutbesiktning eller leverans av varor (inklusive fastigheter). Med hänsyn till att koncernen utför stora entreprenadprojekt och genomför projektutveckling får kriteriet verksamhetscykel till följd att många fler tillgångar betecknas som omsättningstillgångar än om enbart kriteriet inom tolv månader funnits.

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer. Utställda checkar minskar likvida medel först vid inlösen. Likvida medel som ej kan disponeras fritt redovisas som omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar) om restriktionen kommer att upphöra inom tolv månader från balansdagen. I andra fall redovisas de likvida medlen som anläggningstillgångar. Likvida medel som tillhör en gemensam verksamhet är likvida medel med restriktioner om de endast kan användas för att betala den gemensamma verksamhetens skulder.

Tillgångar som uppfyller kraven i IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter, upptas som en egen post bland omsättningstillgångar.

I not 31 visas fördelningen mellan räntebärande och icke-räntebärande tillgångar.

I not 32 är tillgångarna uppdelade på beloppen för tillgångar som förväntas återvinnas inom tolv månader från balansdagen och tillgångar som förväntas återvinnas efter tolv månader från balansdagen. Uppdelningen för icke finansiella anläggningstillgångar baseras på förväntad årlig avskrivning. Uppdelningen för omsättningsfastigheter grundas i huvudsak på utfallen under de tre senaste åren. Denna uppdelning är än mer osäker än för andra tillgångar då utfallet under det kommande året starkt påverkas av när enskilt stora fastigheter fränträds.

Eget kapital
Koncernens egna kapital delas upp på aktiekapital, tillskjutet kapital, reserver, balanserat resultat samt innehav utan bestämmande inflytande.

Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av aktier redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

Redogörelse om det egna kapitalet, årets förändringar och upplysningar kring förvaltning av kapitalet lämnas i not 26.

Skulder
Skulder delas upp på kortfristiga skulder och långfristiga skulder. Som kortfristiga skulder redovisas skulder som antingen skall betalas inom tolv månader från balansdagen eller, dock endast beträffande rörelserelaterade skulder, förväntas bli betalda inom verksamhetscykeln. Då hänsyn således tas till verksamhetscykeln redovisas inga icke räntebärande skulder, som exempelvis leverantörsskulder och upplupna personalkostnader, som långfristiga. Skulder som på grund av diskontering redovisas som räntebärande är medtagna bland kortfristiga skulder då de betalas inom verksamhetscykeln. Räntebärande skulder kan redovisas som långfristiga, även om de förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen, om den ursprungliga löptiden var längre än tolv månader och företaget träffat överenskommelse om att refinansiera förpliktelsen långfristigt före rapportperiodens slut. Information om skulder lämnas i noterna 27 och 30.

I not 32 är skulderna uppdelade på beloppen för skulder som skall betalas inom tolv månader från balansdagen och skulder som betalas efter tolv månader från balansdagen. Vidare lämnas i not 31 uppgift om fördelningen mellan räntebärande och icke-räntebärande skulder.

IFRS 10 Koncernredovisning
Koncernredovisningen omfattar bokslut för moderbolaget och de företag, i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Enligt IFRS 10 föreligger bestämmande inflytande när investeraren kan styra verksamheten, har rätt till, eller är exponerad för, rörlig avkastning från engagemanget i investeringsobjektet och kan genom inflytandet över investeringsobjektet påverka sin avkastning från investeringsobjektet. Om ett dotterföretag vid förvärvstidpunkten uppfyller villkoren för att klassificeras som att det innehas för försäljning i enlighet med IFRS 5 redovisas det i enlighet med den redovisningsstandarden.

Försäljning av andelar i dotterföretag redovisas som eget kapitaltransaktion när transaktionen inte medför att det bestämmande inflytandet går förlorat. Om kontrollen över ett koncernföretag som bedriver rörelse upphör, värderas eventuellt återstående innehav till verkligt värde. Innehav utan bestämmande inflytande kan få ett negativt värde om ett delägt dotterföretag går med förlust.

Förvärvade företag medtas i koncernredovisningen från och med det kvartal inom vilket förvärvet sker. På motsvarande vis medtas avyttrade företag fram till och med sista kvartalet före tidpunkten för avyttringen.

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer vid koncerninterna transaktioner och som ur koncernsynpunkt är orealiserade på balansdagen elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster på koncerninterna transaktioner elimineras också på samma sätt som orealiserade vinster, såvida inte förlusten motsvaras av ett nedskrivningsbehov.

Goodwill, hänförlig till utlandsverksamhet, är uttryckt i lokal valuta. Omräkningen till svenska kronor följer IAS 21. Information om goodwill lämnas i not 18.

IFRS 3 Rörelseförvärv
I denna redovisningsstandard behandlas rörelseförvärv, med vilket avses sammanförande av separata företag eller verksamheter. Om förvärvet ej avser rörelse, vilket är normalt vid förvärv av fastigheter, tillämpas inte IFRS 3. I sådana fall gäller i stället att förvärvskostnaden fördelas på de enskilt identifierbara tillgångarna och skulderna efter deras verkliga värden vid förvärvstidpunkten utan uppbokning av goodwill och uppskjuten skattefordran/skatteskuld med anledning av förvärvet.

Förvärv av rörelser, oavsett om förvärven avser andelar i annat företag eller ett direkt förvärv av tillgångar och skulder, redovisas enligt förvärvsmetoden. Om förvärvet avser andelar i ett företag innebär metoden att förvärvet betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till rörelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Koncernmässig goodwill beräknas som skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsandelarna och det verkliga värdet netto av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och skuldförd del av eventualförpliktelser. Om innehav utan bestämmande inflytande kvarstår efter förvärvet görs beräkning av goodwill normalt endast utifrån koncernens andel av den förvärvade rörelsen.

Transaktionskostnader vid rörelseförvärv kostnadsförs direkt. Vid stegvisa förvärv omvärderas tidigare innehav till verkligt värde och resultatet redovisas i resultaträkningen när det bestämmande inflytandet uppnås. Villkorade köpeskillingar värderas vid förvärvstillfället och upptas till verkligt värde. Om villkorade köpeskillingar i efterföljande bokslut omvärderas redovisas förändringen i resultaträkningen.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter med årlig prövning av nedskrivningsbehov enligt IAS 36.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser
Transaktioner i utländsk valuta
Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående företagen bedriver sin verksamhet.

Utländska verksamheters finansiella rapporter
Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor efter den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor efter genomsnittskurs.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet
Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas bland övrigt totalresultat. Valutalån och valutaderivat för säkring av omräkningsexponering värderas till balansdagens kurs. Kursdifferenser redovisas, med beaktande av skatteeffekten, bland övrigt totalresultat.

Med säkring av omräkningsexponering reduceras valutaeffekten vid omräkning av utlandsverksamheter till svenska kronor. Eventuell terminspremie periodiseras över löptiden och redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet omföres de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna och ackumulerade kursdifferenserna från eventuell valutasäkring till koncernens resultaträkning.

IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter
En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område och ingår i en enda samordnad plan för att avyttra en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område, eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande för att vidaresäljas.

Klassificering som en avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning. En avyttringsgrupp som ska läggas ned kan också kvalificeras som en avvecklad verksamhet om den uppfyller kriterierna ovan.

För att en anläggningstillgång eller en avyttringsgrupp ska klassificeras som att den innehas för försäljning ska tillgången (avyttringsgruppen) vara tillgänglig för försäljning i befintligt skick. Det måste även vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. För att en försäljning ska framstå som mycket sannolik måste beslut ha tagits på ledningsnivå, aktivt arbete ha påbörjats för att hitta köpare och fullborda planen, tillgången eller avyttringsgruppen aktivt marknadsförts till ett pris som är rimligt i förhållande till dess verkliga värde och det är troligt att försäljningen kommer att ske inom ett år. Inom Skanska gäller dessutom att om en enskild anläggningstillgång avses så ska värdet av den överstiga 100 MEUR.

Avskrivning görs ej på en anläggningstillgång så länge som den är klassificerad som att den innehas för försäljning.

Anläggningstillgångar som klassificerats som att de innehas för försäljning, avyttringsgrupper och till dem hänförliga skulder samt avvecklade verksamheter särredovisas i rapport överfinansiell ställning.

20220930035517

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures
Som intresseföretag redovisas företag i vilka koncernen utövar ett betydande, men ej bestämmande, inflytande vilket presumeras vara fallet när innehavet uppgår till minst 20 och högst 50 procent av rösterna. Det förutsätts dessutom att ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse och att innehavet ej skall redovisas som ett samarbetsarrangemang.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden vilken också tillämpas för joint ventures. Beträffande joint ventures se IFRS 11.

Kapitalandelsmetoden
Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls i ett intresseföretag, eller det gemensamt bestämmande inflytandet erhålls i ett joint venture, redovisas andelar i intresseföretag och joint ventures enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen. Eventuell skillnad vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet för innehavet och Skanskas andel av det verkliga värdet, netto av intresseföretagets eller joint ventures identifierbara tillgångar, skulder och skuldförd del av eventualförpliktelser, redovisas i enlighet med IFRS 3. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen och joint ventures motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital samt koncernmässig goodwill och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga övervärden och avdrag för internvinster. Koncernens andel i intresseföretagets och joint ventures resultat efter skatt redovisas som Resultat från joint ventures och intresseföretag i resultaträkningen. Eventuella avskrivningar och nedskrivningar av förvärvade övervärden beaktas. Erhållna utdelningar från intresseföretaget och joint ventures minskar investeringens redovisade värde. Om koncernens andel av redovisade förluster i intresseföretaget eller joint ventures överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella mellanhavanden utan säkerhet (efterställda lån), vilka till sin innebörd utgör del av Skanskas nettoinvestering i intresseföretaget och joint ventures och därför redovisas som aktier. Fortsatta förluster redovisas endast om koncernen har lämnat garantier för att täcka förluster uppkomna i intresseföretaget och joint ventures, och då som en avsättning.

Elimination av internresultat
Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel. Om redovisat värde för andelen i ett intresseföretag understiger elimineringen av internvinst redovisas överskjutande del av elimineringen som en avsättning. Om en transaktion mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture gett upphov till en förlust, elimineras förlusten endast om den inte motsvarar ett nedskrivningsbehov för tillgången.

Om vinsten eller förlusten uppstått hos intresseföretaget eller i ett joint venture påverkar elimineringen det resultat för transaktionsåret som redovisas bland Resultat från joint ventures och intresseföretag. Elimineringen av internvinsten återförs i senare bokslut efter hur tillgången förbrukas eller då den avyttras.

Kapitalandelsmetoden tillämpas fram till den tidpunkt när det betydande inflytandet i ett intresseföretag eller det gemensamt bestämmande inflytandet i ett joint venture upphör. Försäljning av andelar i ett intresseföretag eller i ett joint venture redovisas vid den tidpunkt då koncernen inte längre har kontroll över innehavet.

I not 20 B lämnas information om intresseföretag och joint ventures.

IFRS 11 Samarbetsarrangemang
Ett samarbetsarrangemang föreligger när delägarna är bundna av ett samarbetsavtal och genom samarbetsavtalet har ett gemensamt bestämmande inflytande. Samarbetsarrangemanget kan antingen vara en gemensam verksamhet eller ett joint venture. En gemensam verksamhet utmärks av att delägarna har rätt till tillgångarna i arrangemanget och har förpliktelser avseende de skulder som rör arrangemanget. Ett samarbetsarrangemang som inte struktureras genom inrättandet av ett separat bolag är en gemensam verksamhet. Entreprenadprojekt som utförs tillsammans med utomstående entreprenadbolag med solidariskt ansvar redovisas av Skanska som gemensam verksamhet. Om samarbetsarrangemanget är ett separat bolag men bolagets produktion till helt övervägande del förvärvas av delägarna och det föreligger hinder för försäljning till utomstående så bedöms samarbetsarrangemanget ofta utgöra en gemensam verksamhet. I övriga fall så utgör arrangemanget ett joint venture. Om delägarna i samarbetsarrangemanget endast har rätt till nettotillgångarna så föreligger ett joint venture. Klassificeringen av ett samarbetsarrangemang kräver att en bedömning görs av den legala formen, avtalen mellan delägarna och andra omständigheter.

För gemensamma verksamheter redovisas intäkter, kostnader, tillgångar och skulder rad för rad i koncernredovisningen efter Skanskas andel i den gemensamma verksamheten. I not 20 C beskrivs gemensamma verksamheter.

För joint ventures tillämpas kapitalandelsmetoden vid upprättandet av koncernredovisningen. Denna metod beskrivs under rubriken IAS 28.

I samband med OPS-projekt kan koncernens investering avse antingen andelar i eller efterställda lån till ett joint venture. Båda hanteras i redovisningen som andelar.

I not 20 B lämnas information om joint ventures och i not 20 C specificeras större intressen i gemensamma verksamheter.

IFRIC 12 Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster
IFRIC 12, som berör Skanskas joint ventures inom OPS-portföljen, behandlar frågeställningen hur operatören, enligt ett så kallat Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster, redovisar anläggningen samt de rättigheter och skyldigheter som följer av avtalet. Operatören anlägger eller uppgraderar infrastruktur (entreprenadtjänst) som används för en offentlig tjänst och förvaltar och underhåller den infrastrukturen (förvaltningstjänst) under en bestämd tid. Entreprenadtjänsten och förvaltningstjänsten redovisas enligt IFRS 15. Ersättningen kan vara rätten till en finansiell tillgång eller en immateriell tillgång. Om operatören har en ovillkorlig rätt att erhålla likvida medel med fastställda eller fastställbara belopp (ersättningsmodellen är baserad på tillgänglighet genom tillhandahållandet av till exempel ett sjukhus eller en flygplats) redovisas en finansiell tillgång. IFRS 9 kräver att ränta räknas på denna finansiella fordran. Beställaren börjar betala först när anläggningen tas i bruk och inbetalningen redovisas då som en amortering av den finansiella fordran. Om operatören istället får rätt att debitera den offentliga tjänstens användare (ersättningsmodellen är baserad på marknadsrisk genom till exempel vägtullar) redovisas en immateriell tillgång, som skrivs av under projektets livscykel. Inbetalning av vägtullarna redovisas som en intäkt.

IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder
Intäkter redovisas enligt IFRS 15 enligt en femstegsmodell. I steg ett definierar man sina kundkontrakt. Om två eller flera kontrakt har ingåtts samtidigt med en kund och prissättningen av ett kontrakt är beroende av det andra kontraktet så kombinerar man dessa kontrakt. En avtalsändring innebär en förändring av omfattning eller pris (eller båda) i ett avtal som har godkänts av avtalsparterna. En avtalsändring föreligger när avtalsparterna godkänner en ändring som antingen skapar nya eller ändrar befintliga rättigheter och skyldigheter för parterna i avtalet. En avtalsändring ska redovisas som ett separat avtal när avtalets omfattning ökar på grund av tillägg av utlovade varor eller tjänster som är distinkta och när priset på avtalet stiger med ett ersättningsbelopp som återspeglar företagets fristående försäljningspriser för de ytterligare varor eller tjänster som utlovats. Om parterna inte har godkänt en avtalsändring ska företaget fortsätta att tillämpa standarden på det befintliga avtalet till dess att avtalsändringen godkänns.

I steg två fastställs vilket eller vilka prestationsåtaganden som det avtalas om i kontraktet. Ett prestationsåtagande är ett löfte om att till kunden överföra en vara eller tjänst som är distinkt, eller en serie distinkta varor och tjänster som i allt väsentligt är desamma och följer samma mönster för överföring till kunden. En vara eller tjänst är distinkt om kunden kan dra nytta av varan eller tjänsten separat eller tillsammans med andra resurser som finns tillgängliga för kunden och om företagets löfte att överföra varan eller tjänsten till kunden kan särskiljas från andra löften i avtalet. Oftast är Skanskas kundkontrakt av det slaget att uppdelning inte ska behöva göras på två eller flera prestationsåtaganden.

I steg tre bestäms transaktionspriset. Hänsyn tas då till fast avtalat pris, variabla intäkter, eventuell tilläggsköpeskilling, bonusar och straffavgifter. Vid variabla intäkter estimerar man intäkten till det belopp som högst troligt inte i senare redovisningsperioder kommer att medföra en reversering av ackumulerade intäkter. Om avtalet innehåller en betydande finansieringskomponent ska transaktionspriset justeras för effekten av pengars tidsvärde. Ändrings- och tilläggsbeställningar av ett kontrakt som inte ännu är godkända av kund medför ingen ökning av transaktionspriset i projektets beräknade resultat vid färdigställande. Vid ersättning med icke-kontanta medel värderas ersättningen till verkligt värde. Om en kund skjuter till varor eller tjänster görs en bedömning om huruvida kontroll erhålls över dessa, och om så är fallet så redovisas de som ersättning med icke-kontanta medel som erhållits av kunden.

Intäkten/transaktionspriset allokeras i steg fyra ut på de olika prestationsåtagandena i kontraktet om fler än ett åtagande finns. Det allokerade transaktionspriset för varje enskilt åtagande ska återspegla det ersättningsbelopp som företaget förväntar sig ha rätt till i utbyte mot överföringen av de utlovade varorna eller tjänsterna till kunden, baserat på ett relativt fristående försäljningspris.

Intäkt redovisas, i steg fem, när prestationsåtagandet är utfört, antingen över tid eller vid en specifik tidpunkt, och när kunden får kontroll över tillgången.

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

Intäkten redovisas över tid när kunden samtidigt erhåller och förbrukar de fördelar som tillhandahålls genom företagets prestation, när företagets prestation skapar eller förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar eller när företagets prestation inte skapar en tillgång med alternativ användning för företaget och företaget dessutom har rätt till betalning för hittills utförd prestation. Om ett prestationsåtagande inte uppfylls över tid enligt ovan så uppfyller företaget åtagandet vid en viss tidpunkt. Det sker vid den tidpunkt som kunden får kontroll över den utlovade tillgången. Indikatorer för kontroll kan vara att företaget har rätt till betalning för tillgången, kunden har den legala äganderätten till tillgången, företaget har överfört det fysiska innehavet av tillgången, kunden har de betydande risker och fördelar som är förknippade med ägandet av tillgången eller att kunden har godkänt tillgången.

Utgifter för att erhålla ett avtal, det vill säga utgifter som företaget inte skulle haft om det inte erhållit avtalet, redovisas som en tillgång endast om företaget förväntar sig att få täckning för de utgifterna. Utgifter för att fullgöra ett avtal, som inte faller under någon annan standard än IFRS 15, ska redovisas som en tillgång om utgifterna har ett direkt samband med ett avtal eller med ett förväntat avtal, om utgifterna skapar eller förbättrar resurser som kommer att användas för att uppfylla prestationsåtaganden i framtiden och dessutom förväntas återvinnas. Dessa "Tillgångar som uppkommer från utgifter för att erhålla eller fullgöra ett avtal med kund" ingår i posten Avtalstillgångar och redovisas i not 9.

I avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas nettot av upparbetade intäkter och fakturerade belopp per projekt. Förskottsfakturering sker ofta i byggverksamheten enligt avtal. När fakturering skett redovisas en kundfordran.

Förlustkontrakt kostnadsförs direkt och avsättning för förlust görs för återstående arbeten och redovisas enligt IAS 37.

Som anges under rubriken "Segmentsredovisning jämfört med IFRS-redovisning" så tillämpas i segmentsredovisningen för verksamhetsgrenarna Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling en annan princip för fastställelse av tidpunkt för intäktsredovisning.

Byggverksamheten bygger och renoverar hus, anläggningar och infrastruktur. Inom verksamhetsgrenen utförs även uppdrag av servicekaraktär, såsom byggservice, drift och underhåll. Inom denna verksamhet är kunderna både beställare från den offentliga sektorn och den privata.

Kombination av avtal är sällan aktuellt, men avtalsändringar, såsom tilläggsbeställningar, är vanligt förekommande. I de flesta fall är tillagda varor och tjänster inte distinkta och därför utgör de en del av ett enda prestationsåtagande som delvis är uppfyllt vid tidpunkten för avtalsändringen och redovisas som om den vore en del av det befintliga avtalet.

Oftast är avtalen inom denna verksamhet av det slaget att endast ett prestationsåtagande identifieras. Byggverksamhetens prestationsåtaganden är entreprenaduppdrag eller serviceåtagande, exempelvis uppförande av byggnad på kundens mark respektive underhåll av befintliga anläggningar såsom vägar. Om ett avtal innebär verksamhet i olika geografiska lägen, i olika tidsperioder eller har olika riskexponering kan identifiering av flera prestationsåtaganden förekomma.

Om rätt till rörlig ersättning finns, till exempel avtal om incitament, då beaktas det till den del det är högst osannolikt att beloppet kan komma att återföras vid ett senare tillfälle. Inom byggverksamheten redovisas intäkterna över tid, då kunden erhåller och förbrukar samtidigt de fördelar som tillhandahålls genom företagets serviceprestation eller då Skanska skapar eller förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar.

Intäkterna redovisas över tid på basis av företagets kostnader per respektive mättillfälle i förhållande till totala förväntade kostnader för uppfyllande av prestationsåtagandet.

Verksamhetsgrenen Bostadsutveckling utvecklar och säljer nya bostäder och hyresbostäder. Kunderna utgörs huvudsakligen av privatpersoner. Till grund för redovisningen finns oftast ett avtal om försäljning av en specifik enhet, till exempel en bostadsrättslägenhet. Avtalsändringar förekommer sällan men inkluderas i så fall i det ursprungliga avtalet.

Inom Bostadsutveckling är Skanskas åtagande överlämnande av en inflyttningsklar bostad. Transaktionspriset är ett fast pris enligt avtal.

Intäkt redovisas vid den tidpunkt då nycklarna till bostaden överlämnas till respektive bostadsköpare, det vill säga då bostadsköparen får tillträde till sin bostad, vilket bedöms vara den tidpunkt då kunden erhåller kontroll över bostaden. Denna redovisning grundar sig på att Skanska inte bedöms ha rätt till full betalning förrän vid uppfyllande av sitt åtagande. Även om viss förskottsbetalning sker av köparen så har inte Skanska rätt till full ersättning för utfört arbete som uppnåtts till dato under hela avtalets löptid. Detta beror på att avtalen innehåller klausuler som gör att bostadsköparen i vissa situationer kan frånträda avtalet under byggnationen utan att ersätta Skanska på det sätt som krävs för redovisning av intäkter över tid.

Skanska initierar och ingår avtal med nybildade svenska bostadsrättsföreningar eller finska bostadsaktiebolag avseende uppförande av bostäder. Villkoren i dessa avtal är sådana att Skanska har ett bestämmande inflytande och därmed konsoliderar bostadsrättsföreningarna och bostadsaktiebolagen under byggtiden och fram till slutkundens tillträde, då Skanska inte längre har bestämmande inflytande. Bostäder som inte ännu tillträtts redovisas som omsättningsfastighet.

Inom Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer Skanska investeringsobjekt i form av kommersiella fastigheter till fastighetsinvesterare.

Inom denna verksamhetsgren består åtagandet gentemot kund (fastighetsinvesteraren) av att leverera ett investeringsobjekt i form av en kommersiell fastighet oftast med hyresgäster. Om äganderätten övergår före påbörjad byggnationen så är det ett eget prestationsåtagande med följd att entreprenaduppdraget blir ett eget åtagande inom verksamhetsgrenen byggverksamhet.

Utvecklingen av kommersiella projekt är en kontinuerlig process i flera tydligt definierade faser. Den genomsnittliga utvecklingscykeln från idé till slutförande är 5–7 år. Försäljning sker normalt i slutet av utvecklingscykeln det vill säga när projekt är färdigställt. Prestationsåtagandet är att leverera en färdigexploaterad fastighet som hos kunden normalt blir ett investeringsobjekt.

Kombination av avtal förekommer sällan. I vissa avtal förekommer även åtaganden om att Skanska ska vara behjälplig med uthyrning av fastigheten, vilket då bedöms vara ett separat prestationsåtagande. Transaktionspriset är normalt ett fast pris enligt avtal.

När avtal om försäljning av fastighet ingåtts med kund föreligger ingen alternativ användning för fastigheten. Om Skanska har rätt till betalning för vid var tid utfört arbete beror på avtalsvillkoren och gällande lagstiftning. Skanskas bedömning är dock att företaget vanligtvis har denna rätt till full betalning först vid uppfyllandet av åtagandet. Innan detta har Skanska normalt bara rätt till skadestånd som inte motsvarar nedlagda kostnader. Intäkten redovisas därför normalt vid den tidpunkt då fastigheten övertas av kunden.

Försäljning av fastigheter genom avyttring av bolag är bedömda att redovisas enligt IFRS 15 och inte som avyttrat bolag enligt IFRS 10, då avyttringen avser tillgång och ej verksamhet/rörelse.

I OPS-portföljen ingår utveckling av sjukhus, flygplatser, vägar och annan nödvändig samhällsstruktur. Redovisningen av dessa projekt följer IFRIC 12 Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster, som i sin tur redovisar intäkter enligt IFRS 15.

IFRS 16 Leasingavtal

Skanska som leasetagare

Leasingavtal, med undantag av korta (under 12 månader) och mindre leasingavtal, redovisas i Rapport över finansiell ställning som nyttjanderätter till materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter till omsättningsfastigheter samt räntebärande leasingskulder.

Ett avtal är ett leasingavtal om avtalet överlåter rätten att under en viss period bestämma över användningen av en identifierad tillgång i utbyte mot ersättning. Icke-leasing komponenter i ett avtal, som till exempel servicekostnad, särskiljs och ingår inte i beräkningen av värdet på nyttjanderätten när det är möjligt att urskilja sådan kostnad. Avtal med underentreprenörer anses oftast vara serviceavtal då det är en tjänst som Skanska efterfrågar och avtalet inte ger Skanska kontroll över en specifik tillgång. Hyra av tornkranar och byggställningar som på större byggprojekt normalt förhyrs för en längre tid redovisas som leasing.

Vid bedömning om huruvida en tillgång är av lågt värde läggs tillgången samman med tillgångar som den är starkt beroende av, eller sammankopplade med. När tillgången kan bytas ut av leverantören och det är praktiskt möjligt att göra det anses det inte föreligga ett leasingavtal då Skanska inte har kontroll över den specifika tillgången.

Leasingperioden är den icke uppsägningsbara leasingperioden där hänsyn tas till möjligheten till förlängning eller uppsägning av avtalet och hur rimligt säkert det är att den möjligheten kommer att utnyttjas. Nyttjanderätter till omsättningsfastigheter där det är praxis att förlängning alltid sker, ses som eviga nyttjanderätter och leasingperioden är då satt till 100 år.

Nyttjanderätter till materiella anläggningstillgångar skrivs av under leasingperioden, såtillvida det inte avser nyttjanderätter till mark på evig tid som inte skrivs av alls, då återstoden av leasingperioden alltid är konstant 100 år. Nyttjanderätter till omsättningsfastigheter, både sådana som bedöms som

2022093003518

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

eviga och sådana med bestämd leasingperiod, skrivs inte av alls, då de följer redovisning enligt IAS 2.

Vid betalning av leasingkostnaden fördelas avgiften mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Vid betalning av sådana nyttjanderätter där avskrivning inte sker, så redovisas avgiften som räntekostnad i sin helhet, eftersom skulden är oförändrad som angetts tidigare. Räntekostnaden aktiveras under byggtiden vid nyttjanderätter till omsättningsfastigheter.

Vid "sale-and-leaseback-transaktioner" redovisar säljaren vinst för enbart de rättigheter som har överförts till köparen och en nyttjanderätt till de rättigheter som bibehålls.

Skanska som leasegivare
Skanska hyr ut lokaler främst genom operationella leasingavtal. Erhållna leasingbetalningar för dessa avtal redovisas som intäkt linjärt över avtalsperioden. Leasing genom uthyrning av fastigheter bedrivs huvudsakligen inom Kommersiell Fastighetsutveckling. Från och med räkenskapsåret 2022 kommer även den nya verksamhetsgrenen, Förvaltningsfastigheter, att generera hyresintäkter.

IAS 16 Materiella anläggningstillgångar
Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Materiella anläggningstillgångar upptas till anskaffningskostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförbara kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader som anses vara hänförbara till anläggningstillgången.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillförts läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Om den borttagna komponentens anskaffningsvärde ej direkt kan bestämmas beräknas anskaffningsvärdet som den nya komponentens anskaffningsvärde justerat med lämpligt prisindex för att beakta ändringar av penningvärdet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. Avskrivningar sker linjärt efter beräknad nyttjandeperiod, eller efter nyttjandegrad, med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut. Kontorsbyggnader delas upp på grundläggning och stomme, avskrivningstid 50 år, installationer, avskrivningstid 35 år, och icke-bärande delar, avskrivningstid 15 år. Generellt gäller att industribyggnader skrivs av under 20 år utan uppdelning på olika delar. Kross- och asfaltverk samt betongstationer skrivs av under 10 till 25 år beroende på skicket vid anskaffningen och utan uppdelning på olika delar. För andra byggnader och utrustning sker uppdelning på olika komponenter endast om väsentliga komponenter med avvikande nyttoperiod kan identifieras. För andra maskiner och inventarier är avskrivningstiden normalt mellan 3 och 10 år. Inventarier av mindre värde kostnadsförs direkt. Grus- och bergtäkter avskrivs i takt med substansuttagen. För mark sker ingen avskrivning. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller avyttring av tillgången.

IAS 38 Immateriella tillgångar
I denna redovisningsstandard behandlas immateriella tillgångar. Goodwill som uppstår vid förvärv av företag redovisas enligt reglerna i IFRS 3.

En immateriell tillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk substans och som används för produktion eller tillhandahållande av varor eller tjänster eller för uthyrning och administration. För att redovisas som tillgång krävs både att det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillföras företaget och att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Härvid är särskilt att märka att utgifter som kostnadsförts direkt i tidigare hel- eller delårsbokslut ej senare kan tas upp som tillgång.

Kostnader för forskning redovisas i resultaträkningen när de uppstår. Utvecklingskostnader, som är kostnader för konstruktion av nytt eller förbättrat material, konstruktioner, produkter, processer, system och tjänster genom tillämpning av forskningsresultat eller annan kunskap, redovisas som tillgångar om det är troligt att tillgången kommer att generera framtida intäkter. Andra utvecklingskostnader kostnadsförs direkt. Kostnader för löpande underhåll och modifieringar av existerande produkter, processer och system redovisas inte som utvecklingskostnader. Ej heller redovisas som utvecklingskostnader arbeten som utförs på uppdrag av beställare.

Andra immateriella anläggningstillgångar än goodwill upptas till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt, eller efter nyttjandegrad, över immateriella tillgångars nyttjandeperioder, såvida nyttjandeperiod kan bestämmas. Eventuellt restvärde vid periodens slut beaktas. Förvärvade kundkontrakt skrivs av i takt med upparbetning och patent skrivs av på tio år. Investeringar i större datasystem skrivs av under högst sju år.

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig.

IAS 36 Nedskrivningar
För tillgångar som omfattas av IAS 36 bedöms det vid varje balansdag om det finns indikation på nedskrivningsbehov. För undantagna tillgångar, som exempelvis varulager (inklusive omsättningsfastigheter), tillgångar som uppkommer då entreprenaduppdrag utförs och finansiella tillgångar som omfattas av tillämpningsområdet IFRS 9 prövas värderingen enligt respektive redovisningsstandard.

Nedskrivningarna bestäms efter tillgångarnas återvinningsvärde, som utgörs av det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader jämfört med nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som förknippas med tillgången. Beräknat restvärde vid slutet av nyttjandeperioden ingår i nyttjandevärdet. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar så beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En kassagenererande enhet är den minsta grupp av tillgångar som ger upphov till löpande inbetalningar oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. För goodwill är kassagenererande enhet i huvudsak lika med koncernens affärsenhet eller annan till moderbolaget rapporterande enhet. Om affärsenheten består av flera verksamhetsgrenar är den kassagenererande enheten ej större än den identifierade verksamhetsgrenen dit goodwill allokerats. Undantagna från huvudregeln är verksamheter som inte är integrerade i affärsenhetens övriga verksamhet.

Inom Byggverksamhet och Bostadsutveckling baseras återvinningsvärdet för goodwill på nyttjandevärdet, som beräknas genom diskontering av förväntade framtida kassaflöden. Diskonteringsfaktorn är den för verksamheten gällande WACC-räntan (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Se not 18.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Nedskrivningar på goodwill återförs ej. En nedskrivning avseende goodwill som gjorts i en tidigare delårsrapport återförs inte i en senare helårsrapport eller delårsrapport.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

IAS 23 Lånekostnader
Aktivering av lånekostnader sker under förutsättningen att det är troligt att de kommer att leda till framtida ekonomiska fördelar och kostnaderna kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Generellt gäller att aktivering av lånekostnader begränsas till tillgångar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande,

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

vilket för koncernens del innebär att aktiveringen i första hand omfattar uppförande av omsättningsfastigheter och fastigheter för den egna verksamheten (anläggningsfastigheter). Aktivering sker när utgifter som ingår i anskaffningsvärdet uppkommit och aktiviteter för att färdigställa byggnaden påbörjats. Aktiveringen upphör när byggnaden är färdigställd. Lånekostnader under tid när arbetet med att färdigställa byggnaden är avbrutet under längre tid aktiveras ej. Om särskild upplåning har skett för projektet används den faktiska lånekostnaden. I andra fall beräknas lånekostnaden utifrån koncernens upplåningskostnad.

IAS 12 Inkomstskatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas bland övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt också redovisas där. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas efter hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Kvittning av uppskjutna skattefordringar mot uppskjutna skatteskulder sker när det finns rätt att utjämna aktuella skatter mellan företagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

IAS 2 Varulager
Förutom sedvanligt varulager omfattas koncernens omsättningsfastigheter av denna redovisningsstandard. Såväl omsättningsfastigheter som lager av varor värderas post för post enligt lägsta värdets princip, som innebär att en fastighet eller varupost tas upp till det lägsta av anskaffningskostnaden och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet för varulager, då värdering post för post ej kan tillämpas, beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FIFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på normalt kapacitetsutnyttjande. Ännu ej inbyggt material på byggarbetsplatser redovisas inte som lager utan redovisas som projektkostnader.

Med undantag för fastigheter som används i den egna rörelsen redovisas koncernens fastighetsinnehav som omsättningstillgångar, då innehavet innefattas i koncernens verksamhetscykel. Verksamhetscykeln för omsättningsfastigheter uppgår till cirka 3 till 5 år.

Förvärv av fastighet bokas i sin helhet upp först när den juridiska äganderätten överförs vilket normalt sker vid tillträdet. Fastighetsförvärv genom köp av fastighetsägande företag redovisas när aktierna tillträtts av Skanska.

Omsättningsfastigheterna delas upp på Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling. Uppdelning sker också mellan Exploateringsfastigheter, Fastigheter under uppförande och Färdigställda fastigheter.

I not 22 lämnas information om dessa fastigheter.

Fastigheter, såväl färdigställda som under uppförande, är före nedskrivningar värderade till direkt nedlagda kostnader, skälig andel av indirekta kostnader samt räntekostnader under byggtiden. Information om marknadsvärdering av fastigheter finns i not 43.

Uppgifter om sedvanligt lager av varor finns i not 23.

IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar
Avsättningar
En avsättning redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättning görs för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden enligt entreprenadkontrakt, som innebär skyldighet för entreprenören att åtgärda fel och brister som upptäcks inom en viss tid efter att entreprenaden överlämnats till beställaren. Sådana åtaganden kan även föreligga enligt lag.

Förlustkontrakt redovisas som en avsättning för ej upparbetad del.

Avsättning sker för tvister avseende avslutade projekt om det bedöms som troligt att tvisten kommer att medföra ett utflöde av resurser från koncernen.

Avsättning för omstruktureringskostnader redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen antingen har påbörjats eller annonserats offentligt.

Vid kapitalandelsredovisning av andelar i joint ventures och intresseföretag sker avsättning när förlust överstiger redovisat värde på andelen och koncernen har åtaganden att tillskjuta medel.

Eventualförpliktelser
Eventualförpliktelser är möjliga åtaganden som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir. Som eventualförpliktelse redovisas också åtaganden som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet eller storleken på åtagandet inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Fullgörandegarantier medtas beloppsmässigt tills entreprenaden överlämnats till beställaren, vilket normalt sker vid godkänd slutbesiktning. Om garantin täcker hela eller större delen av kontraktssumman beräknas beloppet för eventualförpliktelsen till kontraktssumman med avdrag för värdet av utförd del. I de fall garantin endast täcker en mindre del av kontraktssumman upptas garantibeloppet till oförändrat belopp fram till dess att entreprenaden överlämnats till beställaren. Garantibeloppet reduceras inte genom kvittning mot ännu ej erhållen ersättning från beställaren. Likaledes beaktas ej heller garantier som erhållits från underentreprenörer och materialleverantörer. Erhållna motgarantier som avser utomstående konsortiemedlemmars andel av solidariskt ansvar är ej beaktade. Skattemål, domstols- och skiljeförfarande medtas ej i beloppen för eventualförpliktelser. Istället lämnas särskild beskrivning.

I samband med entreprenader lämnas ofta säkerhet i form av garanti från bank eller försäkringsinstitut för fullgörandet. Utfärdaren av garantin erhåller i sin tur normalt en motförbindelse från entreprenadföretaget eller annat koncernföretag. Sådana motförbindelser som avser egna entreprenader redovisas inte som eventualförpliktelser då de inte innebär något utökat ansvar jämfört med entreprenadåtagandet.

I not 33 lämnas information om eventualförpliktelser.

Eventualtillgångar
Eventualtillgångar är möjliga tillgångar som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.

Inom koncernens byggverksamhet är det inte ovanligt att det uppstår krav på tillkommande ersättning från beställaren. Om rätten till tillkommande ersättning bekräftas påverkar detta värderingen av projektet vid redovisning enligt IFRS 15. Beträffande krav som ännu inte bekräftats är det inte praktiskt möjligt att lämna information om dessa, såvida det inte föreligger ett enskilt krav av väsentlig betydelse för koncernen.

Ställda säkerheter
Andelar i joint ventures inom verksamhetsgrenen OPS-portföljen redovisas som ställda säkerheter när andelarna i projektbolaget, vilka kan vara direktägda av Skanska eller ägda via mellanliggande holdingbolag, lämnats som säkerhet för lån från banker eller andra långivare än delägarna.

I not 33 lämnas information om ställda säkerheter.

IAS 19 Ersättningar till anställda
I redovisningsstandarden görs åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda pensionsplaner definieras som planer där företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon förpliktelse att betala ytterligare avgifter även om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda, som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda. Beräkningen enligt IAS 19 av förmånsbaserade pensionsplaner sker på ett sätt som ofta avviker från lokala regler i respektive land. Förpliktelserna och kostnaderna skall beräknas enligt den så kallade "projected unit credit method". Syftet är att de

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

förväntade framtida pensionsutbetalningarna skall kostnadsföras på ett sätt som ger jämnare kostnader över den anställdes anställningstid. Aktuariella antaganden om diskonteringsränta, löneökningar, inflation och livslängd beaktas i beräkningen. Pensionsförpliktelser beträffande ersättningar efter avslutad anställning diskonteras till nuvärde. Diskonteringen beräknas för samtliga tre länder där Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner med en räntesats som baseras på förstklassiga företagsobligationer, inklusive bostadsobligationer, med en löptid som motsvarar pensionsförpliktelserna. Förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser värderas till verkligt värde på balansdagen. Nuvärdet för pensionsförpliktelserna nettoredovisas i rapport över finansiell ställning mot verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den i resultaträkningen redovisade pensionskostnaden och avkastningen på förvaltningstillgångar avser den vid årets början beräknade pensionskostnaden och avkastningen. Förvaltningstillgångarnas avkastning beräknas med samma räntesats som används vid diskontering av pensionsförpliktelserna. Avvikelser mot faktisk pensionskostnad och verklig avkastning samt effekter av ändrade antaganden utgör omvärderingar vilka redovisas i övrigt totalresultat.

Om villkoren för en förmånsbestämd plan ändras väsentligt eller antalet anställda som omfattas av en plan minskas väsentligt inträffar en reducering. Förpliktelserna räknas om enligt de nya förutsättningarna. Effekten av reduceringen redovisas i resultaträkningen.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende skillnaden för sådana skatter och sociala avgifter för vilka företagets pensionskostnader utgör underlag. Avsättningen eller fordran nuvärdes-beräknas ej eftersom den baseras på ett underlag som är nuvärdesberäknat. Uppskjutna skatter och sociala avgifter på omvärderingar redovisas bland övrigt totalresultat.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

Koncernens nettoförpliktelse avseende övriga långfristiga ersättningar, förutom pensioner, uppgår till värdet av framtida ersättningar som anställda har intjänat som ersättning för de tjänster som de utfört i innevarande och tidigare perioder. Förpliktelsen beräknas med den så kallade "projected unit credit method" och diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella förvaltningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är även här baserad på avkastning på förstklassiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer, eller alternativt statsobligationer, med en löptid som motsvarar löptiden för förpliktelserna.

En avsättning redovisas i samband med uppsägning av personal endast om företaget är förpliktigat genom egen detaljerad formell plan för uppsägningen, och det saknas realistiskt möjlighet att annullera planen, att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal beräknas avsättningen efter en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

Endast en obetydlig del av koncernens förmånsbestämda pensionsåtaganden har finansierats genom premier till Alecta. Då erforderliga uppgifter ej kan erhållas från Alecta redovisas dessa pensionsåtaganden som en avgiftsbestämd plan. Då samma förutsättningar gäller för AFP-planen i Norge redovisas även denna plan som avgiftsbestämd.

IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar
Aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas på marknadsvärdet vid investeringstillfället (som är detsamma som tilldelningstillfället enligt standarden) och utifrån bedömd måluppfyllelse. Värdet fördelas över respektive intjänandeperiod. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej sedan under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Sociala avgifter
Sociala avgifter som utgår på grund av aktierelaterade ersättningar redovisas i enlighet med Rådets för finansiell rapportering uttalande UFR 7. Kostnaden för sociala avgifter fördelas på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Den avsättning som uppkommer omvärderas vid varje rapporttillfälle för att motsvara beräknade avgifter som skall erläggas vid intjänandeperiodens slut.

IAS 7 Kassaflödesanalys
Vid upprättandet av kassaflödesanalysen tillämpas den indirekta metoden enligt redovisningsstandarden. Förutom kassa- och bankflöden gäller att till likvida medel hänförs kortfristiga placeringar, vilkas omvandlande till bankmedel kan ske till ett i huvudsak i förväg känt belopp. Som likvida medel anses kortfristiga placeringar med en kortare löptid vid anskaffningstidpunkten än tre månader. Likvida medel som är belagda med restriktioner redovisas antingen som kortfristiga fordringar eller som långfristiga fordringar.

Förutom kassaflödesanalys enligt standarden visas i förvaltningsberättelsen en operativ kassaflödesanalys, som inte överensstämmer med den i standarden angivna uppställningen. Den operativa kassaflödesanalysen är upprättad utifrån den verksamhet som de olika verksamhetsgrenarna bedriver.

IAS 33 Resultat per aktie
Resultat per aktie redovisas i anslutning till koncernens resultaträkning och erhålls genom att den del av årets resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med genomsnittligt antal utestående aktier under perioden.

För aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 beräknas utspädningseffekten genom att potentiella stamaktier läggs till antalet stamaktier före utspädning. Beräkningen av potentiella stamaktier sker i två steg. Först sker en bedömning av antalet aktier som kan komma utges när uppställda mål uppfyllts. Fastställelse av antalet aktier för respektive år, som programmen gäller, sker sedan året efter med förbehåll för att villkoret om fortsatt anställning uppfylls. I nästa steg reduceras antalet potentiella stamaktier med värdet av den motprestation som Skanska förväntas erhålla, dividerad med genomsnittlig börskurs under perioden.

IAS 24 Upplysningar om närstående
Enligt redovisningsstandarden skall information lämnas om transaktioner och avtal med närstående företag och fysiska personer. I koncernredovisningen faller koncerninterna transaktioner utanför redovisningskravet. I noterna 36, 37 och 39 lämnas upplysningar enligt redovisningsstandarden. Beträffande moderbolaget lämnas informationen i noterna 61 och 62.

IAS 40 Förvaltningsfastigheter
Från och med räkenskapsåret 2022 kommer koncernen inneha förvaltningsfastigheter vilka kommer att omfattas av denna redovisningsstandard.

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas för att generera hyresintäkter och värdestegring.

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde, där IFRS 13, Nivå 3 i verkligt värde-hierarkin tillämpas. En intern värdering utförs för varje fastighet vid kvartals- respektive årsbokslut. En extern värdering utförs årligen av varje fastighet i samarbete med en oberoende extern värderare. Verkligt värde beräknas med hjälp av en avkastningsbaserad värderingsmetod grundat på kassaflödesanalyser. Kalkylperioden uppgår till minst 10 år. Orealiserade och realiserade värdeförändringar redovisas netto på en egen rad i resultaträkningen.

En tidigare omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen kommer att omklassificeras till förvaltningsfastighet när fastighetens användningsområde har ändrats. När en omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen omklassificeras till förvaltningsfastighet redovisas skillnaden mellan fastighetens verkliga värde vid överlåtelsedagen och dess tidigare redovisade värde i resultaträkningen.

En fastighet kan klassificeras som förvaltningsfastighet även om Skanska hyr en del av ytan. Skanskas del ska då utgöra en icke väsentlig andel av fastighetens totala yta. I annat fall ska fastigheten klassificeras som omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen.

För en överföring från förvaltningsfastighet till omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen är den bedömda kostnaden för efterföljande redovisning det verkliga värdet vid tidpunkten för ändrat användningsområde.

IFRS 8 Rörelsesegment
Enligt denna standard är ett rörelsesegment en del i koncernen som bedriver affärsverksamhet, vars rörelseresultat regelbundet granskas av koncernens högste verkställande beslutsfattare och om vilket det finns fristående finansiell information.

Skanskas rörelsesegment utgörs av verksamhetsgrenarna Byggverksamhet, Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling.

Koncernledningen, Group Leadership Team, är koncernens högste verkställande beslutsfattare.

Principen för segmentsredovisning i resultaträkningen av Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling skiljer sig från IFRS på två punkter. I segmentsredovisningen redovisas försäljningsresultatet vid tidpunkten för tecknande av försäljningsavtal. I segmentsredovisningen redovisas

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

joint ventures inom Bostadsutveckling proportionerligt rad för rad. Det medför att intäkter som Byggverksamheten har mot joint ventures inom Bostadsutvecklingsverksamheten elimineras i segmentsredovisningen. I not 4 redovisas avstämning mellan segmentsredovisning och resultaträkning enligt IFRS.

I not 4 lämnas information om rörelsesegment. Den finansiella rapportering som sker till koncernledningen är inriktad mot de områden för vilka respektive rörelsesegment har det operativa ansvaret, nämligen rörelseresultat i resultaträkningen och sysselsatt kapital. För respektive rörelsesegment redovisas därför i noten externa och interna intäkter, kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader samt sysselsatt kapital. Med sysselsatt kapital avses totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och fordringar på internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital. Förvärvsgodwill har hänförts till det rörelsesegment som den avser.

Vid transaktioner mellan rörelsesegmenten sker prissättningen på marknadsmässiga villkor.

Vissa delar av koncernen tillhör inte något rörelsesegment. Dessa delar redovisas i not 4 under rubriken Centralt och Elimineringar. I rörelsesegmentens resultat ingår även internvinster varför eliminering av dessa sker vid avstämning mot koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

Utöver information om rörelsesegment lämnas i not 4 även uppgifter för hela koncernen om externa intäkter och vissa tillgångar fördelade på länder som har mer än tio procent av koncernens totala poster.

IAS 10 Händelser efter rapportperioden
Händelser efter balansdagen kan i vissa fall bekräfta ett förhållande som förelåg på balansdagen. Sådana händelser beaktas när de finansiella rapporterna upprättas. Om andra händelser efter balansdagen, vilka inträffar före undertecknandet av den finansiella rapporten, lämnas information om ett utelämnande skulle påverka möjligheten för en läsare att göra en korrekt bedömning och fatta ett välgrundat beslut.

Information lämnas i not 41.

IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering
Kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder sker när legal rätt att kvitta posterna mot varandra föreligger samt avsikt finns att reglera posterna med ett nettobelopp eller avyttra tillgången och reglera skulden samtidigt.

Förutbetalda intäkter och kostnader är inte finansiella instrument. Upplupna intäkter och kostnader som är relaterade till rörelsen redovisas inte som finansiella instrument. Således räknas inte avtalstillgångar eller avtalsskulder som finansiella instrument. Förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner, är undantagna från IAS 32 och redovisas således inte som finansiella instrument. Tillgångar och skulder som inte är grundade på avtal, som exempelvis inkomstskatter, är inte finansiella instrument.

Information enligt redovisningsstandarden lämnas främst i noterna 6, 21 och 27.

IFRS 9 Finansiella instrument
IFRS 9 Finansiella instrument behandlar redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Undantagna från tillämpning enligt IFRS 9 är bland annat andelar i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, leasingavtal, rättigheter i anställningsavtal, egna aktier, finansiella instrument som lyder under IFRS 2 och rättigheter och skyldigheter inom IFRS 15 förutom för sådana rättigheter i IFRS 15 där krav på nedskrivning enligt IFRS 9 gäller. Alla finansiella instrument inklusive derivat redovisas som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld i rapport över finansiell ställning när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas i och tas bort från rapporten över finansiell ställning genom användandet av affärsdagsredovisning. En finansiell tillgång tas bort från rapporten över finansiell ställning när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller när företaget överför de avtalsenliga rättigheterna att erhålla kassaflöden från den finansiella tillgången eller behåller de avtalsenliga rättigheterna att erhålla kassaflöden men påtar sig en avtalsenlig förpliktelse att betala kassaflöden till en eller flera mottagare. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning endast när förpliktelsen i avtalet fullgörs, annulleras eller upphör.

Klassificering av finansiella tillgångar sker på grundval av företagets affärsmodell och på de kontraktuella kassaflödena av tillgången.

En finansiell tillgång värderas till upplupet anskaffningsvärde om tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och kassaflödet vid bestämda tidpunkter endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

En finansiell tillgång värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat om tillgången innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar samt att kassaflödena endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. En finansiell tillgång värderas till verkligt värde via resultatet om den inte värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Alla finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, med undantag av;
a) finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet (sådana skulder, inklusive derivat som är skulder, ska därefter värderas till verkligt värde),
b) finansiella skulder som uppkommer när en överföring av en finansiell tillgång inte uppfyller villkoren för att tas bort från rapporten över finansiell ställning eller när fortsatt engagemang är tillämpligt,
c) finansiella garantiavtal,
d) ett åtagande om ett lån till en ränta som ligger under marknadsränta och
e) villkorad tilläggsköpeskilling som erkänns av en förvärvare i samband med ett rörelseförvärv som omfattas av IFRS 3 (sådan villkorad tilläggsköpeskilling ska därefter värderas till verkligt värde med förändringar som redovisas i resultatet).

Endast när ett företag byter affärsmodell för förvaltning av finansiella tillgångar ska företaget omklassificera alla berörda finansiella tillgångar. Finansiella skulder får inte omklassificeras.

Finansiella tillgångar och skulder ska vid första redovisningstillfället värderas till verkligt värde plus eller minus transaktionskostnader vid förvärv av en finansiell tillgång eller finansiell skuld, när det gäller en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultatet. Kundfordringar, som inte har en betydande finansieringskomponent, värderas vid första redovisningstillfället till transaktionspris (enligt definition i IFRS 15). Efter det första redovisningstillfället ska finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat, eller verkligt värde via resultatet. Efterföljande värdering av finansiella skulder sker till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via resultatet.

Ett företag ska tillämpa nedskrivningskrav för förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar och en förlustreserv för dessa ska redovisas som ett avdrag på tillgången. Vid varje balansdag ska förlustreserven värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid, om kreditrisken har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället. Om kreditrisken inte har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället ska förlustreserven värderas till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. För kundfordringar, avtalstillgångar och leasingfordringar gäller att förlustreserven alltid ska värderas till ett belopp som motsvarar återstående löptid. Värderingen av förväntade kreditförluster ska återspegla ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp, pengars tidsvärde, rimliga och verifierbara uppgifter för tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

Syftet med säkringsredovisning är att, i de finansiella rapporterna, redovisa effekten av ett företags riskhantering som använder finansiella instrument för att hantera exponering som härrör från särskilda risker som skulle kunna påverka resultatet. Ett derivat som värderas till verkligt värde via resultatet kan identifieras som ett säkringsinstrument. En finansiell tillgång eller skuld som inte är ett derivat som värderas till verkligt värde via resultatet kan identifieras som ett säkringsinstrument såvida den inte är en finansiell skuld som identifieras som värderad till verkligt värde via resultatet för vilket beloppet av de förändringar i verkligt värde som härrör från förändringar i kreditrisk för den skulden redovisas i övrigt totalresultat. För säkringsredovisning kan endast kontrakt med en koncernextern part identifieras som säkringsinstrument. En säkrad post kan vara en redovisad tillgång eller skuld, ett ej redovisat bindande åtagande, en mycket sannolik prognostiserad transaktion eller en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Ett säkringsförhållande uppfyller endast villkoren för säkringsredovisning när säkringsförhållandet består endast av möjliga säkringsinstrument och möjliga säkrade poster, när det finns en formell identifiering och dokumentation avseende säkringsförhållandet samt företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen, samt att effektivitetskravet för säkringar är uppfyllt. Effektivitetskravet är uppfyllt när det föreligger ett ekonomiskt samband mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet, effekten av kreditrisken dominerar inte de förändringar som följer av det ekonomiska sambandet och när säkringskvoten för säkringsförhållandet är densamma som den som följer av den kvantitet av den säkrade posten som företaget faktiskt säkrar och den kvantitet som företaget faktiskt använder för att säkra mängden säkrade poster.

Skanska använder säkringsredovisning för kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Säkringsredovisning för kassaflödessäkringar tillämpas när ett framtida kassaflöde är hänförligt till

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

en redovisad tillgång eller skuld eller en högst sannolik framtida transaktion. Säkringsredovisning för säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet tillämpas när nettoinvesteringen är i enlighet med IAS 21.
En kassaflödessäkring redovisas enligt följande:
a) den separata komponenten i eget kapital, reserv för kassaflödessäkring, som är förknippad med den säkrade posten ska justeras till det lägre av följande: den ackumulerade vinsten eller förlusten från säkringsinstrumentet från den tidpunkt säkringen ingicks eller den ackumulerade förändringen i verkligt värde för den säkrade posten från den tidpunkt säkringen ingick,
b) den del av vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som bestäms vara en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat,
c) återstående vinst eller förlust för säkringsinstrumentet är säkringsineffektivitet som ska redovisas i resultatet,
d) det belopp som har ackumulerats i reserven för kassaflödessäkring som härrör från säkring av kassaflöden i enlighet med a ska redovisas enligt följande:
i) om en säkrad prognostiserad transaktion därefter leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller skuld, eller en säkrad prognostiserad transaktion för en icke-finansiell tillgång eller skuld blir ett bindande åtagande för vilket säkringsredovisning av verkligt värde tillämpas, ska företaget ta bort det från den reserv som härrör från säkring av kassaflöden och ta med det direkt i det första anskaffningsvärdet eller annat redovisat värde för tillgången eller skulden,
ii) för alla kassaflödessäkringar förutom dem som omfattas av i) ska detta belopp omklassificeras från den reserv som härrör från säkring av kassaflöden till resultatet som en omklassificeringsjustering under samma period eller samma perioder under vilken eller vilka de säkrade förväntade framtida kassaflödena påverkar resultatet,
iii) om detta belopp är en förlust och ett företag väntar sig att hela eller en del av förlusten inte kommer att återvinnas under en eller flera framtida perioder ska det dock omedelbart omklassificera det belopp som inte väntas bli återvunnet till resultatet som en omklassificeringsjustering.

Säkringar av nettoinvesteringar i en utlandsverksamhet, inklusive en säkring av en monetär post som redovisas som en del av en nettoinvestering, ska redovisas på ett liknande sätt som kassaflödessäkringar: den del av vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som bestämts vara en effektiv säkring ska redovisas i övrigt totalresultat, och övrig del ska redovisas i resultaträkningen. Den ackumulerade vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som är hänförlig till den effektiva delen av säkringen och som har ackumulerats i valutaomräkningsreserven ska omklassificeras från eget kapital till resultatet vid en avyttring eller delavyttring av utlandsverksamheten.

IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar
Upplysningar lämnas som gör det möjligt att bedöma dels betydelsen av finansiella instrument för företagets finansiella ställning och resultat, dels karaktär och risker till följd av finansiella instrument som företaget varit exponerat för under perioden och är exponerat för vid rapportperiodens slut. Upplysningarna skall också ge underlag för bedömning av hur dessa risker hanteras av företaget. Standarden kompletterar principerna för redovisning, värdering och klassificering av finansiella tillgångar och skulder i IAS 32 och IFRS 9.

Standarden tillämpas för alla typer av finansiella instrument med undantag för främst andelar i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures, samt förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner. Således ingår såväl upplupna ränteintäkter och depositioner som upplupna räntekostnader i de lämnade upplysningarna. Upplupna intäkter avseende uppdrag enligt entreprenadavtal är inte finansiella instrument.

De lämnade upplysningarna kompletteras med en avstämning mot övriga poster i resultaträkningen och i rapport över finansiell ställning.

Information enligt standarden lämnas i not 6.

IAS 20 Redovisning av statliga bidrag och upplysningar om statligt stöd
Med statliga stöd avses åtgärder från staten i syfte att lämna en ekonomisk fördel som är begränsad till ett företag eller en kategori av företag som uppfyller vissa kriterier. Statliga bidrag är stöd från staten i form av överföringar av resurser till ett företag i utbyte mot att företaget uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet.

Statliga bidrag redovisas som förutbetald intäkt alternativt reduktion av investeringen när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner
I rekommendationen anges vilka ytterligare uppgifter som skall lämnas för att årsredovisningen skall vara i överensstämmelse med Årsredovisningslagen. Den tillkommande informationen avser främst uppgifter relaterade till personalen.

Uppgift om antal anställda med dels fördelning mellan kvinnor och män, dels fördelning mellan länder, lämnas i not 36. Antal anställda under året har beräknats som ett genomsnitt av genomsnittligt antal anställda för de under året ingående kvartalen. Deltidsanställning motsvarar i denna beräkning 60 procent av en heltidsanställning. Anställda som tillhör verksamheter som sålts under året ingår till och med avyttringsdag. Anställda i förvärvade bolag ingår från förvärvsdatum.

Uppgift om fördelningen mellan kvinnor och män för ledande befattningshavare avser situationen på balansdagen. Med ledande befattningshavare i de olika dotterföretagen avses medlemmarna av respektive affärsenhets ledningsgrupp. Informationen lämnas i noterna 36 och 37.

Förutom styrelseledamöter och VD ingår samtliga andra personer i koncernens ledning i den grupp för vilken särredovisning sker av sammanlagda belopp för löner och andra ersättningar respektive kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner. Dessutom lämnas samma uppgifter på individnivå för var och en av styrelseledamöterna och för VD samt även för tidigare sådana befattningshavare. Arbetstagarrepresentanter är undantagna.

Upplysningar lämnas i not 36 om lån, ställda säkerheter och eventualförpliktelser till förmån för styrelseledamot och VD inom koncernen.

Upplysningar lämnas också om ersättningar till revisorer och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Se not 38.

Not 1. Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB), till den del dessa har godkänts av EU, samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretation Committee (SIC), så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Redogörelse för de olika redovisningsstandarderna finns i koncernens not 1. Dessutom tillämpas Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Väsentliga skillnader mot koncernens redovisningsprinciper
I enlighet med RFR 2 tillämpas inte IFRS 9 för finansiella garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures. Istället tillämpas IAS 37, vilket normalt innebär att någon avsättning för dessa åtaganden inte redovisas då det inte är sannolikt att något utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

I enlighet med RFR 2 tillämpas inte IFRS 16 för leasingavtal. Istället redovisas leasingavgifter linjärt över leasingperioden såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar den ekonomiska nyttan över tiden.

Koncernbidrag redovisas enligt i RFR 2 angiven huvudregel.

Aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Den del av koncernens kostnad för dessa aktiesparprogram som avser anställda i dotterföretag bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag och ökning av eget kapital. När belopp som kommer att debiteras dotterföretag fastställts sker omföring till fordringar på dotterföretag. I de fall ersättningen från dotterföretag för tilldelade aktier avviker från vad som tidigare bokats som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag reduceras redovisat värde på andelar i dotterföretag till den del som beloppet ej överstiger tidigare redovisad ökning. Eventuell resterande del av ersättningen bokförs direkt mot eget kapital.

Resultaträkningen och balansräkningen följer Årsredovisningslagens uppställningsformer.

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas enligt tryggandelagens bestämmelser. Pensionsåtaganden som säkras av tillgångar i pensionsstiftelse upptas ej i balansräkningen.

Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang, liksom andelar i dotterföretag, värderas före eventuell nedskrivning till anskaffningsvärde.

Not 2. Kritiska uppskattningar och bedömningar

Kritiska uppskattningar och bedömningar
Företagsledningen har med styrelsen och revisionskommittén diskuterat utvecklingen och upplysningarna avseende koncernens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Vissa viktiga redovisningsmässiga uppskattningar som gjorts vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper beskrivs här.

Covid-19
Covid-19 och dess effekter på reala ekonomier skapar osäkerhet och risker under en tid. Skanska agerade snabbt och beslutsamt för att skydda de anställda, bolaget och balansräkningen. Trots pandemin har Bygg- och Projektutvecklingsverksamheten varit fortsatt stabila under 2021. Skanska bedömer inte att covid-19 påverkar koncernens förmåga att bedriva sin verksamhet framöver, det vill säga en så kallad presumtion om "Going Concern" föreligger fortfarande.

Nedskrivningsprövning av goodwill
Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 18. Som förstås av beskrivningen i noten skulle större ändringar av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet av goodwill.

Pensionsantaganden
Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner i flera länder. Planerna redovisas enligt IAS 19 vilket innebär att pensionsåtagandena beräknas med aktuariella antaganden och att förvaltningstillgångarna marknadsvärderas på balansdagen. Effekten av ändrade aktuariella antaganden och marknadsvärdering av förvaltningstillgångarna redovisas som omvärderingar i övrigt totalresultat. Omvärderingarna påverkar räntebärande pensionsskulder och eget kapital.

I not 28 ges en redogörelse för de antaganden och förutsättningar som ligger till grund för redovisningen av pensionsskulden inklusive känslighetsanalys.

Intäktsredovisning över tid
Skanska tillämpar intäktsredovisning över tid inom Byggverksamheten. Utifrån en slutlägesprognos för projektets resultatutfall redovisas successivt under projektets varaktighet resultat baserat på projektets färdigställandegrad. Detta kräver att projektintäkter och projektkostnader kan storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt. Förutsättningen för detta är att effektiva och samordnade system för kalkylering, prognos och intäkts/kostnadsrapportering finns i koncernen. Systemet kräver vidare en konsekvent bedömning (prognos) av projektets slutliga utfall, inklusive analys av avvikelser i förhållande till tidigare bedömningstillfälle. Denna kritiska bedömning görs minst en gång per kvartal. Det verkliga utfallet av projektet vid dess slut kan dock avvika, antingen positivt eller negativt, från denna bedömning.

Tvister
Ledningens bästa bedömning har beaktats vid redovisningen av tvistiga belopp men det faktiska framtida utfallet kan avvika från det bedömda. Se not 33 och not 29.

Investeringar i OPS-portföljen
I not 20 B anges beräknade värden för gjorda investeringar. Beräknade marknadsvärden bygger på diskontering av förväntade kassaflöden för respektive investering. Som diskonteringsränta har använts bedömda avkastningskrav på investeringar av detta slag. Förändringar i förväntade kassaflöden, som i flera fall sträcker sig 20–30 år framåt i tiden, och/eller ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl beräknade värden som redovisade värden för respektive investering. Risken för väsentlig påverkan minskar gradvis i takt med att antalet projekt blir färre.

Omsättningsfastigheter
Angivet sammanlagt marknadsvärde i not 22 är beräknat utifrån rådande prisnivå på respektive ort för de enskilda fastigheterna. Förändringar i utbud av liknande fastigheter liksom ändrad efterfrågan på grund av ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl bedömda marknadsvärden som redovisade värden för respektive fastighet.

Inom kommersiella fastigheter avser de uppskattade marknadsvärdena för pågående projekt varje fastighet vid färdigställande och till full uthyrning.

För bostadsutvecklingsverksamheten är tillgången på kapital och priset för kapital för att finansiera bostadsköparnas investering en kritisk faktor. Bedömda marknadsvärden avser även här fastigheter vid färdigställande, och hänsyn tas till det värde som kan erhållas inom sedvanlig konjunkturcykel. Angiven redovisningsprincip vid försäljning av fastigheter genom avyttring av bolag framgår i not 1.

Priser på varor och tjänster
I koncernens verksamhet finns många olika typer av kontraktsformer. Graden av risk när det gäller priser på varor och tjänster varierar starkt beroende på kontraktstyp.

Kraftiga ökningar i materialpriser kan utgöra en risk framför allt i långa projekt med fastprisåtagande. Resursknapphet avseende personal och även vissa insatsvaror kan också påverka verksamheten negativt. Förseningar i designfasen eller förändringar i design är andra omständigheter som kan påverka projekten negativt.

Not 3. Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Varken under året eller jämförelseåret har effekter på grund av ändrade redovisningsprinciper redovisats.

Not 4. Rörelsesegment

Skanskas verksamhet består av Byggverksamhet, Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling vilka utgör Skanskas rörelsesegment. Verksamhetsgrenarna sammanfaller med Skanskas operativa organisation så som koncernledningen följer verksamheten. Koncernledningen utgör Skanskas "högste verkställande beslutsfattare".

Varje rörelsesegment bedriver skilda typer av verksamheter med olika risker. Byggverksamhet omfattar såväl hus- som anläggningsbyggnader.

Bostadsutveckling utvecklar bostadsprojekt för omedelbar försäljning. Bostäderna anpassas till utvalda kundgrupper. Enheterna svarar för att planera och sälja projekten. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna i verksamhetsgren Byggverksamhet på respektive marknad.

Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer kommersiella fastighetsprojekt. Projektutvecklingen fokuseras på kontor, handel samt logistikfastigheter. Bygguppdragen utförs på de flesta marknader av segmentet Byggverksamhet. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna där Skanska har Byggverksamhet. Internprissättningen mellan rörelsesegmenten sker till marknadsmässiga villkor.

Segmentet Centralt innefattar kostnad för koncernkontor, resultat från centrala bolag samt verksamheter under nedläggning. Elimineringar består huvudsakligen av vinster i Byggverksamheten avseende fastighetsprojekt. Se även not 1.

Intäkter och kostnader per rörelsesegment
Respektive verksamhetsgren har ett operativt ansvar för sin resultaträkning ner till och med rörelseresultatet.

Tillgångar och skulder per rörelsesegment
Varje verksamhetsgren har ett operativt ansvar för sitt sysselsatta kapital. Sysselsatt kapital för de respektive verksamhetsgrenarna är totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och interna fordringar som placerats i Internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital.

Förvärvsgoodwill har hänförts till den verksamhetsgren den tillhör.

Kassaflöde per segment framgår som separat rapport; Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran.

Not 4. Rörelsesegment forts.

2021	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastig-hetsutveckling	Summa rörelsesegment	Centralt	Elimineringar	Summa segment	Skillnad redo-visningsprinciper	Summa IFRS
Externa intäkter	122 355	14 377	10 631	147 363	213		147 576	-3 712	143 865
Intäkter från interna kunder	10 232		471	10 703	395	-11 097			
Totala intäkter	**132 587**	**14 377**	**11 102**	**158 066**	**608**	**-11 097**	**147 576**	**-3 712**	**143 865**
Kostnader för produktion och förvaltning	-121 901	-11 670	-7 147	-140 717	-621	11 080	-130 258	2 102	-128 156
Bruttoresultat	**10 687**	**2 707**	**3 955**	**17 349**	**-13**	**-17**	**17 318**	**-1 609**	**15 709**
Försäljnings- och administrationskostnader	-5 709	-727	-784	-7 220	-645		-7 865		-7 865
Resultat från joint ventures och intresseföretag	35		93	128	243	8	379	70	449
Rörelseresultat	**5 013**	**1 980**	**3 264**	**10 256**	**-415**	**-9**	**9 832**	**-1 539**	**8 293**
varav avskrivningar	-2 469	-23	-86	-2 578	-90		-2 669		-2 669
varav nedskrivningar / återföring av nedskrivningar									
Goodwill	-53			-53			-53		-53
Övriga tillgångar	-34	-36	-175	-245			-245		-245
varav resultat försäljning kommersiella fastigheter			3 928	3 928		239	4 167	-661	3 506
varav resultat försäljning OPS-portfölj					4		4		4
Personal	28 557	582	431	29 570	481		30 051		
Bruttomarginal, %	8,1	18,8							
Försäljnings- och administrationskostnader, %	-4,3	-5,1							
Rörelsemarginal, %	3,8	13,8							
Tillgångar, varav									
Materiella anläggningstillgångar	9 872	54	409	10 335	260	-3	10 593		10 593
Immateriella tillgångar	4 127	322	17	4 466	144		4 610		4 610
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	287	355	122	763	1 427	-5	2 185		2 185
Omsättningsfastigheter	57	20 371	33 272	53 700		-666	53 033		53 033
Sysselsatt kapital	-7 875	14 385	32 721	39 231	27 499		66 729		66 729
Investeringar	-1 850	-11 488	-7 344	-20 683	-720	457	-20 945		-20 945
Desinvesteringar	1 034	10 766	9 961	21 762	27	-457	21 331		21 331
Investeringar, netto	**-816**	**-722**	**2 617**	**1 079**	**-693**	**0**	**386**		**386**
Avstämning från segment till IFRS									
Intäkter enligt segment – vid undertecknande av avtal	132 587	14 377	11 102	158 066	608	-11 097	147 576		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		13 868	6 012	19 880			19 880		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-17 328	-6 393	-23 721			-23 721		
Tillkommer intäkter i joint ventures inom Bostadsutveckling		-247		-247			-247		
Kursdifferens		326	52	377			377		
Intäkter enligt IFRS – fränträde	**132 587**	**10 995**	**10 772**	**154 354**	**608**	**-11 097**	**143 865**		
Rörelseresultat enligt segment – vid undertecknande av avtal	5 013	1 980	3 264	10 256	-415	-9	9 832		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		1 982	692	2 675		61	2 736		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-2 863	-1 332	-4 195		-92	-4 287		
Tillkommer rörelseresultat i joint ventures inom Bostadsutveckling		-20		-20			-20		
Nya internvinster				0		-35	-35		
Kursdifferens		56	10	67			67		
Rörelseresultat enligt IFRS – fränträde	**5 013**	**1 135**	**2 635**	**8 783**	**-415**	**-75**	**8 293**		

Not 4. Rörelsesegment forts.

2020	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastig-hetsutveckling	Summa rörelsesegment	Centralt	Elimineringar	Summa segment	Skillnad redo-visningsprinciper	Summa IFRS
Externa intäkter	130 301	13 057	14 900	158 258	348		158 606	1 738	160 344
Intäkter från interna kunder	10 182	13	83	10 278	22	-10 300	0		0
Totala intäkter	**140 483**	**13 070**	**14 983**	**168 536**	**370**	**-10 300**	**158 606**	**1 738**	**160 344**
Kostnader för produktion och förvaltning	-131 140	-10 892	-10 282	-152 314	-283	10 362	-142 236	-1 221	-143 457
Bruttoresultat	**9 343**	**2 178**	**4 701**	**16 222**	**86**	**62**	**16 370**	**517**	**16 887**
Försäljnings- och administrationskostnader	-5 852	-635	-796	-7 283	-986		-8 269		-8 269
Resultat från joint ventures och intresseföretag	37		-8	29	3 730		3 759	256	4 015
Rörelseresultat	**3 528**	**1 543**	**3 897**	**8 968**	**2 830**	**62**	**11 860**	**773**	**12 633**
varav avskrivningar	-2 759	-27	-74	-2 860	-85		-2 945		-2 945
varav nedskrivningar / återföring av nedskrivningar Övriga tillgångar	-7	-44	-282	-333	-63	3	-393		-393
varav resultat försäljning kommersiella fastigheter			4 750	4750		359	5 109	868	5 977
varav resultat försäljning OPS-portfölj					4 054		4 054		4 054
Personal	30 944	571	445	31 961	502		32 463		
Bruttomarginal, %	6,7	16,7							
Försäljnings- och administrationskostnader, %	-4,2	-4,9							
Rörelsemarginal, %	2,5	11,8							
Tillgångar, varav									
Materiella anläggningstillgångar	9 999	70	457	10 526	227	-6	10 746		10 746
Immateriella tillgångar	3 985	301	16	4 301	182		4 484		4 484
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	263	475	218	956	745	-12	1 689		1 689
Omsättningsfastigheter	56	17 385	31 055	48 496		-569	47 927		47 927
Sysselsatt kapital	-5 270	13 608	30 906	39 244	21 885		61 129		61 129
Investeringar	-1 503	-10 420	-9 777	-21 699	-89	103	-21 685		-21 685
Desinvesteringar	314	11 710	16 988	29 013	5 296	-117	34 193		34 193
Investeringar, netto	**-1 189**	**1 291**	**7 211**	**7 314**	**5 208**	**-14**	**12 508**		**12 508**
Avstämning från segment till IFRS									
Intäkter enligt segment – vid undertecknande av avtal	140 483	13 070	14 984	168 537	369	-10 300	158 606		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		13 520	9 285	22 805		-30	22 775		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-13 868	-6 012	-19 880			-19 880		
Tillkommer intäkter i joint ventures inom Bostadsutveckling		-594	0	-594		23	-571		
Kursdifferens		-466	-119	-586			-586		
Intäkter enligt IFRS – fränträde	**140 483**	**11 661**	**18 138**	**170 282**	**369**	**-10 307**	**160 344**		
Rörelseresultat enligt segment – vid undertecknande av avtal	3 528	1 543	3 897	8 968	2 830	62	11 860		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		2 001	1 492	3 493		35	3 528		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-1 982	-692	-2 675		-61	-2 736		
Tillkommer rörelseresultat i joint ventures inom Bostadsutveckling		23		23			23		
Nya internvinster						24	24		
Kursdifferens		-71	-18	-89		24	-65		
Rörelseresultat enligt IFRS – fränträde	**3 528**	**1 514**	**4 678**	**9 721**	**2 830**	**83**	**12 633**		

Not 4. Rörelsesegment forts.

Externa intäkter enligt IFRS per geografiskt område

	Sverige		Storbritannien		USA		Norge		Övrigt[1]		Totalt	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Byggverksamhet	27 280	28 030	14 123	16 864	53 438	59 697	13 873	12 475	13 642	13 259	122 355	130 325
Bostadsutveckling	5 240	5 964					1 697	1 086	4 058	4 597	10 995	11 648
Kommersiell fastighetsutveckling	2 743	5 142			2 359	8 231	6	17	5 193	4 636	10 301	18 025
Centralt och Elimineringar	177	308			36	39					213	347
Summa rörelsesegment	**35 440**	**39 444**	**14 123**	**16 864**	**55 833**	**67 967**	**15 576**	**13 578**	**22 893**	**22 492**	**143 865**	**160 344**

1) I övrigt ingår inget geografiskt område med intäkter som svarar för tio procent eller mer av koncernens intäkter.

Koncernen har inga kunder som svarar för tio procent eller mer av koncernens intäkter.

Anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter per geografiskt område

	Materiella anläggningstillgångar		Immateriella tillgångar		Placeringar i joint ventures och intresseföretag		Omsättningsfastigheter	
	2021-12-31	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Norge	2 749	2 278	1 293	1 204	40	51	4 256	3 923
Tjeckien	723	707	89	101	80	83	1 678	1 406
Polen	157	198	3	5			1 536	1 488
Sverige	2 404	2 687	778	876	1 214	1 391	16 097	13 613
Storbritannien	1 118	1 317	1 364	1 229	48	23	2 581	1 659
USA	2 565	2 567	537	533	673	134	10 556	8 935
Övrigt[1]	877	992	545	536	130	6	16 329	16 904
	10 593	**10 746**	**4 610**	**4 484**	**2 185**	**1 689**	**53 034**	**47 928**

1) I övrigt ingår inget geografiskt område med poster som svarar för tio procent eller mer av koncernens totala poster.

Not 5. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter redovisas i enlighet med IFRS 5, se not 1. Under 2021 och 2020 har inga verksamheter redovisats som avvecklade.

I slutet av 2021 och 2020 fanns inga anläggningstillgångar som i enlighet med IFRS 5 ska redovisas som omsättningstillgångar och anges som tillgångar som innehas för försäljning.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Finansiella instrument redovisas i enlighet med IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 32 Finansiella instrument, klassificering och IFRS 7 Finansiella instrument; upplysningar.

Skanskas avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas ej som ett finansiellt instrument och därav redovisas ej heller risken i dessa fordringar och skulder i denna not.

Risker i delägda joint venture bolag inom OPS-portföljen hanteras inom respektive joint venture bolag. Skanskas målsättning är att den finansiella riskhanteringen i bolagen motsvarar den som gäller för koncernens helägda bolag. Då kontraktsperioden i många fall uppgår till tiotals år är hanteringen av ränterisken på finansieringen väsentlig i respektive joint venture bolag. Risken hanteras med hjälp av långa ränteswappar. Innehaven redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket medför att de finansiella instrumenten i respektive joint venture bolag ingår i posten Resultat från joint ventures och intresseföretag. Uppgifter om finansiella instrument i joint ventures och intresseföretag ingår inte i följande uppgifter.

Finansiell riskhantering
Skanska är genom sin verksamhet, utöver affärsrisker, exponerad för olika finansiella risker såsom kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk. Dessa risker uppstår i koncernens redovisade finansiella instrument såsom likvida medel, räntebärande fordringar, kundfordringar, leverantörsskulder, upplåning samt derivat.

Mål och policy
Koncernen strävar efter att uppnå en systematisk riskbedömning av såväl finansiella som affärsmässiga risker. För detta används en gemensam modell för riskhantering. Riskhanteringsmodellen innebär inte att risk undviks utan syftar till att identifiera och hantera dessa risker.

Styrelsen fastställer årligen genom koncernens finanspolicy riktlinjer, mål och begränsningar för hanteringen av koncernens finanser och finansiella risker. Skanskas ramverk för intern styrning reglerar ansvarsfördelningen mellan Skanskas styrelse, koncernledning, Skanska Financial Services (Skanskas interna finansfunktion) och affärsenheterna.

Inom koncernen har Skanska Financial Services det operativa ansvaret för att säkerställa koncernens finansiering och att förvalta kassalikviditet, finansiella tillgångar och finansiella skulder. Genom en centraliserad finansfunktion tillvaratas skalfördelar och synergieffekter.

Mål och policy för varje typ av risk beskrivs under respektive avsnitt nedan.

Kreditrisk
Kreditrisk beskriver koncernens risk i de finansiella tillgångarna och uppstår om en motpart inte uppfyller sitt kontrakterade betalningsåtagande gentemot Skanska. Kreditrisken fördelas på finansiell kreditrisk som avser risken i räntebärande tillgångar och derivat samt på kundkreditrisk som avser risken i kundfordringarna.

Finansiell kreditrisk – risken i räntebärande tillgångar och derivat
Finansiell kreditrisk är den risk koncernen löper i förhållande till finansiella motparter vid placering av överskottsmedel, tillgodohavanden på bankkonton och investering i finansiella tillgångar. Kreditrisk i form av motpartsrisk uppstår även vid användandet av derivatinstrument och utgörs av risken att en potentiell vinst inte realiseras ifall motparten inte fullföljer sin del av kontraktet.

Skanska ska enligt policyn begränsa sin exponering mot finansiella motparter genom att använda banker och finansiella institutioner som innehar hög kreditvärdighet enligt ratinginstituten Standard & Poors, Moody's eller Fitch. Tillåten exponeringsvolym per motpart är beroende av motpartens kreditbetyg och exponeringens löptid. Koncernen har också, för att reducera kreditrisken i derivatinstrument, tecknat standardiserade kvittningsavtal (ISDA avtal) med samtliga finansiella motparter med vilka derivatkontrakt ingås.

Vid placering av överskottsmedel är målsättningen att löpande uppnå en god riskspridning. Per årsskiftet var överskottsmedel huvudsakligen placerade i större banker med global närvaro från främst Norden, Europa, USA och Japan samt i kortfristiga räntebärande instrument och penningmarknadsfonder. Skanska använder för närvarande ett tiotal banker för derivattransaktioner.

Den maximala exponeringen motsvarar tillgångarnas verkliga värde och uppgår till 31 500 (28 827) Mkr.

Genomsnittlig löptid för räntebärande tillgångar uppgick till 0,3 (0,1) år per den 31 december 2021. Koncernens finansiella räntebärande tillgångar per den 31 december 2021, huvudsakligen bestående av banktillgodohavanden och placeringar i kortfristiga skuldinstrument, bedöms fortsatt ha låg kreditrisk per balansdagen då tillgångarna har rating med hög kreditvärdighet varför förlustreserven för dessa tillgångar baseras på 12 månaders förväntade kreditförluster.

Räntebärande tillgångar och derivat	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Maximal exponering i utestående fordringar	31 500	28 827
varav derivat	63	197
Avgår justering från verkligt värde	-33	-1
Förlustreserv förväntade kreditförluster enligt IFRS 9	-11	-36
Redovisat värde	**31 457**	**28 790**

Förändring nedskrivna räntebärande tillgångar och derivat	**2021**	**2020**
Belopp vid årets ingång	36	21
Justering förlustreserv enligt IFRS 9	-25	15
Belopp vid årets utgång	**11**	**36**

Kundkreditrisk – risken i kundfordringarna
Kundkreditrisker hanteras inom Skanska koncernens gemensamma förfarande för att identifiera och hantera risker – Skanska Tender Approval Procedure (STAP) och Project Scrutiny och Approval Procedure (PSAP).

Skanskas kreditrisk vad gäller kundfordringar har en hög grad av riskspridning genom ett stort antal projekt av varierande storlek och typ med en mängd olika kundkategorier, varav en stor andel i offentlig sektor, på ett stort antal geografiska marknader.

Den del av Skanskas verksamhet som avser byggprojekt orsakar en begränsad kreditgivning då projekten så långt det är möjligt förskotts-faktureras. I övrig verksamhet begränsar sig kreditgivningen till sedvanliga fakturaperioder.

Nedskrivna belopp på kundfordringar uppgår till 324 (363) Mkr, varav 115 (129) Mkr avser förlustreserv för förväntade kreditförluster enligt IFRS 9.

Kundfordringar	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Utestående fordringar	15 187	13 642
Nedskrivna belopp	-324	-363
Redovisat värde	**14 863**	**13 279**

Förändring nedskrivna kundfordringar	**2021**	**2020**
Belopp vid årets ingång	363	379
Årets nedskrivning	10	95
Återföring av nedskrivning	-48	-34
Reglerade nedskrivningar	-11	-58
Kursdifferenser	10	-19
Belopp vid årets utgång	**324**	**363**

Risken i övriga rörelsefordringar inklusive aktier
Övriga finansiella rörelsefordringar utgörs av fordringar för sålda fastigheter, upplupna ränteintäkter, depositioner etc.

Av upptagna rörelsefordringar var inga förfallna eller nedskrivna per balansdagen.

Som aktier redovisas innehav med mindre än 20 procent av röstandelen i bolaget. Redovisat värde uppgår till 37 (43) Mkr.

Övriga finansiella rörelsefordringar redovisas fördelat på tidsintervall med avseende på när i framtiden beloppen förfaller.

	2021-12-31	**2020-12-31**
Förfaller inom 30 dagar	9	
Förfaller efter 30 dagar men inom 1 år	186	99
Förfaller efter 1 år	10	10
Summa	**206**	**109**

20220930035523

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Likviditets- och refinansieringsrisk
Likviditets- och refinansieringsrisk definieras som risken att Skanska inte kan möta betalningsförpliktelser till följd av bristande likviditet eller av svårigheter att ta upp eller omsätta externa lån.

Koncernen använder likviditetsprognostisering som ett medel för identifiering och hantering av fluktuationer i den kortfristiga likviditeten.

Överskottslikviditet ska i första hand, då så är möjligt, användas till att amortera ner låneskulden.

Finansiering
Skanska har ett flertal program för upplåning, såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram, vilket ger en god beredskap för tillfälliga svängningar i koncernens likviditetsbehov på kort sikt samt säkerställer finansieringen på lång sikt. Skanska har inget kreditbetyg.

Under 2021 förföll två bilaterala backup faciliteter om 500 Mkr respektive 50 MEUR, båda med 1 års löptid med möjlig förlängning med ytterligare 1 år. Möjligheten till förlängning nyttjades inte.

Ett bilateralt lån om 65 MUSD från Svensk Exportkredit förföll under året. Det starka likviditetsläget medförde att det förfallande lånet inte refinansierades.

Vid slutet av året uppgick den centrala skuldportföljen till 3,3 (3,7) Mdr kronor. De outnyttjade kreditfaciliteterna på 6,6 (7,5) Mdr kronor i kombination med en räntebärande nettofordran exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och nettopensionsskulder på 17,7 (16,0) Mdr kronor säkerställer att koncernen har tillräcklig ekonomisk kapacitet.

				2021-12-31		2020-12-31	
Bolag	**Förfall**	**Valuta**	**Ram i valuta**	**Ram i SEK**	**Utnyttjat**	**Ram i SEK**	**Utnyttjat**
Marknadsfinansieringsprogram							
Commercial paper (CP) program, löptider 0–1 år		SEK/EUR	6 000 Mkr	6 000		6 000	
Medium Term Note (MTN) program, löptider 1–10 år		SEK/EUR	8 000 Mkr	8 000	500	8 000	500
				14 000	**500**	**14 000**	**500**
Bekräftade kreditfaciliteter							
Syndikerat banklån	2024	SEK/EUR/ USD/GBP	600 MEUR	6 143		6 033	
Bilateralt banklån	2021	SEK	500 Mkr			500	
Bilateralt banklån	2021	EUR	50 MEUR			503	
Bilateralt låneavtal	2021	USD	65 MUSD			533	533
Bilateralt låneavtal	2023	USD	50 MUSD	453	453	409	409
Bilateralt låneavtal	2024	USD	50 MUSD	453	453	409	409
Bilateralt låneavtal	2024	USD	100 MUSD	905	905	818	818
Bilateralt låneavtal	2025	EUR	50 MEUR	511	511	502	502
Bilateralt låneavtal	2027	EUR	50 MEUR	511	511	502	502
Övriga kreditlöften				448		433	
				9 424	**2 833**	**10 642**	**3 174**

Koncernens outnyttjade bekräftade kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 6 591 (7 468) Mkr.

Likviditetsreserv och förfallostruktur
Målsättningen är att ha en likviditetsreserv på minst 4 Mdr kronor att tillgå inom en vecka genom kassalikviditet eller outnyttjade bekräftade kreditlöften. Per årsskiftet uppgick kassa och bank samt outnyttjade bekräftade kreditlöften till 18 (27) Mdr kronor, varav 15 (23) Mdr kronor är, eller bedöms vara, tillgängliga inom en vecka.

Koncernens policy är att den centrala låneportföljens förfallostruktur ska vara spridd över tiden samt ha en vägd genomsnittlig återstående löptid på 3 år, inklusive outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter, med ett mandat att avvika inom intervallet 2–4 år. Per 31 december 2021 hade låneportföljen en genomsnittlig löptid på 2,5 (3,1) år, om kreditlöften som är outnyttjade vägs in.

Förfallostrukturen, inklusive räntebetalningar, för koncernens finansiella räntebärande skulder, derivat och leasingskulder, fördelar sig över de kommande åren enligt följande tabell. För leasingskulder avser de framtida likvidbeloppen odiskonterade värden.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

2021-12-31

				Förfaller			
Förfallotidpunkt		**Redovisat värde**	**Framtida likvidbelopp**	**inom 3 mån**	**efter 3 mån inom 1 år**	**efter 1 år inom 5 år**	**efter 5 år**
Räntebärande finansiella skulder		8 622	8 878	16	4 828	3 495	539
Derivat: valutaterminer	Inflöde		-10 688	-9 959	-729		
	Utflöde	131	10 811	10 074	737		
Derivat: ränteswappar	Inflöde		-2	-1	-1		
	Utflöde	1	3		3		
Leasingsskulder		6 960	26 748	284	733	2 697	23 034
Leverantörsskulder		12 426	12 426	12 426			
Övriga rörelseskulder		367	367	261	83	23	
Summa		**28 507**	**48 543**	**13 101**	**5 654**	**6 215**	**23 573**

2020-12-31

				Förfaller			
Förfallotidpunkt		**Redovisat värde**	**Framtida likvidbelopp**	**inom 3 mån**	**efter 3 mån inom 1 år**	**efter 1 år inom 5 år**	**efter 5 år**
Räntebärande finansiella skulder		8 417	8 651	19	4 701	3 317	614
Derivat: valutaterminer	Inflöde		-4 180	-3 534	-569	-77	
	Utflöde	88	4 268	3 618	569	81	
Derivat: ränteswappar	Inflöde						
	Utflöde	3	3	1	1	1	
Leasingsskulder		7 233	25 972	299	807	2 883	21 982
Leverantörsskulder		9 649	9 649	9 649			
Övriga rörelseskulder		531	531	429	59	43	
Summa		**25 920**	**44 894**	**10 481**	**5 568**	**6 248**	**22 596**

Genomsnittlig löptid för räntebärande skulder exklusive leasingskulder och outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter uppgick till 1,8 (2,1) år.

Marknadsrisk
Marknadsrisk är koncernens risk att verkligt värde på finansiella instrument eller framtida kassaflöden från finansiella instrument kommer att fluktuera på grund av förändringar i marknadspriser. Huvudsakliga marknadsrisker i koncernen är ränterisk och valutarisk.

Ränterisk
Ränterisk utgör risken att ränteförändringar inverkar negativt på koncernens finansnetto och kassaflöde (kassaflödesrisk) eller verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder (verkligt värde ränterisk).

För att begränsa risken ska räntebindningen på finansiella tillgångar och skulder i möjligaste mån matchas i respektive upplåningsvaluta.

Vid beräkning av koncernens känslighet för ränteförändringar inkluderas samtliga räntebärande tillgångar, skulder och derivat, med undantag av pensioner och skatter. För ränterisk avseende pensioner, se Not 28. Analysen antar att positionen per 31 december 2021 hålls konstant avseende såväl storlek på nettoskuld, i förhållandet mellan fasta och rörliga räntor samt i andelen av finansiella instrument i utländsk valuta.

Känsligheten i verkligt värde mäts med tre olika scenarios, dels med ett basscenario som innebär en ökning av räntenivån med en procentenhet över alla löptider, dels med en ökning respektive minskning av bascenariots lutning med en halv procentenhet över löptiden. Förändringen i verkligt värde får enligt policyn inte överstiga 150 Mkr för något av dessa räntescenarier.

Per 31 december 2021 skulle förändringen i verkligt värde estimerat med ovanstående scenarios påverka finansnettot inom intervallet 47–104 (37–68) Mkr och övrigt totalresultat med 0 (0) Mkr, då säkringsredovisning inte tillämpats på utestående ränteswapavtal. Samtliga belopp är angivna före skatt. Eget kapital skulle således påverkas med 37–83 (29–53) Mkr med hänsyn tagen till skatt.

Koncernens kassaflödesrisk får inte överstiga 150 Mkr över en 12 månaders period vid en ökning med en procentenhet av marknadsräntorna. Givet samma volym och räntebindningstid som per årsskiftet skulle en genomsnittlig höjning av marknadsräntan med 1 procentenhet från nivån vid årsskiftet ge en uppskattad positiv effekt på koncernens finansnetto på 143 (190) Mkr för kommande 12 månaders period. Avvikelsen per 31 december 2020 är en godkänd temporär effekt av att likvider för försäljningarna av två stora projektinnehav i USA, 2+U och Elizabeth River Crossings, erhölls i samband med årsskiftet.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande tillgångar var 0,2 (0,03) år med hänsyn tagen till derivat. Räntesatsen för dessa uppgick vid årsskiftet till 0,22 (0,1) procent. Av koncernens totala räntebärande finansiella tillgångar, efter hänsyn tagen till derivat, löper 72 (49) procent med fast ränta och 28 (51) procent med rörlig ränta. Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande skulder med hänsyn tagen till derivat, exklusive leasingskulder och pensionsskuld, var 0,0 (0,2) år. Räntesatsen för räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 1,42 (1,43), med hänsyn tagen till derivat var räntesatsen 0,49 (1,09) procent. Av totala räntebärande finansiella skulder, efter hänsyn tagen till derivat, löper 4 (7) procent med fast ränta respektive 96 (93) procent med rörlig ränta.

Per 31 december 2021 fanns ett utestående ränteswapavtal uppgående till nominellt 300 (500) Mkr vilket ingåtts för att omvandla delar av koncernens upplåning från rörlig till fast ränta. Dessutom fanns fem utestående ränteswapavtal uppgående till sammanlagt nominellt 4 500 Mkr (0) vilka har ingåtts för att omvandla delar av koncernens placeringar från rörlig till fast ränta.

Säkringsredovisning tillämpas för ränteswappar med villkor som matchar det säkrade lånet avseende nominellt belopp, referensränta, förfallodag, betalnings- och räntejusteringsdag. Effektiviteten utvärderas dels när säkringsförhållandet ingås dels löpande. Ineffektivitet kan uppstå ifall kreditvärdigheten hos kontraktsparterna påverkar verkligt värde förändringar i säkringen och det säkrade lånet olika.

Per 31 december 2021 tillämpar Skanska inte säkringsredovisning för något utestående ränteswapavtal. Verkligt värde avseende ränteswappar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick till -1 (-3) Mkr per den 31 december 2021. För dessa ränteswappar redovisas förändringar i verkligt värde över resultaträkningen.

Därutöver fanns ingångna ränteswapavtal i delägda joint venturebolag för vilka säkringsredovisning tillämpas för samtliga.

Referensräntereformen (IBOR-reformen)
Skanska har löpande följt reformarbetet och har pågående projekt för att hantera övergången till alternativa referensräntor. Arbetet har omfattat identifiering av vilka produkter, avtal och IT-system som påverkas, likaså påverkan på riskmätning och värdering av finansiella instrument, samt vilka åtgärder som behöver vidtas.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Skanska har per 31 december 2021 tre utestående bilaterala lån om totalt 200 MUSD med USD Libor som referensränta, varav 50 MUSD förfaller innan USD Libor upphör. För övriga två lån planeras övergången till riskfri referensränta (SOFR) ske i samband med att publiceringen av USD Libor upphör. Effekterna av förändringar i avtalsenliga kassaflöden till följd av att USD Libor ersätts med den riskfria referensräntan bedöms inte påverka den finansiella rapporteringen.

Skanska tillämpar lättnadsreglerna i IFRS 9 avseende IBOR-reformen rörande säkringsrelationer där ränteswappar används för att uppnå fast ränta på rörlig upplåning. Per 31 december 2021 finns det endast utestående säkringsrelationer med exponering mot referensräntor som direkt berörs av reformen i delägda joint venturebolag. I dessa säkringsförhållanden är koncernen exponerad mot Stibor.

Valutarisk
Valutarisk definieras som risken att koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning påverkas negativt av valutakursförändringar. Denna risk kan delas upp i transaktionsexponering, det vill säga nettot av operativa och finansiella (räntor/amorteringar) flöden, och omräkningsexponering avseende nettoinvesteringar i utländska koncernbolag.

Transaktionsexponering
Transaktionsexponering uppstår i den lokala enheten när in- och utflöden i, för enheten utländska valutor, inte är matchade.

Trots att koncernen har en stor internationell närvaro så är verksamheten huvudsakligen av lokal natur avseende valutarisker då projektens intäkter och kostnader normalt möts i samma valuta. Om så inte är fallet, är målsättningen att respektive affärsenhet ska säkra exponeringen i kontrakterade kassaflöden mot sin funktionella valuta för att minska resultatpåverkan orsakad av valutakursförändringar. Till detta används främst valutatermins-kontrakt.

Valutarisken för koncernen får totalt uppgå till 50 Mkr där risken beräknas som den resultatpåverkan en fem procentenheters förändring av valutakurserna medför. Per den 31 december 2021 uppgick valutarisken i transaktionsexponeringen till 9 (4) Mkr före skatt, vilket skulle ge en effekt i övrigt totalresultat på 7 (3) Mkr efter skatt.

Skanska säkrar flöden i utländsk valuta genom att matcha kritiska villkor såsom nominellt belopp, valuta och förfallodatum. På detta sätt har en kvalitativ utvärdering av förhållandets effektivitet gjorts. Effektivitet på en säkring utvärderas dels när säkringsförhållandet ingås dels löpande. Ineffektivitet i en valutasäkring kan uppstå om tidpunkten för transaktionen ändras jämfört med vad som initialt uppskattades samt om kreditrisken hänförlig till derivatmotparten förändras.

Skanska tillämpar huvudsakligen säkringsredovisning för säkringar av kostnader i andra valutor än EUR i den europeiska fastighetsutvecklingsverksamheten. Verkligt värde för dessa säkringar uppgick per den 31 december 2021 till -27 (-47) Mkr. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att orealiserad vinst eller förlust redovisas i övrigt totalresultat. Verkligt värde avseende valutasäkringar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick per den 31 december 2021 till 4 (-39) Mkr, inklusive verkligt värde på inbäddade derivat. Förändringar i verkligt värde för dessa redovisas över resultaträkningen.

Information om de förändringar som redovisats i koncernens resultaträkning och övrigt totalresultat under perioden återfinns i tabell "Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital" i not 26.

Kontrakterade nettovalutaflöden samt säkringar av dessa, i för respektive koncernföretag främmande valuta, fördelar sig mellan valutor och löptid enligt följande tabell.

Omräkningsexponering
Skanskas policy är att nettoinvesteringar i Kommersiell utvecklingsverksamhet ska valutasäkras, eftersom avsikten är att över tiden sälja dessa tillgångar. Säkringarna består av valutaterminskontrakt och/eller valutalån. Positivt verkligt värde för valutaterminskontrakten uppgår till 1 (0) Mkr och negativt verkligt värde uppgår till 0 (2) Mkr. Under 2021 och 2020 har inga valutalån använts för säkring.

Nettoinvesteringar i andra utländska dotterföretag ska normalt inte säkras, om inte annat beslutas av styrelsen för Skanska AB. Vid utgången av 2021 var 0 (0) procent av nettoinvesteringar i utländsk valuta valutasäkrat. En valutakursförändring där kronan faller/stiger med 10 procent gentemot övriga valutor skulle ge en effekt i övrigt totalresultat på +/- 3,0 (2,6) Mdr kronor efter skatt och hänsyn till säkringar.

2021-12-31	Koncernens kontrakterade nettovalutaflöde			Säkringar av valutaflöden		
i Mkr[1]	**2022**	**2023**	**2024 och senare**	**2022**	**2023**	**2024 och senare**
PLN	-1 534	-208		1 519	208	
EUR	-846	-76	-3	812	19	
CZK	-525	-145		502	147	
HUF	-132			98		
RON	-1		-3	7		
USD	58	-16		-58	16	
Övriga valutor	-10	-2		26		
Totalt motvärde	**-2 990**	**-447**	**-6**	**2 906**	**390**	**0**

1) Flöden i PLN, CZK, HUF och RON avser främst kostnader i fastighetsutvecklingsprojekt. Flöden i EUR är främst hänförliga till byggverksamheterna i Sverige och Norge.

2020-12-31	Koncernens kontrakterade nettovalutaflöde			Säkringar av valutaflöden		
i Mkr[1]	**2021**	**2022**	**2023 och senare**	**2021**	**2022**	**2023 och senare**
PLN	-1 424	-319	-8	1 427	311	0
EUR	-474	-44	0	487	27	0
HUF	-116	-109		149	63	
CZK	-161	-41		151	40	
RON	-18	-20		4		
USD	24			-23		
Övriga valutor	1	-1		1		
Totalt motvärde	**-2 167**	**-534**	**-8**	**2 196**	**441**	**0**

1) Flöden i PLN, CZK, HUF och RON avser främst kostnader i fastighetsutvecklingsprojekt. Flöden i EUR är främst hänförliga till byggverksamheterna i Sverige och Norge.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandet

	2021-12-31					2020-12-31				
Valuta	**Netto investeringar**	**Säkringar[1]**	**Säkrad andel, %**	**Netto investeringar[2]**	**Netto investeringar, %[2]**	**Netto investeringar**	**Säkringar[1]**	**Säkrad andel, %**	**Netto investeringar[2]**	**Netto investeringar, %[2]**
CZK	2 688			2 688	6	2 435			2 435	6
DKK	1 501			1 501	3	801			801	2
EUR	4 059			4 059	9	4 215			4 215	11
GBP	1 883	-85	5	1 798	4	843	-78	9	765	2
NOK	5 272			5 272	12	4 797			4 797	12
PLN	277			277	1	90			90	0
USD	14 209			14 209	31	13 470			13 470	35
Övriga utländska	-6			-6	0	-6			-6	0
Summa utländska valutor	**29 884**	**-85**	**0**	**29 799**	**65**	**26 646**	**-78**	**0**	**26 567**	**69**
SEK och elimineringar				15 883	35				12 052	31
Summa				**45 682**	**100**				**38 620**	**100**

1) Säkrat belopp före avdrag för skattedel.
2) Efter avdrag för säkrad andel.

Säkringsredovisning tillämpas i de fall säkring av nettoinvesteringar i utlandet sker. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att vinster och förluster på säkringarna redovisas i övrigt totalresultat tills den säkrade transaktionen inträffar då ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen.

Effektiviteten av säkringen utvärderas löpande för att säkerställa att förhållandet uppfyller kravet. Ineffektivitet kan uppstå vid förändring i nettoinvestering samt om kreditrisken hänförlig till derivatmotparten förändras.

Information om de förändringar som redovisats i koncernens resultaträkning och övrigt totalresultat under perioden återfinns i tabell "Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital" i not 26.

Se även not 34.

De finansiella instrumentens betydelse för koncernens finansiella ställning och resultat

Finansiella instrument i rapporten över finansiell ställning

Nedanstående tabell visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument per kategori, samt en avstämning mot totala tillgångar och skulder i rapporten över finansiell ställning.

Se även not 21, not 24, not 27 och not 30.

Verkligt värde avseende säkringar av transaktionsexponering redovisas under avtalstillgångar/avtalsskulder alternativt under Övriga rörelsefordringar/skulder.

Verkliga värden

Vid fastställande av verkligt värde finns tre olika nivåer. I den första nivån används den officiella prisnoteringen på en aktiv marknad. I den andra nivån, som används då prisnotering på aktiv marknad saknas, beräknas verkligt värde med omvärdering till observerbara valutakurser samt med diskontering av framtida kassaflöden baserad på observerbara marknadsräntor för respektive löptid och valuta. I den tredje nivån används väsentliga inslag av indata som inte är observerbara på marknaden.

Samtliga verkliga värden i tabellen nedan har beräknats enligt nivå två ovan, förutom aktier och andelar samt en del av skulderna för tilläggsköpeskillingarna som värderas till verkligt värde enligt nivå tre. Dessutom har verkligt värde för del av tillgångarna avseende obligationer beräknats enligt nivå ett. Vid beräkning av verkligt värde i låneportföljen beaktas aktuella marknadsräntor som inkluderar det kreditriskpåslag Skanska uppskattas erlägga för upplåning.

Värdering av finansiella instrument med optionsinslag beräknas enligt Black-Scholes modell. Skanska hade per 31 december 2021 inga instrument med optionsinslag.

För finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde; kassa och bank, kundfordringar, övriga rörelsefordringar, leverantörsskulder och övriga rörelseskulder bedöms det verkliga värdet överensstämma med det redovisade värdet.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Tillgångar 2021-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultat-räkningen	Värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat	Värderade till upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar[1]	1, 2	63		20 447	20 510	20 553
Kassa och bank	–			10 947	10 947	10 947
		63	**0**	**31 394**	**31 457**	**31 500**
Kundfordringar[2]				**14 863**	**14 863**	**14 978**
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier och andelar						
Aktier och andelar[3]	3		37		37	37
Övriga rörelsefordringar[2),4)]	–			206	206	206
		0	**37**	**206**	**243**	**243**
Summa finansiella instrument		**63**	**37**	**46 463**	**46 563**	**46 722**

Tillgångar 2020-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultat-räkningen	Värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat	Värderade till upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar[1]	2	197		9 086	9 282	9 319
Kassa och bank	–			19 508	19 508	19 508
		197	**0**	**28 594**	**28 790**	**28 827**
Kundfordringar[2]				**13 279**	**13 279**	**13 408**
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier och andelar						
Aktier och andelar[3]	3		43		43	43
Övriga rörelsefordringar[2),4)]	–			109	109	109
			43	**109**	**152**	**152**
Summa finansiella instrument		**197**	**43**	**41 982**	**42 222**	**42 388**

1) Redovisat värde för finansiella tillgångar exklusive aktier och andelar totalt 20 510 (9 282) Mkr framgår av not 21.
2) Se not 24.
3) Aktier och andelar redovisas i koncernens rapport över finansiell ställning bland finansiella tillgångar, se vidare not 21.
4) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 25 212 (22 401) Mkr. Se not 24. Av beloppet utgör kundfordringar 14 863 (13 279) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 10 349 (9 122) Mkr och fördelas med 206 (109) Mkr på finansiella instrument och 10 143 (9 013) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna ränteintäkter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

Avstämning mot rapport över finansiell ställning	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Finansiella instrument enligt kategorierna i IFRS 9	46 563	42 222
Övriga tillgångar		
Materiella och immateriella tillgångar	11 889	11 300
Materiella tillgångar, nyttjanderätter	3 314	3 930
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 185	1 689
Nettotillgångar i fonderade pensionsplaner	2 138	1 098
Skattefordringar	3 231	2 753
Omsättningsfastigheter	49 745	44 948
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	3 289	2 980
Material och varulager	1 090	1 100
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	5 451	4 599
Övriga rörelsefordringar[1]	10 143	9 013
Summa tillgångar	**139 039**	**125 631**

1) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 25 212 (22 401) Mkr. Se not 24. Av beloppet utgör kundfordringar 14 863 (13 279) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 10 349 (9 122) Mkr och fördelas med 206 (109) Mkr på finansiella instrument och 10 143 (9 013) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna ränteintäkter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Skulder 2021-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultat-räkningen	Värderade till upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument					
Räntebärande skulder och derivat					
Finansiella skulder[1]	2, 3	561	8 193	8 754	8 822
		561	**8 193**	**8 754**	**8 822**
Rörelseskulder					
Leverantörsskulder	–		12 426	12 426	12 426
Övriga rörelseskulder[2]	–		367	367	367
		0	**12 794**	**12 794**	**12 794**
Summa finansiella instrument		**561**	**20 987**	**21 548**	**21 616**

Skulder 2020-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultat-räkningen	Värderade till upplupet anskaffnings-värde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument					
Räntebärande skulder och derivat					
Finansiella skulder[1]	2, 3	483	8 025	8 508	8 560
		483	**8 025**	**8 508**	**8 560**
Rörelseskulder					
Leverantörsskulder	–		9 649	9 649	9 649
Övriga rörelseskulder[2]	–		531	531	531
		0	**10 179**	**10 179**	**10 179**
Summa finansiella instrument		**483**	**18 204**	**18 687**	**18 739**

1) Redovisat värde för finansiella skulder, totalt 8 754 (8 508) Mkr, redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med finansiella skulder 8 169 (7 910) Mkr från not 27 och tilläggsköpeskilling om 585 (598) Mkr från not 29. Tilläggsköpeskilling ingår i finansiella skulder värderade till verkligt värde med 430 (392) Mkr och i finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde med 155 (206) Mkr. Under året har 46 (44) Mkr betalats ut av tilläggsköpeskillingen, 38 (39) Mkr tillkommit som ränteutgift, ytterligare 0 (12) Mkr tillkommit som tilläggsköpeskilling, och en upplösning har gjorts med 5 (0) Mkr.

2) Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 12 794 (10 179) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 12 426 (9 649) Mkr och övriga finansiella instrument om 367 (531) Mkr. Totala balansposten uppgår till 36 642 (31 812) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsskulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Avstämning mot rapport över finansiell ställning	2021-12-31	2020-12-31
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	21 548	18 687
Övriga skulder		
Eget kapital	45 797	38 717
Pensioner	5 936	7 360
Leasingskulder	6 960	7 233
Skatteskulder	1 632	2 812
Avsättningar	10 654	9 728
Avtalsskulder	22 664	19 462
Övriga rörelseskulder[1]	23 848	21 632
Summa Eget kapital och skulder	**139 039**	**125 631**

1) Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 12 794 (10 179) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 12 426 (9 649) Mkr och övriga finansiella instrument om 367 (531) Mkr. Totala balansposten uppgår till 36 642 (31 812) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsskulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

	2021-12-31		2020-12-31	
Upplysning om kvittning – finansiella instrument	**Finansiella tillgångar**	**Finansiella skulder**	**Finansiella tillgångar**	**Finansiella skulder**
Bruttobelopp	46 563	21 548	42 222	18 687
Belopp som har kvittats				
Redovisat i balansräkningen	**46 563**	**21 548**	**42 222**	**18 687**
Belopp som omfattas av avtal om nettning	-37	-37	-27	-27
Nettobelopp efter avtal om nettning	**46 526**	**21 511**	**42 195**	**18 660**

Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	**2021**	**2020**
Redovisat i rörelseresultatet		
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till anskaffningsvärde	-2	
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	152	155
Summa intäkter och kostnader i rörelseresultatet	**150**	**155**
Redovisat i finansnettot		
Ränteintäkter på tillgångar värderade till verkligt värde	40	52
Ränteintäkter på tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	8	18
Ränteintäkter på kassa och bank	20	48
Förändring av marknadsvärde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	1	
Förändring av marknadsvärde på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	3	2
Återföring av nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster	24	
Netto kursdifferenser	10	
Summa intäkter i finansnettot	**105**	**120**

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	**2021**	**2020**
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-9	-6
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-169	-188
Förändring av marknadsvärde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-2	-1
Förändring av marknadsvärde på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-3	-4
Nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster		-15
Netto kursdifferenser		-7
Kostnad för låneprogram	-16	-18
Bankkostnader och övrigt	-29	
Summa kostnader i finansnettot	**-228**	**-239**
Netto intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	**-125**	**36**
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	28	66
varav räntekostnader på finansiella skulder som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	-171	-188

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Avstämning mot finansnettot	**2021**	**2020**
Summa intäkter från finansiella instrument i finansnettot	105	120
Summa kostnader på finansiella instrument i finansnettot	-228	-239
Räntenetto på pensioner	-70	-61
Räntekostnader för leasingskulder	-209	-244
Kapitaliserade räntekostnader	234	195
Summa finansnetto	**-168**	**-229**

Se även not 14.

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisade i övrigt totalresultat	**2021**	**2020**
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital	-37	-296
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	152	155
Omräkningsdifferenser	1 802	-2 135
Upplösta omräkningsdifferenser på sålda bolag	6	15
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	40	-19
Summa	**1 963**	**-2 280**
varav redovisat i reserv för kassaflödessäkring	115	-141
varav redovisat i omräkningsreserv	1 847	-2 139
	1 963	**-2 280**

Säkerheter
Koncernen har ställt säkerheter i form av finansiella fordringar som uppgår till 979 (934) Mkr. Se vidare not 33.

Dessa säkerheter kan tas i anspråk av beställare om Skanska ej fullföljer sina åtaganden enligt respektive entreprenadkontrakt. Koncernen har i varierande omfattning erhållit säkerheter för kundfordringar i form av garantier utgivna av bank- och försäkringsföretag samt i vissa fall i form av garantier från moderbolag till beställare.

Not 7. Förvärv av rörelse

Varken under räkenskapsåret eller under jämförelseåret har några rörelseförvärv gjorts.

Not 8. Intäkter

Intäkter redovisas enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder och IFRS 16 Leasingavtal, se not 1. För intäkter enligt IFRS 15, se även not 9. Intäkter från avtal med kunder uppgick till 142 939 (159 310) Mkr, hyresintäkter från leasingavtal uppgick till 926 (1 034) Mkr, beträffande övriga intäktsslag så redovisas utdelningar och ränteintäkter i finansnettot, se not 14.

Intäkter per verksamhetsgren	2021	2020
Byggverksamhet	132 587	140 483
Bostadsutveckling	10 995	11 661
Kommersiell fastighetsutveckling	10 772	18 138
Övrigt		
Centralt	608	369
Elimineringar, se nedan	-11 097	-10 307
Summa	**143 865**	**160 344**

Inom Elimineringar redovisas

	2021	2020
Intern byggnation till		
Byggverksamhet	-85	-252
Bostadsutveckling	-4 971	-4 511
Kommersiell fastighetsutveckling	-5 171	-5 280
Interna fastighetsförsäljningar	-457	-117
Övrigt[1)]	-413	-148
Summa	**-11 097**	**-10 307**

1) Intern byggnation till joint ventures i OPS-portföljen ingår i Byggverksamheten med 2 536 (4 643) Mkr. Elimination sker ej då dessa intäkter utgör fakturering till joint ventures, vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Övrigt
För transaktioner med närstående se not 39.

Not 9. Avtalstillgångar och avtalsskulder

Avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, se not 1. För risker i pågående uppdrag, se not 2 samt Förvaltningsberättelsen.

Uppgifter ur resultaträkningen
Under året uppgår upparbetade intäkter till 115 034 (130 747) Mkr.

Uppgifter ur rapporten över finansiell ställning	2021-12-31	2020-12-31
Avtalstillgångar	5 451	4 599
Avtalsskulder	22 664	19 462

Avtalstillgångar	2021	2020
Ingående balans	4 599	5 898
Upparbetad intäkt under året, ännu ej fakturerat	3 041	3 754
Upparbetad intäkt under året, fakturerat under året	32 787	31 895
Fakturering	-35 647	-36 629
Omklassificering	355	100
Årets kursdifferenser	316	-419
Redovisat värde vid årets slut	**5 451**	**4 599**

Tillgångar som uppkommer från utgifter för att erhålla eller fullgöra ett avtal med kund ingår i avtalstillgångar och uppgår till 0 (0) Mkr.

Avskrivningar uppgår till 0 (0) Mkr och nedskrivningar, vilka belastar projektet, till 0 (0) Mkr.

Avtalsskulder	2021	2020
Ingående balans	19 462	20 419
Fakturering	82 183	95 908
Upparbetad intäkt under året, fakturerat under året	-71 265	-84 428
Upparbetad intäkt under året, fakturerat tidigare år	-7 940	-10 670
Intäktsjustering	-480	-99
Omklassificering	-503	-100
Årets kursdifferenser	1 207	-1 568
Redovisat värde vid årets slut	**22 664**	**19 462**

Framtida intäkter för återstående prestationsåtaganden fördelar sig på följande år.

Förväntad intäktsredovisning av återstående prestationsåtaganden 2021

	2022	2023	2024	2025	≥2026	Summa
Byggverksamhet	104 969	52 775	28 022	12 743	8 522	207 031
Bostadsutveckling	8 812	7 936	580			17 328
Kommersiell fastighetsutveckling	4 769	1 624				6 393
Summa	**118 550**	**62 335**	**28 602**	**12 743**	**8 522**	**230 752**

Förväntad intäktsredovisning av återstående prestationsåtaganden 2020

	2021	2022	2023	2024	≥2025	Summa
Byggverksamhet	91 857	50 711	21 305	9 995	5 056	178 924
Bostadsutveckling	6 923	5 741	1 204			13 868
Kommersiell fastighetsutveckling	4 907	1 105				6 012
Summa	**103 687**	**57 557**	**22 509**	**9 995**	**5 056**	**198 804**

Not 10. Rörelsens kostnader fördelat per kostnadsslag

Under året har intäkterna minskat med 16 479 Mkr till 143 865 (160 344) Mkr. Totala kostnader har minskat med 12 139 Mkr, till -135 572 (-147 711) Mkr. Rörelseresultatet har minskat med 4 340 Mkr, till 8 293 (12 633) Mkr.

	2021	2020
Intäkter	**143 865**	**160 344**
Personalkostnader[1]	-27 952	-29 442
Avskrivningar	-2 669	-2 945
Nedskrivningar[2]	-298	-332
Redovisat värde sålda omsättningsfastigheter	-14 202	-18 427
Resultat från joint ventures och intresseföretag	449	4 015
Resultat sålda materiella anläggningstillgångar	140	134
Andra rörelsekostnader[3]	-91 040	-100 714
Totala kostnader	**-135 572**	**-147 711**
Rörelseresultat	**8 293**	**12 633**

1) I not 36 Personal framgår vad som ingår i personalkostnader.

2) Exklusive nedskrivningar/återföring av nedskrivningar i joint ventures och intresseföretag vilka ingår i posten "Resultat från joint ventures och intresseföretag" och uppgår till 0 (-61) Mkr.

3) I andra rörelsekostnader ingår bland annat inköpt material, maskinhyror och underentreprenörer.

Not 11. Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnader redovisas i en post, se not 1.

Försäljnings- och administrationskostnader	2021	2020
Byggverksamhet	-5 709	-5 852
Bostadsutveckling	-727	-634
Kommersiell fastighetsutveckling	-784	-797
Centrala kostnader[1]	-645	-986
Summa	**-7 865**	**-8 269**

1) Inklusive elimineringar.

Not 12. Avskrivningar

Avskrivningar sker i enlighet med IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IFRS 16 Leasingavtal och IAS 38 Immateriella tillgångar, se not 1.

Nedan redovisas avskrivningar per verksamhetsgren.

För ytterligare information om avskrivningar se not 17, not 19 och not 40.

Avskrivningar per tillgång och verksamhetsgren

2021	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Centralt och Elimineringar	Summa
Immateriella tillgångar	-142	-2	-2	-60	-205
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	-80	-1		-5	-86
Maskiner och inventarier	-1 435	-1	-21	-12	-1 469
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter					
Byggnader och mark	-20				-20
Kontor	-511	-5	-58	-12	-585
Bilar	-154	-1	-6	-1	-161
Maskiner och inventarier	-96				-96
Övrigt	-33	-13			-46
Summa	**-2 469**	**-23**	**-86**	**-90**	**-2 669**

2020	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Centralt och Elimineringar	Summa
Immateriella tillgångar	-162	-2	-1	-63	-228
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	-79	-3		-1	-83
Maskiner och inventarier	-1 556	-2	-22	-8	-1 588
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter					
Byggnader och mark	-20				-20
Kontor	-589	-5	-44	-12	-650
Bilar	-170	-1	-7	-1	-179
Maskiner och inventarier	-135				-135
Övrigt	-48	-14	0		-62
Summa	**-2 759**	**-27**	**-74**	**-85**	**-2 945**

Not 13. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisas i enlighet med IAS 36 Nedskrivningar, se not 1. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av omsättningsfastigheter redovisas i enlighet med IAS 2 Varulager.

Nedan redovisas nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per verksamhetsgren.

För ytterligare information om nedskrivningar/återföring av nedskrivningar se not 17, not 18, not 19, not 22 och not 40.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per tillgångsslag och verksamhetsgren

2021	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Centralt och Elimineringar	Summa
Redovisat i rörelseresultatet					
Immateriella tillgångar					
Goodwill	-53				-53
Övriga immateriella tillgångar					0
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	-10				-10
Maskiner och inventarier	-6		-1		-7
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter					
Tomträtter					0
Kontor	-16		-4		-20
Bilar					0
Maskiner och inventarier					0
Placeringar i joint ventures och intresseföretag					0
Omsättningsfastigheter					
Kommersiell fastighetsutveckling			-170		-170
Bostadsutveckling	-1	-36			-37
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter					
Kommersiell fastighetsutveckling					0
Bostadsutveckling					0
Summa	**-87**	**-36**	**-175**	**0**	**-298**

Not 13. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar forts.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per tillgångsslag och verksamhetsgren

2020	Byggverksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Central och Elimineringar	Summa
Redovisat i rörelseresultatet					
Immateriella tillgångar					
Goodwill					0
Övriga immateriella tillgångar	18				18
Materiella anläggningstillgångar					
Byggnader och mark	-1				-1
Maskiner och inventarier	1			-2	-1
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter					
Tomträtter					0
Kontor	-24				-24
Bilar					0
Maskiner och inventarier					0
Placeringar i joint ventures och intresseföretag				-61	-61
Omsättningsfastigheter					
Kommersiell fastighetsutveckling			-282	3	-279
Bostadsutveckling	-1	-44			-45
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter					
Kommersiell fastighetsutveckling					0
Bostadsutveckling					0
Summa	**-7**	**-44**	**-282**	**-60**	**-393**

Not 14. Finansnetto

	2021	2020
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	68	118
Förändring av marknadsvärde	3	2
Netto kursdifferenser	10	
Återföring av nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster	24	
	105	**120**
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-178	-194
Räntekostnader för leasingskulder	-209	-244
Räntenetto på pensioner	-70	-61
Aktiverade räntekostnader	234	195
Förändring marknadsvärde	-5	-5
Netto kursdifferenser		-7
Nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster		-15
Övrigt finansnetto	-45	-18
	-273	**-349**
Summa	**-168**	**-229**

Uppgift om hur stor del av finansnettots intäkter och kostnader som kommer från finansiella instrument redovisas i not 6.

Räntenetto
Finansnettot uppgick sammantaget till -168 (-229) Mkr. Räntenettot förbättrades till -155 (-186) Mkr. Ränteintäkterna minskade till 68 (118) Mkr.

Räntekostnaderna före aktiverade räntor förbättrades till -387 (-438) Mkr. Under året aktiverades räntekostnader om 234 (195) Mkr i pågående projekt för egen räkning.

Ränteintäkter erhölls till en genomsnittlig räntesats på 0,24 (0,58) procent. Räntekostnader, exklusive ränta på pensionsskuld, betalades till en under året genomsnittlig räntesats om 1,55 (1,70) procent. Den genomsnittliga räntesatsen för leasingskulder uppgick till 2,94 (2,92) procent.

Räntenetto på pensioner, som avser det vid årets början, baserat på utfallet 2021, beräknade nettot av kostnadsräntor på förmånsbestämda pensionsförpliktelser och avkastning på pensionsförvaltningstillgångar, ökade till -70 (-61) Mkr. Se vidare not 28.

Koncernen har räntenetto som redovisas i rörelseresultatet med -2 (0) Mkr, se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Förändring av marknadsvärde
Förändring av marknadsvärde uppgick till -2 (-3) Mkr.

Övrigt finansnetto
Övrigt finansnetto uppgick till -12 (-40) Mkr och avsåg olika avgifter för kreditfaciliteter och bankgarantier, kursdifferenser samt nedskrivning hänförlig till framtida eventuella kreditförluster enligt IFRS 9.

Not 15. Lånekostnader

Aktivering av lånekostnader sker för investeringar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, se not 1.

Lånekostnader har under året aktiverats till en räntesats om 1,5 (1,6) procent.

	Under året aktiverade räntor		Totalt ackumulerat aktiverade räntor ingående i anskaffningsvärdet	
	2021	2020	2021	2020
Omsättningsfastigheter	234	195	374	309
Summa	**234**	**195**	**374**	**309**

Not 16. Inkomstskatter

Inkomstskatter redovisas i enlighet med IAS 12, Inkomstskatter, se not 1

Skattekostnad	**2021**	**2020**
Aktuell skatt	-1 709	-2 287
Uppskjutna skattekostnader från förändring av temporära skillnader	441	-85
Uppskjutna skattekostnader från förändring av förlustavdrag	13	-161
Förändring av avsättning för skatterisker	17	26
Summa	**-1 238**	**-2 507**

Skatteposter som redovisats i övrigt totalresultat	**2021**	**2020**
Uppskjutna skatter hänförliga till kassaflödessäkringar	-3	21
Uppskjutna skatter hänförliga till pensioner	-575	211
Summa	**-578**	**232**

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser och redovisad skatt
Koncernens redovisade skatt uppgår till 15 (20) procent.

Koncernens sammanvägda nominella skattesats har beräknats till 22 (23) procent.

Genomsnittlig nominell skattesats för hemmamarknaderna i Europa uppgår till 20 (20) procent och för USA till drygt 27 (27) procent, beroende på resultatets fördelning mellan de olika delstaterna.

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser 22 (23) procent och redovisad skatt 15 (20) procent belyses i nedanstående tabell.

	2021	2020
Resultat efter finansiella poster	8 125	12 404
Skatt enligt sammanvägning av nominella skattesatser, 22 (23) procent	-1 787	-2 853
Skatteeffekt av		
Fastighetsförsäljningar[1]	335	574
Utnyttjade förlustavdrag	153	
Övrigt	61	-228
Redovisad skattekostnad	**-1 238**	**-2 507**

1) I flera av de länder där Skanska är verksamt är försäljning av fastighetsprojekt genom avyttring av bolag skattefria.

Årets betalda inkomstskatter uppgår till 3 596 (1 081) Mkr.

Not 16. Inkomstskatter forts.

Betalda inkomstskatter kan variera väsentligt mellan åren för de länder vari koncernen har verksamhet. Underlaget för inkomstbeskattningen bestäms ofta efter andra principer än de som gäller för upprättandet av koncernens resultaträkning. Om slutlig inkomstskatt understiger preliminärt uttagen skatt tidigare år kan årets betalda inkomstskatter bli väsentligt reducerade.

I nedanstående tabell visas hur betalda inkomstskatter fördelar sig mellan olika länder:

Betalda inkomstskatter

	2021		2020
USA	2 422	Sverige	743
Polen	327	Polen	112
Sverige	217	USA	86
Finland	179	Norge	49
Norge	166	Finland	45
Övriga	285	Övriga	46
Summa	**3 596**	**Summa**	**1 081**

Skattefordringar och skatteskulder avser skillnad mellan årets beräknade inkomstskatt och erlagd preliminär skatt samt ännu ej reglerade inkomstskatter för tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	2021-12-31	2020-12-31
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	1 984	1 803
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning	1 215	928
Netto uppskjutna skattefordringar (+), uppskjutna skatteskulder (-)	**769**	**875**

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder, forts.

	2021-12-31	2020-12-31
Uppskjutna skattefordringar för förlustavdrag	238	214
Uppskjutna skattefordringar för andra tillgångar	436	362
Uppskjutna skattefordringar för avsättningar pensioner	1 587	1 785
Uppskjutna skattefordringar för pågående projekt	632	552
Andra uppskjutna skattefordringar	1 333	1 240
Summa före nettoredovisning	**4 226**	**4 153**
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 242	-2 350
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	**1 984**	**1 803**

	2021-12-31	2020-12-31
Uppskjutna skatteskulder för långfristiga tillgångar	301	280
Uppskjutna skatteskulder för pågående projekt	1 639	1 746
Uppskjutna skatteskulder för andra kortfristiga tillgångar	187	96
Andra uppskjutna skatteskulder	1 330	1 156
Summa före nettoredovisning	**3 457**	**3 278**
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 242	-2 350
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning	**1 215**	**928**

Förändring av nettofordran (+) / nettoskuld (-) uppskjutna skatter

	2021	2020
Nettofordran uppskjutna skatter vid årets början	875	817
Desinvesteringar	8	30
Redovisat i övrigt totalresultat	-578	232
Uppskjutna skatteintäkter/kostnader	471	-220
Kursdifferenser	-7	16
Nettofordran uppskjutna skatter vid årets slut	**769**	**875**

Andra uppskjutna skattefordringar än för förlustavdrag avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernbolaget. I huvudsak är dessa uppskjutna skattefordringar realiserade inom fem år.

Uppskjutna skattefordringar uppstår exempelvis när redovisad avskrivning/nedskrivning av tillgångar blir skattemässigt avdragsgill först en senare period, vid eliminering av internvinster, när avsättningar för förmånsbestämda pensioner skiljer sig mellan lokala regler och IAS 19, när erforderliga avsättningar blir skattemässigt avdragsgilla en senare period samt när förskottsbetalningar till pågående projekt beskattas enligt kontantprincipen.

Uppskjutna skatteskulder för andra tillgångar och andra uppskjutna skatteskulder avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernbolaget. I huvudsak bedöms dessa uppskjutna skatteskulder bli realiserade inom fem år.

Uppskjutna skatteskulder uppstår exempelvis när skattemässig avskrivning innevarande period är större än erforderlig ekonomisk avskrivning samt när upparbetade vinster i pågående projekt beskattas först när projektet är färdigställt.

Temporära skillnader som hänför sig till investeringar i koncernföretag, filialer, intresseföretag och joint ventures, för vilka uppskjutna skatteskulder inte redovisats uppgår till 0 (0) Mkr. I Sverige och flera andra länder gäller skattefrihet vid avyttring av andelar i aktiebolag under vissa förutsättningar varför temporära skillnader normalt ej finns på aktier ägda av koncernens bolag i dessa länder.

Uppskjutna skatteskulder för framtida utdelningar från dotterföretag uppgår till 0 (0) Mkr eftersom utdelning från dotterföretag på de marknader där Skanska för närvarande är verksamt inte medför någon skattekonsekvens.

Temporära skillnader och förlustavdrag som inte redovisas som uppskjutna skattefordringar

	2021-12-31	2020-12-31
Förlustavdrag med förfallodag inom ett år	207	513
Förlustavdrag med förfallodag senare än ett år men inom tre år	634	1 085
Förlustavdrag med förfallodag senare än tre år	2 542	2 297
Summa	**3 383**	**3 895**

Skanska har förlustavdrag i flera olika länder. För några av dessa länder är sannolikheten för utnyttjandet av förlustavdragen svår att bedöma varför ingen uppskjuten skattefordran redovisas.

Not 17. Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, se not 1.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas kontor och andra byggnader som används i koncernens rörelse. Maskiner och inventarier redovisas i en post.

Materiella anläggningstillgångar fördelat per tillgångsslag

	2021-12-31	2020-12-31
Byggnader och mark	1 503	1 358
Maskiner och inventarier	5 644	5 338
Pågående nyanläggningar	132	120
Summa	**7 279**	**6 816**

Avskrivningar per tillgångsslag och funktion av materiella anläggningstillgångar

	Produktion och förvaltning		Försäljning och administration		Summa	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Byggnader och mark	-58	-45	-28	-38	-86	-83
Maskiner och inventarier	-1 402	-1 488	-67	-101	-1 469	-1 588
Summa	**-1 460**	**-1 533**	**-95**	**-139**	**-1 555**	**-1 671**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med -18 (-2) Mkr. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har under året skett i USA och Polen. Under jämförelseåret har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar skett i Polen och Sverige. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har redovisats som kostnader för produktion och förvaltning med 16 Mkr och försäljning och administration med 2 Mkr.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Summa	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Nedskrivningar	-10	-2	-7	-3	-18	-5
Återföring av nedskrivningar		1		2		3
Summa	**-10**	**-1**	**-7**	**-1**	**-18**	**-2**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar baseras på

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Summa	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Verkligt värde efter avdrag för kostnader för försäljning/utrangering	-9			-1	-9	-1
Nyttjandevärde	-1	-1	-7		-8	-1
Summa	**-10**	**-1**	**-7**	**-1**	**-18**	**-2**

Not 17. Materiella anläggningstillgångar forts.

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Pågående nyanläggningar	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	2 913	3 614	21 563	27 475	120	68
Investeringar	85	44	1 736	1 396	13	54
Avyttringar	-36	-29	-692	-450	-1	-3
Omklassificeringar	15	-486	-167	-5 349		1
Årets kursdifferenser	182	-229	1 098	-1 508		
	3 158	**2 913**	**23 539**	**21 563**	**132**	**120**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-1 333	-1 782	-16 073	-21 107		
Avyttringar och utrangeringar	23	4	511	308		
Omklassificeringar	5	430	28	5 251		
Årets avskrivningar	-86	-83	-1 469	-1 588		
Årets kursdifferenser	-80	99	-797	1 062		
	-1 471	**-1 333**	**-17 800**	**-16 073**		
Ackumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-222	-302	-152	-224		
Avyttringar	4	4	2	10		
Omklassificeringar	52	67	68	55		
Årets nedskrivningar	-10	-2	-7	-3		
Återföring av nedskrivningar		1		2		
Årets kursdifferenser	-9	10	-5	8		
	-185	**-222**	**-94**	**-152**		
Redovisat värde vid årets slut	**1 503**	**1 358**	**5 644**	**5 338**	**132**	**120**
Redovisat värde vid årets början	1 358	1 530	5 338	6 145	120	68

Övrigt

Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15. Uppgifter om finansiell leasing se not 40. Skanska har åtaganden om förvärv av materiella anläggningstillgångar med 0 (0) Mkr.

Skanska har varken under året eller jämförelseåret erhållit någon väsentlig kompensation från tredje part för materiella anläggningstillgångar som skadats eller gått förlorade.

2022093003531

Not 18. Goodwill

Goodwill redovisas enligt IFRS 3 Rörelseförvärv, se not 1. För kritiska bedömningar se not 2.

Goodwill uppgår till 3 934 (3 713) Mkr. Under året har goodwill ökat netto med 221 Mkr på grund av nedskrivningar och kursdifferenser.

Återvinningsvärdet för goodwill baseras på nyttjandevärdet. Goodwillvärdet tillsammans med övriga värden på anläggningstillgångar, omsättningsfastigheter och netto rörelsekapital prövas årligen samt även vid indikation på nedskrivningsbehov.

Förväntade kassaflöden baseras på prognoser för utvecklingen av bostads- och kommersiell fastighetsutveckling samt bygginvesteringarnas utveckling på varje delmarknad i de länder där koncernen är verksam. Basen för prognoserna är enheternas tvåårsprognoser. Den framtida makroekonomiska utvecklingen och ränteutvecklingen är också viktiga variabler. Prognosperioden omfattar tio år, som är den period som används i modeller i värdering av andra typer av tillgångar, till exempel kommersiella projekt. Med tioåriga modeller finns bättre förutsättningar att göra antaganden om cykler, och beroendet av residualvärden minskar.

Den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödesprognoser bortom den period som täcks av de tioåriga prognoserna är för branschen normala i respektive land.

För varje affärsenhet används en unik diskonteringsfaktor baserad på WACC-ränta (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Parametrar som påverkar WACC-räntan är låneränta, marknadsrisker och förhållandet mellan lånat och eget kapital. WACC-räntan anges både före och efter skatt.

Följande tabell anger hur redovisat värde förhåller sig till återvinningsvärdet för respektive affärsenhet för Skanskas största goodwillposter. Återvinningsvärdet uttrycks som 100. Testerna baseras på bedömning av utvecklingen under den kommande tioårsperioden.

Nedskrivning av goodwill
Under året har koncernen skrivit ned goodwill med 53 (0) Mkr.

Ändrade marknadsförhållanden för verksamheterna i Sverige och Centraleuropa har medfört beslut om nedskrivning av goodwill.

Nedskrivningarna baseras på en beräkning av nyttjandevärde och redovisas som försäljnings- och administrationskostnad i resultaträkningen.

Goodwillvärden fördelade per kassagenererande enheter

	2021-12-31	2020-12-31	årets förändring	varav nedskrivningar	varav kursdifferens
Byggverksamhet					
Sverige	17	51	-34	-35	1
Norge	969	903	66		66
Finland	449	440	9		9
Centraleuropa	533	518	15	-18	33
Storbritannien	1 244	1 138	106		106
USA Building	368	333	35		35
USA Civil	33	30	3		3
Bostadsutveckling					
Norge	311	290	21		21
Finland	10	10	0		0
Summa	**3 934**	**3 713**	**221**	**-53**	**274**

	Norge	Finland	Centraleuropa	Storbritannien
Återvinningsvärde, 100	100	100	100	100
Redovisat värde	31	e.t	e.t	e.t
Redovisat värde, föregående år[1]	37	e.t	e.t	e.t
Räntesats, procent (WACC), före skatt	11	9	11	10
Räntesats, procent (WACC), efter skatt	9	7	9	8
Förväntad tillväxt, %	2	2	2	2
Räntesats, procent (WACC), föregående år (före skatt)	12	10	12	11
Räntesats, procent (WACC), föregående år (efter skatt)	9	8	9	9
Förväntad tillväxt, %, föregående år	2	2	3	1
Redovisat värde i förhållande till återvinningsvärdet 100 vid en höjning av räntan med				
+ 1 procentenhet	36	e.t	e.t	e.t
+ 5 procentenheter	62	e.t	e.t	e.t
Redovisat värde, föregående år, i förhållande till återvinningsvärdet 100 vid en höjning av räntan med				
+ 1 procentenhet	44	e.t	e.t	e.t
+ 5 procentenheter	79	e.t	e.t	e.t

1) Värde > 100 uttrycker att återvinningsvärde understiger redovisat värde och nedskrivningsbehov föreligger. För verksamheten i Finland och Storbritannien är redovisat värde negativt till följd av ett negativt rörelsekapital som överstiger anläggningstillgångarnas värde.

Not 19. Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, se not 1.

Immateriella tillgångar med tillämpade nyttjandeperioder

	2021-12-31	2020-12-31	Tillämpade nyttjande-perioder
Immateriella tillgångar, externt förvärvade	265	317	3–10 år
Immateriella tillgångar, internt upparbetade	411	454	3–7 år
Summa	**676**	**771**	

De internt upparbetade immateriella tillgångarna består av affärssystem. I externt förvärvade immateriella tillgångar ingår förvärv av programvaror i USA, Sverige och Finland, samt licenser och nyttjanderätter i Sverige.

Affärssystem skrivs av på maximalt sju år. Kundkontrakt skrivs av i takt med upparbetning och patent skrivs av på tio år.

Avskrivningar per funktion på övriga immateriella tillgångar

Avskrivningar görs på samtliga immateriella tillgångar då dessa har en begränsad nyttjandeperiod.

Avskrivning per funktion	**2021**	**2020**
Produktion och förvaltning	-92	-115
Försäljning och administration	-113	-113
Summa	**-205**	**-228**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar på övriga immateriella tillgångar
Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med 0 (18) Mkr. Återföring av nedskrivningar skedde under jämförelseåret i Polen.

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Immateriella tillgångar, externt förvärvade		Immateriella tillgångar, internt upparbetade[1]	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	1 528	1 638	924	841
Investeringar	35	38	68	94
Företagsförvärv				
Avyttringar	-23	-25		
Omklassificeringar	-4	7	-1	-8
Årets kursdifferenser	90	-130	6	-3
	1 627	**1 528**	**998**	**924**
Ackumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-1 033	-1 030	-470	-361
Avyttringar	4	17		
Årets avskrivningar	-89	-110	-116	-117
Omklassificeringar	5	9	-1	8
Årets kursdifferenser	-61	81		
	-1 173	**-1 033**	**-587**	**-470**
Ackumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	-178	-223	0	0
Avyttringar				
Årets nedskrivningar				
Återföring av nedskrivningar		18		
Omklassificeringar		10		
Årets kursdifferenser	-10	17		
	-188	**-178**	**0**	**0**
Redovisat värde vid årets slut	**265**	**317**	**411**	**454**
Redovisat värde vid årets början	317	385	454	480

1) De internt upparbetade immateriella tillgångarna utgörs av affärssystem.

Övrigt
Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15.

Direkta kostnader för forskning och utveckling uppgår till 40 (51) Mkr.

2022093003532

Not 20A. *Dotterföretag*

Moderföretaget Skanska AB äger 100 procent av aktierna i Skanska Financial Services AB och Skanska Kraft AB. Skanska Kraft AB äger i sin tur direkt eller indirekt dotterföretagen i de länder som Skanska har verksamhet i. Alla dotterföretag är egna självständiga aktiebolag, handelsbolag eller motsvarande bolagsformer i respektive land. För bolagens säte, se not 51 i Moderbolagets noter.

Skanskas bolagsstruktur

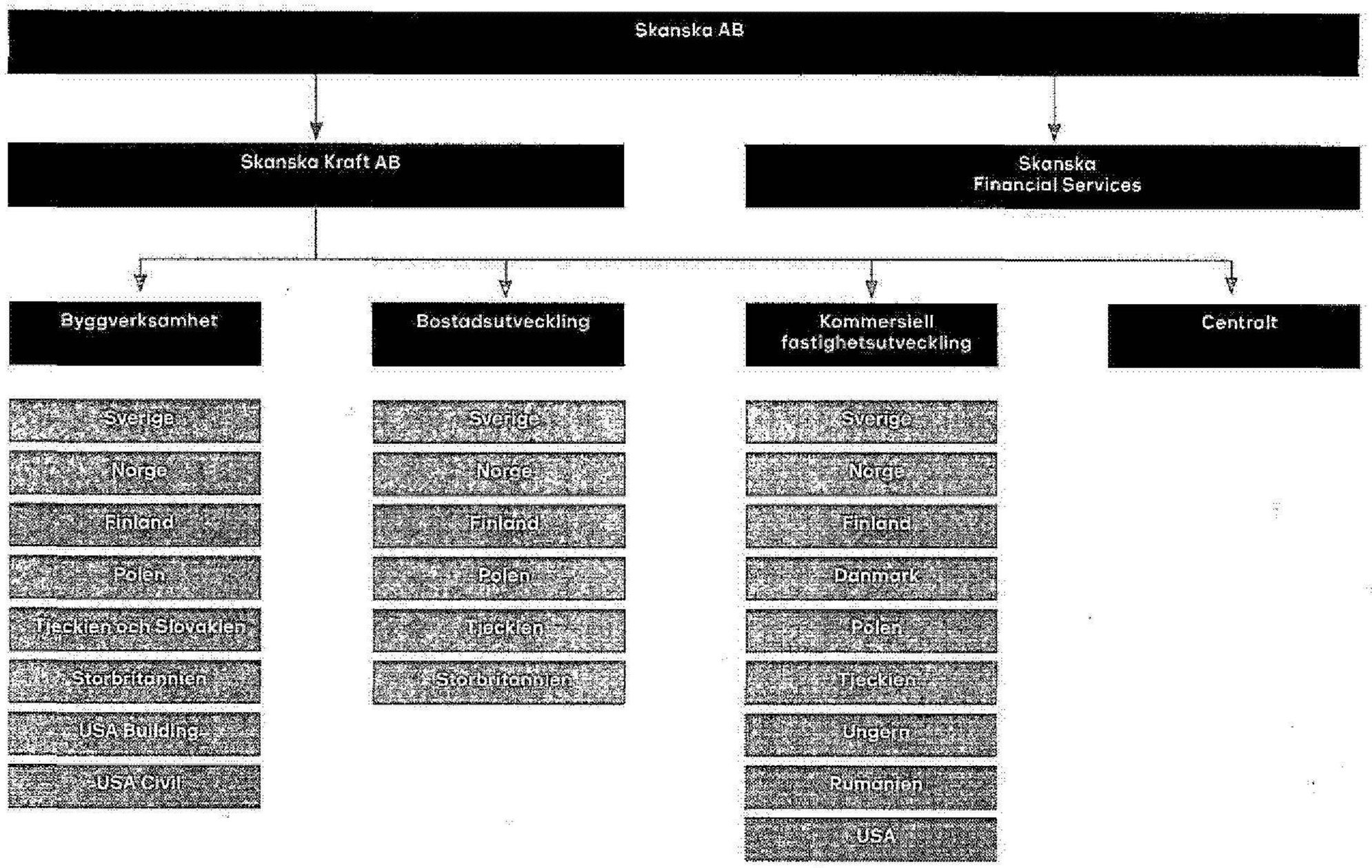

Av vad som framgår av not 26 finns endast smärre intressen i innehav utan bestämmande inflytande.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag

För alla samarbetsarrangemang sker en bedömning av dess legala form, avtal mellan delägarna och andra omständigheter. Samarbetsarrangemang redovisas enligt IFRS 11 Samarbetsarrangemang som ett joint venture om delägarna endast har rätt till nettotillgångarna. Se även not 1.

Placeringar i joint ventures och intresseföretag redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden. Resultat från joint ventures och intresseföretag efter skatt redovisas på egen rad i rörelseresultatet. Resultatet utgörs av koncernens andel av joint ventures och intresseföretags resultat efter skatt justerat för eventuell nedskrivning av koncernmässig goodwill och internvinster.

Resultat från joint ventures och intresseföretag framgår av följande tabell.

	2021	2020
Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	444	22
Andel av intresseföretags resultat enligt kapitalandelsmetoden	1	
Försäljning av joint ventures	4	4 054
Nedskrivning joint ventures		-61
Summa	**449**	**4 015**

Joint ventures
Joint ventures redovisas i enlighet med IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures, se not 1.

Koncernen har andelar i joint ventures till ett redovisat värde om 2 145 (1 668) Mkr.

Inom OPS-portföljen finns redovisade värden i joint ventures om 1 424 (741) Mkr.

Resultat från joint ventures
Andelar i joint ventures resultat efter skatt redovisas i rörelseresultatet eftersom andelarna innehas som ett led i rörelsen.

Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden kommer huvudsakligen från verksamheten inom OPS-portföljen.

OPS-portfölj
Offentlig-privat samverkan är en form av offentlig upphandling där ett projektbolag, ägt av privata företag, får ett helhetsansvar för att utveckla, finansiera, bygga, driva och underhålla offentliga samhällsnyttiga funktioner.

Betalningsformen för investeringarna kan antingen vara baserade på marknadsrisk, till exempel vägavgifter, eller baserade på tillgänglighet, se vidare IFRIC 12 not 1. Koncessionsperioderna för nuvarande investeringar varierar mellan 30 och 58 år och ägarandelen i nuvarande portfölj ligger mellan 32 och 50 procent. För tillfället har OPS-portföljen investeringar i Sverige, Storbritannien och USA.

Redovisat värde enligt rapporten över finansiell ställning samt förändringen som skett framgår av följande tabell.

	2021			2020		
	Joint ventures	**Intresseföretag**	**Summa**	**Joint ventures**	**Intresseföretag**	**Summa**
Vid årets början	1 668	21	1 689	3 419	23	3 442
Nyanskaffningar	718	12	730	17		17
Avyttringar	-18		-18	-1 334		-1 334
Omklassificeringar	-43	4	-39	648		648
Årets kursdifferenser	5	3	8	-48	-2	-50
Förändring av verkligt värde på derivat	112		112	-16		-16
Årets nedskrivningar				-61		-61
Årets förändring genom andel i joint ventures och intresseföretags resultat efter avdrag för erhållen utdelning	-297		-297	-957		-957
Redovisat värde vid årets slut	**2 145**	**40**	**2 185**	**1 668**	**21**	**1 689**

Specifikation över större innehav i aktier och andelar i joint ventures

Bolag	**Verksamhetsgren**	**Land**	**Andel (%) av kapital**	**Andel (%) av röster**	Koncernmässigt redovisat värde[1] **2021-12-31**	Koncernmässigt redovisat värde[1] **2020-12-31**	varav kassaflödessäkring **2021-12-31**	varav kassaflödessäkring **2020-12-31**
AB Sydsten	Byggverksamhet	Sverige	50	50	159	151		
UNIASFALT s.r.o.	Byggverksamhet	Slovakien	50	50	45	44		
Botkyrka Södra Porten Holding AB	Byggverksamhet	Sverige	50	50	99	99		
Nacka 13:79 JV AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	30	30		
Sjöstadsbo AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	23	167		
Järvastaden AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	165	166		
Kista Park AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	18	20		
Kista Valley AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	34	36		
Tappsund Exploatering AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	66			
BCal SCD Property LP[2]	Kommersiell fastighetsutveckling	USA	10	10		111		
Ranheimsfjæra Utbyggindsselskap DA	Bostadsutveckling	Norge	50	50		25		
Joint ventures inom OPS-portföljen					1 424	741	-232	-337
Övriga joint ventures[3]					82	78		
Summa joint ventures, koncernen					**2 145**	**1 668**	**-232**	**-337**

1) Koncernmässigt redovisat värde motsvarar koncernens andel i det egna kapitalet inklusive upparbetat resultat, koncernmässiga justeringar och avdrag förlämnade utdelningar.
2) Innehavet har avyttrats under 2021.
3) Redovisat värde på joint ventures inom OPS-portföljen är påverkat av kassflödessäkringar. Värdet på dessa kassflödessäkringarna uppgår till -232 (-337). Vid försäljning av joint ventures där redovisat värde är påverkat av kassflödessäkringar kommer resultatet av försäljningen att påverkas då effekten av kassaflödessäkringar återförs mot resultatet.

2022093003533

Not 20B, Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

Orealiserad utvecklingsvinst i OPS-portföljen

Mdr kr	2021-12-31	2020-12-31
Nuvärde av kassaflöde från projekt	2,5	2,2
Nuvärde av återstående investeringar	-0,6	-1,0
Nuvärde av projekt	**1,9**	**1,2**
Redovisat värde före kassaflödessäkringar	-1,4	-0,7
Orealiserad utvecklingsvinst	**0,5**	**0,5**
Kassaflödessäkring	0,2	0,3
Påverkan i orealiserat eget kapital[1)]	**0,7**	**0,8**

1) Skatteeffekter ej inkluderade.

Uppgift om Skanskas joint ventures
Större delen av Skanskas joint ventures återfinns inom OPS-portföljen som redovisas enligt IFRIC 12, Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster. Nedan redovisas 100 procent av joint ventures resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

	OPS-portfölj		Övriga joint ventures		Totalt alla joint ventures	
Resultaträkning	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Intäkter	7 526	9 161	1 581	2 731	9 107	11 892
Avskrivningar		-161	-12	-32	-12	-193
Övriga rörelsekostnader	-7 352	-9 659	-1 195	-2 281	-8 547	-11 940
Rörelseresultat	**174**	**-659**	**374**	**418**	**548**	**-241**
Ränteintäkter	1 104	1 104	2	6	1 106	1 110
Räntekostnader	-767	-1 104	-117	-17	-884	-1 121
Finansiella poster			124	304	124	304
Resultat efter finansiella poster[1)]	**511**	**-659**	**383**	**711**	**894**	**52**
Skatt	-33	134	-16	-18	-49	116
Årets resultat	**478**	**-525**	**367**	**693**	**845**	**168**
Årets totalresultat	**478**	**-525**	**367**	**693**	**845**	**168**

1) Beloppet inkluderar nedskrivningar på koncernnivå.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

	OPS-portfölj		Övriga joint ventures		Totalt alla joint ventures	
Rapport över finansiell ställning	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Anläggningstillgångar	44 593	41 103	388	395	44 981	41 498
Omsättningstillgångar	1 692	2 186	8 558	11 113	10 250	13 299
Kassa och bank	2 983	3 798	828	1 253	3 811	5 051
Summa tillgångar	**49 268**	**47 087**	**9 774**	**12 761**	**59 042**	**59 848**
Eget kapital hänförligt till aktieägaren[1]	3 276	1 675	3 837	5 449	7 113	7 124
Långfristiga finansiella skulder	42 313	40 505	285	626	42 598	41 131
Andra långfristiga skulder			128	187	128	187
Kortfristiga finansiella skulder	3 679	4 907	4 225	5 864	7 904	10 771
Andra kortfristiga skulder			997	635	997	635
Summa eget kapital och skulder	**49 268**	**47 087**	**9 774**	**12 761**	**59 042**	**59 848**
Skanska har mottagit följande utdelning[2]	171	261	571	717	742	978
Avstämning mot andelar i joint ventures						
Eget kapital hänförligt till andelsägarna i joint ventures, 100%	3 276	1 675	3 837	5 449	7 113	7 124
Avgår eget kapital hänförlig till andra delägare än Skanska	-2 102	-1 245	-3 114	-4 326	-5 216	-5 571
Skanskas andel av eget kapital i joint ventures justerat för övervärden och goodwill	**1 174**	**430**	**723**	**1 123**	**1 897**	**1 553**
+ Förluster som redovisas som avsättning	250	372	3	2	253	374
– Nedskrivningar		-61	0		0	-61
+/– Elimination internvinst			-5	-198	-5	-198
Redovisat värde på Skanskas andelar	**1 424**	**741**	**721**	**927**	**2 145**	**1 668**
varav kassaflödessäkring	-232	-337	0		-232	-337

1) Eget kapital innehåller efterställda lån från ägarna.
2) Utdelning innehåller även betalda räntor på de efterställda lånen.

Ställda säkerheter
Aktier i joint ventures som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 1 424 (741) Mkr.

Övrigt
Skanskas joint ventures ägs av Skanska och andra investerare. Finansiering sker delvis av kapital från ägarna, men majoriteten av dem finansieras via banker eller kreditinstitut. Säkerheten för skulderna är alla tillgångar i respektive joint venture. Enligt avtal med bankerna begränsas möjligheten att disponera bankmedel från dessa joint ventures.

I delägda joint ventures totala investeringsåtaganden uppgår Skanskas andel till 1 924 (1 789) Mkr, varav Skanska har återstående åtaganden om att investera 595 (1 120) Mkr i infrastrukturinvesteringar i form av andelar och lån. Övrig del förväntas finansieras främst i form av bankkrediter eller obligationslån i respektive joint venture samt i form av andelar och lån från andra delägare.

Eventualförpliktelser för joint ventures uppgår till 283 (357) Mkr.

Intresseföretag
Intresseföretag redovisas i enlighet med IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures, se not 1. Redovisat värde på intresseföretag uppgår till 40 (21) Mkr.

Uppgift om koncernens andel av intäkter, resultat, tillgångar, skulder och eget kapital i intresseföretag

	2021	**2020**
Intäkter	1	20
Resultat	1	0
Tillgångar	**40**	**24**
Eget kapital[1]	40	21
Skulder		3
	40	**24**

1) Avstämning mellan eget kapital och redovisat värde på andelarna enligt kapitalandelsmetoden.

	2021-12-31	**2020-12-31**
Eget kapital i intressebolag	40	21
Redovisat värde	**40**	**21**

Övrigt
I intressebolagen finns inga skulder eller eventualförpliktelser som koncernen kan bli betalningsansvarig för. Det finns ej heller några åtaganden om framtida investeringar.

20220930035341

Not 20C. Gemensamma verksamheter

Skanska utför en del projekt med en gemensam part utan att ett speciellt legalt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras då som en gemensam verksamhet enligt IFRS 11. Gemensamma verksamheter utan att ett speciellt bolag bildas återfinns främst i USA.

Skanska utför även en del projekt med en gemensam part där ett speciellt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras som en gemensam verksamhet under förutsättning att övriga kriterier i IFRS 11 uppfylles.

Specifikation över större intressen i gemensamma verksamheter, efter omsättning innevarande år

Namn på den gemensamma verksamheten	Verksamhet	Land	Andel (%) av kapital
Skanska Balfour Beatty	Campusområde	USA	50
Skanska Costain Strabag Joint Venture	Järnväg	Storbritannien	34
Hoffman Skanska	Flygplats	USA	50
Regional Connector Constructors	Kollektivtrafik	USA	63
Skanska Ecco III	Motorväg/Bro	USA	70
Skanska/Walsh	Flygplats	USA	70
Skanska-Traylor-Shea, a Joint Venture	Kollektivtrafik	USA	50
Skanska Corman McLean Joint Venture	Bro	USA	65
Skanska-Granite-Lane A Joint Venture	Motorväg/Bro	USA	40
Mid-Coast Transit Constructors	Järnväg	USA	33

Det finns ytterligare 95 mindre gemensamma verksamheter i ovan nämnda länder, samt i Sverige och Tjeckien.

Not 21. Finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas finansiella placeringar, finansiella fordringar och aktieinnehav där ägandet understiger 20 procent och koncernen inte innehar betydande inflytande.

Som finansiella omsättningstillgångar redovisas finansiella placeringar och finansiella fordringar. Se även not 6.

Finansiella anläggningstillgångar	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Finansiella anläggningstillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat		4
	0	**4**
Finansiella anläggningstillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		
Aktier och andelar[1]	37	43
	37	**43**

1) Aktieinnehavet har under året påverkats av nedskrivning med -1 (0) Mkr.

Finansiella anläggningstillgångar	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Finansiella anläggningstillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Fordringar hos joint ventures	21	10
Likvida medel med restriktioner	472	611
Övriga räntebärande fordringar	1 207	165
	1 700	**786**
Övrigt		
Nettotillgångar i fonderade pensionsplaner	2 138	1 098
Summa	**3 875**	**1 931**
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	3 838	1 884
varav icke räntebärande finansiella anläggningstillgångar	37	47

Finansiella omsättningstillgångar	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Finansiella omsättningstillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	63	193
	63	**193**
Finansiella omsättningstillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Likvida medel med restriktioner	5 165	4 202
Fordringar hos joint ventures	26	21
Övriga räntebärande fordringar	13 556	4 077
	18 747	**8 299**
Summa	**18 810**	**8 492**
varav räntebärande finansiella omsättningstillgångar	18 747	8 299
varav icke räntebärande finansiella omsättningstillgångar	63	193
Totalt redovisat värde för finansiella tillgångar	**22 685**	**10 423**
varav finansiella tillgångar exklusive aktier och pensioner	20 510	9 282

Not 22. Omsättningsfastigheter/Projektutveckling

Omsättningsfastigheter redovisas enligt IAS 2 Varulager, se not 1.

Balansposternas fördelning per verksamhetsgren framgår nedan.

Verksamhetsgren	2021-12-31	2020-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	29 691	27 906
Bostadsutveckling	20 054	17 041
Summa	**49 745**	**44 948**

För ytterligare beskrivning av verksamhetsgrenarna, se not 4. Omsättningsfastigheter indelas i färdiga fastigheter, fastigheter under uppförande och exploateringsfastigheter.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar
Omsättningsfastigheter värderas enligt IAS 2 Varulager och värderas därmed till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Justering till nettoförsäljningsvärde via en nedskrivning redovisas liksom återföring av gjorda nedskrivningar i resultaträkningen som produktions- och förvaltningskostnad. Nettoförsäljningsvärdet påverkas såväl av fastighetens typ och belägenhet som av marknadens avkastningskrav.

	Nedskrivningar		Återföring av nedskrivningar		Summa	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Kommersiell fastighetsutveckling	-170	-279			-170	-279
Bostadsutveckling	-37	-47		2	-37	-45
Summa	**-207**	**-326**	**0**	**2**	**-207**	**-324**

Redovisade värden

	Färdigställda fastigheter		Fastigheter under uppförande		Exploateringsfastigheter		Omsättningsfastigheter	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	9 142	6 575	9 466	9 739	11 084	11 592	29 691	27 906
Bostadsutveckling	314	648	10 605	7 843	9 135	8 550	20 054	17 041
Summa	**9 456**	**7 223**	**20 071**	**17 582**	**20 219**	**20 142**	**49 745**	**44 948**

	Kommersiell fastighetsutveckling		Bostadsutveckling		Summa omsättningsfastigheter	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Redovisat värde						
Vid årets början	27 906	29 708	17 041	16 665	44 948	46 373
Investeringar	7 271	9 751	11 013	10 302	18 285	20 053
Redovisat värde sålda fastigheter	-5 720	-9 330	-8 482	-9 097	-14 202	-18 427
Nedskrivningar	-170	-279	-37	-47	-207	-326
Återföring av nedskrivningar				2		2
Årets avsättning för internvinst på entreprenadarbeten	-248	-289	-174	-163	-422	-452
Omklassificeringar	-389	-152	258	104	-130	-48
Årets kursdifferenser	1 040	-1 503	434	-725	1 474	-2 228
Vid årets slut	**29 691**	**27 906**	**20 054**	**17 041**	**49 745**	**44 948**

Redovisat värde för omsättningsfastigheter fördelas på fastigheter värderade efter anskaffningsvärde och fastigheter värderade enligt nettoförsäljningsvärde enligt följande tabell.

	Anskaffningsvärde		Nettoförsäljningsvärde		Summa	
	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31	2021-12-31	2020-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	28 963	27 832	727	74	29 691	27 906
Bostadsutveckling	19 933	16 803	121	238	20 054	17 041
Summa	**48 896**	**44 635**	**848**	**312**	**49 745**	**44 948**

Not 22. Omsättningsfastigheter/Projektutveckling forts.

Skillnad mellan verkligt värde och redovisat värde på omsättningsfastigheterna

Mdr kr	Övervärde 2021-12-31	Övervärde 2020-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling		
Färdigställda projekt	3,5	2,1
Exploateringsfastigheter	1,5	0,7
Pågående projekt[1]	6,8	4,3
	11,8	**7,1**
Bostadsutveckling		
Råmark och exploateringsfastigheter	4,0	2,8
Summa	**15,8**	**9,9**

1) Bedömt marknadsvärde. Intern värdering med värdetidpunkt vid respektive färdigställande.

Ställda säkerheter
Omsättningsfastigheter som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 0 (0) Mkr, se not 33.

Övrigt
Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15.

Skanska har åtaganden om att investera 3 214 (2 565) Mkr i omsättningsfastigheter.

Not 23. Material- och varulager

Material- och varulager redovisas enligt IAS 2 Varulager, se not 1.

	2021-12-31	2020-12-31
Råvaror och förnödenheter	312	318
Varor under tillverkning	74	101
Färdigvaror och handelsvaror	704	681
Summa	**1 090**	**1 100**

Det finns inga väsentliga skillnader mellan redovisat värde för varulagret och dess verkliga värde.

Ingen del av varulagret har justerats till följd av att nettoförsäljningsvärdet har ökat.

Inga varor har ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser.

Not 24. Övriga rörelsefordringar

Som övriga rörelsefordringar redovisas icke räntebärande fordringar i rörelsen. Rörelsefordringarna ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som omsättningstillgångar.

	2021-12-31	2020-12-31
Kundfordringar på joint ventures	3	
Kundfordringar, övriga	14 860	13 279
Andra rörelsefordringar	6 456	5 812
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 893	3 308
Summa	**25 212**	**22 401**
Varav finansiella instrument redovisat i not 6.		
Kundfordringar	14 863	13 279
Övriga rörelsefordringar inklusive upplupna ränteintäkter	206	109
	15 069	**13 388**
Varav icke finansiella instrument	10 143	9 012

Not 25. Kassa och bank

Kassa och bank består av kassa och disponibla medel på bank och motsvarande kreditinstitut samt kortfristiga placeringar. Kassa och bank uppgår till 10 947 (19 508) Mkr. Koncernens kortfristiga placeringar uppgick till 575 Mkr per balansdagen. Koncernen har ej haft några kortfristiga placeringar per föregående års balansdag.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Eget kapital i koncernen fördelas på eget kapital hänförligt till aktieägarna och innehav utan bestämmande inflytande.

Innehav utan bestämmande inflytande utgör 0,2 procent av totala egna kapitalet.

Eget kapital har under året förändrat sig enligt följande.

	2021	2020
Ingående balans	**38 717**	**33 021**
varav innehav utan bestämmande inflytande	97	97
Årets totalresultat		
Årets resultat hänförligt till		
Aktieägarna	6 864	9 875
Innehav utan bestämmande inflytande	23	22
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner[1]	2 585	-1 003
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-575	211
Summa	**2 010**	**-792**
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna[2]	1 808	-2 120
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	7	-7
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter[2]	40	-19
Påverkan av kassaflödessäkringar[3]	115	-141
Skatt hänförligt till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-3	21
Summa	**1 966**	**-2 266**

1) Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, 2 585 (-1 003) Mkr, tillsammans med skatt -575 (211) Mkr, totalt 2 010 (-792) Mkr utgör koncernens totala påverkan på övrigt totalresultat av omvärderingar pensioner redovisade enligt IAS 19 och redovisas i balanserade vinstmedel.

2) Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna, 1 808 (-2 120) Mkr samt säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, 40 (-19) Mkr, totalt 1 848 (-2 139) Mkr, utgör koncernens förändring av omräkningsreserv.

3) Påverkan av kassaflödessäkringar 115 (-141) Mkr, tillsammans med skatt -3 (21) Mkr, totalt 112 (-120) Mkr utgör koncernens förändring av reserv för kassaflödessäkring.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

	2021	2020
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**3 977**	**-3 058**
Årets totalresultat	**10 863**	**6 839**
varav hänförligt till aktieägarna	10 834	6 824
varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	30	15
Övriga förändringar i eget kapital som ej ingår i årets totalresultat		
Utdelning till aktieägarna	-3 917	-1 340
Utdelning till innehav utan bestämmande inflytande	-13	-15
Påverkan av aktierelaterade ersättningar	388	300
Återköp aktier	-242	-88
Summa	**-3 784**	**-1 143**
Utgående eget kapital	**45 797**	**38 717**
varav innehav utan bestämmande inflytande	114	97

Eget kapital hänförligt till aktieägarna fördelas på:

	2021-12-31	2020-12-31
Aktiekapital	1 260	1 260
Tillskjutet kapital	3 715	3 327
Reserver	2 866	906
Balanserat resultat	37 842	33 127
Summa	**45 682**	**38 620**

Tillskjutet kapital
Inbetalt kapital utöver kvotvärde vid historiska nyemissioner redovisas som tillskjutet kapital.

Förändringen under 2021 och 2020 hänför sig till aktierelaterade ersättningar och uppgår till 388 (300) Mkr.

Reserver

	2021-12-31	2020-12-31
Omräkningsreserv	3 259	1 412
Reserv för kassaflödessäkring	-394	-506
Summa	**2 866**	**906**

Avstämning reserver

	2021	2020
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	1 412	3 551
Årets omräkningsdifferenser	1 808	-2 120
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	40	-19
Utgående omräkningsreserv	**3 259**	**1 412**
Reserv för kassaflödessäkring		
Ingående säkringsreserv	-506	-386
Kassaflödessäkringar redovisade i övrigt totalresultat		
Årets säkringar	-37	-296
Upplöst mot resultaträkningen	152	155
Skatt hänförlig till årets säkringar	-3	21
Utgående säkringsreserv	**-394**	**-506**
Summa reserver	**2 866**	**906**

Omräkningsreserv
Omräkningsreserven består av ackumulerade omräkningsdifferenser vid omräkning av finansiella rapporter för utländska verksamheter. I omräkningsreserven ingår även kursdifferenser som uppstått vid säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter: Omräkningsreserven "nollställdes" vid övergången till IFRS redovisningen 1 januari 2004.

Årets omräkningsdifferenser uppgår till 1 808 (-2 120) Mkr och består av positiva omräkningsdifferenser i främst USD.

Omräkningsreserven har under året påverkats av kursdifferenser med 40 (-19) Mkr genom valutasäkringsåtgärder. Totalt uppgår ackumulerad omräkningsreserv till 3 259 (1 412) Mkr.

Reserv för kassaflödessäkring
Säkringsredovisning tillämpas huvudsakligen för OPS-portföljen. I reserven för kassaflödessäkring redovisas orealiserade vinster och förluster på säkringsinstrumenten. Förändringen under året uppgår till 112 (-120) Mkr vilket förklaras av ändrade valutakurser där terminskontrakt tecknats för framtida transaktioner i utländsk valuta och säkringsredovisning tillämpas, samt att ränteswappar har förfallit och realiserats vilket till viss del motverkas av ändrade marknadsräntor. Utgående reserv uppgår till -394 (-506) Mkr.

Balanserat resultat
I balanserat resultat ingår årets resultat samt ej utdelade tidigare års intjänade vinstmedel i koncernen. Moderbolagets reservfond ingår i balanserat resultat tillsammans med omvärderingar av pensionsskulder som enligt IAS 19 endast redovisas i övrigt totalresultat.

Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner
Eget kapital har påverkats av omvärderingar av förmånsbaserade pensionsplaner med 2 010 (-729) Mkr efter hänsyn till sociala kostnader och skatt. Omvärderingar av pensionsförpliktelser uppgår till -83 (-2 306) Mkr. Omvärderingar av förvaltningstillgångar uppgår till 2 357 (1 446) Mkr då verklig avkastning på tillgångarna överstiger beräknad avkastning, se även not 28.

	2021	2020
Omvärderingar pensionsförpliktelser	-83	-2 306
Skillnad mellan beräknad och verklig avkastning på förvaltningstillgångar	2 357	1 446
Sociala avgifter inklusive särskild löneskatt	311	-143
Skatt	-575	211
Summa	**2 010**	**-792**

IFRS 2, Aktierelaterade ersättningar
De aktiesparprogram som infördes 2017 och 2020 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med ett eget kapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas baserat på bedömd måluppfyllelse av uppställda resultatmål under mätperioden. Efter mätperiodens slut fastställs det verkliga värdet. Värdet fördelas över den treåriga intjänandeperioden. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Utdelning
Efter balansdagen har styrelsen föreslagit en utdelning för 2021 om 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extra utdelning. Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 4 122 (3 917) Mkr. För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning har styrelsen föreslagit torsdagen den 31 mars 2022. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogram. Beslut om utdelning till aktieägarna för 2021 fattas av årsstämman den 29 mars 2022.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Aktier
Uppgift om antal aktier samt resultat respektive eget kapital per aktie framgår av tabell nedan.

	2021	2020
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072
varav A-aktier	19 661 632	19 684 564
varav B-aktier	400 241 440	400 218 508
Genomsnittskurs, återköpta aktier, kronor	141,85	138,45
varav under året återköpta	1 048 500	460 000
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	7 655 488	7 616 674
Antal utestående aktier vid årets slut	412 247 584	412 286 398
Genomsnittligt antal utestående aktier	412 387 142	411 993 869
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	415 491 861	414 304 017
Genomsnittlig utspädning, procent	0,75	0,56
Resultat per aktie, kronor	16,64	23,97
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	16,52	23,84
Eget kapital per aktie, kronor	110,81	93,67

Förändring av antal aktier	**2021**	**2020**
Antal vid årets ingång	412 286 398	411 508 593
Antal återköpta B-aktier	-1 048 500	-460 000
Antal aktier tilldelade anställda	1 009 686	1 237 805
Antal vid årets utgång	**412 247 584**	**412 286 398**

Utspädningseffekt
För det aktiesparprogram som infördes 2017 och 2020 beräknas antalet potentiella stamaktier under mätperioden utifrån bedömt antal aktier som kommer att utges som en följd av uppfyllelse av uppställda mål. Efter mätperiodens slut fastställs det antal aktier som kan komma att utges förutsatt att villkoren om fortsatt anställning uppfylls. Sålunda framräknade antal potentiella stamaktier reduceras därefter för funktionen mellan det vederlag som Skanska förväntas erhålla och genomsnittlig börskurs under perioden.

Kostnaden exklusive sociala avgifter för båda aktiesparprogrammen bedöms uppgå till 1 752 Mkr fördelad på de tre intjänandeåren, motsvarande 5 946 057 aktier. Maximal utspädning vid intjänandeperiodernas utgång beräknas till 1,42 procent.

Årets kostnad för båda programmen uppgår till 388 Mkr exklusive sociala avgifter. Intjänade, ej ännu utdelade aktierätter till och med 2021 uppgår till 3 104 719 aktier. Utspädningseffekten till och med 2021 uppgår till 0,75 procent.

Kapitalhantering
Kapitalbehovet varierar mellan de olika verksamhetsgrenarna. Skanskas byggprojekt finansieras huvudsakligen av kunderna. Det leder till att bolaget inom Byggverksamheten kan arbeta med ett fritt rörelsekapital (negativt). Det fria rörelsekapitalet inom Byggverksamheten tillsammans med vinster från koncernens verksamheter, liksom möjligheten att öka belåningen genom kreditfinansiering, gör det möjligt att finansiera investeringar i egen projektutveckling.

Sett till Byggverksamhetens stora volym med differentierade risker i olika typer av uppdrag och beställares krav på säkerheter, exempelvis utförandegarantier vid offentligt upphandlade projekt på den amerikanska marknaden, föreligger ett betydande krav på eget kapital. Hänsyn måste också tas till finansiering av goodwill liksom kommande investeringar inom Projektutveckling.

Ett antal finansiella mål har fastställts, som bedöms vara de som bäst reflekterar lönsamheten i verksamheten och som bäst visar det finansiella utrymmet för investeringar och tillväxt. Avkastning på eget kapital respektive sysselsatt kapital är ett mått på hur väl aktieägarnas och långivarnas kapital används.

Målet för 2021 är avkastning på koncernens eget kapital om minst 18 procent, rörelsemarginal inom Byggverksamheten om minst 3,5 procent och avkastning på sysselsatt kapital sammantaget för verksamhetsgrenarna inom Projektutveckling om minst 10 procent. Skanska har en utdelningspolicy att dela ut 40–70 procent av årets resultat efter skatt till delägarna, förutsatt att bolagets finansiella situation i sin helhet är stabil.

Det är styrelsens bedömning att koncernens eget kapital uppgår till ett rimligt belopp med hänsyn till de behov som Skanskas finansiella ställning och marknadsomständigheter erfordrar.

Not 27. Finansiella skulder

Finansiella skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga skulder. I normalfallet gäller en förfallotidpunkt inom ett år om skulden skall behandlas som kortfristig. Detta gäller inte för diskonterade rörelseskulder, vilka tillhör verksamhetscykeln och därför redovisas som kortfristiga skulder oavsett förfallotidpunkt.

Beträffande finansiella risker och finanspolicy se not 6.

Långfristiga finansiella skulder	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat		6
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Skulder till kreditinstitut	2 834	2 641
Övriga skulder	555	599
Summa	**3 389**	**3 247**
varav räntebärande långfristiga finansiella skulder	3 389	3 240
varav icke räntebärande långfristiga finansiella skulder		6

Kortfristiga finansiella skulder		
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	131	85
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Byggnadskreditiv i bostadsrättsföreningar	4 644	4 045
Skulder till kreditinstitut		533
Övriga skulder	4	1
Summa	**4 780**	**4 663**
varav räntebärande kortfristiga finansiella skulder	4 649	4 578
varav icke räntebärande kortfristiga finansiella skulder	131	85
Totalt redovisat värde för finansiella skulder	**8 169**	**7 910**

2022093003537

Not 28. Pensioner

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Se not 1.

Pensionsskuld enligt rapport över finansiell ställning
Räntebärande pensionsskulder uppgår enligt rapporten över finansiell ställning till 5 936 (7 360) Mkr och räntebärande pensionsfordringar uppgår till 2 138 (1 098) Mkr. Räntebärande pensionsskulder och räntebärande pensionsfordringar uppgår netto till 3 798 (6 262) Mkr.

Skanska har förmånsbestämda planer för pensioner i Sverige, Norge och Storbritannien. Pensionen i dessa planer baseras huvudsakligen på slutlönen eller genomsnittligt intjänande under anställningsperioden. Planerna omfattar ett stort antal anställda men det förekommer även avgiftsbestämda planer i dessa länder. Koncernbolag i andra länder har pensionsplaner som redovisas som avgiftsbestämda planer.

Förmånsbestämda planer
Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Respektive arbetsgivare har vanligen ett åtagande att betala livsvarig pension. Intjänandet bygger på antalet anställningsår. Den anställde måste vara ansluten till planen ett visst antal år för att uppnå full rätt till ålderspension. För varje år tjänar den anställde in ökad rätt till pension vilket redovisas som pension intjänad under perioden samt ökning av pensionsåtagande.

Pensionsplanerna är fonderade genom att pensionsförpliktelserna tryggas av tillgångar i pensionsstiftelser och avsättningar i räkenskaperna.

Förvaltningstillgångarna i Sverige understiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en skuld i rapport över finansiell ställning. Förvaltningstillgångarna i Norge och Storbritannien överstiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en fordran. Den takregel som i vissa fall begränsar tillgångarnas värde i rapport över finansiell ställning är inte aktuell enligt befintliga stadgar i stiftelserna, förutom för en av planerna i Norge och en av de mindre planerna i Storbritannien. Förvaltningstillgångarnas redovisade värde har reducerats med 61 (46) Mkr genom begränsning enligt takregeln.

Pensionsförpliktelserna per balansdagen uppgår till 29 832 (28 173) Mkr. Pensionsförpliktelserna har under året påverkats av omvärderingar. Diskonteringsräntan och inflationsantagandet har höjts för samtliga tre länder vilket ger en mindre nettoförändring av förpliktelserna. Omvärderingarna ingår i övrigt totalresultat och uppgår netto till -83 (-2 306) Mkr. Pensionsförpliktelserna har även påverkats av att kostnaderna för intjänade pensioner och räntekostnader överstiger utbetalda pensioner. Pensionsförpliktelserna har ökat genom högre valutakurs för norska kronor och brittiska pund.

Förvaltningstillgångarna uppgår till 26 034 (21 911) Mkr. Förvaltningstillgångarna har under året påverkats av omvärderingar då verklig avkastning på tillgångarna överstiger beräknad avkastning. Omvärderingarna ingår i övrigt totalresultat och uppgår till 2 357 (1 446) Mkr. Förvaltningstillgångarna har ökat genom högre valutakurs för norska kronor och brittiska pund.

I resultaträkningen redovisad intäkt på förvaltningstillgångarna uppgick till 330 (424) Mkr medan verklig avkastning uppgick till 2 687 (1 870) Mkr. Den högre avkastningen är hänförlig till pensionsplanerna i samtliga tre länder.

Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av aktier, räntebärande värdepapper, andelar i fonder samt investeringar i fastigheter och OPS-projekt. Inga tillgångar används i rörelsen. Antalet direktägda aktier i Skanska AB uppgår till 0 (0) st B-aktier. Det finns också en obetydlig andel indirekt ägda aktier i Skanska AB via investeringar i olika slags fonder.

De risker som följer av bolagets förmånsbestämda pensionsplaner är av flera slag. Pensionsåtagandena påverkas huvudsakligen av aktuell diskonteringsränta, löneökningar, inflation samt livslängd. Risken i förvaltningstillgångarna utgörs huvudsakligen av marknadsrisk. Sammantaget kan effekten av dessa risker innebära volatilitet i bolagets egna kapital samt medföra ökade framtida kostnader för pensioner och högre pensionsutbetalningar än beräknat. Skanska följer löpande utvecklingen av pensionsåtagandena och uppdaterar de väsentligaste antagandena varje kvartal och övriga antagandena minst en gång per år.

Beräkning av pensionsåtagandena utföres av oberoende aktuarier. Bolaget har upprättat styrdokument för hantering av förvaltningstillgångarna i form av placeringsriktlinjer där tillåtna investeringar och allokeringsramar för dessa regleras. Härutöver använder bolaget externa investeringsrådgivare som löpande följer förvaltningstillgångarnas utveckling. Den långa durationen i pensionsåtagandena matchas delvis genom långfristiga investeringar i OPS-projekt och fastighetsinvesteringar samt placeringar i långfristiga räntebärande värdepapper.

Den största förmånsbestämda planen för Skanska i Sverige är ITP 2-planen där pensionen baseras på slutlön vid pensionstillfället. ITP 2 omfattar tjänstemän födda 1978 eller tidigare. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsstiftelse samt genom kreditförsäkring hos PRI Pensionsgaranti. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

En mindre del av ITP 2 planen tryggas genom försäkring i Alecta. Denna försäkring omfattar flera arbetsgivare och det föreligger inte tillräcklig information för att redovisa dessa förpliktelser som en förmånsbestämd plan. Pension som tryggas genom försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Betalda avgifter under 2021 uppgår till 2 (3) Mkr. Vid utgången av 2021 uppgick den kollektiva konsolideringsnivån för förmånsbestämd försäkring i Alecta till preliminärt 172 (148) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av tillgångar i procent av försäkringstekniska åtaganden.

Inom Skanska Norge är den största förmånsbestämda pensionsplanen Skanska Norge Pensionskassa. Planen omfattar så gott som samtliga anställda inom Skanska i Norge och pensionen baseras på slutlön och antal år som anställd i Skanska. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionskassan. Skanska Norge Pensionskassa är sedan mitten av 2018 stängd för nytillträde. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

Den största av Skanskas förmånsbestämda pensionsplaner i Storbritannien är Skanska Pension Fund. Planen omfattar tjänstemän och baseras på genomsnittligt intjänad lön över anställningsperioden. Pensionen omvärderas efter ändringar i prisinflationsbeloppet. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsfonden. Skanska Pension Fund är sedan slutet av första kvartalet 2018 stängd för nyintjänande och nytillträde. Pensionsåtagandet är känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, inflationen samt livslängden.

Nettoskuld avseende ersättningar till anställda, förmånsbestämda planer

	2021-12-31	2020-12-31
Pensionsförpliktelser fonderade planer, nuvärde per den 31 december	29 832	28 173
Förvaltningstillgångar, verkligt värde per den 31 december	-26 034	-21 911
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**3 798**	**6 262**

Pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar per land

2021	**Sverige**	**Norge**	**Storbritannien**	**Totalt**
Pensionsförpliktelser	11 999	5 237	12 596	29 832
Förvaltningstillgångar	-6 063	-6 843	-13 128	-26 034
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**5 936**	**-1 606**	**-532**	**3 798**
2020				
Pensionsförpliktelser	11 902	4 626	11 645	28 173
Förvaltningstillgångar	-4 988	-5 724	-11 199	-21 911
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**6 914**	**-1 098**	**446**	**6 262**

Not 28. Pensioner forts.

Räntebärande pensionsskuld, netto

	2021	2020
Ingående balans pensionsskuld, netto	6 262	5 321
Pensionskostnader	580	551
Betalda förmåner från arbetsgivare	-260	-248
Tillskjutna medel från arbetsgivare	-359	-313
Omvärderingar[1]	-2 274	860
Reduceringar och regleringar	-69	-8
Kursdifferenser	-82	99
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**3 798**	**6 262**

1) Se även not 26 där skattedel och sociala kostnader som redovisas i övrigt totalresultat framgår.

Pensionsförpliktelser

	2021	2020
Ingående balans	28 173	27 115
Pensioner intjänade under perioden	516	496
Ränta på förpliktelser	400	485
Betalda förmåner från arbetsgivare	-260	-248
Betalda förmåner från förvaltningstillgångar	-439	-442
Omvärderingar:		
– Aktuariella vinster (-) / förluster (+) förändrade finansiella antaganden	20	2 442
– Aktuariella vinster (-) / förluster (+) förändrade demografiska antaganden	-224	-236
– Erfarenhetsbaserade förändringar	287	100
Reduceringar och regleringar	-69	-8
Kursdifferenser	1 428	-1531
Pensionsförpliktelser, nuvärde	**29 832**	**28 173**

Pensionsförpliktelsernas fördelning och genomsnittlig löptid per land

2021	Sverige	Norge	Storbritannien
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	44%	43%	5%
Vilande pensionsrättigheter	27%	16%	56%
Pensionärers del av förpliktelserna	29%	41%	39%
Vägd genomsnittlig löptid	20 år	19 år	20 år
2020			
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	43%	47%	4%
Vilande pensionsrättigheter	26%	17%	55%
Pensionärers del av förpliktelserna	31%	36%	41%
Vägd genomsnittlig löptid	21 år	20 år	20 år

Förvaltningstillgångar

	2021	2020
Ingående balans	21 911	21 794
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	330	424
Tillskjutna medel från arbetsgivare	359	313
Tillskjutna medel från anställda	6	6
Betalda förmåner	-439	-442
Skillnad mellan verklig avkastning och beräknad avkastning:	2 357	1 446
Kursdifferenser	1 510	-1 630
Förvaltningstillgångar, verkligt värde	**26 034**	**21 911**

Tillskjutna medel förväntas uppgå till 275 Mkr under 2022.

Förvaltningstillgångar som inte ingår i redovisat värde genom begränsning enligt takregeln

	2021	2020
Ingående balans	46	4
Årets förändring	15	42
Förvaltningstillgångar som inte ingår i redovisat värde	**61**	**46**

Förvaltningstillgångar och avkastning per land

2021	Sverige	Norge	Storbritannien
Aktier	30%	42%	12%
Räntebärande värdepapper	33%	45%	68%
Alternativa investeringar	37%	13%	20%
Beräknad avkastning	1,10%	1,80%	1,40%
Verklig avkastning	21,70%	10,50%	8,20%
2020			
Aktier	30%	40%	29%
Räntebärande värdepapper	35%	41%	47%
Alternativa investeringar	35%	19%	24%
Beräknad avkastning	1,50%	2,50%	2,00%
Verklig avkastning	4,30%	7,30%	11,60%

Not 28. Pensioner forts.

Totala förvaltningstillgångar fördelade på tillgångsklasser

	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och fonder		
Svenska aktier och fonder	655	640
Norska aktier och fonder	1 037	848
Brittiska aktier och fonder	875	1 327
Globala fonder	4 084	4 258
Summa aktier och fonder	**6 651**	**7 073**
Räntebärande värdepapper		
Svenska obligationer	1 699	1 464
Norska obligationer	1 195	926
Brittiska obligationer	6 350	4 081
Obligationer i andra länder	4 870	2 865
Summa räntebärande värdepapper	**14 114**	**9 336**
Alternativa investeringar:		
Hedgefonder	469	303
Fastighetsinvesteringar	2 144	1 639
Projekt i OPS-portföljen	602	1 503
Övrigt	2 054	2 057
Summa alternativa investeringar	**5 269**	**5 502**
Totala förvaltningstillgångar	**26 034**	**21 911**

Aktier och fonder, räntebärande värdepapper samt hedgefonder har värderats till aktuella marknadspriser. Fastighetsinvesteringar och infrastrukturprojekt har värderats med diskontering av framtida kassaflöden.

Av de totala förvaltningstillgångarna har 80 procent ett noterat pris på en aktiv marknad.

Aktuariella antaganden

2021	Sverige	Norge	Storbritannien
Finansiella antaganden			
Diskonteringsränta, den 1 januari	1,10%	1,80%	1,40%
Diskonteringsränta, den 31 december	1,60%	1,90%	1,60%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	1,10%	1,80%	1,40%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,25%	2,50%	3,50%
Förväntad inflation, den 31 december	2,00%	1,75%	3,25%
Demografiska antaganden			
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	22 år	22 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	25 år	24 år
Livslängdstabell	DUS14	K2013	S3 2020

2020	Sverige	Norge	Storbritannien
Finansiella antaganden			
Diskonteringsränta, den 1 januari	1,50%	2,50%	2,00%
Diskonteringsränta, den 31 december	1,10%	1,80%	1,40%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	1,50%	2,50%	2,00%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,00%	2,25%	3,25%
Förväntad inflation, den 31 december	1,50%	1,50%	3,00%
Demografiska antaganden			
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	21 år	22 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	25 år	24 år
Livslängdstabell	PRI	K2013	S3 2019

Samtliga tre länder där Skanska har förmånsbestämda planer har en omfattande marknad för förstklassiga långfristiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer. Diskonteringsräntan fastställes med utgångspunkt från marknadsräntan på balansdagen för dessa obligationer.

Not 28. Pensioner forts.

Pensionsförpliktelsernas känslighet för ändrade antaganden

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa[1]
Pensionsförpliktelser, den 31 december, 2021	11 999	5 237	12 596	29 832
Diskonteringsräntan ökar med 0,25%	-600	-250	-600	-1 450
Diskonteringsräntan reduceras med 0,25%	600	250	600	1 450
Förväntad löneökning ökar med 0,25%	175	125	0	300
Förväntad löneökning reduceras med 0,25%	-175	-125	0	-300
Förväntad inflation ökar med 0,25%	450	125	300	875
Förväntad inflation minskar med 0,25%	-450	-125	-300	-875
Förväntad livslängd ökar med 1 år	525	250	450	1 225

1) Beräknad förändring av pensionsförpliktelsen/pensionsskulden om antagandet ökar eller reduceras för samtliga tre länder. Om pensionsskulden ökar för samtliga tre länder reduceras koncernens eget kapital med 90 procent av den ökade pensionsskulden efter hänsyn tagen till uppskjuten skatt och sociala kostnader.

Förvaltningstillgångarnas känslighet för avvikelser mellan beräknad avkastning och verklig avkastning

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa[1]
Förvaltningstillgångar, den 31 december, 2021	6 063	6 843	13 128	26 034
Avkastningen ökar med 5%	300	350	650	1 300
Avkastning minskar med 5%	-300	-350	-650	-1 300

1) Om verklig avkastning överstiger beräknad avkastning med 5 procent förväntas vinsten vid omvärderingen uppgå till 1 300 Mkr. Om verklig avkastning understiger beräknad avkastning med 5 procent förväntas förlusten vid omvärderingen uppgå till 1 300 Mkr.

Känslighetsanalyserna baseras på befintliga förhållanden, antaganden och populationer. Applicering på andra nivåer kan ge andra effekter av förändringar.

Avgiftsbestämda planer
Planerna omfattar huvudsakligen ålderspension, sjukpension och familjepension. Premierna betalas löpande under året av respektive koncernföretag till separata juridiska enheter, exempelvis försäkringsbolag. Storleken på premien baseras på lönen. Pensionskostnaden för perioden ingår i resultaträkningen.

Totala pensionskostnader i resultaträkningen för förmånsbestämda planer och avgiftsbestämda planer

	2021	2020
Pensioner förmånsbestämda planer intjänade under perioden	-516	-496
Avgår: Tillskjutna medel från anställda	6	6
Ränta på förpliktelser	-400	-485
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	330	424
Reduceringar och regleringar	69	1
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	**-511**	**-550**
Pensionskostnader, avgiftsbestämda planer	-1 786	-1 834
Sociala kostnader, förmånsbestämda och avgiftsbestämda planer[1]	-168	-177
Totala pensionskostnader	**-2 465**	**-2 561**

1) Avser särskild löneskatt i Sverige och arbetsgivaravgift i Norge.

Fördelning av pensionskostnader i resultaträkningen

	2021	2020
Kostnader för produktion och förvaltning	-1 915	-2 007
Försäljnings- och administrationskostnader	-480	-493
Finansnetto	-70	-61
Totala pensionskostnader	**-2 465**	**-2 561**

Not 29. Avsättningar

Avsättningar redovisas i enlighet med IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar, se not 1.

Avsättningar fördelas i rapporten över finansiell ställning på långfristiga skulder och kortfristiga skulder. Avsättningar är både räntebärande och icke räntebärande. Avsättningar som ingår i verksamhetscykeln redovisas som kortfristiga. Räntebärande avsättningar som förfaller inom ett år behandlas som kortfristiga.

Kortfristiga avsättningar

	2021-12-31	2020-12-31
Icke räntebärande	11 239	10 326
Summa	**11 239**	**10 326**

Förändring av avsättningar fördelat på tvistreserv, avsättning för garantier samt övrigt framgår av nedan tabell. För tvistreserv se även not 33.

	Tvistreserv		Avsättning för garantier		Övriga avsättningar		Summa	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ingående balans	1 786	1 501	3 514	3 076	5 026	5 444	10 326	10 021
Avyttrade avsättningar					-18		-18	
Årets avsättningar	888	940	1 402	1 913	721	739	3 011	3 592
Ianspråktagna avsättningar	-228	-427	-638	-829	-607	-942	-1 473	-2 198
Outnyttjade belopp som återförts, värdeförändring	-115	-152	-448	-496	-240	-226	-803	-874
Kursdifferenser	79	-78	115	-172	107	-238	300	-487
Omklassificeringar	3		-53	22	-54	249	-104	272
Belopp vid årets slut	**2 413**	**1 786**	**3 892**	**3 514**	**4 935**	**5 026**	**11 239**	**10 326**

Specifikation av övriga avsättningar

	2021-12-31	2020-12-31
Omstruktureringsåtgärder	210	240
Personalrelaterade avsättningar	316	256
Miljöåtaganden	124	124
Avsättning för sociala avgifter på pensioner och aktierelaterad ersättning	1 554	1 663
Tilläggsköpeskillingar[1]	585	598
Avsättning för åtaganden i joint ventures	253	374
Förlustreserver	678	694
Avsättningar för färdigställda projekt	662	649
Återställning av uppkomna skador	129	112
Skatt och moms (annat än bolagsskatt)	121	93
Andra avsättningar	303	223
Summa	**4 935**	**5 026**

1) Avser förvärv av omsättningsfastigheter. De redovisas som finansiella instrument, se not 6.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är ett till tre år.

Avsättningar för tvister avser såväl tvister angående projekt inom Byggverksamheten som har avslutats som andra tvister.

Avsättningar för garantiåtaganden avser kostnader som kan uppstå under garantiperioden samt hyresgarantier avseende sålda fastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling. Avsättningarna i Byggverksamhet baseras på individuell bedömning av aktuellt projekt alternativt på en erfarenhetsmässig genomsnittlig kostnad uttryckt som en procentandel av omsättningen under en femårsperiod. Kostnaderna belastar respektive projekt löpande. Avsättningar för garantiåtaganden inom övriga verksamhetsgrenar sker efter individuell bedömning av aktuellt projekt. Årets förändring avser huvudsakligen Byggverksamhet.

Årets avsättningar för omstruktureringsåtgärder innehåller främst poster rörande Polen, USA och nedläggningen i Latinamerika.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som exempelvis kostnader för vinstandelar, vissa bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Som avsättning för miljöåtagande redovisas bland annat återställningskostnader för grustag i den svenska verksamheten.

Not 30. Övriga rörelseskulder

Som övriga rörelseskulder redovisas icke räntebärande skulder i rörelsen. Rörelseskulderna ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som kortfristiga skulder.

	2021-12-31	2020-12-31
Leverantörsskulder	12 426	9 649
Andra rörelseskulder till intressebolag	11	9
Andra rörelseskulder[1]	7 242	6 603
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	16 963	15 551
Summa	**36 642**	**31 812**
Varav finansiella instrument redovisat i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering		
Leverantörsskulder	12 426	9 649
Övriga rörelseskulder inklusive upplupna räntekostnader	367	531
	12 794	**10 179**
Varav ej finansiella instrument	23 848	21 633

1) I andra rörelseskulder ingår 259 (423) Mkr för utställda men ej inlösta checkar främst i USA. Se not 1.

Not 31. Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld

	2021-12-31			2020-12-31		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar		7 279	7 279		6 816	6 816
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter		3 314	3 314		3 930	3 930
Goodwill		3 934	3 934		3 713	3 713
Övriga immateriella tillgångar		676	676		771	771
Placeringar i joint ventures och intresseföretag		2 185	2 185		1 689	1 689
Finansiella anläggningstillgångar	3 838	37	3 875	1 884	47	1 931
Uppskjutna skattefordringar		1 984	1 984		1 803	1 803
Summa anläggningstillgångar	**3 838**	**19 409**	**23 247**	**1 884**	**18 769**	**20 653**
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter		49 745	49 745		44 948	44 948
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter		3 289	3 289		2 980	2 980
Material och varulager		1 090	1 090		1 100	1 100
Finansiella omsättningstillgångar	18 747	63	18 810	8 300	192	8 492
Skattefordringar		1 247	1 247		950	950
Avtalstillgångar		5 451	5 451		4 599	4 599
Övriga rörelsefordringar		25 212	25 212		22 402	22 402
Kassa och bank	10 947		10 947	19 508		19 508
Summa omsättningstillgångar	**29 694**	**86 098**	**115 791**	**27 808**	**77 170**	**104 979**
SUMMA TILLGÅNGAR	**33 531**	**105 507**	**139 039**	**29 692**	**95 939**	**125 631**

Not 31. Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld forts.

	2021-12-31			2020-12-31		
	Räntebärande	**Icke räntebärande**	**Summa**	**Räntebärande**	**Icke räntebärande**	**Summa**
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder	3 389		3 389	3 241	6	3 247
Leasingskulder	6 040		6 040	6 217		6 217
Pensioner	5 936		5 936	7 360		7 360
Uppskjutna skatteskulder		1 215	1 215		928	928
Summa långfristiga skulder	**15 365**	**1 215**	**16 580**	**16 818**	**934**	**17 752**
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	4 649	131	4 780	4 578	85	4 663
Leasingskulder	920		920	1 016		1 016
Skatteskulder		417	417		1 884	1 884
Kortfristiga avsättningar		11 239	11 239		10 326	10 326
Avtalsskulder		22 664	22 664		19 462	19 462
Övriga rörelseskulder		36 642	36 642		31 812	31 812
Summa kortfristiga skulder	**5 569**	**71 093**	**76 662**	**5 594**	**63 568**	**69 162**
SUMMA SKULDER	**20 933**	**72 308**	**93 242**	**22 412**	**64 502**	**86 914**
Summa eget kapital			**45 797**			**38 717**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			**139 039**			**125 631**
Räntebärande nettofordran/ nettoskuld (+/-)	12 598			7 280		

Not 32. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder

	2021-12-31			2020-12-31		
Belopp som förväntas återvinnas	**Inom 12 månader**	**Efter 12 månader**	**Summa**	**Inom 12 månader**	**Efter 12 månader**	**Summa**
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Materiella anläggningstillgångar[1]	1 555	5 724	7 279	1 671	5 145	6 816
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter[1]	908	2 406	3 314	1 046	2 884	3 930
Goodwill		3 934	3 934		3 713	3 713
Övriga immateriella tillgångar[1]	205	471	676	228	543	771
Placeringar i joint ventures och intresseföretag[2]		2 185	2 185		1 689	1 689
Finansiella anläggningstillgångar		3 875	3 875		1 931	1 931
Uppskjutna skattefordringar[3]		1 984	1 984		1 803	1 803
Summa anläggningstillgångar	**2 668**	**20 579**	**23 247**	**2 945**	**17 708**	**20 653**
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter[4]	19 900	29 845	49 745	20 900	24 048	44 948
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter[4]	400	2 889	3 289	400	2 580	2 980
Material och varulager	1 002	88	1 090	993	107	1 100
Finansiella omsättningstillgångar	18 810		18 810	8 492		8 492
Skattefordringar	1 247		1 247	950		950
Avtalstillgångar[5]	4 140	1 311	5 451	3 967	632	4 599
Övriga rörelsefordringar[5]	19 570	5 642	25 212	17 248	5 153	22 401
Kassa och bank	10 947		10 947	19 508		19 508
Summa omsättningstillgångar	**76 016**	**39 775**	**115 791**	**72 458**	**32 520**	**104 979**
SUMMA TILLGÅNGAR	**78 684**	**60 354**	**139 039**	**75 403**	**50 228**	**125 631**

1) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad årlig avskrivning redovisats.

2) Fördelningen kan ej uppskattas.

3) Uppskjutna skattefordringar förväntas i sin helhet återvinnas efter tolv månader.

4) Återvinning inom ett år av omsättningsfastigheter grundar sig på en historisk bedömning baserad på de senaste tre åren. För nyttjanderätter baseras bedömningen från implementeringen av IFRS 16 den 1 januari 2019.

5) Kortfristiga fordringar som förfaller efter tolv månader ingår i verksamhetscykeln och redovisas som kortfristiga.

2022093003541

Not 32. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder forts.

	2021-12-31			2020-12-31		
	Inom 12 månader	efter 12 månader	Summa	Inom 12 månader	efter 12 månader	Summa
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder		3 389	3 389		3 247	3 247
Leasingskulder		6 040	6 040		6 217	6 217
Pensioner[1]	275	5 661	5 936	274	7 086	7 360
Uppskjutna skatteskulder		1 215	1 215		928	928
Summa långfristiga skulder	**275**	**16 305**	**16 580**	**274**	**17 478**	**17 752**
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	3 016	1 764	4 780	2 643	2 020	4 663
Leasingskulder	920		920	1 016		1 016
Skatteskulder	417		417	1 884		1 884
Kortfristiga avsättningar	5 403	5 836	11 239	3 766	6 560	10 326
Avtalsskulder	18 047	4 617	22 664	15 545	3 917	19 462
Övriga rörelseskulder	33 715	2 927	36 642	28 605	3 207	31 812
Summa kortfristiga skulder	**61 518**	**15 144**	**76 662**	**53 459**	**15 704**	**69 162**
SUMMA SKULDER	**61 793**	**31 449**	**93 242**	**53 733**	**33 182**	**86 914**
Summa eget kapital			**45 797**			**38 717**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			**139 039**			**125 631**

1) Inom 12 månader avser förväntade betalningar av förmåner (betalningar från fonderade medel ingår ej).

Not 33. Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Ställda säkerheter

	2021-12-31	2020-12-31
Aktier och andelar	1 424	741
Fordringar	979	934
Summa	**2 402**	**1 675**

Joint ventures inom OPS-portföljen redovisas som ställda säkerheter när andelarna i projektbolaget, vilka kan vara direktägda av Skanska eller ägda via mellanliggande holdingbolag, lämnats som säkerhet för lån från banker eller andra långivare än delägarna.

Ställda säkerheter för skuld

	Aktier och fordringar	
	2021-12-31	2020-12-31
Egna åtaganden		
Andra skulder	979	934
Summa egna åtaganden	**979**	**934**
Övriga åtaganden	1 424	741
Summa	**2 402**	**1 675**

Ställda säkerheter för andra skulder 1,0 (0,9) Mdr kronor, avser till allra största delen finansiella instrument lämnade som säkerhet till beställaren i samband med entreprenadarbeten i USA.

Eventualförpliktelser
Eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar. Se not 1.

Eventualförpliktelser, exklusive förpliktelser för partners framtida fullgörande i gemensamma verksamheter, uppgår till 1 339 (1 311) Mkr. Beloppen avser huvudsakligen joint ventures och bostadsrättföreningar inom rörelsesegmenten Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling.

Skanskas förpliktelser för partners framtida fullgörande i gemensamma verksamheter avser entreprenadarbeten inom Byggverksamheten och Projektutvecklingsverksamheten. Om en partner inte fullgör sin del av entreprenaden är övriga partner solidariskt ansvariga för att också denna del av entreprenaden fullgörs. Partners andel av framtida fullgörande i gemensamma verksamheter uppgår till 55 874 (56 610) Mkr. För den händelse att Skanska tar över del av fullgörande kommer Skanskas orderstock att öka i motsvarande mån.

Skanska väljer att avtala om gemensamma verksamheter och joint venture när det är fördelaktigt med tanke på projektets storlek och/eller typ av åtaganden som ingår i projektet. Att kombinera expertis och resurser med andra byggbolag är då ett sätt att optimera projektplanering och genomförande likväl som att hantera specifika projektrisker. Utomstående parter i dessa samarbetsarrangemang granskas enligt processen om anbudsförfarande. För mer information om gemensamma verksamheter och joint ventures se not 20 B och 20 C.

Skanska Finland underrättades 2017 om att företagsbot begärts av åklagaren i samband med en mututredning som involverar en före detta fastighetschef i ett annat företag och avser vissa betalningar för sponsring av idrott som Skanska Finland gjort före 2013. Skanska Finlands verkställande direktör stod också åtalad i detta mål. Skanska har från utredningens början aktivt samarbetat med åklagaren och polisen. 2019 avvisade Helsingfors tingsrätt åtalet mot Skanska Finland och Skanska Finlands verkställande direktör liksom kravet på företagsbot. 2020 överklagade åklagaren domen. Huvudförhandling i Helsingfors hovrätt ägde rum i mars – juli 2021. Hovrättens dom väntas meddelas i slutet av mars 2022.

Brasiliens konkurrensmyndighet, Administrative Council of Economic Defense (CADE), och Comptroller General of the Union (CGU) inledde 2015 administrativa processer mot Skanska Brasil beträffande vissa Petrobras-projekt. 2016 beslutade CGU att utestänga Skanska Brasil från offentliga upphandlingar under minst två år. Skanska Brasils överklagande är fortfarande under behandling. CADE har ännu inte fattat något beslut i kartellärendet. Ytterligare myndigheter i Brasilien har initierat rättsprocesser beträffande samma transaktioner. 2016 lämnade Attorney General of the Union (AGU) in en stämningsansökan mot sju företag, däribland Skanska Brasil. Åtalet fokuserade på krav avseende felaktiga betalningar av en joint venture-partner. Domstolen i såväl första som andra instans ogillade yrkandet mot Skanska Brasil. AGU överklagade till Högsta domstolen, som 2020 beslutade att fastställa domen i lägre instans att ogilla talan mot Skanska Brasil. AGU har överklagat till Högsta domstolen för omprövning, vilken är under behandling.

Federal Audit Court (TCU) är en myndighet som granskar offentliga kontrakt, inklusive de som ingåtts med Petrobras. Skanska Brasil har vissa kontrakt som granskas av TCU. TCU meddelade 2020 ett principbeslut att skadestånd för överprissättning i samtliga kontrakt som ingåtts av medlemmar i Petrobras-kartellen kan beslutas i enlighet med en ekonometrisk modell. TCU har i en granskningsrapport från 2020 rekommenderat tillämpning av denna modell för att beräkna skadestånd för överprissättning i ett kontrakt med Petrobras som Skanska Brasil utförde i joint venture med andra. TCU beslutade i april 2021, baserat på den ekonometriska skadeståndsberäkningen, att inleda en undersökning gällande denna överprissättning. TCU förväntas meddela slutligt beslut under 2022.

2006 inledde skattemyndigheterna i Argentina en utredning av cirka 120 företag, däribland Skanska S.A. i Argentina, gällande bluffakturor. Skanska samarbetade med myndigheterna och korrigerade sina inkomstdeklarationer. 2011 togs fallet upp i hovrätten som ansåg att det inte fanns några bevis på överträdelser och inga domar meddelades. 2017 beslutade emellertid den federala brottsmålsdomstolen att återigen åtala ett stort antal personer, inklusive nio före detta Skanska-anställda. Inget datum är satt för rättegång. Skanska sålde sin argentinska verksamhet 2015, men driver ärendet eftersom det ingår i förpliktelserna gentemot köparen.

Eventualtillgångar
Koncernen saknar eventualtillgångar av väsentlig betydelse för bedömningen av koncernens ställning. Se not 1.

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser

Valutakurser hanteras i enlighet med IAS 21 Effekter av ändrade valuta kurser, se not 1.

Valutakurser
Valutakursen för svenska kronor har under året fluktuerat gentemot valutor i länder i vilka koncernen bedriver verksamhet.

		Genomsnittskurs			Förändring, %	
Valuta	**Land**	**2021**	**2020**	**2019**	**2020–2021**	**2019–2020**
CZK	Tjeckien	0,396	0,397	0,412	0	-4
DKK	Danmark	1,364	1,407	1,418	-3	-1
EUR	EU	10,146	10,488	10,584	-3	-1
GBP	Storbritannien	11,800	11,809	12,071	0	-2
NOK	Norge	0,998	0,979	1,075	2	-9
PLN	Polen	2,222	2,362	2,463	-6	-4
USD	USA	8,580	9,212	9,457	-7	-3

		Balansdagskurs			Förändring, %	
Valuta	**Land**	**2021**	**2020**	**2019**	**2020–2021**	**2019–2020**
CZK	Tjeckien	0,409	0,384	0,410	7	-6
DKK	Danmark	1,377	1,352	1,399	2	-3
EUR	EU	10,239	10,054	10,446	2	-4
GBP	Storbritannien	12,195	11,154	12,240	9	-9
NOK	Norge	1,025	0,956	1,059	7	-10
PLN	Polen	2,230	2,219	2,453	0	-10
USD	USA	9,060	8,193	9,329	11	-12

Resultaträkningen
Genomsnittskursen under året för svenska kronan mot koncernens övriga valutor har förstärkts gentemot samtliga valutor. Totalt blev valutapåverkan på koncernens intäkter -4 603 (-3 983) Mkr vilket motsvarar -2,9 (-2,3) procent. Totalt uppgick valutaeffekten på koncernens rörelseresultat till -201 (-163) Mkr vilket motsvarar -1,6 (-2,2) procent. Se vidare tabell till höger.

2021	**USD**	**EUR**	**GBP**	**NOK**	**CZK**	**PLN**	**Övriga**	**Summa**
Intäkter	-4 195	-455	-10	289	-13	-218	-1	-4 603
Rörelseresultat	-174	-34	-1	15	-1	-11	5	-201
Resultat efter finansnetto	-445	-29	-1	16	-1	-10	3	-467
Periodens resultat	-405	-25	0	12	-1	-12	3	-428

2020	**USD**	**EUR**	**GBP**	**NOK**	**CZK**	**PLN**	**Övriga**	**Summa**
Intäkter	-1 819	-145	-383	-1 280	-214	-143	1	-3 983
Rörelseresultat	-77	-16	-5	-58	-12	-3	8	-163
Resultat efter finansnetto	-69	-15	-4	-61	-12	-2	9	-154
Periodens resultat	-51	-11	-4	-46	-11	-2	10	-115

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser forts.

Koncernens rapport över finansiell ställning fördelad per funktionell valuta

Koncernens balansomslutning har ökat med 13,4 Mdr kronor från 125,6 Mdr kronor till 139,0 Mdr kronor. Effekten av valutakursförändringar har påverkat med 6,4 Mdr kronor. Balansdagskursen för den svenska kronan förstärktes gentemot samtliga valutor i länder i vilka koncernen bedriver verksamhet.

2021-12-31, Mdr kr	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor[1]	Säkringar av utländsk valuta[2]	SEK	Summa
Tillgångar											
Materiella anläggningstillgångar	1,8	0,4	0,5	2,3	0,5	0,1	0,0	0,1		1,6	7,3
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	0,7	0,7	0,4	0,5	0,2	0,1	0,0	-0,1		0,8	3,3
Immateriella tillgångar	0,6	1,4	0,6	1,2	0,1	0,0	0,0	-0,1		0,8	4,6
Aktier och andelar	0,7	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1		1,2	2,2
Räntebärande fordringar	34,5	4,8	4,0	5,5	2,5	1,7	0,0	-41,2		10,7	22,5
Omsättningsfastigheter	8,3	2,6	14,4	4,2	1,6	1,4	1,5	0,1		15,6	49,7
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	2,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1		0,5	3,3
Icke räntebärande fordringar	16,1	3,0	3,1	3,8	1,6	0,9	0,0	0,0		6,6	35,1
Likvida medel	1,6	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0		9,1	11,0
Summa	**66,5**	**12,9**	**23,6**	**17,6**	**6,7**	**4,3**	**1,5**	**-41,0**	**0,0**	**46,9**	**139,0**
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna[3]	14,2	1,8	4,1	5,2	2,7	0,3	1,5	0,0	-0,1	15,9	45,6
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0		0,0	0,1
Räntebärande skulder	24,0	4,0	12,6	3,3	0,2	1,3	0,0	-41,4	0,1	16,9	21,0
Räntefria skulder	28,3	7,1	6,9	9,1	3,7	2,7	0,0	0,4		14,1	72,3
Summa	**66,5**	**12,9**	**23,6**	**17,6**	**6,7**	**4,3**	**1,5**	**-41,0**	**0,0**	**46,9**	**139,0**

1) Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

2) Beloppen avser säkringar före avdrag för skatt. Nettoinvesteringar i utlandet valutasäkras till viss del genom valutalån och valutaterminskontrakt, se även not 6. Säkring av nettoinvesteringar genom valutalån främst i GBP uppgår till 85 Mkr.

3) De respektive valutorna beräknas inklusive koncernmässig goodwill och nettot av koncernmässiga övervärden efter avdrag för uppskjuten skatt.

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser forts.

2020-12-31, Mdr kr	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor[1)]	Säkringar av utländsk valuta[2)]	SEK	Summa
Tillgångar											
Materiella anläggningstillgångar	1,8	0,4	0,5	1,8	0,5	0,1				1,7	6,8
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	0,7	0,9	0,5	0,5	0,2	0,1				1,0	3,9
Immateriella tillgångar	0,6	1,2	0,5	1,1	0,1			0,1		0,9	4,5
Aktier och andelar	0,1			0,1	0,1					1,4	1,7
Räntebärande fordringar	29,4	2,4	3,6	4,7	1,7	1,8	0,1	-29,9		-3,6	10,2
Omsättningsfastigheter	6,8	0,1	10,0	0,8	1,4	1,4	2,6	8,6		13,2	44,9
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	2,1	1,6	3,9	3,1		0,1		-8,2		0,4	3,0
Icke räntebärande fordringar	13,8	2,9	2,9	3,1	1,3	0,5		-0,1		6,7	31,1
Likvida medel	6,8	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1		-0,1		12,2	19,5
Summa	**62,1**	**9,6**	**22,1**	**15,3**	**5,4**	**4,1**	**2,7**	**-29,6**	**0,0**	**33,9**	**125,6**
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna[3)]	13,5	0,8	4,2	4,8	2,4	0,1	0,8	-0,5	-0,1	12,2	38,6
Innehav utan bestämmande inflytande					0,1						0,1
Räntebärande skulder	22,8	3,4	11,5	2,9	0,4	1,5	1,5	-29,3	0,1	8,0	22,4
Räntefria skulder	25,8	5,4	6,4	7,6	2,5	2,5	0,4	0,2		13,7	64,5
Summa	**62,1**	**9,6**	**22,1**	**15,3**	**5,4**	**4,1**	**2,7**	**-29,6**	**0,0**	**33,9**	**125,6**

1) Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

2) Beloppen avser säkringar före avdrag för skatt. Nettoinvesteringar i utlandet valutasäkras till viss del genom valutalån och valutaterminskontrakt, se även not 6. Säkring av nettoinvesteringar genom valutalån främst i GBP uppgår till 78 Mkr.

3) De respektive valutorna beräknas inklusive koncernmässig goodwill och nettot av koncernmässiga övervärden efter avdrag för uppskjuten skatt.

Påverkan på koncernen vid förändring av SEK mot övriga valutor samt förändring av USD mot SEK

Följande känslighetsanalys visar på koncernens känslighet, baserad på 2021 års resultaträkning och finansiella ställning, för ensidig förändring i SEK mot samtliga valutor med 10 procent samt ensidig förändring i USD mot SEK med 10 procent (+ innebär en försvagning av svenska kronan, - innebär en förstärkning av svenska kronan).

Mdr kronor	+/-10%	varav USD +/-10%
Intäkter	+/-10,9	+/-5,7
Rörelseresultat	+/-0,5	+/-0,2
Eget kapital	+/-3,0	+/-1,4
Nettofordran/nettoskuld	+/-1,0	+/-1,2

Övrigt

För uppgift om förändringen av omräkningsreserven i Eget kapital hänvisas till not 26.

Not 35. Kassaflödesanalys

Förutom kassaflödesanalysen som upprättas enligt IAS 7 Kassaflödesanalys, visas i Skanska en kassaflödesanalys som upprättats utifrån den verksamhet som de respektive verksamhetsgrenarna bedriver. Denna kassaflödesanalys benämns "Koncernens operativa kassaflödesanalys". Kopplingen mellan de respektive kassaflödesanalyserna framgår nedan.

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet/ska ingå i kassaflödet

	2021	2020
Av- och nedskrivningar samt återföring av nedskrivningar	2 966	3 277
Resultat sålda anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter	-6 057	-9 333
Resultat sålda dotterbolag	-686	
Resultat efter finansnetto från joint ventures och intressebolag	-444	39
Utdelning från joint ventures och intressebolag	742	978
Årets avsättning för internvinster på entreprenadarbeten	422	451
Kostnadsförda pensioner som ej avser betalningar	441	490
Utbetalda pensioner	-699	-690
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	388	300
Resultat sålda joint ventures	-4	-4 114
Övriga poster som ej påverkat kassaflödet från den löpande verksamheten	-48	73
Summa	**-2 979**	**-8 529**

Betald skatt

Betald skatt är fördelad på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Totalt betald skatt för koncernen under året uppgår till -3 596 (-1 081) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2021	2020
Erhållen intäktsränta under året	68	114
Betald kostnadsränta under året	281	289
Erhållen utdelning under året	742	1 010

Not 35. Kassaflödesanalys forts.

Likvida medel
Likvida medel i kassaflödesanalysen består av kassa och bank samt kortfristiga placeringar. Definitionen av kassa och bank i rapporten över finansiell ställning framgår av not 1.

Samma regel som använts vid bestämmande av likvida medel i rapporten över finansiell ställning har använts vid bestämmandet av likvida medel enligt kassaflödesanalysen. Som kassa och bank redovisas endast belopp som kan användas utan restriktioner.

	2021-12-31	2020-12-31
Kassa och bank	10 947	19 508
Summa	**10 947**	**19 508**

Övrigt
Koncernens outnyttjade krediter uppgick vid årets slut till 6 591 (8 812) Mkr.

Sambandet mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys
Skillnaden mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7 Kassaflödesanalys, framgår av följande.

I koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7 redovisas kassaflödet fördelat på;
Kassaflöde från löpande verksamhet
Kassaflöde från investeringsverksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet
I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas kassaflödet fördelat på;
Kassaflöde från operativ verksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet
Kassaflöde från strategiska investeringar
Utdelning etc.
Förändring i räntebärande fordringar och skulder

I koncernens operativa kassaflödesanalys benämns löpande verksamhet som "operativ verksamhet". Till skillnad från kassaflödesanalysen enligt IAS 7 så innehåller den "operativa verksamheten" även nettoinvesteringar som anses vara ett led i den operativa verksamheten tillsammans med skattebetalningar på dessa. Sådana nettoinvesteringar är nettoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar samt nettoinvesteringar i OPS portföljen.

Investeringar av strategisk karaktär redovisas i kassaflödet från strategiska investeringar.

I den operativa kassaflödesanalysen redovisas i kassaflödet från finansieringsverksamheten endast räntor och övrigt finansnetto samt betald skatt på dessa. Utdelning redovisas separat. Lämnade lån och återbetalning av lån redovisas också separat tillsammans med förändringen av de räntebärande fordringarna längst ner i den operativa kassaflödesanalysen, vilket ger en delsumma i analysen som visar kassaflödet före förändring i räntebärande fordringar och skulder.

Årets kassaflöde

	2021	2020
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter enligt operativt kassaflöde	5 070	15 384
Avgår nettoinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar	2 336	-4 129
Avgår skattebetalningar på sålda materiella och immateriella tillgångar	30	29
Kassaflöde från löpande verksamhet	**7 436**	**11 284**
Kassaflöde från strategiska investeringar enligt operativt kassaflöde	732	
Nettoinvestering materiella och immateriella tillgångar	-2 336	4 129
Ökning och minskning av räntebärande fordringar	-9 734	-2 529
Betald skatt på sålda materiella och immateriella tillgångar	-30	-29
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**-11 368**	**1 571**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten enligt operativt kassaflöde, inklusive förändring i räntebärande fordringar och skulder exklusive leasingskulder	-10 614	-2 270
Ökning och minskning i räntebärande skulder	9 734	2 529
Utdelning etc[1]	-4 172	-1 443
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-5 053**	**-1 183**
Årets kassaflöde	**-8 984**	**11 672**
1) Varav återköp aktier.	242	88

Sambandet mellan koncernens investeringar i kassaflödesanalysen och investeringar i koncernens operativa kassaflödesanalys.
Totala nettoinvesteringar redovisas i kassaflödesanalysen fördelade på löpande verksamhet och investeringsverksamhet med hänsyn taget till likvidreglering av investeringar och desinvesteringar.

I löpande verksamheten redovisas köp och försäljning av omsättningsfastigheter medan övriga nettoinvesteringar redovisas i investeringsverksamheten.

	2021	2020
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet	2 014	8 734
Nettoinvesteringar i investeringsverksamheten	-1 604	4 129
	409	**12 863**
Avgår justering för periodisering, kassapåverkan investeringar	-23	-355
Totala nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	**386**	**12 508**

I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas nettoinvesteringar fördelat på nettoinvesteringar i rörelsen och strategiska nettoinvesteringar enligt följande.

Investeringar/Desinvesteringar

	2021	2020
Rörelsen – investeringar		
Immateriella tillgångar	-103	-132
Materiella anläggningstillgångar	-1 834	-1 487
Aktier	-731	-19
Omsättningsfastigheter	-18 277	-20 047
varav Bostadsutveckling	-11 013	-10 299
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-7 264	-9 748
	-20 945	**-21 685**
Rörelsen – desinvesteringar		
Immateriella tillgångar	5	8
Materiella anläggningstillgångar	307	289
Aktier	20	5 470
Omsättningsfastigheter	20 268	28 426
varav Bostadsutveckling	10 766	11 548
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 502	16 878
	20 600	**34 193**
Netto desinvesteringar (+) / investeringar (-) i rörelsen	-345	12 508
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av rörelse	732	
Netto strategiska desinvesteringar	732	
Totala nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	**386**	**12 508**

Förändring av räntebärande skulder tillhörande finansieringsverksamheten framgår av följande tabell.

Räntebärande skulder

	2021	2020
Ingående balans	15 052	16 051
Poster som påverkar kassaflödet från finansieringsverksamheten	1 436	-3 820
Övrig förändring leasingavtal	347	185
Omklassificering		231
Kursdifferenser	-1 839	2 405
Belopp vid årets slut	**14 996**	**15 052**

Not 36. Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2021-12-31	2020-12-31
Löner och ersättningar		
Styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp[1][2]	587	618
Övriga anställda	20 398	21 607
Summa löner och ersättningar	**20 985**	**22 225**
Sociala kostnader[3]	5 637	5 979
Icke monetära ersättningar[4]	**942**	**938**
Aktierelaterade ersättningar	**388**	**300**
Summa	**27 952**	**29 442**

1) Beloppet avser styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp i samtliga koncernbolag. I beloppet inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD.
2) Varav 222 (293) Mkr avser rörliga ersättningar.
3) Varav 2 395 (2 500) Mkr avser pensionskostnader. Av koncernens totala pensionskostnader avser 56 (52) Mkr styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp i samtliga koncernbolag. I beloppet inkluderas pensionskostnader till tidigare styrelse, VD och vVD.
4) I posten icke monetära ersättningar ingår bland annat kostnader för sjukvårdsförsäkring.

Medelantal anställda
Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se not 1.

	2021	varav män	%	varav kvinnor	%	2020	varav män	%	varav kvinnor	%
Sverige	8 077	6 168	76	1 909	24	8 778	6 848	78	1 930	22
Norge	3 780	3 396	90	384	10	3 783	3 402	90	381	10
Danmark	21	14	67	7	33	24	15	63	9	37
Finland	2 164	1 792	83	372	17	2 211	1 851	84	360	16
Storbritannien	4 231	3 173	75	1 058	25	5 294	4 030	76	1 264	24
Polen	1 642	1 062	65	580	35	1 921	1 279	67	642	33
Tjeckien	2 133	1 799	84	334	16	2 219	1 872	84	347	16
Slovakien	567	501	88	66	12	522	450	86	72	14
USA	7 323	6 134	84	1 189	16	7 575	6 354	84	1 221	16
Övriga länder	114	64	56	50	44	136	78	57	58	43
Summa	**30 051**	**24 102**	**80**	**5 949**	**20**	**32 463**	**26 179**	**81**	**6 284**	**19**

Antalet anställda vid årets slut uppgick till 28 699 (31 517).

Män och kvinnor per balansdagen i samtliga koncernbolags styrelse och ledning

	2021-12-31		2020-12-31	
	varav män, %	varav kvinnor, %	varav män, %	varav kvinnor, %
Andel styrelseledamöter	59	41	75	25
Andel VD och medlemmar i affärsenheternas ledningsgrupper	72	28	73	27

Övrigt
Inga lån, ställda säkerheter eller eventualförpliktelser har lämnats till förmån för styrelseledamot och VD inom koncernen.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter

Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team). Koncernledningen bestod vid utgången av 2021 av sju personer, inklusive VD och Koncernchef, varav tre kvinnor och fyra män. Information om VD och Koncernchefen och övriga medlemmar i koncernledningen finns på sidorna 50–51.

Beredning- och beslutsprocesser
Styrelsens ersättningskommitté upprättar förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare för beslut av årsstämman när det uppkommer behov av väsentliga ändringar av riktlinjerna, dock minst vart fjärde år. Lön och övriga förmåner för VD och Koncernchef fastställs av styrelsen efter förslag från styrelsens ersättningskommitté. Ersättningskommittén beslutar om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för övriga medlemmar i koncernledningen. VD och Koncernchef informerar löpande ersättningskommittén om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för koncernstabschefer och affärsenhetschefer. I ersättningskommittén ingick under 2021 styrelsens ordförande Hans Biörck samt styrelseledamöterna Pär Boman, Jayne McGivern[1] och Jan Gurander[2]. Ersättningskommittén sammanträdde sex gånger under 2021. Årsstämman beslutar om styrelsearvoden och ersättning för kommittéarbete efter förslag från valberedningen.

Ersättningar till ledande befattningshavare
Riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare
Årsstämman den 26 mars 2020 antog styrelsens förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare. Avsikten är att riktlinjerna ska gälla i fyra år fram till årsstämman 2024.

Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team). Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2020. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av årsstämman, inklusive långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet
En framgångsrik implementering av Skanska AB:s ("bolaget") affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

Rörlig kontantersättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda. Detta genomförs genom de finansiella och icke-finansiella mål som avgör utfallet av rörlig kontantersättning och har en tydlig koppling till affärsstrategin och bolagets hållbarhetsagenda. Den rörliga kontantersättningen beskrivs närmare i avsnitt "Rörlig kontantersättning".

1) Till och med 31 augusti 2021.
2) Från och med 15 september 2021.

Bolagets målsättning med att ha program för rörlig kontantersättning och det långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogrammet är att (i) driva beteenden som stödjer bolagets långsiktiga och kortsiktiga affärsresultat och skapa värde för aktieägarna, (ii) göra bolaget attraktivt som arbetsgivare för topptalanger, (iii) behålla nyckelpersoner inom bolaget och (iv) öka medarbetarnas intresse och engagemang för bolagets verksamhet och utveckling.

För information om bolagets affärsstrategi, se bolagets webbplats: group.skanska.com/sv/about-us/strategi/.

Total ersättning
Den sammanlagda ersättningen för varje ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där den ledande befattningshavaren är placerad och framstående prestationer ska reflekteras i den totala ersättningen. Ersättningen får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensions- och försäkringsförmåner och andra förmåner. Årsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar. Fast och rörlig ersättning ska vara relaterade till ledande befattningshavarens ansvar och befogenhet.

Rörlig kontantersättning
Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning ska kunna mätas under en period om ett eller flera år. Den rörliga kontantersättningen ska ha en högsta gräns och vara relaterad till den fasta lönen, och får uppgå till högst 100 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Den rörliga kontantersättningen ska beakta både finansiell och icke-finansiell prestation. Utfallet i relation till förutbestämda och mätbara finansiella mål ska bestämma den totala (finansiella) bonuspotentialen, det vill säga de finansiella målen utgör basen för den totala bonuspotentialen. Detta utfall kan reduceras beroende på utfallet av de icke-finansiella målen. Den rörliga kontantersättningen ska baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och utformas så att ökad intressegemenskap uppnås mellan ledande befattningshavare och bolagets aktieägare.

De finansiella målen för den rörliga kontantersättningen kan vara relaterade till koncernens resultat före skatt, till relevant affärsenhets resultat före finansiella poster och skatt med mera.

De icke-finansiella målen ska främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller till bolagets hållbarhetsagenda. De icke-finansiella målen ska sammanlagt motsvara 50 procent av den totala bonusen vilket innebär att det totala bonusutfallet kan reduceras med maximalt 50 procent om de icke-finansiella målen inte är uppfyllda.

När mätperioden för uppfyllelse av målen för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska det fastställas i vilken utsträckning målen uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersättning till VD och Koncernchefen. Såvitt avser rörlig kontantersättning till övriga ledande befattningshavare ansvarar ersättningskommittén för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen baseras på den av bolaget senast offentliggjorda finansiella informationen.

Villkoren för rörlig kontantersättning ska utformas så att styrelsen, om exceptionella ekonomiska förhållanden råder, har möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig kontantersättning om ett sådant utgivande bedöms som orimligt och oförenligt med bolagets ansvar gentemot aktieägarna, anställda och andra intressenter. Det ska vidare finnas möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning, om styrelsen bedömer att det är rimligt av andra skäl. Vidare ska styrelsen ha möjlighet att återta utbetald rörlig kontantersättning om det i efterhand visar sig att ledande befattningshavaren har brutit mot Skanskas Uppförandekod eller Skanskas övriga värderingar, policyer, standarder eller instruktioner.

Ytterligare rörlig kontantersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang är tidsbegränsade och endast görs på individnivå antingen i syfte att rekrytera eller behålla ledande befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver ledande befattningshavarens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 100 procent av den fasta årliga kontantlönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning för VD och Koncernchef ska fattas av styrelsen på förslag av ersättningskommittén. Beslut om sådan ersättning för övriga ledande befattningshavare ska fattas av ersättningskommittén på förslag av VD och Koncernchefen.

Pension och försäkringar
För VD och Koncernchefen ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 35 procent av den fasta årliga kontantlönen. För övriga ledande befattningshavare ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande, med undantag för de fall där det följer av reglerna i en generell pensionsplan (till exempel den svenska ITP-planen). Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen. För det fall att den rörliga kontantersättningen är pensionsgrundande ska pensionspremierna på den rörliga kontantersättningen för premiebestämd pension uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Övriga förmåner
Andra förmåner får innefatta bland annat sjukvårdsförsäkring, bostadsförmån, hemresor, skattekompensation, parkering och bilförmån. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 15 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Beträffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande sådana regler eller fast lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses.

För ledande befattningshavare vilka är stationerade i annat land än sitt hemland får ytterligare ersättning och andra förmåner utgå i skälig omfattning med beaktande av de särskilda omständigheter som är förknippade med sådan utlandsstationering, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 50 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Långsiktiga aktiesparprogram
I bolaget har inrättats långsiktiga aktiesparprogram, Skanska Employee Ownership Programs ("Seop 4" och "Seop 5"). De har beslutats av årsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Nya program kan beslutas av årsstämman. Seop 4 och Seop 5 ger nuvarande och framtida anställda möjlighet att bli aktieägare i Skanska och omfattar fast anställda inom Skanska-koncernen. De prestationskrav som används för att bedöma utfallet av programmen har en tydlig koppling till affärsstrategin och därmed till bolagets långsiktiga värdeskapande, inklusive dess hållbarhetsagenda. Dessa prestationskrav består av finansiella mål på koncern, affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå. Det finansiella mål som för närvarande är tillämpligt på koncernnivå är tillväxt i vinst per aktie ("EPS"). De finansiella mål som gäller på affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå varierar beroende på vilken verksamhetsgren som den relevanta affärsenheten eller affärsenhetsgruppen tillhör, enligt nedan tabell.

Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling
EBIT[1]	EBIT	EBIT
–	ROCE[2]	Uthyrda kvadratmeter

1) Resultat före finansiella poster och skatt.
2) Avkastning på sysselsatt kapital.

Seop 4 och Seop 5 uppställer vidare krav på egen investering och treårig innehavs- och anställningstid. För mer information om Seop 4 och Seop 5, innefattande de kriterier som utfallet är beroende av, se bolagets webbplats: group.skanska.com/492024/siteassets/corporate-governance/annual-general-meeting/2019/punkt-17-styrelsens-forslag-om-ett-langsiktigt-aktiespar-program-seop-5-.pdf

Upphörande av anställning
Vid uppsägning från bolaget gäller normalt en uppsägningstid om 6 månader kombinerat med avgångsvederlag motsvarande högst 18 månaders fast kontantlön, eller alternativt en uppsägningstid motsvarande högst 12 månader i kombination med avgångsvederlag motsvarande högst 12 månaders fast kontantlön. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för två år. Vid uppsägning från ledande befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst tolv månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Ersättning till styrelseledamöter utöver styrelsearvode
I den mån icke anställd bolagsstämmovald styrelseledamot utför arbete för bolagets räkning, vid sidan av styrelsearbetet, ska konsultarvode och annan ersättning för sådant arbete kunna utgå. Beslut om konsultarvode och annan ersättning till icke anställda bolagsstämmovalda styrelseledamöter fattas av ersättningskommittén.

Lön och anställningsvillkor för anställda
Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningskommitténs och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna
Styrelsen har inrättat en ersättningskommitté. I kommitténs uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av årsstämman. Ersättningskommittén ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningskommitténs ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte VD och Koncernchefen eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frångående av riktlinjerna
Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningskommitténs uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Målsättning och prestation avseende rörliga ersättningar
Rörlig ersättning består av två delar, dels årlig rörlig kontantersättning, dels långsiktiga aktieprogram som omfattar ersättning i form av aktier. De långsiktiga aktieprogrammen beskrivs under avsnitten "Långsiktiga aktieprogram" samt "Tidigare långsiktiga aktieprogram" i denna not.

I tabellen nedan anges, per verksamhetsgren, startpunkt och outperform för de finansiella målen för den rörliga kontantersättningen 2021. I tillägg till de finansiella målen har respektive person i koncernledningen icke-finansiella mål som kan reducera utfallet mätt enbart på de finansiella målen. De icke-finansiella målen ska främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller bolagets hållbarhetsagenda. I de fall de icke-finansiella målen inte har uppnåtts reduceras utfallet.

För koncernledningen, exklusive VD och Koncernchefen, knyts årlig rörlig kontantersättning till koncernmålen och/eller till de affärsenheter de är direkt ansvariga för. Det preliminära utfallet för övrig koncernledning blev i genomsnitt 77 (79) procent av fast årslön. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet av rörliga kontantersättningar efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats.

Målsättning och prestation avseende rörlig kontantersättning för VD och Koncernchef
För VD och Koncernchef kan den rörliga kontantersättningen uppgå till högst 75 procent av den fasta årslönen. De finansiella målen har varit desamma som koncernmålen enligt tabellen nedan. Styrelsen har möjlighet att reducera utfallet av den rörliga kontantersättningen mätt enbart på de finansiella målen med maximalt 50 procent baserat på utfallet av de icke-finansiella målen. Det preliminära utfallet av VD och Koncernchefens rörliga kontantersättning (det vill säga exklusive aktiesparprogrammet) visar på utfall om 75 (75) procent av fast årslön baserat på finansiella mål med en preliminär måluppfyllelse på 100 (100) procent. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke-finansiella målen ännu inte beaktats.

Finansiella mål för rörlig kontantersättning 2021

	Vinstmått	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllandegrad[2]
Koncernen	Resultat efter finansiella poster, Mdr kr[1]	4,8	7,0	9,4	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	3,1	4,2	5,0	98%
	Rörelsemarginal, %	2,3	3,1	3,5	99%
Bostadsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	0,9	1,3	2,0	100%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %	7	10	14	98%
	Sålda enheter, tusental	2,8	4,4	4,1	67%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	1,0	2,1	3,3	100%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %[3]	5	7	11	100%
	Uthyrning, tusental, kvm[3]	69	237	199	78%

1) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå samt operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar). "Outperform"-målet på koncernnivå utgör 95 procent av verksamhetsgrenarnas sammanlagda "Outperform"-mål och Startpunktsmålet utgör 105 procent av verksamhetsgrenarnas sammanlagda Startpunktsmål.
2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen i respektive affärsenhet som vägs samman. Då uppfyllnad per affärsenhet minst kan vara 0 procent kan negativa resultat i affärsenheterna påverka jämförelsen mot verksamhetsgrenens sammanvägda utfall.
3) Omfattar affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Pensionsförmåner
Pensionsåldern för personer i koncernledningen är 65 år. Anställda i Sverige har rätt till pensionsförmån enligt ITP planen. Anställda utanför Sverige omfattas av lokala pensionsplaner. Premien till den premiebestämda pensionsplanen ITP1 utgör 4,5 procent av kontant bruttolön upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av kontant bruttolön därutöver.

VD och Koncernchefen omfattas av en individuell tjänstepensionsförsäkring. Tjänstepensionsförsäkringen är avgiftsbestämd och totala premier till tjänstepensionsförsäkringen uppgår till 35 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Avgångsvederlag
För personer i koncernledningen gäller vid uppsägning från bolagets sida, en uppsägningstid om sex månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig kontantersättning. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under 12–18 månader. Avgångsvederlag som utbetalas efter uppsägningstid är normalt förenad med avräkningsskyldighet. Mellan Skanska och VD och Koncernchefen gäller en ömsesidig uppsägningstid om 12 månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig kontantersättning. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under 12 månader. Avgångsvederlag som utbetalas efter uppsägningstid är normalt förenad med avräkningsskyldighet.

Styrelse

	Styrelsearvode		Revisionskommittén		Ersättningskommittén		Projektkommittén		Totalt arvode	
Tkr	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Styrelsens ordförande										
Hans Biörck	2 175	2 100	185	165	112	110	215	210	2 687	2 585
Övrig styrelse										
Fredrik Lundberg	725	700	0	0	0	0	215	210	940	910
Pär Boman	725	700	260	230	107	105	215	210	1 307	1 245
Jayne McGivern	363	700	0	0	54	105	108	210	524	1 015
Catherine Marcus	725	700	0	0	0	0	215	210	940	910
Jan Gurander	725	700	185	165	54	0	215	210	1 179	1 075
Åsa Söderström Winberg	725	700	185	165	0	0	215	210	1 125	1 075
Summa	**6 163**	**6 300**	**815**	**725**	**326**	**320**	**1 398**	**1 470**	**8 701**	**8 815**

Koncernledning

	Grundlön		Rörlig kontantersättning[1]		Tilldelat värde aktiesparprogram[2]		Övriga ersättningar och förmåner		Pensionskostnad		Total ersättning	
Tkr	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
VD och Koncernchef												
Anders Danielsson	13 125	12 500	9 844	9 375	8 050	8 027	160	123	4 594	4 375	35 772	34 399
Övrig koncernledning (6 personer)[3]	29 840	29 606	23 355	23 150	18 589	18 989	1 263	1 228	9 263	8 561	82 308	81 534
Summa	**42 965**	**42 106**	**33 198**	**32 525**	**26 639**	**27 015**	**1 422**	**1 351**	**13 856**	**12 936**	**118 080**	**115 934**

1) Rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2021 är preliminär och fastställs slutgiltigt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2022. I avtalen för rörlig kontantersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga kontantersättningen. Beloppen som ingår i rubriken "Rörlig kontantersättning" i ovanstående uppställning avseende 2020 utgör faktiska utbetalningar för räkenskapsåret 2020.

2) Angivet värde avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2021 års investerade aktier, med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). Koncernledningen beräknas erhålla 113 743 (128 829) prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring. Det totala värdet är dock inte kostnadsfört ännu, då kostnaden fördelas över tre år i enlighet med IFRS 2, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram". För 2021 har koncernledningen investerat i 18 957 (21 471) sparaktier, motsvarande 4 440 (4 503) Tkr, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). Inga aktier avseende sparaktier investerade under Seop 4 under 2018 har överförts till VD och Koncernchefen eftersom utfallet för outperform-målet på koncernnivå var 0 procent och VD och Koncernchefen inte tilldelades några matchningsaktier för räkenskapsåret 2018. Övrig koncernledning har inom Seop 4, efter en treårig inlåsningsperiod, erhållit 3 886 (13 428) aktier motsvarande 910 (2 816) Tkr, beräknat med aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr), avseende tilldelade aktier under räkenskapsåret 2018. Överförda aktier till övrig koncernledning avser matchningsaktier. Inga prestationsaktier har tilldelats övrig koncernledning avseende räkenskapsåret 2018.

3) Under perioden 1 januari – 31 oktober 2021, samt under 2020, bestod övrig koncernledning av fem personer.

Kostnadsförda ersättningar och förmåner 2021
Styrelsearvoden
Årsstämman 2021 beslutade, i enlighet med valberedningens förslag, att arvoden till styrelsens ordförande och övriga bolagsstämmovalda styrelseledamöter som inte är anställda av Skanska skulle utgå med sammanlagt 9 171 (8 815) tusen kronor (Tkr) inklusive arvoden för arbete i styrelsens kommittéer.

Som Skanska meddelade genom pressmeddelande den 31 augusti 2021 avgick Jayne McGivern på egen begäran som ledamot i styrelsen med verkan från och med den dagen. Mot bakgrund av att Jayne McGivern avgick som ledamot i styrelsen, och därmed även som ledamot i styrelsens ersättningskommitté, utsågs Jan Gurander till ny ledamot i ersättningskommittén vid styrelsemöte den 15 september 2021, med verkan från och med det datumet. Detta innebär att det totala styrelsearvodet för 2021 har justerats nedåt till 8 701 Tkr. För mer detaljerad information om styrelsearvode, se tabell till vänster.

Styrelsens ordförande
Styrelsens ordförande Hans Biörck har under verksamhetsåret tillerkänts styrelsearvode med totalt 2 687 (2 585) Tkr varav 512 (485) Tkr avseende kommittéarbete.

Styrelseledamöter
Utöver ordinarie styrelsearvode och arvode för kommittéarbete har inga arvoden utbetalats till ledamöterna i deras roll som styrelseledamot. För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas inte uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de inte uppbär dessa i egenskap av styrelseledamot. För styrelseledamöter som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i koncernen redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

VD och Koncernchef
VD och Koncernchefen Anders Danielsson har under 2021 uppburit fast lön om 13 125 (12 500) Tkr samt en beräknad rörlig kontantersättning om 9 844 (9 375) Tkr. Vidare deltar VD och Koncernchefen i koncernens pågående aktiesparprogram Seop 5 med tilldelning av prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not. Anders Danielsson förvärvade, inom ramen för Seop 5, 5 729 (6 379) Skanska B-aktier, vilket beräknas medföra tilldelning av 34 372 (38 277) prestationsaktier med ett värde av 8 050 (8 027) Tkr genom att "outperform"-målen preliminärt uppfylldes till 100 (100) procent. Angivet värde avser aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). Rörlig kontantersättning samt utfallet av prestationsaktier för räkenskapsåret 2021 är preliminära och fastställs slutligen efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. Utbetalning av den rörliga kontantersättningen sker normalt under maj månad året efter prestationsåret. Pensionspremierna för 2021 uppgick till 4 594 (4 375) Tkr.

Övrig koncernledning
Övrig koncernledning omfattade vid utgången av 2021 sammanlagt sex personer.

20220930035546

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Koncernledningen har fast årslön och en beräknad rörlig kontantersättning. Vidare omfattas den övriga koncernledningen av koncernens pågående aktiesparprogram Seop 5 med tilldelning av prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not. Totalt förvärvades 13 229 (15 092) Skanska B-aktier av övriga koncernledningsmedlemmar inom ramen för Seop 5, vilket beräknas medföra tilldelning av 79 372 (90 552) prestationsaktier med ett värde av 18 589 (18 989) Tkr genom att "outperform"-målen preliminärt uppfyllides till 100 (100) procent. Angivet värde avser aktiekurs per 30 december 2021 (234,2 kr). Rörlig kontantersättning samt utfallet av prestationsaktier för räkenskapsåret 2021 är preliminära och fastställs slutligen efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2022. Utbetalning av den rörliga kontantersättningen sker normalt under maj månad året efter prestationsåret. Pensionskostnaden för 2021 för övrig koncernledning uppgick till 9 263 (8 561) Tkr.

Samtliga ovan nämnda ersättningar och förmåner har belastat Skanska AB utom 26 285 Tkr (28 394) till övrig koncernledning vilket har belastat andra koncernbolag.

Pensionsförpliktelser till nuvarande och tidigare ledande befattningshavare
Utestående pensionsförpliktelser till VD och Koncernchefen och tidigare VD:ar uppgår år 2021 till 165 893 (155 150) Tkr. Till övrig koncernledning och tidigare övrig koncernledning uppgår utestående förpliktelser till 119 117 (118 999) Tkr.

Långsiktiga aktieprogram
Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 5 (2020–2022)
Årsstämman den 28 mars 2019 beslutade i enlighet med styrelsens förslag om det långsiktiga aktiesparprogrammet Seop 5 för koncernens anställda, vilket huvudsakligen är en förlängning av det tidigare aktiesparprogrammet Seop 4, som löpte 2017–2019. Villkoren överensstämmer i allt väsentligt med villkoren i det tidigare programmet, Seop 4. Chefer kan dock enligt villkoren för Seop 5 inte erhålla några matchningsaktier. Antalet prestationsaktier som högst kan tilldelas deltagarna i respektive underkategori chefer har istället ökats med 1 aktie till 16, 20 respektive 24 för varje 4 förvärvade sparaktier.

Programmet riktar sig till cirka 32 000 fast anställda inom Skanska koncernen varav cirka 2 000 nyckelanställda och cirka 300 chefer, inklusive VD och Koncernchefen och övrig koncernledning.

Programmet innebär att anställda, nyckelanställda och chefer erbjuds möjlighet att, förutsatt en egen investering i aktier av serie B i Skanska under ett visst räkenskapsår, av Skanska, vederlagsfritt erhålla aktier av serie B i Skanska. Vid en egen investering av 4 så kallade sparaktier har anställda och nyckelanställda rätt att, efter en treårig inlåsningsperiod, vederlagsfritt erhålla 1 aktie av serie B i Skanska ("matchningsaktie"). Därutöver har anställda, nyckelanställda och chefer möjligheten att, beroende på uppfyllande av vissa resultatbaserade prestationsvillkor under förvärvsperioden, efter inlåsningsperioden vederlagsfritt erhålla ytterligare aktier av serie B i Skanska ("prestationsaktier").

Förvärvsperioden täcker perioden 2020–2022 och inlåsningsperioden löper under tre år från den månad sparaktien förvärvades. Anställda kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 3 prestationsaktier (utöver 1 matchningsaktie). Nyckelanställda kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 7 prestationsaktier (utöver 1 matchningsaktie). Chefer (vilka delas in i tre underkategorier) kan för varje 4 förvärvade sparaktier högst erhålla 16, 20 respektive 24 prestationsaktier. Det antal sparaktier som en deltagare i programmet högst får förvärva, genom månatligt sparande, är beroende av den anställdes lön och om den anställde deltar i programmet såsom anställd, nyckelanställd eller chef.

En förutsättning för att en deltagare ska ha möjlighet att erhålla matchnings- och/eller prestationsaktier är att denne är anställd inom koncernen under hela inlåsningsperioden och under denna inlåsningsperiod har behållit sparaktierna.

Programmet innefattar två kostnadstak. Det första kostnadstaket är beroende av i vilken utsträckning de finansiella "Seop-specifika Outperform-målen" är uppfyllda, vilket begränsar Skanskas totala kostnad för respektive investeringsår till 225–700 Mkr, relaterat till uppfyllelse av de finansiella "Seop-specifika Outperform-målen" på koncernnivå. Det första kostnadstaket justeras i enlighet med konsumentprisindex med basår 2019 för Seop 5. Det andra kostnadstaket innebär att Skanskas totala kostnad för respektive år inte får överstiga 15 procent av EBIT på koncernnivå. Det faktiska kostnadstaket är det lägsta av de båda kostnadstaken. Kostnaderna för tidigare års aktiesparutfall ingår i de resultatmål som fastställs årligen. Utöver kostnadstaken begränsas även det antal aktier som får återköpas inom ramen för det treåriga programmet till 12 000 000 aktier. Antalet emitterade aktier kommer inte att förändras utan utskiftningen av matchnings- och prestationsaktier möts av återköpta aktier.

I nedanstående tabell visas den preliminära måluppfyllelsen i Seop 5 2021 för respektive verksamhetsgren.

Inom Skanskakoncernen totalt deltog cirka 41 (37) procent av tillsvidareanställda i programmet Seop 5 2021.

Den totala kostnaden exklusive sociala avgifter gällande Seop 5 för investeringar under 2021 bedöms preliminärt uppgå till cirka 973 Mkr varav 81 Mkr har kostnadsförts 2020, medan kostnaden för 2021 uppgår till cirka 258 Mkr. Återstående kostnad för Seop 5 fram till och med 2025 bedöms till cirka 634 Mkr.

Utspädningseffekten till och med 2021 gällande Seop 5 för programmet 2021 beräknas till 1 369 457 aktier eller 0,33 procent av antalet utestående Skanska B-aktier. Maximal utspädning för programmet 2021 bedöms till 3 832 029 aktier eller 0,92 procent.

Antalet emitterade aktier kommer inte att förändras utan utskiftningen av machnings- och prestationsaktier möts av återköpta aktier. Återköpen sprids jämnt över tiden. Därmed uppstår i praktiken ingen utspädningseffekt.

Tidigare långsiktiga aktieprogram
Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 4 (2017–2019)
För det tidigare aktiesparprogrammet som löpte 2017–2019 har utskiftning av aktier skett under 2021. Det avser aktier som är relaterade till räkenskapsåret 2018, och som efter en treårig inlåsningsperiod utskiftas till de som varit anställda inom koncernen under hela inlåsningsperioden och under denna inlåsningsperiod, har behållit sina sparaktier. Den totala kostnaden, exklusive sociala avgifter, för Seop 4 bedöms uppgå till cirka 779 Mkr varav 601 Mkr har kostnadsförts 2017–2020, medan kostnaden för 2021 uppgår till cirka 130 Mkr. Återstående kostnad för Seop 4 fram till och med 2022 bedöms till cirka 48 Mkr.

Utspädningseffekten till och med 2021 för Seop 4 beräknas till 1 735 261 aktier eller 0,42 procent av antalet utestående Skanska B-aktier. Maximal utspädning för programmet vid intjänandeperiodens slut 2022 bedöms till 2 114 038 aktier eller 0,51 procent.

Lokala incitamentsprogram
Löner och andra ersättningar fastställs med hänsyn till vad som gäller i branschen i övrigt och vad som är gängse i respektive lokal marknad. Koncernen tillämpar en ersättningsmodell till berörda chefer med en fast årslön och en rörlig ersättning som baseras på uppnådda finansiella mål.

Finansiella mål för aktiesparprogrammet Seop 5, 2021[1]

	Vinstmått	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllandegrad[2]
Koncernen	Resultat per aktie, kr[3]	15,6	16,3	19,8	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	3,8	4,7	5,0	70%
Bostadsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	1,2	1,4	2,0	100%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %[4]	6	10	17	100%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	2,1	2,6	3,3	100%
	Uthyrning, tusental, kvm[5]	69	237	199	78%

1) För ytterligare information se tabellen Finansiella mål för rörlig kontantersättning 2021 i not 37 på sidan 169.
2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen i respektive affärsenhet som vägs samman. Då uppfyllnad per affärsenhet minst kan vara 0 procent kan negativa resultat i affärsenheterna påverka jämförelsen mot verksamhetsgrenens sammanvägda utfall.
3) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.
4) Omfattar affärsenheterna Bostadsutveckling i Centraleuropa och BoKlok.
5) Omfattar affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA.

Not 38. Arvode och ersättningar till revisorer

EY	2021	2020
Revisionsuppdrag	54	54
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	1	
Skatterådgivning	5	3
Övriga tjänster	1	1
Summa	**61**	**58**

För moderbolaget uppgick under året arvode för revisionsuppdrag till 5 Mkr, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget uppgick till 1 Mkr.

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och VDns förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Med övriga tjänster avses rådgivning avseende redovisningsfrågor, rådgivning vid avyttring och förvärv av verksamheter samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 39. Upplysningar om transaktioner med närstående

Upplysningar om närståenderelationer, transaktioner med närstående och utestående mellanhavanden lämnas enligt IAS 24, se not 1. För information om placeringar i Skanskas joint ventures och intresseföretag, se not 20 B. Nedan redovisas transaktioner med dessa närstående.

Transaktioner med joint ventures	**2021**	**2020**
Försäljning till joint ventures	976	4 700
Inköp från joint ventures	112	58
Utdelning från joint ventures	742	978
Fordringar hos joint ventures	50	31

Transaktioner med intressebolag	**2021**	**2020**
Fordringar hos intressebolag	37	1
Skulder till intressebolag	11	9

För information om ersättningar och transaktioner med ledande befattningshavare se not 37. Utöver vad som angivits i not 37 har inga transaktioner med närstående fysiska personer ägt rum.

Fredrik Lundberg, inklusive bolag och maka, har ett bestämmande inflytande över L E Lundbergföretagen AB, moderbolag i Lundberg-gruppen. Skanska Fastigheter Göteborg AB, ett helägt dotterföretag till moderbolaget, har förvärvat ett kvarter av utvecklingsfastigheter i Gårda, Göteborg, för cirka 220 Mkr av Fastighets AB L E Lundberg.

Under 2021 har L E Lundbergföretagen AB gett Skanska byggentreprenaduppdrag om 3 (0) Mkr. Omsättningen har under året uppgått till 1 (0) Mkr och total utgående orderstock var 2 (0) Mkr.

Skanskas pensionsstiftelser direktäger 0 (0) aktier i Skanska. Det finns en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder. Under 2021 har inga transaktioner skett med Skanskas pensionsstiftelser.

Skanska har erhållit gottgörelser från pensionsstiftelserna och debitering har skett för andra tjänster utförda av Skanska. För information om Skanskas pensionsstiftelser, se not 28.

Samtliga transaktioner har skett på marknadsmässiga villkor.

Not 40. Leasing

Leasing hanteras i enlighet med IFRS 16 Leasingavtal, se not 1.

Då Skanska är leasetagare redovisas leasingtillgångarna som en nyttjanderätt i rapporten över finansiell ställning medan den framtida förpliktelsen till leasegivaren redovisas som en skuld i rapporten över finansiell ställning.

Som leasegivare har Skanska både finansiella och operationella leasingavtal.

Skanska är leasegivare till finansiella leasingavtal via vidareuthyrning av extern kontorshyra.

Som operationell leasegivare bedriver Skanska uthyrning av fastigheter i verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling.

A. Skanska som leasetagare

Nyttjanderätter fördelat per tillgångsslag

	2021-12-31	**2020-12-31**
Byggnader och mark	97	99
Kontor	2 782	3 132
Bilar	287	331
Maskiner	99	286
Övrigt	48	82
Summa nyttjanderätter anläggningstillgångar[1]	**3 314**	**3 930**
Nyttjanderätter mark	3 289	2 980
Summa nyttjanderätter omsättningstillgångar[1]	**3 289**	**2 980**

1) Korttidsleasingavtal och leasing av tillgångar till lågt värde ingår ej då dessa kostnadsförs direkt.

Kostnader för korttidsleasingavtal uppgår till 556 (492) Mkr och kostnader för leasing av tillgångar till lågt värde uppgår till 796 (669) Mkr.

För avskrivningar, se not 12.

Not 40. Leasing forts.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av nyttjanderätter
Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med -20 (-24) Mkr. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har under året skett i Polen och Storbritannien. Under jämförelseåret har nedskrivningar skett i Polen och USA.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har redovisats inom kostnader för produktion och förvaltning samt försäljnings- och administrationskostnader.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	Nedskrivningar		Återföring av nedskrivningar		Summa	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Byggnader och mark						
Kontor	-20	-33		9	-20	-24
Bilar						
Maskiner						
Övrigt						
Summa nyttjanderätter anläggningstillgångar	**-20**	**-33**	**0**	**9**	**-20**	**-24**
Nyttjanderätter mark						
Summa nyttjanderätter omsättningstillgångar	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Redovisat värde

	Byggnader och mark		Kontor		Bilar		Maskiner		Övriga nyttjande rätter anläggningstillgångar		Nyttjanderätter omsättningstillgångar	
	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020	2021	2020
Vid årets början	99	119	3 132	3 596	331	405	286	386	82	110	2 980	3 980
Nya leasingavtal	13	10	194	408	175	180	76	79	9	29	85	37
Omvärdering	3	-9	66	54	-41	-53	-1	1	1	4	283	12
Sålda leasingavtal			-41	-2	-9	-7	-9	-20			-285	-728
Företagsförvärv												
Avyttringar			-91		-18		-170					
Avskrivningar	-20	-20	-585	-650	-161	-180	-96	-135	-46	-62		
Nedskrivningar			-20	-33								
Återföring av nedskrivningar				9								
Omklassificeringar			-45	-2						2		
Årets kursdifferenser	1	-2	173	-249	10	-15	13	-25	2	-2	225	-321
Vid årets slut	**97**	**99**	**2 782**	**3 132**	**287**	**331**	**99**	**286**	**48**	**82**	**3 289**	**2 980**

Leasingskulder
Leasingskulder uppgår till 6 960 (7 233) Mkr, för en löptidsanalys av de odiskonterade skulderna se not 6.

För räntekostnader, se not 14.

Kostnader som avser variabla leasingavgifter som inte inkluderas i värderingen av leasingskulder uppgår till 0 (0) Mkr.

För totalt kassaflöde leasingavtal, se koncernens rapport över kassaflöden.

De odiskonterade framtida kassaflöden som ej återspeglas i leasingskulden uppgår till 874 (755) Mkr. Dessa avser möjligheter till förlängningar och uppsägningar samt leasingavtal som ännu inte påbörjats men som Skanska är förbunden till.

Övrigt
Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätter består främst av uthyrning av kontor och uppgår till 7 (8) Mkr.

Ingen sale and leaseback transaktion har skett under 2021. Under 2020 sålde Skanska CDUS 95 procent av fastigheten 2+U till Hana Alternative Asset Management och Hana Financial Group. Skanska hyr tillbaka en mindre del av kontorsytan under 7 år från och med december 2020. Vinst efter eliminering av dessa sale and leaseback transaktioner uppgick till 1 706 Mkr. Kassaflödeseffekten uppgick till 5 808 Mkr.

Leasingavtal som innehåller särskilda begränsningar eller särskilda villkor finns ej.

Not 40. Leasing forts.

B. Skanska som leasegivare
Finansiella leasingavtal
Skanska USA Civil och Skanska Centraleuropa har externa hyreskontrakt som vidareuthyrs och som redovisas som en finansiell fordran om 47 (16) Mkr.

Operationella leasingavtal
Operationell leasing genom uthyrning av fastigheter bedrivs huvudsakligen inom verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling. Dessa fastigheter redovisas som omsättningstillgångar i rapporten över finansiell ställning, se not 22.

Årets leasingintäkt för Kommersiell fastighetsutveckling uppgår till 795 (941) Mkr.

Koncernens variabla leasinginkomster avseende operationella leasingkontrakt uppgår för året till 198 (222) Mkr som inte beror på ett index eller en räntesats.

Framtida odiskonterade betalningar som hänför sig till operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Intäkter, förfallotidpunkt	2021	2020
Inom ett år	743	772
Senare än ett år men inom fem år	2 709	3 299
Senare än fem år	2 066	2 910
Summa	**5 519**	**6 982**

Not 41. Händelser efter rapportperioden

Inga händelser efter rapportperiodens utgång.

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag

Resultaträkningar, enligt IFRS

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter	143 865	160 344	172 846	171 730	157 877
Kostnader för produktion och förvaltning	-128 156	-143 457	-156 540	-157 465	-145 103
Bruttoresultat	**15 709**	**16 887**	**16 306**	**14 265**	**12 774**
Försäljnings- och administrationskostnader	-7 865	-8 269	-9 469	-9 473	-9 851
Resultat från joint ventures och intresseföretag	449	4 015	591	855	1 655
Rörelseresultat	**8 293**	**12 633**	**7 428**	**5 647**	**4 578**
Finansnetto	-168	-229	-88	39	45
Resultat efter finansiella poster	**8 125**	**12 404**	**7 340**	**5 686**	**4 623**
Skatter	-1 238	-2 507	-1 286	-1 092	-512
Årets resultat	**6 887**	**9 897**	**6 054**	**4 594**	**4 111**
Årets resultat hänförligt till					
Aktieägarna	6 864	9 875	6 031	4 571	4 095
Innehav utan bestämmande inflytande	23	22	23	23	16
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	2 585	-1 003	-895	-478	-399
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-575	211	166	59	69
	2 010	**-792**	**-729**	**-419**	**-330**

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Resultaträkningar, enligt IFRS forts.

	2021	2020	2019	2018	2017
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	1 808	-2 120	672	1 299	-599
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	7	-7	3	3	8
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	40	-19	4	-183	-125
Påverkan av kassaflödessäkringar	2	35	31	-30	138
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	113	-176	-41	272	83
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-3	21	-10	7	-25
	1 966	**-2 266**	**659**	**1 368**	**-520**
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**3 977**	**-3 058**	**-70**	**949**	**-850**
Årets totalresultat	**10 863**	**6 839**	**5 984**	**5 543**	**3 261**
Årets totalresultat hänförligt till					
Aktieägarna	10 834	6 824	5 958	5 517	3 237
Innehav utan bestämmande inflytande	30	15	26	26	24

Kassaflöde					
Kassaflöde från löpande verksamhet	7 436	11 284	6 038	9 454	2 846
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-11 368	1 571	-1 214	-2 367	1 590
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-5 053	-1 183	-6 898	-3 509	-2 817
Årets kassaflöde	**-8 984**	**11 672**	**-2 074**	**3 578**	**1 619**

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Resultaträkningar, enligt Segmentsredovisning

	2021	2020	2019	2018	2017
Intäkter					
Byggverksamhet	132 587	140 483	159 579	157 894	150 050
Bostadsutveckling	14 377	13 070	12 483	10 739	13 237
Kommersiell fastighetsutveckling	11 102	14 983	17 850	16 271	11 440
Centralt och Elimineringar	-10 490	-9 931	-13 130	-14 410	-13 904
Koncernen	**147 576**	**158 606**	**176 782**	**170 494**	**160 823**
Rörelseresultat					
Byggverksamhet	5 013	3 528	3 772	1 099	1 205
Bostadsutveckling	1 980	1 543	1 195	1 505	1 716
Kommersiell fastighetsutveckling	3 264	3 897	3 287	3 069	2 714
Centralt	-415	2 830	-388	-780	-19
Elimineringar	-9	62	-38	-66	-112
Rörelseresultat	**9 832**	**11 860**	**7 828**	**4 827**	**5 504**
Finansnetto	-172	-236	-103	36	45
Resultat efter finansiella poster	**9 660**	**11 624**	**7 725**	**4 863**	**5 549**
Skatt	-1 472	-2 349	-1 353	-934	-615
Årets resultat	**8 188**	**9 274**	**6 372**	**3 929**	**4 934**
Resultat per aktie, segment, kronor	19,80	22,46	15,46	9,55	12,01
Resultat per aktie efter utspädning, segment, kronor	19,65	22,33	15,39	9,49	11,94

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Rapporter över finansiell ställning

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[4]	2018-12-31	Omräknad 2018-01-01[5]	Omräknad 2017-12-31[6]
TILLGÅNGAR							
Anläggningstillgångar							
Materiella anläggningstillgångar	7 279	6 816	7 742	7 363	7 645	6 874	6 874
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	3 314	3 930	4 616	4 762			
Goodwill	3 934	3 713	4 057	4 324	4 324	4 554	4 554
Immateriella tillgångar	676	771	865	975	975	962	962
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 185	1 689	3 442	3 288	3 288	3 314	3 314
Finansiella anläggningstillgångar[1),3)]	3 875	1 931	2 528	2 345	2 345	2 276	2 276
Uppskjutna skattefordringar	1 984	1 803	1 862	1 948	1 933	1 797	1 757
Summa anläggningstillgångar	**23 247**	**20 653**	**25 112**	**25 005**	**20 510**	**19 777**	**19 737**
Omsättningstillgångar							
Omsättningsfastigheter[2)]	49 745	44 948	46 373	42 391	42 391	39 010	39 010
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	3 289	2 980	3 980	2 865			
Material och varulager	1 090	1 100	1 128	1 256	1 256	1 058	1 058
Finansiella omsättningstillgångar[3)]	18 810	8 492	6 899	7 135	7 117	6 641	6 671
Skattefordringar	1 247	950	670	396	396	1 188	1 188
Avtalstillgångar	5 451	4 599	5 898	6 661	6 661	6 997	6 997
Övriga rörelsefordringar	25 212	22 401	27 213	27 194	27 243	27 628	27 778
Kassa och bank	10 947	19 508	8 745	10 722	10 722	6 998	6 998
Summa omsättningstillgångar	**115 791**	**104 979**	**100 906**	**98 620**	**95 786**	**89 520**	**89 700**
SUMMA TILLGÅNGAR	**139 039**	**125 631**	**126 018**	**123 625**	**116 296**	**109 297**	**109 437**
varav räntebärande	33 531	29 692	18 000	20 089	20 071	15 770	20 071
1) Varav aktier	37	43	44	41	41	42	42
2) Omsättningsfastigheter							
Kommersiell fastighetsutveckling	29 691	27 906	29 708	25 829	25 829	23 615	23 615
Bostadsutveckling	20 054	17 041	16 665	16 562	16 562	15 395	15 395
	49 745	**44 948**	**46 373**	**42 391**	**42 391**	**39 010**	**39 010**
3) Poster avseende icke räntebärande orealiserade värdeförändringar på derivat/värdepapper ingår i följande med:							
Finansiella anläggningstillgångar		4	1	2	2	6	6
Finansiella omsättningstillgångar	63	193	127	70	70	97	97

4) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.
5) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 9.
6) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 15.

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Rapporter över finansiell ställning forts.

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[2]	2018-12-31	Omräknad 2018-01-01[3]	Omräknad 2017-12-31[4]
EGET KAPITAL							
Eget kapital hänförligt till aktieägarna	45 682	38 620	32 924	29 183	29 250	26 924	27 064
Innehav utan bestämmande inflytande	114	97	97	97	97	121	121
SUMMA EGET KAPITAL	**45 797**	**38 717**	**33 021**	**29 280**	**29 347**	**27 045**	**27 185**
SKULDER							
Långfristiga skulder							
Finansiella långfristiga skulder[1]	3 389	3 247	2 565	3 632	3 912	3 857	3 857
Leasingskulder	6 040	6 217	7 843	6 953			
Pensioner	5 936	7 360	6 866	5 669	5 669	5 603	5 603
Uppskjutna skatteskulder	1 215	928	1 045	711	711	1 235	1 235
Summa långfristiga skulder	**16 580**	**17 752**	**18 319**	**16 965**	**10 292**	**10 695**	**10 695**
Kortfristiga skulder							
Finansiella kortfristiga skulder[1]	4 780	4 663	4 617	7 308	7 310	7 624	7 624
Leasingskulder	920	1 016	1 078	816			
Skatteskulder	417	1 883	564	615	615	312	312
Kortfristiga avsättningar	11 239	10 326	10 021	9 922	9 922	9 131	9 131
Avtalsskulder	22 664	19 462	20 419	20 738	20 738	16 266	16 266
Övriga rörelseskulder	36 642	31 812	37 979	37 981	38 072	38 224	38 224
Summa kortfristiga skulder	**76 662**	**69 162**	**74 678**	**77 380**	**76 657**	**71 557**	**71 557**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	**139 039**	**125 631**	**126 018**	**123 625**	**116 296**	**109 297**	**109 437**
varav räntebärande	20 933	22 412	22 917	24 327	16 840	16 926	16 296

1) Poster avseende icke räntebärande orealiserade värdeförändringar på derivat/värdepapper ingår i följande med:

Finansiella långfristiga skulder		6	2	3	3	21	21
Finansiella kortfristiga skulder	131	85	50	48	48	137	137

2) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.
3) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 9.
4) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 15.

Not 42. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Nyckeltal[1]

	2021-12-31	2020-12-31	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[4]	2018-12-31	Omräknad 2018-01-01[5]	Omräknad 2017-12-31[6]
Orderingång[2]	153 590	149 802	145 818		151 719		151 811
Orderstock[2]	207 031	178 924	185 370		192 042		188 411
Medelantal anställda	30 051	32 463	34 756		38 650		40 759
Ordinarie utdelning per aktie, kronor[3]	7,00	6,50	3,25		6,00		8,25
Extra utdelning per aktie, kronor[3]	3,00	3,00					
Resultat per aktie, kronor	16,64	23,97	14,68	11,17	11,17	10,00	10,00
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	16,52	23,84	14,62	11,11	11,11	9,94	9,94
Sysselsatt kapital	66 729	61 129	55 938	53 607	46 187	43 971	44 111
Räntebärande nettofordran/ nettoskuld	12 598	7 280	-4 917	-4 238	3 231	-1 156	-1 126
Eget kapital per aktie, kronor	110,81	93,67	80,01		71,40		66,22
Soliditet, %	32,9	30,8	26,2	23,7	25,2		24,8
Skuldsättningsgrad	-0,3	-0,2	0,1	0,1	-0,1		0,0
Räntetäckningsgrad	71,4	84,4	100,6		-245,8		288
Avkastning på eget kapital, %	16,8	27,8	20,3	16,5	16,4		15,5
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,4	21,5	14,3	12,7	13,0		11,1
Avkastning på eget kapital, segment, %	20,0	26,0	21,4	14,1	14,1		18,6
Avkastning på sysselsatt kapital i Projektutvecklingsenheterna, segment, %	11,8	12,2	10,3	11,9	12,0		13,6
Rörelsemarginal, %	5,8	7,9	4,3		3,3		2,9
Rörelsemarginal, Byggverksamheten, %	3,8	2,5	2,4		0,7		0,8
Kassaflöde per aktie, kronor	1,81	31,57	3,26		9,51		-2,44
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072	419 903 072		419 903 072		419 903 072
varav A-aktier	19 661 632	19 684 564	19 704 715		19 725 759		19 755 414
varav B-aktier	400 241 440	400 218 508	400 198 357		400 177 313		400 147 658
Genomsnittskurs, återköpta aktier	141,85	138,45	137,54		137,54		137,31
Antal B-aktier återköpta under året	1 048 500	460 000			435 000		2 350 000
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	7 655 488	7 616 674	8 394 479		10 224 634		11 190 028
Antal utestående aktier vid årets slut	412 247 584	412 286 398	411 508 593		409 678 438		408 713 044
Genomsnittligt antal utestående aktier	412 387 142	411 993 869	410 720 937		409 130 770		409 447 407
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	415 491 861	414 304 017	412 585 074		411 415 278		411 905 245
Genomsnittlig utspädning, %	0,75	0,56	0,45		0,56		0,60

1) För definitioner se not 43.
2) Avser Byggverksamheten.
3) Styrelsens förslag: ordinarie utdelning om 7,00 kronor per aktie och en extra utdelning om 3,00 kronor per aktie.
4) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.
5) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 9.
6) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 15.

Not 43. Definitioner

Avkastning på eget kapital
Resultat hänförligt till aktieägarna i procent av genomsnittligt synligt eget kapital hänförligt till aktieägarna.

Avkastning på eget kapital segment, Mkr
Resultat hänförligt till aktieägarna i procent av genomsnittligt eget kapital hänförligt till aktieägarna: 8 165 / 40 928 = 20,0%

Avkastning på sysselsatt kapital, koncernen
Rörelseresultat och finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital, verksamhetsgrenar, marknader och affärsenheter/rapportenheter
Rörelseresultat, finansiella intäkter reducerat med ränteintäkter från Skanskas internbank och övriga finansiella poster i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade räntor avgår från rörelseresultatet, för att avkastningen ska avspegla avkastningen före belåning.

Avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling segment, Mkr

Rörelseresultat	1 980
+ kapitaliserade ränteutgifter	83
+/- finansiella intäkter och andra finansiella poster	
- ränteintäkter från internbanken	
Justerat resultat	2 063
Genomsnittligt sysselsatt kapital[1)]	14 678
Avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling	14,1%

1) Genomsnittligt sysselsatt kapital

Kv4 2021	14 385	x 0,5	7 192	
Kv3 2021	14 503		14 503	
Kv2 2021	14 862		14 862	
Kv1 2021	15 350		15 350	
Kv4 2020	13 608	x 0,5	6 804	
			58 711 / 4	**14 678**

Avkastning på sysselsatt kapital i Kommersiell fastighetsutveckling segment, Mkr

Rörelseresultat	3 264
+ kapitaliserade ränteutgifter	71
+/- finansiella intäkter och andra finansiella poster	16
- ränteintäkter från internbanken	0
Justerat resultat	3 351
Genomsnittligt sysselsatt kapital[1)]	31 139
Avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling	10,8%

1) Genomsnittligt sysselsatt kapital

Kv4 2021	32 721	x 0,5	16 360	
Kv3 2021	31 585		31 585	
Kv2 2021	30 056		30 056	
Kv1 2021	31 100		31 100	
Kv4 2020	30 906	x 0,5	15 453	
			124 555 / 4	**31 139**

Avkastning på sysselsatt kapital i projektutvecklingsenheterna, segment, Mkr
Beräknas som summan av det justerade resultatet i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling dividerat med summan av sysselsatt kapital, genomsnitt, för Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling.

Total avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling

	Justerat resultat	**Sysselsatt kapital, genomsnitt**	**Avkastning på sysselsatt kapital**
Bostadsutveckling	2 063	14 678	14,1%
Kommersiell fastighetsutveckling	3 351	31 139	10,8%
	5 414	**45 817**	**11,8%**

Bruttoresultat
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning.

Bruttomarginal
Bruttoresultat dividerat med intäkter.

Eget kapital per aktie
Synligt eget kapital hänförligt till aktieägarna, dividerat med antal utestående aktier vid årets slut.

Finansnetto
Nettot av ränteintäkter, pensionsränta, räntekostnader, aktiverade räntekostnader, förändring av marknadsvärde samt övrigt finansnetto.

Fritt rörelsekapital
Icke räntebärande fordringar minus icke räntebärande skulder exklusive skatter.

Fritt rörelsekapital i Byggverksamheten, genomsnittligt, Mkr
Beräknas utifrån fem mätpunkter.

Kv4 2021	-29 086	x 0,5	-14 543	
Kv3 2021	-26 337		-26 337	
Kv2 2021	-26 215		-26 215	
Kv1 2021	-25 388		-25 388	
Kv4 2020	-25 748	x 0,5	-12 874	
			-105 357 / 4	**-26 339**

Försäljnings-och administrationskostnader, %
Försäljnings- och administrationskostnader dividerat med intäkter.

Genomsnittligt eget kapital hänförligt till aktieägarna, Mkr
Beräknas utifrån fem mätpunkter.

Kv4 2021	45 682	x 0,5	22 841	
Kv3 2021	42 116		42 116	
Kv2 2021	41 031		41 031	
Kv1 2021	38 416		38 416	
Kv4 2020	38 620	x 0,5	19 310	
			163 714 / 4	**40 928**

Intäkter Segment
Intäkter segment är samma som intäkter IFRS i alla verksamhetsgrenar förutom i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling, där intäkterna redovisas när bindande kontrakt tecknas för försäljning av bostäder och fastigheter. I segmentsredovisningen tillämpar Bostadsutveckling klyvningsmetoden för joint ventures, vilket också påverkar intäkter segment.

Justerat eget kapital hänförligt till aktieägarna, Mdr kr

Eget kapital hänförligt till aktieägarna	45,7
Orealiserat övervärde i mark i Bostadsutveckling	4,0
Orealiserade utvecklingsvinster i Kommersiell fastighetsutveckling	11,8
Påverkan i orealiserat eget kapital i OPS-portfölj	0,7
Minus schablonmässig skatt om 10%	-1,6
Justerat eget kapital	**60,6**

Not 43, Definitioner forts.

Kassaflöde per aktie
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Marknadsvärdering
Kommersiell fastighetsutveckling
I not 22 anges beräknade marknadsvärden för omsättningsfastigheterna. För färdigställda kommersiella fastigheter och exploateringsfastigheter har marknadsvärdet för flertalet fastigheter beräknats i samarbete med externa värderingsmän. Pågående projekt värderas internt. Det beräknade marknadsvärdet för de pågående projekten avser varje fastighet vid färdigställande och till full uthyrning.

Bostadsutveckling
Vid värdering av fastigheter inom Bostadsutveckling har marknadsvärderingen beräknats med beaktande av det värde som kan erhållas inom sedvanlig konjunkturcykel, och avser fastigheter vid färdigställande.

OPS-portfölj
Beräknat värde enligt Skanskas modell för värdering av OPS-portföljen erhålls genom att framtida bedömda kassaflöden i form av utdelningar och återbetalning av lån och eget kapital diskonteras med en diskonteringsräntesats som baseras på land, riskmodell och projektfas för de olika projekten. Den valda diskonteringsräntesatsen appliceras på samtliga framtida kassaflöden från och med värdetidpunkten. Den senast uppdaterade finansiella modellen används som bas. Denna finansiella modell beskriver samtliga kassaflöden i projektet och ligger ytterst till grund för finansieringen som görs med full projektrisk och utan garantier från Skanska.

Beräknat värde anges endast för projekt där kontraktering och finansiering uppnåtts. Samtliga flöden värderas – investeringar i projektet (eget kapital och efterställda förlagslån), ränta på återbetalningar av efterställda förlagslån samt utdelningar till och från projektbolaget. Idag är alla investeringar utom Nya Karolinska Solna denominerade i andra valutor än svenska kronor, vilket betyder att det dessutom finns en valutarisk.

Beräknade värden har delvis beräknats i samarbete med externa värderingsmän och anges i not 20 B.

Nettodesinvesteringar/investeringar
Totala investeringar minus totala desinvesteringar.

Operativt kassaflöde från verksamheten
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter och kassaflöde från finansieringsverksamheten. Se även not 35.

Orderingång
Entreprenaduppdrag: Vid skriftlig orderbekräftelse eller undertecknat kontrakt, då finansiering är ordnad samt att byggstart beräknas ske inom 12 månader. Om en tidigare erhållen order annulleras ett senare kvartal redovisas annulleringen som en avdragspost vid rapportering av orderingång för det kvartal annulleringen sker. Rapporterad orderingång inkluderar även order från Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling, vilket förutsätter att bygglov finns och att igångsättning beräknas ske inom tre månader.

Servicetjänster: För fastprisarbeten; vid undertecknandet av kontrakt. Vid löpande räkningsarbeten; orderingången överensstämmer med intäkterna. För serviceavtal tas maximalt 24 månaders framtida intäkter med.

För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling rapporteras ingen orderingång.

Orderingång i förhållande till intäkter i Byggverksamheten, rullande 12 månader
Orderingång dividerat med intäkter i Byggverksamheten, rullande 12 månader (Book-to-build).

Orealiserade utvecklingsvinster, Kommersiell fastighetsutveckling
Marknadsvärde minus investerat kapital vid färdigställande för pågående projekt, färdigställda projekt och råmark och exploateringsfastigheter. Exkluderar projekt sålda enligt segmentsredovisningen.

Orderstock
Entreprenaduppdrag: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter (upparbetade projektkostnader plus upparbetade projektresultat justerat för förlustavsättningar) plus orderstocken vid periodens ingång.

Servicetjänster: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter plus orderstocken vid periodens ingång.

Vid förvärvstidpunkten inneliggande orderstock i förvärvade dotterföretag redovisas ej som orderingång, men ingår i beloppen för orderstock.

Resultat efter finansiella poster
Rörelseresultat minus finansnetto.

Resultat per aktie, segment
Periodens resultat, segment, hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Resultat per aktie
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Resultat per aktie efter utspädning
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld
Räntebärande tillgångar minus räntebärande skulder.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld, justerad
Räntebärande nettofordran/skuld exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och räntebärande pensionsskuld netto.

Räntetäckningsgrad
Rörelseresultat och finansiella intäkter plus avskrivningar dividerat med räntenetto.

Rörelseresultat
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader och resultat från joint ventures och intresseföretag.

Rörelseresultat segment
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader och resultat från joint ventures och intresseföretag, enligt segmentsredovisning och där Bostadsutveckling tillämpar klyvningsmetoden för joint ventures.

Rörelseresultat, rullande 12 månader
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader och resultat från joint ventures och intresseföretag, rullande 12 månader.

Rörelsemarginal
Rörelseresultat dividerat med intäkter.

Skuldsättningsgrad
Räntebärande nettoskuld dividerat med eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Soliditet
Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i procent av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital, genomsnittligt
Beräknas utifrån fem mätpunkter, se Avkastning på sysselsatt kapital.

Sysselsatt kapital, koncernen
Totala tillgångar minus icke räntebärande skulder.

Not 43. Definitioner forts.

Sysselsatt kapital, marknader, verksamhetsgrenar och affärsenheter/ rapportenheter
Totala tillgångar reducerade med skattefordringar, fordringar på Skanskas internbank och pensionsfordringar, minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar.

Sysselsatt kapital Bostadsutveckling, Mkr

Totala tillgångar	23 027
- skattefordringar	-335
- fordringar på internbanken	-34
- pensionsfordran	-28
- icke räntebärande skulder (exklusive skatteskulder)	-8 151
- kapitaliserade ränteutgifter	-94
	14 385

Sysselsatt kapital Kommersiell fastighetsutveckling, Mkr

Totala tillgångar	36 705
- skattefordringar	-699
- fordringar på internbanken	-110
- pensionsfordran	0
- icke räntebärande skulder (exklusive skatteskulder)	-2 895
- kapitaliserade ränteutgifter	-281
	32 721

Totalresultat
Förändring i eget kapital som ej hänför sig till transaktioner med ägarna.

Övrigt totalresultat
Totalresultat minus resultat enligt resultaträkningen. I posten ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, påverkan av kassaflödessäkringar samt skatt hänförligt till övrigt totalresultat.

Moderbolagets noter med redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt Årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Detta innebär att moderbolaget tillämpar IFRS/IAS så långt det är möjligt inom ramen för Årsredovisningslagen, se not 1 Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper.

Not 44. Finansiella instrument, moderbolaget

Finansiella instrument presenteras enligt IFRS 7, Finansiella instrument, upplysningar. Denna not innehåller moderbolagets finansiella instrument i siffror. Se även koncernens not 1 samt not 6 och finansiell riskhantering.

Finansiella instrument i balansräkningen	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	5 669	384
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	42	34
Summa finansiella instrument, tillgångar	**5 711**	**418**
Skulder		
Långfristiga skulder till koncernföretag	134	1 211
Leverantörsskulder och kortfristiga skulder till koncernföretag	26	18
Summa finansiella instrument, skulder	**160**	**1 229**

Verkligt värde på moderbolagets finansiella instrument avviker inte väsentligt i något fall från redovisat värde. Samtliga tillgångar tillhör kategorin "värderade till upplupet anskaffningsvärde". Inga tillgångar har värderats till verkligt värde över resultaträkningen. Samtliga finansiella skulder tillhör kategorin "värderade till upplupet anskaffningsvärde".

Avstämning mot balansräkningen	2021-12-31	2020-12-31
Tillgångar		
Finansiella instrument	5 711	418
Övriga tillgångar		
Materiella och immateriella tillgångar	3	8
Andelar i koncernföretag, joint ventures och andra värdepapper	11 786	11 480
Andra långfristiga fordringar	107	107
Skattefordringar	75	73
Övriga kortfristiga fordringar och interimsfordringar	134	117
Summa tillgångar	**17 816**	**12 203**
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	160	1 229
Övriga skulder		
Eget kapital	17 326	10 652
Avsättningar	251	240
Övriga kortfristiga skulder och interimsskulder	79	82
Summa eget kapital och skulder	**17 816**	**12 203**

Finansiella instruments påverkan på moderbolagets resultaträkning Finansiella intäkter och kostnader redovisade i finansnettot	2021	2020
Ränteintäkter på fordringar	4	2
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-26	-30
Summa	**-22**	**-28**

Moderbolaget har inga intäkter eller kostnader från finansiella instrument som redovisas direkt i eget kapital.

Risker som härrör från de finansiella instrumenten
Moderbolaget innehar nästan uteslutande finansiella instrument i form av koncerninterna fordringar och skulder. All extern hantering av utlåning, upplåning, räntor och valutor sköts av koncernens internbank, dotterföretaget Skanska Financial Services AB. Se vidare koncernens not 6.

Kreditrisk
Redovisat värde på finansiella instrument, tillgångar, motsvarar den maximala kreditexponeringen på balansdagen.

Inga finansiella instrument har skrivits ned per balansdagen. Reservering för framtida kreditförluster enligt IFRS 9 görs ej, då moderbolagets kundfordringar avser, med endast ett mindre undantag, fordringar mot koncernbolag över vilka Skanska AB utövar kontroll. Kreditrisken är därmed minimal.

Not 45. Intäkter, moderbolaget

Moderbolagets nettoomsättning utgörs av debiteringar på koncernbolag.

I beloppet ingår försäljning till dotterföretag med 635 (660) Mkr. För övriga transaktioner med närstående, se not 62.

Not 46. Finansnetto, moderbolaget

2021	Resultat från andelar i koncernföretag	Räntekostnader och liknande resultat poster	Summa
Utdelning	10 330		10 330
Ränteintäkter		4	4
Räntekostnader		-26	-26
Summa	**10 330**	**-22**	**10 308**

2020	Resultat från andelar i koncernföretag	Räntekostnader och liknande resultat poster	Summa
Utdelning	2 857		2 857
Ränteintäkter		2	2
Räntekostnader		-30	-30
Summa	**2 857**	**-28**	**2 829**

Utdelningar
Beloppet för utdelningar består av utdelningar enligt årsstämmobeslut, 10 400 (3 000) Mkr med avdrag för lämnat koncernbidrag -70 (-143) Mkr.

Räntenetto
Av ränteintäkterna avser 4 (2) Mkr koncernföretag. Av räntekostnaderna avser -26 (-30) Mkr koncernföretag.

Not 47. Inkomstskatter, moderbolaget

	2021	2020
Aktuell skatt	-5	-1
Skatt på grund av ändrad taxering	-1	
Uppskjuten skattekostnad/intäkt från förändring av temporära skillnader	5	-4
Summa	**-1**	**-5**

Sambandet mellan den svenska skattesatsen om 20,6 procent och redovisad skatt belyses i nedanstående tabell.

	2021	2020
Resultat efter finansiella poster	10 401	2 981
Skatt med skattesatsen 20,6 (21,4) procent	-2 143	-638
Skatteeffekt av:		
Utdelning från dotterföretag	2 142	642
Ej avdragsgilla kostnader	0	-9
Redovisad skattekostnad/intäkt	**-1**	**-5**

Ej avdragsgilla kostnader avser personalrelaterade kostnader och kostnader för koncernens utländska verksamhet.

Uppskjutna skattefordringar	**2021-12-31**	**2020-12-31**
Uppskjutna skattefordringar för personalrelaterade avsättningar	65	60
Summa	**65**	**60**

Förändring av uppskjutna skatter i balansräkningen	**2021**	**2020**
Uppskjutna skattefordringar vid årets början	60	64
Uppskjuten skattekostnad/intäkt	5	-4
Uppskjutna skattefordringar vid årets slut	**65**	**60**

Uppskjutna skattefordringar beräknas kunna utnyttjas mot koncernbidrag från rörelsedrivande svenska dotterföretag.

Not 48. Immateriella tillgångar, moderbolaget

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, Immateriella tillgångar. Se not 1. För immateriella tillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till -3 (-3) Mkr och ingår i försäljnings- och administrationskostnader. Vid bedömning av avskrivningsbelopp har hänsyn särskilt tagits till beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut.

	Immateriella tillgångar	
	2021	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	27	27
Utrangeringar/avyttringar	-5	
	22	**27**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-19	-16
Årets avskrivningar	-3	-3
Årets utrangeringar/avyttringar	3	
	-19	**-19**
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	0	0
	0	**0**
Redovisat värde vid årets slut	**3**	**8**
Redovisat värde vid årets början	8	11

Not 49. Materiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16, Materiella anläggningstillgångar. Se not 1. Som materiella anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som ägs av moderbolaget.

För materiella anläggningstillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till 0 (0) Mkr.

	Maskiner och inventarier	
	2021	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7	7
	7	**7**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-7	-7
Årets avskrivningar	0	0
	-7	**-7**
Redovisat värde vid årets slut	**0**	**0**
Redovisat värde vid årets början	0	0

2022093003553

Not 50. Finansiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas andelar och fordringar. Andelar fördelas på andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang. Se not 51 och not 52. Fordringar fördelas på fordringar hos koncernföretag, uppskjutna skattefordringar och andra långfristiga fordringar. Skattefordringar beskrivs i not 47. Samtliga fordringar förutom uppskjutna skattefordringar är räntebärande.

	Andelar i koncernföretag		Andelar i samarbetsarrangemang		Andra långfristiga värdepappersinnehav	
Andelar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	11 477	11 318	3	3	0	0
Aktierelaterad ersättning till anställda i dotterföretag[1]	306	159				
Andel i resultat			0	0		
	11 783	**11 477**	**3**	**3**	**0**	**0**
Ackumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	0	0	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	**11 783**	**11 477**	**3**	**3**	**0**	**0**
Redovisat värde vid årets början	11 477	11 318	3	3	0	0

1) Motsvarar den del av koncernens kostnad för Seop 4 och 5 som avser anställda i dotterföretag och bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i koncernföretag och ökning av eget kapital. Om beslut senare fattas att dotterföretaget skall ersätta moderbolaget för värdet av utgivna aktier så sker omföring till fordringar på koncernföretag. Beloppet för 2021 har sålunda reducerats med 64 (127) Mkr.

	Fodringar hos koncernföretag		Andra långfristiga fordringar och uppskjutna skattefordringar	
Fordringar	**2021**	**2020**	**2021**	**2020**
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	384	318	167	171
Tillkommande/reglerade fordringar	5 285	66	5	-4
	5 669	**384**	**172**	**167**
Redovisat värde vid årets slut	**5 669**	**384**	**172**	**167**
Redovisat värde vid årets början	384	318	167	171

Not 51. Andelar i koncernföretag, moderbolaget

Skanska AB äger aktier i två dotterföretag. Dotterföretaget Skanska Kraft AB är ett holdingbolag och det bolag som äger koncernens innehav av aktier i koncernens rörelsedrivande bolag. Skanska Financial Services AB utgör koncernens internbank.

				Redovisat värde	
Bolag	**Organisationsnummer**	**Säte**	**Antal andelar**	**2021**	**2020**
Svenska dotterföretag					
Skanska Financial Services AB	556106-3834	Stockholm	500 000	68	67
Skanska Kraft AB	556118-0943	Stockholm	4 000 000	11 715	11 410
Summa				**11 783**	**11 477**

Båda dotterföretagen ägs till 100 procent av moderbolaget.

Not 52. Andel i samarbetsarrangemang, moderbolaget

Andelar i samarbetsarrangemang redovisas i enlighet med IFRS 11, Samarbetsarrangemang. Se not 1.

				Redovisat värde	
Bolag	**Organisationsnummer**	**Säte**	**Andel (%) av kapital och röster**	**2021**	**2020**
Svenskt Samarbetsarrangemang					
Sundlink Contractors HB	969620-7134	Malmö	37	3	3
Summa				**3**	**3**

Bolaget bedriver ingen verksamhet förutom uppfyllande av garantiåtaganden.

Not 53. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, moderbolaget

Moderbolaget har förutbetalda kostnader och upplupna intäkter med 18 (15) Mkr. Beloppet utgörs av förutbetalda försäkringspremier med 1 (1) Mkr samt övriga interimsfordringar med 17 (14) Mkr.

Not 54. Eget kapital, moderbolaget

Bundet och fritt kapital
Eget kapital skall enligt svensk lag fördelas mellan bundna respektive fria medel. Aktiekapital och reservfond utgör bundet eget kapital.

Fria medel utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat.

Moderbolagets egna kapital fördelas med 1 260 (1 260) Mkr på aktiekapital, 598 (598) Mkr på reservfond, 5 067 (5 818) Mkr på balanserad vinst och 10 400 (2 976) Mkr på årets resultat.

Styrelsen föreslår en utdelning för 2021 om 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extra utdelning.

Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 4 122 (3 917) Mkr.

För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen torsdagen den 31 mars 2022. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i Skanskas långsiktiga aktiesparprogram.

Antal aktier	**2021**	**2020**
Genomsnittligt antal utestående aktier		
efter återköp och konvertering	412 387 142	411 993 869
efter återköp, konvertering och utspädning	415 491 861	414 304 017
Totalt antal aktier	**419 903 072**	**419 903 072**

Antalet aktier uppgår till 419 903 072 (419 903 072) stycken, fördelat på 19 661 632 (19 684 564) stycken aktier av serie A och 400 241 440 (400 218 508) stycken av serie B.

Under året har 22 932 (20 151) stycken aktier av serie A konverterats mot motsvarande antal av serie B. 1 048 500 (460 000) stycken B-aktier har återköpts. Efter utskiftning av 1 009 686 (1 237 805) stycken fanns 7 655 488 (7 616 674) stycken B-aktier i eget förvar.

Kvotvärdet per aktie uppgår till 3,00 (3,00) kronor. Samtliga aktier är fullt betalda.

En A-aktie har 10 röster och en B-aktie har 1 röst.

B-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm.

Aktiekapitalet får enligt bolagsordningen lägst uppgå till 1 200 Mkr och högst till 4 800 Mkr.

Not 55. Avsättningar, moderbolaget

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas enligt RFR 2. Övriga avsättningar redovisas enligt IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar, se not 1.

	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		Övriga avsättningar	
	2021	**2020**	**2021**	**2020**
Belopp vid årets ingång	164	173	76	81
Årets avsättningar	20	6	62	59
Ianspråktagna avsättningar	-17	-15	-54	-64
Belopp vid årets slut	**167**	**164**	**84**	**76**

Övriga avsättningar utgörs av personalrelaterade avsättningar.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är 1–3 år.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som sociala kostnader för aktiesparprogram, bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Not 56. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, moderbolaget

Pensionsskuld enligt balansräkningen

	2021-12-31	**2020-12-31**
Räntebärande pensionsskuld[1]	115	116
Övriga pensionsåtaganden	52	48
Summa	**167**	**164**

1) Skuld i enlighet med Tryggandelagen.

	2021-12-31	**2020-12-31**
Bolagets sammanlagda pensionsåtaganden	832	819
Avgår pensionsåtaganden tryggade genom pensionsstiftelser	-665	-655
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser[1]	**167**	**164**

1) Härav är 9 (9) Mkr kreditförsäkrade. Övriga pensionsåtaganden är till större delen säkrade genom pantsatta kapitalförsäkringar.

Av bolagets sammanlagda pensionsåtaganden avser 605 (591) Mkr ITP.

Under 2022 beräknas inga utbetalningar till pensionsstiftelse ske.

Avstämning avsatt till pensioner

	2021	**2020**
Ingående balans	116	117
Pensionskostnader	7	29
Betalda förmåner	-8	-30
Avsatt till pensioner enligt balansräkning	**115**	**116**

Not 57. Skulder, moderbolaget

Skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga enligt IAS 1, Utformning av finansiella rapporter, se not 1.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter
Moderbolaget har upplupna kostnader och förutbetalda intäkter med 77 (79) Mkr. Detta avser upplupna semesterlöner 25 (25) Mkr, upplupen löneskatt på pension 27 (29) Mkr, upplupna sociala avgifter 9 (8) Mkr samt övriga upplupna kostnader 16 (17) Mkr.

Not 58. Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder, moderbolaget

	2021-12-31				2020-12-31			
Belopp som förväntas återvinnas	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**efter 5 år (skulder)**	**Totalt**	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**efter 5 år (skulder)**	**Totalt**
Immateriella anläggningstillgångar[1]	3			3	3	5		8
Materiella anläggningstillgångar[1]	0	0		0	0	0		0
Finansiella anläggningstillgångar								
Andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang[2]		11 786		11 786		11 480		11 480
Fordringar hos koncernföretag[3]		5 669		5 669		384		384
Andra långfristiga fordringar		107		107		107		107
Uppskjutna skattefordringar		65		65		60		60
		17 627		**17 627**		**12 031**		**12 031**
Kortfristiga fordringar								
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	42			42	34			34
Skattefordringar	10			10	13			13
Övriga kortfristiga fordringar	116			116	102			102
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	18			18	15			15
	186			**186**	**164**			**164**
SUMMA TILLGÅNGAR	**189**	**17 627**		**17 816**	**167**	**12 036**		**12 203**

1) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad avskrivning redovisats.
2) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader.
3) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader då utlåningen behandlas som långfristig.

20220930035355

Not 58. Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder, moderbolaget forts.

	2021-12-31				2020-12-31			
Belopp som förväntas betalas	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**efter 5 år (skulder)**	**Totalt**	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**efter 5 år (skulder)**	**Totalt**
Avsättningar								
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	17	150		167	15	149		164
Övriga avsättningar	61	23		84	57	19		76
	78	**173**		**251**	**72**	**168**		**240**
Skulder								
Långfristiga skulder								
Skulder till koncernföretag[1]			134	134			1 211	1 211
			134	**134**			**1 211**	**1 211**
Kortfristiga skulder								
Leverantörsskulder	23			23	13			13
Skulder till koncernföretag	3			3	5			5
Övriga skulder	2			2	3			3
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	77			77	79			79
	105			**105**	**100**			**100**
Summa skulder och avsättningar	**183**	**173**	**134**	**490**	**172**	**168**	**1 211**	**1 551**
Summa eget kapital				**17 326**				**10 652**
EGET KAPITAL OCH SKULDER				**17 816**				**12 203**

1) Interna långfristiga räntebärande skulder behandlas som om de förfaller senare än fem år från balansdagen.

Not 59. Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, moderbolaget

Ställda säkerheter
Moderbolaget har ställt ut säkerheter bokförda till 107 (107) Mkr, som avser tillgångar i form av långfristiga fordringar.

Säkerheterna har ställts för några av moderbolagets pensionsförpliktelser.

Eventualförpliktelser
Eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar. I not 1, avsnittet IAS 37, lämnas redogörelse för redovisningsprinciperna.

	2021-12-31	**2020-12-31**
Eventualförpliktelser till förmån för koncernbolag	127 289	118 064
Övriga eventualförpliktelser	45 471	42 547
	172 760	**160 611**

Av moderbolagets eventualförpliktelser till förmån för koncernbolag avser nära 121 (111) Mdr kronor åtaganden för byggverksamheten, i huvudsak garantier lämnade när koncernbolag erhållit entreprenaduppdrag. Resterande eventualförpliktelser för koncernbolag avser garantier för koncernbolags upplåning hos kreditinstitut, garantier i samband med koncernbolags försäljning av fastighet, garantier för koncernbolags åtaganden att tillskjuta kapital till sina joint ventures samt garantier för koncernbolags pensionsåtaganden.

Av övriga eventualförpliktelser avser 37,2 (36,3) Mdr kronor ansvar för utomståendes del i pågående entreprenadarbeten. Av resterande 8,3 (6,2) Mdr kronor härrör 0,1 (0,3) Mdr kronor från garantier lämnade vid finansiering av samarbetsarrangemang vari koncernbolag är delägare och 8,2 (5,9) Mdr kronor från garantier vid finansiering av bostadsprojekt i Sverige.

I beloppen i tabellen ovan ingår moderbolagets eventualförpliktelser avseende solidariskt ansvar för handelsbolags åtaganden med ett belopp understigande 1 (1) Mkr. Bolagets eventualförpliktelser avser helt ansvarsförbindelser härrörande från lämnade borgensförbindelser eller ansvar såsom delägare i bolag.

Not 60. Kassaflödesanalys, moderbolaget

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2021	2020
Avskrivningar	3	3
Realisationsvinst	-1	
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	18	14
Summa	**20**	**17**

Betald skatt
Totalt betald skatt för moderbolaget under året uppgår till -2 (-7) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2021	2020
Erhållen intäktsränta under året	4	2
Betald kostnadsränta under året	26	30

Förändring av räntebärande skulder tillhörande finansieringsverksamheten framgår av följande tabell.

	2021	2020
Ingående balans	1 211	2 816
Poster som påverkar kassaflödet från finansieringsverksamheten	-1 077	-1 605
Belopp vid årets slut	**134**	**1 211**

Not 61. Löner, moderbolaget

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2021		2020	
Mkr	**Löner och ersättningar**	**Pensions-kostnader**	**Löner och ersättningar**	**Pensions-kostnader**
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare[1),2)]	66,3	13,4	60,4	12,5
Övriga anställda	103,1	80,4	110,7	85,5
Avgår gottgörelse från pensionsstiftelse		-86,3		-69,0
Summa	**169,4**	**7,5**	**171,1**	**29,0**
Sociala kostnader inklusive pensionskostnader	73,8		91,0	
Summa	**243,2**		**262,1**	
1) Varav rörliga ersättningar	21,6		20,4	
2) Varav avgångsrelaterad ersättning	–		–	

För uppgifter om individuella ersättningar till var och en av styrelseledamöterna och VD, se not 37. För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas ej uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de ej uppbär dessa i egenskap av styrelsemedlemmar. För styrelsemedlemmar som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i bolaget redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

Under 2021 uppgår utbetald bonus till VD och andra ledande befattningshavare till 20,4 (19,2) Mkr.

Under 2021 har tilldelning av aktier enligt aktiesparprogrammet Seop 4 skett. Värdet av tilldelade aktier uppgår till 2,7 (5,0) Mkr, varav 0,6 (2,0) Mkr avser gruppen styrelse, VD och andra ledande befattningshavare.

För 2021 har gottgörelse lämnats från Skanskas svenska pensionsstiftelser till Skanska AB om 86,3 (69,0) Mkr.

Företagets utestående pensionsförpliktelser till VD inklusive tidigare VD:ar uppgår till 165,9 (155,1) Mkr. Till övriga medlemmar i koncernledningen (Executive Vice Presidents) och tidigare övriga medlemmar i koncernledningen uppgår företagets utestående pensionsförpliktelser till 97,1 (98,4) Mkr.

Årets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 29,4 (28,4) Mkr exklusive gottgörelse.

Medelantal anställda
Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se not 1.

	2021	varav män	varav kvinnor	2020	varav män	varav kvinnor
Sverige	87	34	53	96	38	58

Män och kvinnor per balansdagen i styrelse och ledning

	2021-12-31	varav män	varav kvinnor	2020-12-31	varav män	varav kvinnor
Antal styrelseledamöter och suppleanter	11	73%	27%	12	67%	33%
VD och andra ledande befattningshavare	7	57%	43%	6	67%	33%

Not 62. Upplysningar om transaktioner med närstående, moderbolaget

Upplysningar om närståenderelationer, transaktioner med närstående och utestående mellanhavanden lämnas enligt IAS 24, Upplysningar om närstående, se not 1.

För information om ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter se not 61 samt not 37. Utöver vad som anglvits i not 61 och not 37 har inga transaktioner med närstående fysiska personer ägt rum.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 20 A. Nedan redovisas koncerninterna transaktioner:

	2021	2020
Försäljning till koncernföretag	635	660
Inköp från koncernföretag	-134	-139
Ränteintäkter från koncernföretag	4	2
Räntekostnader till koncernföretag	-26	-30
Utdelning från koncernföretag	10 330	2 857
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	5 669	384
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	42	34
Långfristiga skulder till koncernföretag	134	1 211
Kortfristiga skulder till koncernföretag	3	5
Eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag	127 289	118 064

Alla transaktioner har skett till marknadsmässiga villkor.

Not 63. Upplysningar enligt Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §, moderbolaget

Med anledning av kraven i Årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a § beträffande uppgifter om vissa förhållanden som kan påverka möjligheterna att ta över bolaget genom ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktierna i bolaget lämnas härmed följande upplysningar.

1. Det totala antalet aktier i bolaget utgjorde per 31 december 2021, 419 903 072, fördelat på 19 661 632 aktier av serie A med 10 röster vardera, 400 241 440 aktier av serie B med en röst vardera.
2. Det finns inte några begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordningen.
3. Av bolagets aktieägare har endast AB Industrivärden samt Lundberggruppen direkt eller indirekt ett aktieinnehav, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. AB Industrivärdens innehav uppgår per 31 december 2021 till 24,3 procent av det totala röstetalet i bolaget och Lundberg-gruppen 13,2 procent av det totala röstetalet i bolaget.
4. Skanskas pensionsstiftelse direktäger inga aktier i Skanska. Det finns dock en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder.
5. Det finns inga begränsningar i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.
6. Bolaget har ingen kännedom om avtal mellan aktieägare, som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna.
7. I bolagsordningen föreskrivs att tillsättande av styrelseledamöter skall ske vid årsstämma i bolaget. Bolagsordningen innehåller inte några bestämmelser om entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.
8. Årsstämman den 30 mars 2021 beslutade i enlighet med styrelsens förslag att bemyndiga styrelsen att besluta om förvärv av egna aktier av serie B i Skanska på följande villkor:
   A. Förvärv av aktier av serie B i Skanska får endast ske på Nasdaq Stockholm.
   B. Bemyndigandet får utnyttjas vid ett eller flera tillfällen, dock längst intill årsstämman 2022.
   C. Högst 1 200 000 aktier av serie B i Skanska får förvärvas för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram som beslutades av årsstämman den 28 mars 2019 (Seop 5).
   D. Förvärv av aktier av serie B i Skanska på Nasdaq Stockholm får ske endast till ett pris inom det på Nasdaq Stockholm vid var tid gällande kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs lägsta säljkurs.
9. Skanska AB eller dess koncernbolag är inte part i något väsentligt avtal som får verkan, eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget eller koncernbolag förändras som en följd av ett offentligt uppköpserbjudande.
10. Mellan Skanska AB eller dess koncernbolag och anställda finns avtal som föreskriver ersättningar om den anställde sägs upp utan skälig grund. Sådan ersättning kan motsvara högst 18 månaders fast lön efter uppsägningstidens utgång eller, så vitt avser VD, högst 12 månaders uppsägningslön och högst 12 månaders fast lön efter uppsägningstidens utgång.
11. Det finns inga avtal som föreskriver att anställning upphör som en följd av ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktier i bolaget.

Not 64. Kompletterande upplysningar, moderbolaget

Skanska AB (publ), organisationsnummer 556000-4615, är moderbolag i koncernen.

Bolaget har sitt säte i Stockholm, Stockholms län och är aktiebolag enligt svensk lagstiftning.

Huvudkontoret ligger i Stockholm, Stockholms län, Sverige.

Adress:
Skanska AB
Warfvinges väg 25
112 74 STOCKHOLM
Tel: 010-448 00 00
group.skanska.com

Frågor beträffande finansiell information, kontakta
Skanska AB, Investor Relations, 112 74 STOCKHOLM
Tel: 010-448 00 00
E-post: investor.relations@skanska.se

Not 65. Händelser efter rapportperioden, moderbolaget

Moderbolaget rapporterar inga händelser av väsentlig betydelse under perioden.

Not 66. Vinstdisposition

Styrelsen och VD föreslår att 2021 års vinst, 10 400 230 954 kronor, jämte balanserade vinstmedel 5 067 097 261 kronor, tillsammans 15 467 328 215 kronor disponeras på följande sätt

Till aktieägarna utdelas[1]	10,00 kronor per aktie	4 122 475 840
Varav ordinarie utdelning	7,00 kronor per aktie	2 885 733 088
Varav extra utdelning	3,00 kronor per aktie	1 236 742 752
I ny räkning föres		11 344 852 375
Totalt		**15 467 328 215**

1) Baserat på det totala antalet utestående aktier per den 31 december 2021. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i Skanskas långsiktiga aktiesparprogram.

2022093003557

Styrelsens försäkran

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av IFRS respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 2 februari 2022

Hans Biörck
Styrelseordförande

Pär Boman
Styrelseledamot

Åsa Söderström Winberg
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Styrelseledamot

Catherine Marcus
Styrelseledamot

Richard Hörstedt
Styrelseledamot

Yvonne Stenman
Styrelseledamot

Ola Fält
Styrelseledamot

Jan Gurander
Styrelseledamot

Anders Danielsson
Verkställande direktör och Koncernchef

Vår revisionsberättelse har lämnats 7 mars 2022
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skanska AB (publ), org.nr 556000-4615

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden
Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Skanska AB (publ) för år 2021 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 67–94. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 37–52 och 59–193 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2021 och av dess finansiella resultat och kassa flöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 67–94.

Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och resultaträkning och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden
Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet *Revisorns ansvar* i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisionsberättelse.

A. Intäktsredovisning över tid i byggverksamheten
Beskrivning av området
Huvuddelen av bolagets intäkter är hänförliga till entreprenaduppdrag. För 2021 uppgick intäkterna från entreprenaduppdrag till 132 587 MSEK. Vanligtvis uppfylls ett prestationsåtagande i ett entreprenaduppdrag över tid, vilket innebär att intäkterna redovisas över tid genom att mäta förloppet mot ett fullständigt uppfyllande av prestationsåtagandet som ingår i uppdraget. Intäkter redovisas på grundval av bolagets insatser för att uppfylla ett prestationsåtagande i förhållande till total förväntad insats. Detta kräver att företaget kan mäta sitt förlopp mot fullständigt uppfyllande av prestationsåtagandet samt fastställa transaktionspriset. Förutsättningen för detta är att effektiva och samordnade system för kalkylering, prognos och intäkts/kostnadsrapportering finns i bolaget. Vidare krävs en konsekvent tillämpad process för bedömning av projektets slutliga utfall, inklusive analys av avvikelser i förhållande till tidigare bedömningstillfälle. Denna kritiska bedömning utförs minst en gång per kvartal.

Hur detta område beaktades i revisionen
Vår revisionsprocess inkluderar bland annat analytisk granskning av intäkterna och marginalerna i projekt samt databaserad transaktionsanalys. Vi har stickprovsgranskat intäkter och kostnader i utvalda projekt, som är av betydande storlek eller utgör en väsentlig risk för bolaget. Vi har även

fört diskussioner tillsammans med bolagets controllers samt projektansvariga innefattande bedömningar, antaganden och uppskattningar relaterade till intäktsredovisning, resultatavräkning och allokering av kostnader.

Vi har också granskat väsentliga avtal för att identifiera eventuella risker för viten i samband med förseningar i projekten, och vi har också kontinuerliga avstämningar tillsammans med bolagets interna juridiska ombud. Vi har granskat avsättningar och andra reserver hänförliga till projekt inom byggverksamheten utifrån underliggande underlag samt bolagets bedömningar.

Vi har kontinuerliga möten och diskussioner med ansvariga revisorer i respektive land för att identifiera samt täcka landspecifika risker.

Vi har bedömt träffsäkerheten i bolagets bedömningar av det slutliga utfallet för projekten och även hållit diskussioner med bolagets ledning samt revisionsutskott avseende utfallet.

Vi har utöver detta utvärderat huruvida värdering av intäkter i bolagets redovisningsprinciper är rimliga samt bedömt fullständigheten i upplysningskraven vilka återfinns i Not 4 "Rörelsesegment" och Not 9 "Avtalstillgångar och avtalsskulder".

B. Värdering av investeringar i fastighetsutvecklingsprojekt
Beskrivning av området
Det redovisade värdet på investeringar i fastighetsutvecklingsprojekt, vilka utgör omsättningsfastigheter, uppgår till 49 745 MSEK vilket framgår av Not 22 "Omsättningsfastigheter / Projektutveckling". Som framgår av Not 22 värderas omsättningsfastigheterna till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Bolaget utför därför löpande beräkningar av nettoförsäljningsvärden. Potentiellt nedskrivningsbehov i utvecklingsprojekt under uppförande och färdigställda utvecklingsprojekt kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat. Förändringar i utbud av liknande projekt liksom ändrad efterfrågan kan väsentligt påverka såväl bedömda marknadsvärden som redovisade värden för respektive projekt. Dessa projekt varierar i storlek och investeringscyklerna kan vara båda korta och långa.

Hur detta område beaktades i revisionen
Vår revision innefattar bland annat att utvärdera budgetar och prognoser samt bedöma de underliggande antagandena avseende den finansiella informationen till grund för värderingarna. Vi har också granskat värderingar utförda av externa parter. Vi har speciellt fokuserat på de investeringar där nettoförsäljningsvärde/uppskattat värde riskerar att understiga redovisat värde vid rimliga förändringar av centrala antaganden. Vi har också bedömt träffsäkerheten i bolagets tidigare antaganden och prognoser och även hållit diskussioner med bolagets ledning samt revisionsutskott avseende utfallet.

Slutligen har vi utvärderat fullständigheten i bolagets upplysningar i not 22.

C. Avsättningar för ersättningsanspråk och rättstvister
Beskrivning av området
Avsättning för tvister i balansräkningen uppgår till 2 413 MSEK. Som framgår av Not 29 "Avsättningar" är bolaget exponerat för potentiella ersättningsanspråk och rättstvister inom verksamhetsgrenen Byggverksamhet för projekt som har avslutats. Ersättningsanspråk och rättstvister är särskilt betydelsefullt område för revisionen eftersom värdering av dessa poster baseras på bolagets bedömningar. Bedömningsprocessen är komplicerad då framtida utvecklingar i komplicerade juridiska ärenden till sin natur är svåra att förutse. Utöver detta är en del av ersättningsanspråken och rättstvisterna lokaliserade till länder där rättegångsförfaranden kan ta lång tid.

Hur detta område beaktades i revisionen
Vi har bildat oss en förståelse för ersättningsanspråken och rättstvisterna genom diskussioner med ansvariga inom bolaget, bolagets ledning samt revisionsutskottet. Vi har läst bolagets interna ställningstaganden avseende de olika frågorna. Vi har också inhämtat uttalanden från företagets legala rådgivare i den omfattning vi bedömt detta vara nödvändigt för vår revision. För alla krav som vi bedömt skulle kunna bli väsentliga har vi granskat underliggande fakta och omständigheter som ligger till grund för de legala rådgivarnas utvärderingar samt bedömt bolagets bästa bedömningar av förväntade framtida utbetalningar och därtill hörande avsättningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen
Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–36, 53–58 och 194–207. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande

direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar
Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovis-ningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncern-redo-visningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisions-bevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Skanska AB (publ) för år 2021 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:
- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av Esef-rapporten
Uttalande
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Skanska AB (publ) för år 2021.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten *#[checksumma]** upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalande
Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 *Revisorns granskning av Esef-rapporten*. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Skanska AB AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

* 4add2747b8b22f67ff9033976720d0159068864fe8163204c7093d3695be67e4

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar
Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra granskningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 *Kvalitetskontroll för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och närliggande tjänster* och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om att Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisningen och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevant8ör hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen en teknisk validering av Esef-rapporten, dvs. om filen som innehåller Esef-rapporten uppfyller den tekniska specifikation som anges i kommissionens delegerade förordning (EU) 2019/815 och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida Esef-rapporten har märkts med IXBRL som möjliggör en rättvisande och fullständig maskinläsbar version av koncernens resultat-, balans- och egetkapitalräkningar samt kassaflödesanalysen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten
Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 67–94 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 *Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten*. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Skanska AB:s revisor av bolagsstämman den 30 mars 2021 och har varit bolagets revisor sedan 2016.

Stockholm den 7 mars 2022
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Revisors rapport från översiktlig gransking av Skanska ABs rapportering av växthusgaser, hälsa och säkerhet, energi och avfall

Till Skanska AB, org nr 556000-4615

Inledning
Vi har fått i uppdrag av Skanska AB att genomföra en översiktlig granskning, i enlighet med International Standards on Assurance Engagements (ISAE), av den nedan specificerade informationen ("Granskningsobjekten") i Skanska ABs 'Års- och Hållbarhetsredovisning 2021'.

- Växthusgaser (s. 70–75, 90)
  - Direkta växthusgasutsläpp (scope 1)
  - Indirekta växthusgasutsläpp från energianvändning (scope 2)
  - Andra indirekta växthusgasutsläpp (scope 3)
- Hälsa och säkerhet (s. 80–82, 92)
  - Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR)
  - Totalt antal olyckor
  - Olyckor med dödlig utgång
  - Executive Site Safety Visits
- Energi (s. 70–75, 91)
- Avfall (s. 85, 93)
- Redovisningsprinciper (s. 94)

Utöver vad som beskrivs i föregående stycke, vilket beskriver omfattningen av vårt uppdrag, har vi inte utfört någon granskning av den övriga informationen som ingår i rapporten, varför vi inte uttalar någon slutsats om denna information.

Styrelsens och företagsledningens ansvar
Skanska ABs styrelse och företagsledning har ansvaret för att välja tillämpliga kriterier, och för att i allt väsentligt presentera Granskningsobjekten i enlighet med dessa kriterier. Detta ansvar innefattar även att upprätta och underhålla interna kontroller, upprätthålla tillräckliga register och göra uppskattningar som är relevanta för att upprätta Granskningsobjekten, så att dessa inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid upprättandet av Granskningsobjekten tillämpade Skanska Greenhouse Gas Protocol, Global Reporting Initiative (GRI) Standard 403: *Occupational health and safety*, Global Reporting Initiative (GRI) Standard 302: *Energy*, och Global Reporting Initiative (GRI) Standard 306: *Waste* (nedan: Kriterier).

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att uttala en slutsats om presentationen av Granskningsobjekten grundat på de bevis vi erhållit. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska informationen i detta dokument och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vårt uppdrag i enlighet med *ISAE 3000 Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information*. Denna standard kräver att vi översiktligt granskar om Granskningsobjekten i allt väsentligt presenteras i enlighet med Kriterierna, samt att vi avger en rapport. Utformning, tidpunkt och omfattning av valda granskningsåtgärder beror på vårt omdöme, inklusive en bedömning av risken för väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control 1) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Skanska AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt IAASB:s Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har. En översiktlig granskning omfattar förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av växthusgas-, hälsa- och säkerhet-, energi-, och avfallsrapporteringen, analytisk granskning och andra översiktliga granskningsåtgärder.

Vi skaffade oss en förståelse för den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår översiktliga granskning för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om den interna kontrollen.

Vi inkluderade följande granskningsåtgärder:

- Genomförde intervjuer med Skanskas personal för att förstå verksamheten och rapporteringsprocessen
- Genomförde intervjuer med nyckelpersoner för att förstå processen för insamlande, konsolidering och rapportering av Granskningsobjekten under rapporteringsperioden
- Kontrollerade att beräkningskriterierna har applicerats korrekt i enlighet med den metodik som specificerats i kriterierna
- Genomförde analytiska granskning för att stödja informationens rimlighet
- Testade, stickprovsbaserat, underliggande information för att kontrollera datans korrekthet

Våra granskningsåtgärder baseras på de av styrelsen och företagsledningen definierade kriterierna, som beskrivs ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av Granskningsobjekten.

Vi anser att de bevis som vi erhållit under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Uttalande
Baserat på vår översiktliga granskning har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att växthusgas-, hälsa- och säkerhet-, energi-, och avfallsrapporteringen för det räkenskapsår som avslutades 31 december 2021 inte, i allt väsentligt, har upprättats i enlighet med angivna kriterier

Stockholm 7 mars, 2022
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Ingrid Cornander
Specialist, Climate Change and Sustainability Services

GRI-index

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer
Allmän information				
GRI 102: Allmän information 2016	102-1	Organisationens namn	Omslag, Not 64	
	102-2	Verksamhet, varumärken, produkter och tjänster	22–34, Not 4	
	102-3	Huvudkontorets lokalisering	Not 64	
	102-4	Verksamhetens lokalisering	23, 26, 30, 34	
	102-5	Ägarstruktur och företagsform	14–15, 37–46, Not 63–64	
	102-6	Marknader som organisationen är verksam på	22–34	
	102-7	Organisationens storlek	13, 16, 23, 25–26, 29–30, 33–34, Not 36	
	102-8	Information om anställda och andra som arbetar för organisationen	92–94	Typ av anställning redovisas inte.
	102-9	Leverantörskedja	83–84	
	102-10	Väsentliga förändringar gällande organisationen och dess leverantörskedja	23	
	102-11	Tillämpning av försiktighetsprincipen	84	
	102-12	Externa hållbarhetsinitiativ som organisationen skrivit under	73	
	102-13	Medlemskap i organisationer	73	Ett urval av medlemskap redovisas.
	102-14	Uttalande från ledande beslutsfattare	6–7	
	102-16	Värderingar, principer, standarder och etiska normer	3–4, 6–7, 38, 44–46, 68–69	
	102-18	Bolagsstyrning	37–46	
	102-40	Identifiering och urval av intressenter	89	
	102-41	Kollektivavtal	–	Data redovisas inte på koncernnivå.
	102-42	Identifiering och urval av intressenter	89	
	102-43	Tillvägagångssätt för intressentdialog	89	
	102-44	Viktiga områden och frågor som lyfts i intressentdialogen	69, 89	
	102-45	Enheter som ingår i den finansiella redovisningen	44	
	102-46	Process för att definiera redovisningens innehåll och ämnesavgränsning	89	
	102-47	Lista över väsentliga ämnen	69, 89	
	102-48	Justeringar av lämnad information	–	
	102-49	Förändringar i redovisningen	94	
	102-50	Redovisningsperiod	1 januari 2021 – 31 december 2021	
	102-51	Datum för publicering av senaste redovisningen	9 mars 2021	
	102-52	Redovisningscykel	Årlig	
	102-53	Kontaktperson för frågor angående redovisningen	Lena Hök, EVP Sustainability & Innovation Antonia Junelind, SVP Investor Relations	
	102-54	Uttalande om rapportering i enlighet med GRI-standarder	Innehållssidan	
	102-55	GRI-index	200–203	
	102-56	Extern granskning	194–199	

2022093003561

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Väsentliga ämnen							
Klimat							
GRI 103: Hållbarhetsstyrning 2016	103–1	Beskrivning av det väsentliga ämnet och dess avgränsning	59–65, 70–75		IF-EN-160a.2	Delmål: 8.4 Delmål: 13.1	**Princip 7, Miljö:** Företag ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker. **Princip 9, Miljö:** Företag ska uppmuntra utvecklandet av miljövänlig teknik.
	103–2	Hållbarhetsstyrning och dess delar	44–46, 59–65, 70–75, 89		IF-EN-160a.2 IF-EN-410a.1		
	103–3	Utvärdering av hållbarhetsstyrning	46, 70–75		IF-EN-160a.2		
GRI 302: Energi 2016	302-1	Energiförbrukning inom organisationen	91, 94	Ånga redovisas inte.			
	302-2	Energiförbrukning utanför organisationen	91				
	302-3	Energiintensitet	91				
	302-4	Minskning av energiförbrukningen	91, 94				
	302-5	Minskning av energibehov hos produkter och tjänster	91, 94				
GRI 305: Utsläpp 2016	305-1	Direkta växthusgasutsläpp (scope 1)	90, 94				
	305-2	Indirekta växthusgasutsläpp från energiförbrukning (scope 2)	90, 94				
	305-3	Övriga indirekta växthusgasutsläpp (scope 3)	90, 94				
	305-4	Intensitet på växthusgasutsläpp	90, 94				
	305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	90, 94				

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Ansvar							
GRI 103: Hållbarhetsstyrning 2016	103–1	Beskrivning av det väsentliga ämnet och dess avgränsning	59–65, 80–88		IF-EN-160a.2	Delmål: 5.1 5.5	**Princip 1, Mänskliga rättigheter:** Företag ska stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter.
	103–2	Hållbarhetsstyrning och dess delar	44–46, 59–65, 80–86, 89		IF-EN-160a.2; IF-EN-510a.3; IF-EN-410a.2		**Princip 2, Mänskliga rättigheter:** Företag ska försäkra att de inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter.
	103–3	Utvärdering av hållbarhetsstyrning	46, 80–86		IF-EN-160a.2		
GRI 205: Antikorruption 2016	205–2	Kommunikation kring och utbildning i policyer och rutiner för antikorruption	45, 83–84				
	205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	84	Personalkategori, affärspartner eller region redovisas inte.	IF-EN-510a.2	Delmål: 8.5 8.7 8.8	**Princip 3, Arbetsrätt:** Företag ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar.
GRI 206: Konkurrenshämmande beteende 2016	206–1	Rättsliga åtgärder avseende konkurrenshämmande och monopolfrämjande beteende	84		IF-EN-510a.2		**Princip 4, Arbetsrätt:** Företag ska eliminera alla former av tvångsarbete.
GRI 306: Avfall 2020	306-1	Genererat avfall och betydande avfallsrelaterade effekter	85				
	306-2	Hantering av betydande avfallsrelaterade effekter	85, 94				**Princip 5, Arbetsrätt:** Företag ska avskaffa barnarbete.
	306-4	Avfall som avleds från deponi	93–94	Begränsat till % egengenererat avfall till deponi. Farligt avfall redovisas inte.		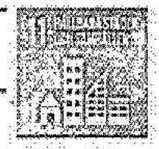 Delmål: 11.6	**Princip 6, Arbetsrätt:** Företag ska avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter.
GRI 307: Efterlevnad av miljölagstiftning 2016	307-1	Brott mot miljölagstiftning	92		IF-EN-160a.1		
GRI 308: Leverantörsutvärdering – miljö 2016	308–1	Nya leverantörer som granskats avseende miljökriterier	83–84	Procentandel granskade leverantörer redovisas inte.		Delmål: 12.2 12.4 12.5	**Princip 8, Miljö:** Företag ska ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.
GRI 403: Hälsa och säkerhet 2018	403–1	Ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	81–82				**Princip 10, Antikorruption:** Företag ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.
	403–2	Identifiering av skaderisker, riskbedömning och incidentutredning	81–82				
	403–3	Företagshälsovård	81–82				
	403–4	Anställdas delaktighet, samråd och kommunikation om hälsa och säkerhet i arbetet	81–82				
	403–5	Personalutbildning i hälsa och säkerhet i arbetet	81–82				
	403–6	Främjande av anställdas hälsa	81–82				
	403–7	Förebyggande och skadebegränsande åtgärder för hälsa och säkerhet i arbetet som är direkt länkade till affärsrelationer	81–82			Delmål: 16.1 16.3 16.5	
	403–8	Antal anställda som omfattas av ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	81–82, 92				
	403–9	Arbetsskador	81–82, 92, 94	Antal timmar redovisas inte.	IF-EN-320a.1		

2022093003562

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Ansvar forts.							
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016	405-1	Mångfald i styrande organ och bland medarbetare	40–41, 86, 93	Åldersgrupper redovisas inte.			
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	406-1	Fall av diskriminering och vidtagna åtgärder	45, 83–84, 86	Antal och åtgärdstyp redovisas inte.			
GRI 409: Tvångsarbete 2016	409-1	Verksamheter och leverantörer med väsentlig risk för förekomst av tvångsarbete	83–84				
GRI 412: Utvärdering av mänskliga rättigheter 2016	412-2	Personalutbildning i riktlinjer och rutiner för mänskliga rättigheter	83–84	Antal timmar redovisas inte.			
	412-3	Väsentliga investeringsavtal eller andra avtal som inkluderar klausuler om mänskliga rättigheter eller som genomgått granskning av mänskliga rättigheter	83–84	Antal och definition redovisas inte. Indikatorn refererar till Uppförandekoden för leverantörer.			
GRI 414: Leverantörsutvärdering – socialt 2016	414-1	Nya leverantörer som granskats avseende sociala kriterier	83–84	Procentandel granskade leverantörer redovisas inte.			
Hållbar industri							
GRI 103: Hållbarhetsstyrning 2016	103–1	Beskrivning av det väsentliga ämnet och dess avgränsning	59–65, 70–78			Delmål: 9.1 9.4	
	103–2	Hållbarhetsstyrning och dess delar	44–46, 59–65, 70–78				
	103–3	Utvärdering av hållbarhetsstyrning	46, 70–78				
Skanskas egen upplysning	SoD-1	Värde på certifierade kommersiella byggnader	73		IF-EN-410a.1	Delmål: 11.1 11.2 11.3 11.6 11.7	

Ej kartlagda SASB-data

IF-EN-250a.1-2; IF-EN-410b.2-3; IF-EN-000.A-B	Ingen upplysning på koncernnivå
IF-EN-410b.1	sid. 91
IF-EN-510a.1	Noll
IF-EN-000.C	Not 42

Kvartalsinformation

Enligt IFRS	2021				2020			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Orderingång	**42 314**	**26 581**	**49 760**	**34 935**	**39 840**	**31 781**	**36 908**	**41 274**
Resultat								
Intäkter	41 114	33 897	36 210	32 644	42 625	36 678	40 701	40 340
Kostnader för produktion och förvaltning	-36 337	-30 833	-31 561	-29 425	-37 659	-33 214	-35 802	-36 781
Bruttoresultat	**4 777**	**3 064**	**4 650**	**3 219**	**4 966**	**3 463**	**4 899**	**3 559**
Försäljnings- och administrationskostnader	-2 263	-1 796	-1 915	-1 890	-2 414	-1 824	-1 895	-2 136
Resultat från joint ventures och intresseföretag	99	189	45	116	3 851	70	35	59
Rörelseresultat	**2 612**	**1 457**	**2 780**	**1 444**	**6 403**	**1 709**	**3 038**	**1 482**
Ränteintäkter	21	14	16	17	11	19	24	64
Räntekostnader	-60	-45	-54	-64	-71	-85	-79	-69
Förändring av marknadsvärde	-2	0	0	1	1	0	-2	-1
Övrigt finansnetto	-20	8	2	-1	4	5	-7	-41
Finansnetto	**-62**	**-23**	**-36**	**-47**	**-56**	**-61**	**-65**	**-47**
Resultat efter finansiella poster	**2 550**	**1 434**	**2 743**	**1 397**	**6 348**	**1 648**	**2 973**	**1 435**
Skatter	-335	-229	-438	-237	-1 412	-345	-514	-236
Periodens resultat	**2 216**	**1 206**	**2 306**	**1 160**	**4 935**	**1 303**	**2 460**	**1 199**
Periodens resultat hänförligt till								
Aktieägarna	2 210	1 197	2 296	1 161	4 933	1 295	2 451	1 196
Innehav utan bestämmande inflytande	6	9	9	-1	2	9	9	2
Övrigt totalresultat								
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	856	-713	813	1 629	549	-1 681	250	-121
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-202	125	-154	-344	-120	337	-58	52
	654	**-588**	**659**	**1 285**	**429**	**-1 344**	**192**	**-69**

Enligt IFRS	2021				2020			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	616	446	-466	1 210	-1 036	-395	-1 339	650
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	3	1	1	2	-2	0	-4	-1
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	14	14	-12	24	-38	-13	-53	85
Påverkan av kassaflödessäkringar	11	-41	81	-49	164	-63	31	-97
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	8	26	42	37	-136	25	0	-65
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-6	8	-15	10	-2	9	17	-3
	646	**455**	**-369**	**1 234**	**-1 050**	**-437**	**-1 348**	**569**
Periodens övrigt totalresultat efter skatt	**1 300**	**-133**	**291**	**2 519**	**-621**	**-1 781**	**-1 156**	**500**
Periodens totalresultat	**3 516**	**1 073**	**2 596**	**3 679**	**4 314**	**-477**	**1 303**	**1 699**
Periodens totalresultat hänförligt till								
Aktieägarna	3 507	1 063	2 585	3 678	4 313	-485	1 298	1 698
Innehav utan bestämmande inflytande	9	9	11	1	1	8	5	1
Orderstock[1]	207 031	197 623	201 279	193 443	178 924	182 905	188 969	199 020
Sysselsatt kapital	66 729	64 060	62 008	60 588	61 129	59 626	59 657	58 823
Räntebärande nettofordran/ nettoskuld	12 598	8 566	8 124	8 793	7 280	-1 329	-1 376	-3 243
Skuldsättningsgrad	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2	0,0	0,0	0,1
Avkastning sysselsatt kapital, %	13,4	19,8	20,5	21,1	21,5	15,8	16,0	14,6
Kassaflöde								
Kassaflöde från löpande verksamhet	3 818	1 487	-1 659	3 791	4 786	2 039	2 230	2 229
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-3 149	-236	-912	-7 071	1 796	832	-820	-237
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-804	-240	-3 999	-10	-1 194	-1 187	-86	1 284
Periodens kassaflöde	**-135**	**1 011**	**-6 570**	**-3 290**	**5 388**	**1 684**	**1 324**	**3 276**

1) Avser Byggverksamheten.

Kvartalsinformation, fortsättning

Verksamhetsgrenar

Enligt IFRS	2021				2020			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Orderingång								
Byggverksamhet	42 314	26 581	49 760	34 935	39 840	31 781	36 908	41 274
Summa	**42 314**	**26 581**	**49 760**	**34 935**	**39 840**	**31 781**	**36 908**	**41 274**
Intäkter								
Byggverksamhet	37 618	33 252	32 362	29 354	34 189	34 442	35 914	35 939
Bostadsutveckling	3 953	2 422	2 446	2 174	3 555	2 436	3 744	1 926
Kommersiell fastighetsutveckling	3 189	657	3 733	3 193	7 319	1 979	3 506	5 333
Centralt och Elimineringar	-3 646	-2 435	-2 331	-2 078	-2 437	-2 179	-2 463	-2 858
Summa	**41 114**	**33 897**	**36 210**	**32 644**	**42 625**	**36 678**	**40 701**	**40 340**
Rörelseresultat								
Byggverksamhet	1 585	1 196	1 510	722	1 113	1 049	777	589
Bostadsutveckling	444	214	176	302	486	266	674	87
Kommersiell fastighetsutveckling	772	114	1 203	545	1 535	494	1 634	1 016
Centralt	-189	-37	-85	-104	3 170	-98	-121	-121
varav OPS försäljning	75	85	33	37	3 741	1	-2	-5
Elimineringar	0	-30	-25	-21	100	-2	74	-90
Summa	**2 612**	**1 457**	**2 780**	**1 444**	**6 403**	**1 709**	**3 038**	**1 482**

Enligt Segmentsredovisning	2021				2020			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Orderingång								
Byggverksamhet	42 314	26 581	49 760	34 935	39 840	31 781	36 908	41 274
Summa	**42 314**	**26 581**	**49 760**	**34 935**	**39 840**	**31 781**	**36 908**	**41 274**
Intäkter								
Byggverksamhet	37 618	33 252	32 362	29 354	34 189	34 442	35 914	35 939
Bostadsutveckling	3 645	2 053	4 170	4 509	3 506	4 763	1 402	3 400
Kommersiell fastighetsutveckling	6 699	556	1 243	2 605	8 746	901	577	4 759
Centralt och Elimineringar	-3 596	-2 435	-2 381	-2 078	-2 441	-2 156	-2 402	-2 931
Summa	**44 365**	**33 427**	**35 395**	**34 390**	**44 000**	**37 949**	**35 491**	**41 166**
Rörelseresultat								
Byggverksamhet	1 585	1 196	1 510	722	1 113	1 049	777	589
Bostadsutveckling	419	318	573	669	475	481	194	394
Kommersiell fastighetsutveckling	1 723	84	391	1 066	1 692	101	-9	2 112
Centralt	-189	-37	-85	-104	3 170	-98	-121	-121
varav OPS försäljning	75	85	33	37	3 741	1	-2	-5
Elimineringar	88	-20	-52	-27	138	-7	4	-73
Summa	**3 627**	**1 542**	**2 338**	**2 327**	**6 588**	**1 526**	**845**	**2 901**

Årsstämma

Årsstämma i Skanska AB (publ) ("bolaget") äger rum tisdagen den 29 mars 2022.

Mot bakgrund av risken för spridning av covid-19 har styrelsen beslutat att årsstämman, med stöd av tillfälliga lagregler, ska genomföras utan fysisk närvaro genom att aktieägare utövar sin rösträtt endast genom poströstning.

Information om de av årsstämman fattade besluten offentliggörs den 29 mars 2022 så snart utfallet av poströstningen är slutligt sammanställt.

Rätt att delta och anmälan
Den som önskar att genom poströstning delta i årsstämman ska:
- dels vara upptagen som aktieägare i den av Euroclear Sweden AB framställda aktieboken avseende förhållandena måndagen den 21 mars 2022;
- dels anmäla sig hos bolaget senast måndagen den 28 mars 2022 genom att avge sin poströst i enlighet med anvisning under rubriken *Poströstning* nedan så att poströsten är Euroclear Sweden AB tillhanda senast den dagen kl. 23.59.

För att ha rätt att delta i årsstämman måste en aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier, förutom att anmäla sig till årsstämman genom att avge sin poströst, låta registrera aktierna i eget namn så att aktieägaren blir upptagen i framställningen av aktieboken per måndagen den 21 mars 2022. Sådan omregistrering kan vara tillfällig (s.k. rösträttsregistrering) och begärs hos förvaltaren enligt förvaltarens rutiner i sådan tid i förväg som förvaltaren bestämmer. Rösträttsregistreringar som gjorts av förvaltaren senast onsdagen den 23 mars 2022 kommer att beaktas vid framställningen av aktieboken.

Poströstning
Aktieägare utövar sin rösträtt vid årsstämman enbart genom att rösta på förhand, s.k. poströstning, enligt lag om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor vilken trädde i kraft den 1 mars 2022. Vid poströstning ska ett särskilt formulär användas som finns tillgängligt på bolagets webbplats, www.group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/Årsstämma 2022", och hos bolaget, Warfvinges väg 25, 112 74 Stockholm. Separat anmälan ska inte göras utan det ifyllda och underskrivna poströstningsformuläret gäller som anmälan till årsstämman. Det ifyllda och underskrivna poströstningsformuläret måste vara Euroclear Sweden AB tillhanda senast måndagen den 28 mars 2022 kl. 23.59.

Aktieägare kan skriva under formuläret elektroniskt genom verifiering med BankID via Euroclear Sweden AB:s webbplats, https://anmalan.vpc.se/euroclearproxy. Det ifyllda formuläret kan också skickas till bolaget via e-post till GeneratMeetingServices@euroclear.com alternativt postas i original till bolaget via adress Skanska AB (publ), "Årsstämman", c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm. Om aktieägaren poströstar genom ombud ska fullmakt biläggas formuläret, se nedan under rubriken *Röstning via ombud*. Om aktieägaren är en juridisk person ska registreringsbevis eller annan behörighetshandling biläggas formuläret.

Aktieägare får inte förse poströsten med särskilda instruktioner eller villkor. Om så sker är hela poströstningsformuläret ogiltigt. Ytterligare anvisningar och villkor framgår av poströstningsformuläret.

Röstning via ombud
Aktieägare som poströstar genom ombud ska utfärda skriftlig av aktieägaren undertecknad och daterad fullmakt för ombudet. Fullmaktsformulär återfinns på bolagets webbplats, www.group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/Årsstämma 2022". Sker poströstningen med stöd av fullmakt ska fullmakten biläggas poströstningsformuläret. För det fall aktieägaren är en juridisk person ska även kopia av registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar biläggas poströstningsformuläret.

Fullmakten gäller högst ett år från utfärdandet om det inte i fullmakten anges en längre giltighetstid, dock längst fem år från utfärdandet.

Aktieägares rätt till upplysningar
Styrelsen och verkställande direktören ska, om någon aktieägare begär det och styrelsen anser att det kan ske utan väsentlig skada för bolaget, lämna upplysningar om förhållanden som kan inverka på bedömningen av ett ärende på dagordningen, förhållanden som kan inverka på bedömningen av bolagets eller dotterföretags ekonomiska situation samt bolagets förhållande till annat koncernföretag. Begäran om sådana upplysningar ska lämnas skriftligen till bolaget senast tio dagar före årsstämman, dvs. senast lördagen den 19 mars 2022, till adress Skanska AB (publ), c/o Chefsjuristen, Warfvinges väg 25, 112 74 Stockholm eller via e-post till arsstamma@skanska.se. Upplysningarna lämnas av bolaget genom att de hålls tillgängliga på bolagets webbplats, www.group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/ Årsstämma 2022", och hos bolaget på ovan angiven adress senast torsdagen den 24 mars 2022. Upplysningarna skickas även till aktieägare som begärt dem och som uppgivit sin adress.

Utdelning och avstämningsdag
Styrelsen föreslår en utdelning för 2021 om 10,00 (9,50) kronor per aktie, varav 7,00 (6,50) kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 (3,00) kronor per aktie i extra utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen torsdagen den 31 mars 2022. Om stämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB tisdagen den 5 april 2022. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 4 122 (3 917) Mkr. För moderbolagets innehav av egna aktier av serie B utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna aktier av serie B och överföring av aktier av serie B till deltagare i bolagets långsiktiga aktiesparprogram.

Kallelsen till årsstämman hålls tillgänglig hos bolaget, Warfvinges väg 25, 112 74 Stockholm, och på bolagets webbplats, www.group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/Årsstämma 2022".

Investerare

Kalendarium
Koncernens delårsrapporter kommer att publiceras följande datum:

Första kvartalet	4 maj 2022
Andra kvartalet	21 juli 2022
Tredje kvartalet	26 oktober 2022
Bokslutskommuniké	3 februari 2023

Distribution och övrig information
Skanskas delårsrapporter och årsredovisningar kan läsas eller laddas ned på Skanskas webbplats group.skanska.com/sv/investerare

Den som vill beställa den tryckta årsredovisningen kan med fördel använda beställningsformuläret som finns på ovan adress alternativt kontakta Skanska AB, Investor Relations.

På webbplatsen återfinns även ett arkiv med delårsrapporter respektive årsredovisningar.

facebook.com/skanska

linkedin.com/company/skanska

twitter.com/skanskagroup

Vid frågor kontakta:
Skanska AB, Investor Relations
112 74 Stockholm
Telefon: 010-448 00 00
E-post: investor.relations@skanska.se

Adresser

Skanska AB (publ)
112 74 Stockholm
Sverige
Besöksadress: Warfvinges väg 25
Tel: 010-448 00 00
skanska.com

Skanska Sverige
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
Kundtjänst: 020-30 30 40
skanska.se

Skanska Norge
Postboks 1175 Sentrum
NO-0187 Oslo
Besöksadress: Lakkegata 53
Norge
Tel: +47 40 00 64 00
skanska.no

Skanska Finland
PL 114
Nauvontie 18
00280 Helsingfors
Finland
Tel: +358 20 719 211
skanska.fi

Skanska Poland
Aleja "Solidarności" 173
PL-00-877 Warszawa
Polen
Tel: +48 22 561 30 00
skanska.pl

Skanska Czech Republic and Slovakia
Křižíkova 682/34a
186 00 Prag 8, Karlín
Tjeckien
Tel: +420 267 095 111
skanska.cz
skanska.sk

Skanska UK
Maple Cross House
Denham Way
Maple Cross
Rickmansworth, Hertfordshire
WD3 9SW
Storbritannien
Tel: +44 (0) 1923 776666
skanska.co.uk

Skanska USA
Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York, N.Y. 10118
USA
Tel: +1 917 438 4500
usa.skanska.com

Skanska USA Building
389 Interpace Parkway, 5th floor
Parsippany, NJ 07054
USA
Tel: +1 973 753 3500
usa.skanska.com

Skanska USA Civil
75–20 Astoria Boulevard
Suite 200
Queens, New York, N.Y. 11370
USA
Tel: +1 718 340 07 77
usa.skanska.com

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com/property

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Europa
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com/property

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling USA
Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York, N.Y. 10118
USA
Tel: +1 917 438 4514
usa.skanska.com

Skanska Financial Services
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com

För övriga adresser:
skanska.com

Mer information om Skanska finns på group.skanska.com

Vi som varit med och gjort
Års- och hållbarhetsredovisningen är:
Skanska AB i samarbete med Kekst CNC
Texter: Skanska AB
Tryck: Brandfactory
Fotografer: Samuel Uneus, Erik Undéhn, Ivar Kvaal, Tomáš Hejzlar, Rafal Tomczyk, Thomas Ärlemo, Frida Marklund, Anton Renborg, Mikkel Walle, Kristoffer Marchi, Tobias Ohls
Illustrationer: Hvass & Hannibal

Skanska Group HQ
Warfvinges väg 25
112 74 Stockholm, Sverige

Telnr +46 10 448 00 00
group.skanska.com

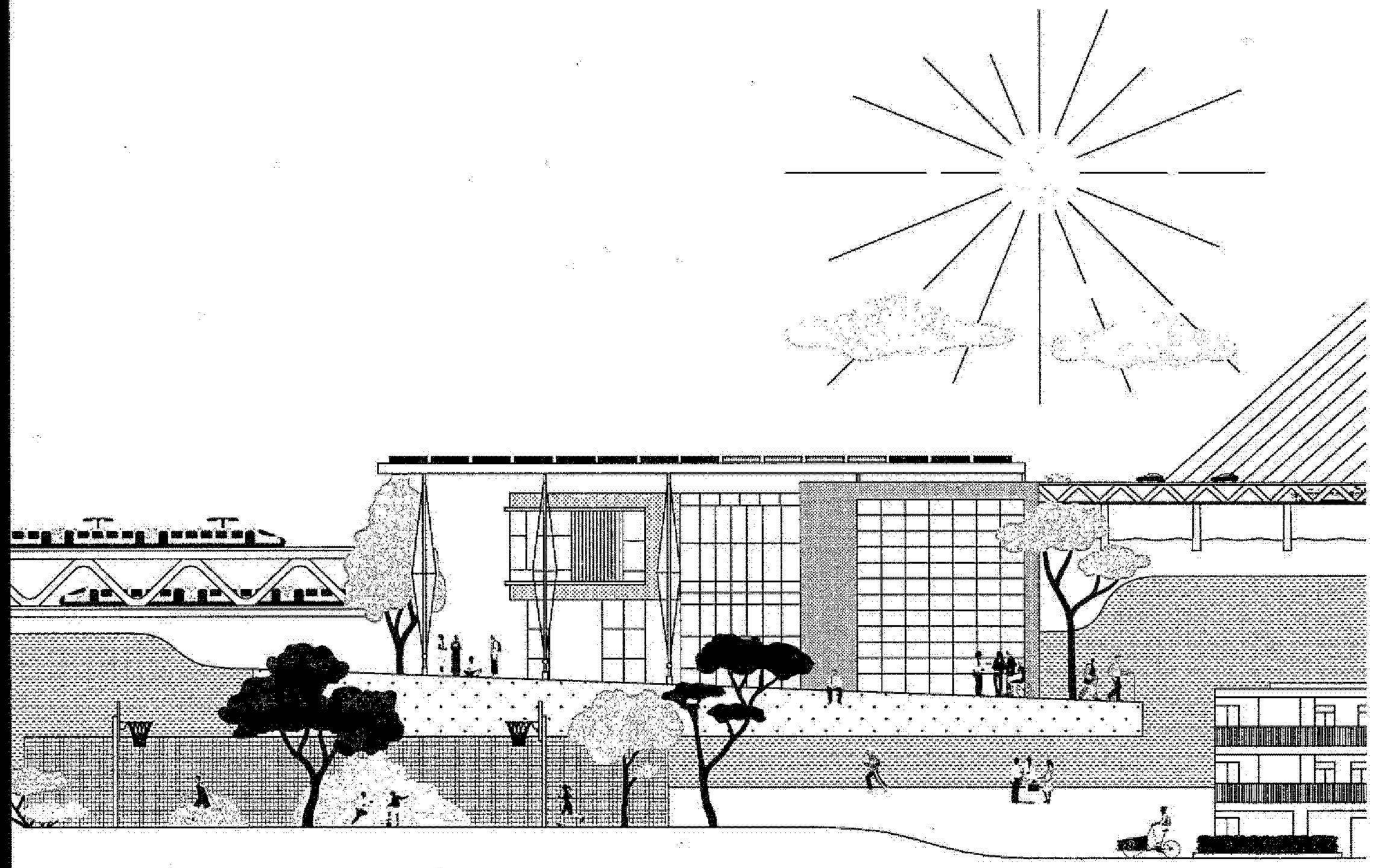

SKANSKA